

PANDORA

**Frank Herbert
Bill Ransom**

**Faktor
nanebevzetí**

Přeložila:
JANA PACNEROVÁ

Frank Herbert, Bill Ransom: Faktor nanebevzetí

Vydání první.

Copyright © 1988 by Theresa Shackelford and Dell R. Call and Bill Ransom

Published by arrangement with Trident Media Group.

All rights reserved.

Vydalo nakladatelství Baronet a. s., Izraelská 6, Praha 10,
www.baronet.cz

v roce 2007 jako svou 1212. publikaci.

Přeloženo z anglického originálu The Ascension Factor
vydaného nakladatelstvím The Futura Publications, a Division of
Macdonald & Co (Publishers) Ltd, London v roce 1990.

Český překlad © 2007 Jana Pacnerová.

Odpovědný redaktor Josef Frais.

Přebal a vazba © 2007 Ricardo a Baronet.

Ilustrace na přebalu © 2007 Valentino Sani.

Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3.

Tisk a vazba: FINIDR, s. r. o, Český Těšín.

Veškerá práva vyhrazena.

Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané

Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 978-80-7214-988-9

BARONET

Praha 2007

Frank Herbert - Bill Ransom

Faktor nanebevzetí

Úvod

Když jsme s Frankem roku 1978 začali pracovat na sérii *Kristova epizoda*, uzavřeli jsme jen jednu dohodu: že naše společná práce bude *zábavná*, že příběh nikdy nenaruší přátelství. Plácli jsme si na to, jak je zvykem mezi našimi rodáky v údolí Puyallup. Byli jsme přáteli už dlouho a měli jsme v úmyslu toto přátelství uchovat. Psát společně knihu je stejné jako kupovat si dohromady auto – přistupovali jsme k tomu s patřičnou obezřelostí.

Bylo to trochu jako uzavřít manželství, tohle spoluautorství. Nakonec byla každá kniha ze série poznamenána osobní tragédií jednoho nebo druhého z nás, ale naše příběhy nás zachránily. Během patnácti let jsem se nikdy s nikým nezasmál tak srdečně ani tak často jako při práci s Frankem. *Faktor nanebevzetí*, kniha, kterou jsme měli v plánu si společně užít, byla doprovázena největší tragédií ze všech. Kniha jde dál. Tak to nejspíš u spisovatelů chodí.

Frank zpracoval zápletku a vývoj postav ve *Faktoru nanebevzetí*, avšak okolnosti způsobily, že konečná lopota s psaním zbyla na mne. Po tolika letech bylo snadné ho při psaní uchovat; díval se mi přes rameno a mumlal poznámky, zatímco já dopisoval to, co jsme spolu započali. Nejvíc jsem se bál, že ztratím ten pocit jeho přítomnosti, dobrého kamarádství, až tahle kniha skončí. Mohlo mě napadnout, že zrovna s Frankem mi to nehrozí.

**Bill Ransom
Port Townsend
1987**

*Milosrdenství neubývá,
jak jemný deštík z nebes kane,
na místa pozemská: je dvakrát požehnáno;
jak ten, kdo bere, je i dárce požehnán:
toť moc je nejmocnější.*

**William Shakespeare,
Kupec benátský,
Vashonský literární depozitář**

Jephtha Twain snášel tři dny tu nejsilnější bolest, a o to šlo. Hrdlořezové Válečnické unie byli profesionálové, kdyby omdlel, bylo by to prostě plýtvání jejich časem. Za tři dny v jejich rukou neomdlel ani jednou. Věděli, že jim k ničemu nebude, hned od začátku. Zbytek jeho utrpení byl trestem za to, že je připravoval o čas. Když posléze ukončili mučení, zavěsili ho, jak předem věděl, na obsidiánový útes pod vrcholem. Rozvratníky často vyvěšovali, aby umírali před očima osady, která si z toho měla vzít ponaučení – přesný význam toho ponaučení nebyl nikdy jasný.

Ti tři z Válečnické unie ho tam pověsili potmě, stejně jako ho za tmy sebrali, a Jephtha je kvůli tomu měl za zbabělce. Levé víčko měl méně opuchlé než pravé a podařilo se mu je pracně otevřít. Od černé líce moře se na hvězdnatou oblohu vkrádal slabý náznak úsvitu. Dole pod ním, u setmělého přístaviště v osadě, se pohupovala světla přívozu, naloženého jako obvykle v tuhle dobu dělníky. Na Projektu Vesmírná loď se střídaly směny.

Pohyblivá světla ponorných přívozů se míhala černí noční moře od osady v Kalalochu až ke komplexu odpalovací věže projektu. Podél pobřeží Kalalochu se na všechny strany vějířovitě rozprostíralo bludiště organických hrází a skalnatých výběžků, na nichž probíhaly nové akvakulturní projekty Mořanské obchodní. Na žádném z nich Jephthu nezaměstnali poté, co mu zabavili rybářské náčiní a odebrali licenci. Jeho parťák

si nechal pár ryb pro sebe, místo aby je zaregistroval v přístavu. Ředitelova „nová ekonomika“ to zakazovala a Ředitelovi pohůnci s oběma udělali krátký proces.

Pod rozevírající se ranní oblohou Jephtha cítil, jak je stále lehčí a jak se odlučuje od svého těla. Sloupl ze sebe bolest, jeho já vyklouzlo z poraněné kůže jako z rozpuštěné polevy a pozorovalo ochabující trosku těla z vrcholu balvanu, pár metrů vzdáleného. Tady na jihu trvaly pandorské dny skoro čtrnáct hodin. V duchu se ptal, kolik nadechnutí ještě zbývá tomu ranci polámaných žeber a bolesti.

Marica, říkal si, moje Marica a naši tři špuntíci. Válečnická unie řekla, že je taky dostihne.

Budou si myslet, že by jim třeba mohla něco povědět. Budou tvrdit, že jeho žena a jejich tři maličcí jsou nebezpeční rozvratníci. Začnou dětmi, aby ji přiměli mluvit, a ona nemůže nic říct, protože *nic* neví. Jephtha pevně zavřel zdravé oko před krví a studem.

Ředitelova „zvláštní eskadra“ Válečnické unie prořala Jephthovi hrudník a záda háky maki, ocelovými rybářskými háky s ostrým zakřivením o velikosti palce. Ty zachycovaly odlesky čerstvého denního světla jako prsní krunyř brnění. Ocelové otěže a kabelové vodiče mu visely ke kolenům jako kilt. Třpyt háčků a také pach jeho krve přilákají švihouna, který ho zabije.

Jephtha na takovéhle háčky nachytal tisíce maki, navázal desetitisíce těchto udic na stovky rybářských šňůr. Většina z nich teď visela volně, cinkala v rytmu jeho pohybů nebo ve vzácném ranním vánku. Jeho váhu nesly dva tucty háčků – dvanáct z nich protínalo kůži na hrudi a dvanáct na zádech. Domníval se, že i to má nějaký význam, ale neřekli mu jaký. Ale *řekli* mu to, co chtěl už léta vědět.

Stíny jsou skutečné! Jephtha si tu myšlenku přehrával v hlavě zas a znova. *Stíny jsou skutečné!*

O těch Stínech slyšel každý, ale nikdo, koho znal, se nikdy se žádným nesetkal. Teď se v několika posledních měsících vynořilo záhadné vysílání, které se objevovalo

na hologramu nebo v telce nebo v rádiu – vysílání „Stínoboxu“. Všichni říkali, že *tohle* je dílo Stínů. Ve všech vesnicích se povídalo o tom, že bojují za svržení Ředitele, Raji Flatteryho, a ochromení jeho prodloužené ruky. Noční zpravodajství přinášelo denně zprávy o činnosti Stínů: zatoulané zásoby, krádeže potravin, sabotáže. Všechno nepopulární a všechno, co škodilo Ředitelovu cíli, se hodilo na krk Stínům, včetně přírodních pohrom. „Stínobox“, využívající vzdušný prostor pirátsky a velice zručně, podával zprávy o Řediteli.

Jephtha se šeptem poptával u mnoha prahů, snažil se přidat ke Stínům, ale nic se nedozvěděl. „Stínobox“ mu poskytl dostatečnou naději, aby udeřil na vlastní pěst. Nyní už chápal, že právě takhle Stíny fungují.

Chtěl zničit samotné sídlo moci – hlavní elektrárnu mezi Ředitelovou soukromou parcelou a rozlehlou výrobní osadou, která s ní sousedila, Kalalochem.

Elektrárna, kterou si Jephtha vybral, byla vodíková recyklační továrna, dodávající vodík, kyslík a elektřinu všem subdodavatelům Ředitelova vesmírného programu. Kdyby se mu podařilo vyhodit do vzduchu továrnu, padl by Flatteryho milovaný Projekt Vesmírná loď a jeho oběžné továrny na nějakou dobu na zadek. Městská chudina je zvyklá se obejít, usuzoval Jephtha. Tisíce z nich vůbec ani elektřinu neměly. Nejvíce to poškodí ten nový Projekt Vesmírná loď a Flatteryho. Mohl si domyslet, že Ředitelovu ochranku to už také napadlo.

Výslech byl velmi staromódní, jako většina výsledků. Snadno ho chytili a tři dny nutili stát nahého s kápí na hlavě, přičemž ho mučili pro nic za nic. Nyní mu přehršle ocelových opratí cinkala o háčky, kdykoli pohnul některým svalem. Jeho rány už většinou přestaly krváčet. O to víc ho štípaly mouchy. Po levé noze mu lezli dva jedovatí plochokřídlí, třepetající křídly v jakémisi rituálním tanečku, ale žádný z nich ho nekousl.

Švihouni, modlil se. Když už, ať jsou to švihouni, a

rychle! Kvůli tomu ho sem pověsili – jako návnadu na švihouny. Zakuklení švihouni na něj zaútočí prudce, jak mají ve zvyku, pak zůstanou viset na maki háčcích a sami se stanou kořistí. Jejich kůže vynese na vesnickém trhu pěkné peníze. Pro ochranku to byla zábava a Jephtha prve slyšel, jak si plánují dělení peněz, které za kůži utrží. Nechtěl být uďobán k smrti, švihoun by mu docela vyhovoval. V ústech měl žízní tak vyschlo, že mu při každém zakašlání pukaly rty.

V tomto hladovém pádu svého života se Jephtha odvažoval doufat ve dvě věci: že se přidá ke Stínům a že zahlédne Ježí Svatost Cristu Galli. Pokud šlo o Stíny, snažil se ze všech sil. Tady, přikovaný ke skalám s vyhlídkou na Ředitelovu parcelu, pozoroval Jephtha zatmívajícím se zrakem pohyby početného dvora.

Ona je možná mezi nimi, říkal si. Točila se mu hlava. Nadmul hrud' proti hákům a pomyslel si: *Kdybych byl Stín, dostanu ji odtud.*

Crista Galli byla svatá nevinná, záhadná mladá žena, narozená před čtyřiaadvaceti lety hluboko v porostech divoké řasy. Když Flatteryho lidé před pěti lety vyhodili do vzduchu ložisko zdivočelé řasy, vynořila se spolu s troskami na hladinu i Crista Galli. Jak ji řasa pod vodou vychovala a předala nazpět lidstvu, bylo jednou z oněch záhad, které Jephtha a jeho rodina přijímali prostě jako „zázrak“.

Povídalo se, že Crista Galli je nadějí na spásu Pandory. Lidé tvrdili, že nakrmí hladovějící, vyléčí choré, utěší umírající. Ředitel, kaplan-psychiatr, ji držel pod zámkem.

„Potřebuje ochranu,“ řekl tehdy Flattery. „Vyrůstala s řasou, musí poznat, co je to být člověkem.“

Jaká ironie, že se zrovna Flattery ujal úkolu naučit ji být člověkem! Jephtha teď věděl tak jasně, jak jen mu transcendence bolesti umožňovala, že ji Ředitel tam dole vězní a že všichni Pandořané jsou jeho otroky. Až na to, že až dosud byly na úpatí vysočiny Jephthovy řetězy neviditelné: řetězy hladu, řetězy propagandy,

řetěz strachu, který mu rachotil v hlavě jako zuby drkotající zimou.

Modlil se, aby ochranka nenašla Maricu a špunty. Osada se rozšiřovala, lidé skrývali lidi jako ryby v hejnu.

Možná...

Zavrtěl hlavou, až se strašlivé háky a otěže rozcinkaly. Necítil nic kromě chladivého vánku, který se vznášel od ranního odlivu. Přinášel známý jodový pach řasy, rozkládající se na pláži.

Tam! V přístavu, v hlavní budově...

Záblesk zmizel, ale Jephthovi se prudce rozbušilo srdce. Zdravé oko mu už neostřílo a padala na něj nová tma, ale byl si jistý, že postava, kterou prve zahlédl, byla bledá Crista Galli.

Ta o tomhle nemůže vědět, říkal si. Kdyby věděla, jaká obluda je Raja Flattery, a kdyby mohla, pak by ho zničila. Kdyby věděla, určitě by nás všechny zachránila.

Jeho myšlenky se opět stočily k Marice a špuntům. Nebyly to ani tak myšlenky, jako spíše sny. Viděl ji s dětmi, ruku v ruce, jak ve slunečním svitu šikmo přechází po louce. Jediné slunce jasně zářilo, ale nepražilo, nebyl tam žádný hmyz. Bosé nohy se jí bořily do měkce masitých květů tisíců různých květin...

Skřek švihouna odněkud zdola ho vytrhl ze sna. Věděl, že neexistuje louka bez hmyzu, nikde na Pandoře se nedá chodit bosky mezi květy. Věděl, že vashonská ochranka a Válečnická unie jsou proslulé svou vytrvalostí, svou efektivností, svou nemilosrdností. Půjdou po jeho manželce a dětech, a najdou je. Jeho poslední nadějí bylo, že ho švihoun najde dřív, než sem nahoru vedle něj zavěsí to, co zbude z Maricy.

Znovu jsme dopustili, aby další kaplan-psychiatr zabíjel desetitisíce z nás – Ostrovanů stejně jako Mořanů. Tenhle nový Kápěčko, Raja Flattery, si říká „Ředitel“, ale uvidí. Už naposledy jsme políbili prsten a obnažili hrdlo.

První vysílání Stínoboxu, 5. bunratti 493

První paprsky světla pronikly jedinou plazmaskleněnou tabulkou a pohladily růžovými prstíky prostý bílý polštář. Načrtly prosté, ale pestré zařízení této kóje v odstínech šedé. Kóje sama, byť přímo na pevnině a přímo zakotvená na kontinentu, odrážela tradice kultury, která téměř pět století volně plula po pandorském moři.

Tito Ostrované, biočarodějové Pandory, pěstovali kdeco. Pěstovali si hrnky a misky, proslulé křeslopsy, izolace, spojovatelnou organiku, koberce, police a ostrovy samotné. Tato kóje byla organicky zařízena a podle starého zákona poskytovala hojnost dodávkových stvrzenek, které se snadno měnily za potravní kupony. Černý trh s kupony byl pro Ředitele dost nízkou cenou za to, že asimiloval ostrovanskou kulturu, která byla zahnána do skal onoho dne, kdy šplouchl do moře.

Jak se z úsvitu stávalo ráno, padalo světlo na jediný nástěnný závěs, který tuto malou kóji zdobil. Byly na něm zpodobeny sepjaté ruce. Podél okrajů plavaly červené a modré ryby, jejichž jemné ploutve se proplétaly v širokých zelených listech řasy. Oranžová ploutev a modrý list se spojovaly na úpatí závěsu a vytvářely stylizované Orákulum. Drobné stehy vzoru a jeho svěží barvy se čeřily postupujícím svítáním. Hrud' spáče na lůžku pod nimi se mírně zvedala a klesala.

Noc a její stíny ustupovaly z plazmaskleněného okna v hlavách postele. Ostrované měli odjakživa rádi světlo a při stavbě svých ostrovů je vpouštěli dovnitř, kde se dalo. Na světlo si potrpěli, třebaže se už většina z nich pevně zabydlela na pevnině. Mořané si ve svých podmořských sídlech věšeli na zdi obrazy věcí, od nichž se zdmi oddělili, Ostrované dávali přednost světlu, vánku, vůni života ažití. Tato kóje byla malá a prostá, ale světlá.

Byla to legální kóje, pravidelně kontrolovaná, část obchodníkovy obydlí. Byl to pokoj ve druhém podlaží nad novou kavárnou U esa pohárů v kalalošském přístavu. Na ocelové tyči pod oknem se houpal obrovský bílý kávový šálek.

Takřka synchronně s dechem spáče se ozývalo *plác plác* vln o hráz dole. Dýchání se zadrželo, potom se vrátilo v podobě občasného zašplouchání procitajícího kvakoše a zvonkohry plachetních ráhen, která cvakala o zástup stěžňů.

Svítání rozjasnilo místnost natolik, že odhalilo sedící postavu vedle lůžka. Postava byla nehybná a bdělá. Tuto nehybnost občas porušil pohyb poháru k ústům a pak zpátky ke kolenu. Postava seděla zády ke stěně, vedle plazmy a naproti dveřnímu příklopu. První světlo se odrazilo od lesklého, složitě vykládaného ostrovanského poháru z tvrdého dřeva a perleti. Ruka, která pohár třímala, byla mužská – ani jemná, ani mohlňatá.

Postava se jednou předklonila a všimla si hloubky spáčovy podivné dřímoty, dřímoty s otevřenýma očima. Světlo, postupující přes zátoku před jejich pokojem, se odráželo ve zvýrazňování stínů uvnitř a v jejich neúnavném pohybu.

Pozorovatel, Ben Ozette, přetáhl příkrývku výše přes holé rameno spáče, aby je chránil před chladnou vlhkostí rána. Spáčem byla žena. Zorničky uprostřed zelených duhovek zůstávaly i s nástupem úsvitu rozšířené. Zavřel jí oči palcem. Zdálo se, že jí to nevadí. Třás,

který jím nezvladatelně projel, nebyl způsoben ranním chladem.

Byla celá bílá – bílé vlasy, řasy, obočí a velmi světlá porcelánová pokožka. Chundelaté bílé vlasy měla kolem obličeje krátce ostříhané a vzadu jí spadaly téměř k ramenům. Byl to dokonalý rámec pro ty jasné zelené oči. Ruka se mu zatoulala k polštáři a zpět.

Jeho profil na světle prozrazoval vysedlé lícni kosti, orlí nos a vysoké obočí mořanských předků. Svého času se jako reportér holovize Ben Ozette proslavil, jeho tvář znali obyvatelé celé planety stejně dobře jako tváře svých bratrů nebo manželů. Posluchači po celém světě okamžitě poznávali jeho hlas. Ve vysílání Stínoboxu se však stal autorem a kameramanem a do světél reflektorů vstoupil Rico – v přestrojení, samozřejmě. Teď jejich rodiny, přátelé a spolupracovníci pocítí *lup* Flatteryho hněvu.

Neměli tak docela čas plánovat. Během týdenních rozhovorů oba zaznamenali, jak se všichni včetně ostrahy areálu drží pěkně mimo dosah mikrofonu. Příště procházeli při natáčení terénem a s chutí dělali rozhovory. Další noc prostě vyšli ven. Zbytek provedl Rico. Při vyhlídce na to, jak je štvou Flatteryho nohsledi, vyschlo Benovi trochu v ústech. Usrkl ještě trochu vody.

Možná je to pravda, možná je umělá, říkal si. *Je příliš dokonale krásná, než aby to byla náhoda.*

Pokud mají Ředitelova memoranda pravdu, pak je umělá, vypěstovala ji řasa, nenarodila se z člověka. Když ji vylovili z moře, lékař, který ji vyšetřil, ji posoudil slovy: „Zelenooká žena, albín, asi dvacetiletá, respirační nedostatečnost v důsledku požití mořské vody; rozrušená, krátkodobá paměť výtečná, dlouhodobá paměť posouzená jako špatná, možná neexistující...“

Uplynulo už pět let od té doby, co ji moře vyplavilo do zpravodajství, a za těch pět let k ní Flattery nepustil nikoho kromě lidí ze své laboratoře. Ben žádal, aby se tou věcí směl zabývat, ze zvědavosti, a nakonec dosáhl

víc, než mu bylo milé. Naučil se nenávidět Ředitele a při pohledu na Cristin trhaný spánek nelitoval ani v nejmenším.

Musel uznat, že ano; od prvopočátku věděl, že to byla vždycky jen otázka času. Bojoval s Flatterym a holovizí příliš otevřeně a příliš dlouho.

Nedávný Stínobox obvinil holovizi, že je monopollem dezinformací, agentem Flatteryho propagandy, který nedosáhne znovu věrohodnosti, dokud se nestane majetkem dělníků. Den předtím namířil Ben stejný útok na asistenta produkce.

Ben už předjímal drobné propagandistické speciály, které plodili Flatteryho technici. Ben a Rico si koupili nebo sestrojili vlastní kamery a laserbáze, aby minimalizovali zastrašování firmy a Flatteryho vměšování. Nyní měli na plný úvazek neplacená zaměstnání vzdušných pirátů u Stínoboxu.

A uprchlíků, pomyslel si.

Ben Ozette spočinul ve starém křesle a nechal spící ženu spát. Ze všech smrtelných nebezpečí Pandory byla možná nejsmrtelnější. Povídalo se, že lidé při jejím doteku zemřeli, a nepocházelo to jen z Ředitelovy fabriky na profesionální šuškandu. Ben se jí opovážil dotknout a dosud mrtev nebyl. Povídalo se, že je velmi, velmi chytrá.

Pro sebe si zašeptal její jméno.

Crista. Galli.

Dech se jí trochu zadrhl, popotáhla jednou dvakrát a zklidnila se.

Crista Galli měla zelené oči. I teď se pomaloučku otevíraly, obracely se za sluncem, viditelné, ale neprocitající.

Záhadné.

Benova poslední láska, jeho nejdelší láska, měla oči hnědé. Také to byla jeho jediná láska, prakticky vzato. Byla to Beatriz. Její kávově zbarvené oči teď před ním jasně vyvstávaly ze stínu. Ano, Beatriz. Stále jsou dobří přátelé a ona to ponese těžce. Benovi poskočilo srdce,

kdykoli se jejich cesty zkřížily, a v holovizi se křížily často.

Beatriz se ujala seriálu o Flatteryho vesmírném programu, odjížděla na celé týdny. Ben dělal na volné noze dokumentární dramata o těch, kteří přežili zemětřesení, o ostrovanských relokačních táborech a podrobný seriál o řase. V jeho nejnovějším projektu figurovala Crista Galli a její život od té doby, co byla zachráněna v řase.

Flattery se seriálem souhlasil a Ben souhlasil s tím, že utají materiály o její záchraně a následné rehabilitaci. Tento projekt ho zavedl do nejposvátnějších prostor Raji Flatteryho a ještě dál od Beatriz. Holovizní šuš-kanda tvrdila, že poslední dobou se Beatriz schází s velitelem orbiteru Dwarfem MacIntoshem. Z vlastního rozhodnutí byli Ben a Beatriz odloučení už skoro rok. Věděl, že si nakonec najde někoho jiného. Když se to teď stalo skutečností, usoudil, že by si na to měl raději zvyknout.

Beatriz Tatooshová byla nejkrásnější dopisovatelkou holovize, a jednou z nejtvrdších. Stejně jako Ben pracovala v terénu pro noční holovizní zpravodajství. Uváděla také pravidelný týdenní pořad o Ředitelově „Projektu Vesmírná loď“, projektu, který byl nábožensky i ekonomicky velice kontroverzní. Beatriz projektu fandila, Ben zůstal hlasitým oponentem. Byl rád, že ji nepustil k projektu Stínoboxu. Alespoň nemusí být na útěku.

Ty její temné oči...

Ben se prudce probral a zaplašil vidinu Beatriz. Její velké oči a široký úsměv se rozplynuly ve vycházejícím slunci.

Žena, která spala, Crista Galli, mu při prvním spatření pěkně zrychlila tep. Ačkoliv byla mladá, měla víc encyklopedických znalostí než všichni ostatní lidé, které kdy poznal. Fakta, to bylo její. O vlastním životě, o téměř dvaceti letech strávených tam dole, věděla zřejmě jen velmi málo. Dohoda s Flatterym zakazovala

Benovi nějak moc se v tom šťourat, dokud ještě byli uvnitř Rezervace.

Měla cenné sny, a tak ji nechával snít. Ptal se na ně, když se probouzela, uchovával je ve svých poznámkách a společně vyrobili plán.

Ten, jak si uvědomoval, byl sám o sobě do jisté míry snem. Plán už existoval a do zbytku se Ben pustí jen co se dozví, o co jde.

Dnes poprvé Crista uvidí, co lidé udělají s mýtem Crista Galli, svatou bytostí, jež od nich byla příliš dlouho držena v izolaci. Byla čtyřicet let zavřená před lidmi; nemůže vědět co to znamená, stát se bohyní lidí. Doufal, že až to praskne, bude z ní milosrdná bohyně.

Někdo vstoupil dole do budovy a Ben se napjal. Odložil pohár. Dotkl se kapsy bundy, kde tíhu starého známého rekordéru vystřídala Ricova stará laserovka. Zezdola se ozvalo šumění vody a rachot mlýnku. Nahoru k němu zavála sytá vůně kávy, až mu zakručelo v břiše. Napil se ještě vody z poháru a napůl se uvolnil.

Ben měl pocit, že jeho vzpomínky ve světle blednou, ale světlo ho nezbavovalo nejistoty. Ledacos ve světě se vymklo z kontroly, už léta ho to znepokojovalo. Má možnost změnit svět, a nedá si ji ujit.

Flatteryho totalitářská pěst, to bylo něco, co Beatriz odmítala vidět. Její sny se rozprostíraly mezi hvězdami a věřila by takřka všemu, kdyby ji to tam mohlo zanést. Benovi ležely jeho sny u nohou. Věřil, že Pandořané dokáží udělat ze své planety nejlepší ze všech světů, jen co odstraní Ředitele. Když se teď vymkly z kontroly i věci v jeho osobním životě, poprvé se začal trošičku bát.

Ben byl rád, že je světlo. Vzpomínal potmě, ale vždycky měl pocit, že na světle mu to myslí nejlépe. Štěstí a budoucnost milionů životů ležely a spaly v této kóji. Crista bude buď spasitelkou lidstva, nebo jeho andělem zkázy.

Nebo ani jedno z toho.

Stínobox se ze všech sil snažil dát jí šanci stát se spasitelkou. Ben a Crista Galli se ocitli ve víru dvou konfliktů, dělicích Pandoru: Flattery je držel pod krkem a nerozhodný výsledek utkání Avata-člověk mu to umožňoval.

Crista Galli se narodila v Avatovi, v řase. Představovala opravdovou směsici Avaty a člověka, údajně přežila jako jediná z dlouhého rodu básníků, proroků a genetického fušování.

Vzdělání se jí dostalo z genetických vzpomínek řasy, lidských i jiných. Věděla, aniž by se učila. Slyšela ozvěny toho nejlepšího i nejhoršího, co se dalo o lidstvu zvědět a čím se její mysl živila skoro dvacet let. Byly tu i některé jiné ozvěny.

Ty druhé, myšlenky samotného Avaty, to byly ozvěny, kterých se Ředitel bál.

„Řasa ji poslala, aby nás špehovala,“ řekl prý Flattery jednou hned zpočátku. „Těžko říct, co udělala s jejím podvědomím.“

Crista Galli byla jednou z velikých záhad genetiky. Věřící tvrdili, že je vtěleným zázrakem.

„Dokázala jsem to sama,“ sdělila jim během prvního interview, „jako my všichni.“

Anebo, jak uvedla v posledním interview: „Dobře jsem si vybrala z bufetu DNA.“

Flattery ze strachu držel Cristu posledních pět let v tom, co nazýval „ochrannou vazbou“, zatímco lidé po celém světě rámusili, že ji chtějí alespoň zahlédnout. Tu ochranu poskytovala Ředitelova Vashonská bezpečnostní jednotka. Právě Vashonská bezpečnostní jednotka je teď pronásledovala.

Je to možná monstrum, říkal si Ben. Nějaká časovaná bomba, kterou Avata nastražil, aby spustila... Kdy? Proč?

Veliké těleso řasy, kterou někteří nazývali „Avata“, řídilo tok všech proudů a tudíž veškerou dopravu na celé planetě. Zklidňovalo běsnění pandorské dvousluňné soustavy, umožňovalo existenci pevniny a sa-

motné planety. Ben a mnoho dalších věřili, že Avata myslí.

Crista Galli se zavrtila, zavrtila se hlouběji pod prošívanou přikrývku a dál pravidelně dýchala. Ben věděl, že kdyby ji zabil teď, ve spánku, možná by tím zachránil svět i sám sebe. Nejednou už ten argument zaslechl mezi rozzuřenci, mezi těmi, kteří byli zvyklí pracovat s Flatterym.

Možná.

Ale Ozette už věřil, že by mohla spasit svět pro Avatu stejně jako pro člověka, a proto se zapřísáhl, že ji bude střežit do posledního dechu – kvůli tomuhle, a kvůli lásce, která začínala rašit ve starých kolejích.

Spider Nevi a jeho hrdlořezové je teď pronásledovali oba. Ben ji odlákal z té velmi krátké oprati, na níž ji držel Ředitel, ale zbytek už udělala Crista. Crista a Rico. Ben dobře věděl, že se z té oprati stane oprátka, smyčka pro něj a příště možná i pro ni, a že se musí postarat, aby žádné příště nebylo. Flattery dal jasně najevo, že na světě neexistuje nic nebezpečnějšího a nic cennějšího než Crista Galli. Bylo jisté, že muži, který s ní upláchl, to jen tak neprojde.

Benovi už bylo čtyřicet. V patnácti se ocitl ve válce s potopením ostrova Guemes. Toho dne zahynulo mnoho tisíc lidí, surově rozsekaných, upálených, utonulých při útoku obrovské mořanské ponorky, řasořezu, který projel středem starého umělého ostrova a proťal přitom vše, co mu stálo v cestě. Ben byl na okraji, když ho náhlý náraz a kolaps srazilo do růžově zpeněného moře.

Následující léta a hrůzy, které spatřil, mu vnukly jakousi moudrost, instinkt pro předvídání nesnází a hledání únikového východu. Tato moudrost byla moudrostí jen tak dlouho, dokud zůstane naživu, a Ben si ještě pamatoval, jak snadno hodil instinkt za hlavu tehdy, když se zamiloval do Beatriz. Nenapadlo ho, že by k tomu mohlo dojít znovu, až do toho dne, kdy poznal Cristu Galli – kteréžto setkání bylo tehdy napůl

motivováno možností setkat se někde uvnitř Flatteryho areálu s Beatriz. Crista toho dne zašeptala: „Pomoz mi,“ Ben se pohroužil do jejích zelených očí a řekl prostě: „Ano.“

V její hlavě spí Veliká Moudrost, říkal si. Jestli ji dokáže vypustit, aniž by sama sebe zničila, může pomoci nám všem.

I kdyby to nebyla pravda, Ben věděl, že to Flattery za pravdu považuje, a to celkem stačilo.

Převalila se, stále spící, a obrátila tvář vzhůru v očekávání slabého světla.

Drž se co nejdál od světla, říkají, pomyslel si. Drž se co nejdál od řasy, drž se co nejdál od moře. Nedotýkej se sebe. V zadní kapse nosil varovné pokyny pro případ, že by se náhodou dotkl její obnažené pokožky.

A copak by si Operativci pomysleli, kdyby věděli, že jsem ji políbil?

Zasmál se a užasl nad mocí, která ležela vedle něj v této místnosti.

Ředitel se už postaral, aby se žádné interview s Cristou Galli nikdy nevysílalo. Nyní, na Flatteryho pokyn, nalákala holovize Beatriz hodinou vysílacího času navíc na týdenní glorifikaci Flatteryho „Projektu Vesmírná loď“.

Beatriz slepne, pomyslel si. Je nadšená představou zkoumání vesmíru tolik, že nedbala na cenu, kterou si za to Flattery účtoval.

Flattery měl takový strach ze vztahu Cristy s řasou, že ji dával hlídat. Ředitel ji držel v izolaci „pro její vlastní ochranu, kvůli studiu, kvůli bezpečí veškerého lidstva“. Navzdory tomu, že měla každý týden přístup do Flatteryho soukromého areálu, nejevila Beatriz o Cristu Galli žádný zájem. Lobovala však za něj, když Ben požádal o umožnění rozhovorů.

Možná taky doufala, že se se mnou bude vídat častěji.

Beatriz žila v manželství se svou kariérou, stejně jako Ben, a něco tak mlžného jako kariéra představo-

valo velice neuchopitelnou konkurenci. Ben nedokázal pochopit, jak si Beatriz mohla nechat příběh Cristy Galli proklouznout mezi prsty. Dnes tomu byl ovšem velmi rád.

Oheň doutná v duši vytrvaleji než pod popelem.

**Gaston Bachelard,
Psychoanalýza ohně**

Kalana probudily v hnízdečku mezi maminčinými velkými prsy hlasité kletby a nějaká tahanice o pár metrů dál ve Frontě. Zvonkohra nad jeho hlavou odbíjela pět, tolik měl prstů, tolik měl let. Nepodíval se směrem k té rvačce, protože mu maminka řekla, že nosí smůlu dívat se na lidi, kteří mají smůlu. Objevila se dvojice frontových hlídek s obušky. Zase bylo slyšet bouchání a ráno se zklidnilo.

On a jeho hřejivá matka zůstali zabalení do jejího přehozy, téhož, kterým je přikryla předchozího dne. Dnes ráno, když odbíjela pátá, už byli ve Frontě sedmáct hodin. Maminka ho předem upozornila, jak dlouho to potrvá. V poledne předchozího dne se Kalan těšil, až uvidí vnitřek potravny, ale po tom všem, co ve Frontě viděl, už jen toužil jít domů.

Posledních několik hodin prospali přímo u brány potravny. Teď už slyšel za branou kroky, chřestivé odemykání zámků.

Maminka jim oprášila šatstvo a posbírala všechny jejich nádoby. Měl už na zádech ranec, který mu vyrobila, nesundal ho od té doby, co se vypravili. Kalan chtěl být připravený, až maminka vyjedná rýži, protože nést rýži zpátky domů byla jeho práce. O půlnoci se dostali až ke dveřím skladiště, pak jim je zamkli před nosem. Maminka mu pomohla přečíst nápis na dveřích: „Kvůli úklidu a zásobování zavřeno 12-5.“ Chtěl se pustit do svého úkolu, nesení rýže, co nejdřív, aby už mohl jít domů.

„Ještě ne!“ Maminka ho zatahala za podolek, aby ho zadržela. „Nejsou připravení. Prostě by nás vyhodili.“

Nějaká starší žena za Kalanem mlaskla jazykem a syčivě nabrala dech.

„Podívejte,“ zašeptala a zvedla kostnatý prst, aby ukázala na postavu muže, klusajícího ulicí. Ohlížel se víc směrem k přístavu, než aby se díval před sebe, takže hodně klopýtal a běžel s rukama na uších. V běhu se krčil s poplašenýma očima, jako by ho všichni ve Frontě chtěli sežrat. Když se dva ochrankáři vydali přes ulici, drobný mladík odpelášil ulicí, vydávaje zděšené zadýchané výkřiky, kterým Kalan nerozuměl.

„Plaváček,“ řekla stařena. „Jeden z těch rodinných ostrovů asi ztroskotal. Pro ty je to nejtěžší.“ Pozvedla kazatelsky pisklavý hlas: „Nezbadatelný hněv Lodi zasáhne nevěřícího Flatteryho...“

„Kušuj!“ vyštěkl bezpečák a žena mumlavě utichla.

Pak vyvstala ve Frontě nabručená debata o obtížích navykání, stejné řeči, jaké Kalan slýchal polohlasem vést kolem domácího krbu, hned jak se sem přesídlili z moře. Na moře se vůbec nepamatoval, ale maminka mu vyprávěla příběhy o tom, jak krásný byl jejich ostrůvek, a jmenovala všechny generace, které pluly na jejich ostrově předtím, než se Kalan narodil.

Fronta se probouzela a protahovala, předávala si zčeřenou serpentinou vzkaz: „Odemykají. Hej, odemykají! Odemykají, sestro. Odemykají.“

Maminka vstala a opřela se o zeď, aby udržela rovnováhu, když si navlékala ranec.

„Hej, sestro!“

Bezpečák se zjizvenou tváří se natáhl mezi Kalana a maminku a zaklepal jí ze strany na nohu holí.

„Od skladiště! No tak, měj rozum...“

Přistoupila až těsně k němu, jak si navlékala na ramena batoh, ale nepromluvila. Necouvl. Kalan ještě nikdy neviděl nikoho, kdo by před maminkou necouvl.

„Nejdřív lístky, v abecedním pořádku zleva doprava,“ řekl. Tentokrát ji poklepal holí po zadku. „Hni sebou!“

Pak už se ocitli v tlačenici a prošli branou do dlouhé úzké místnosti. Tam, kde Kalan očekával potravnu, uviděl místo toho zeď s řadou stánků. U každého stánku stáli zřízenec a ochrankář vyzbrojený omračovací holí, a z každého vyčnívalo cosi, co mu připadalo jako nos nebo jazyk nějakého velikého démona.

Maminka ho hnala spolu s jejich věcmi k nejvzdálenějšímu stánku.

„To jsou pojízdné pásy,“ vysvětlovala. „Sahají dozadu do budovy, vyvezou nám objednávku a tady ji vyklopí. Dáme naši objednávku a kupony téhle ženě a někdo uvnitř nám to přinese.“

„Ale já myslel, že můžeme jít dovnitř.“

„Dovnitř tě vzít nemůžu,“ řekla. „Některé věci dostaneme cestou domů, až se otevře trh. Ukážu ti všechny stánky a kramáře.

„Objednávku!“

Maminka podala seznam strážnému, který jej předal obsluze. Obsluhou byla žena, měla jen jedno oko a musela si přidržet seznam těsně u obličeje, aby ho přečetla. Zvolna zaškrtila některé položky na seznamu. Kalan neviděl, které. Neuměl přečíst všechno na seznamu, ale maminka mu to prve přečetla a on všechno poznal podle toho, kde to bylo napsáno. Viděl, že asi polovina z toho, co chtěli, byla vyškrtána. Obsluha vytukala zbytek seznamu na klávesnici. Hučelo to a cvakalo, a pak čekali, až jejich potraviny sjedou po velikém pásu ze zdi.

Kalan si mohl stoupnout na samotný konec pásu a dívat se podél něj, ale do vnitřností potravny mu to moc dobrý výhled neposkytovalo. Viděl, že tam jsou spousty lidí a spousty hromad potravin, většinou zabalených.

Maminka mu řekla, že ryby dostanou venku od kramáře. Připadalo mu to legrační, tatínek je rybář, ale nemohou jíst jeho ryby, musí si je kupovat od stánkařů jako všichni ostatní. Jeden muž, který s tatínkem dva roky rybařil, zmizel. Kalan slyšel, co si rodiče povídají –

říkali, že to bylo proto, že propašoval pár ryb domů, místo aby je všechny odevzdal v přístavu.

Prvním balíčkem, který vyjel na pásu, byla jeho rýže, zabalená v hezkém zeleném papíře od Ostrovanů. Těch pět kilo bylo těžších, než čekal. Maminka mu pomohla vsunout balíček do batůžku, vešel se tam akorát.

Zčistajasna se všude kolem nich ozval křik. Kalana a maminku porazili, stočili se spolu do klubíčka, aby se chránili pod ústím přepravníku. Těžké posuvné dveře uzavřely otvory nad všemi pásy a větší brána, kterou prve prošli, se s bouchnutím zavřela. Do skladiště vtrhli banditi a ochranka s nimi bojovala.

Tucet nebo víc jich vtrhlo dovnitř, ještě než se brána zavřela.

„Máme hlad *hned!*“ vykřikl jeden z nich. „Máme hlad *ted'!*“

Bojovali se strážemi a Kalan uviděl na podlaze vedle sebe kaluž krve. Muži z té bandy měli podivné zbraně – nabroušené kusy kovu s lepicí páskou omotanou kolem rukojeti, nabroušené kusy drátu. Lidé po sobě zběsile sekali, bodali a tloukli. Lidé z Fronty, jako Kalan a maminka, se choulili kde se dalo.

Jeden z lupičů popadl Kalanův batoh, ale chlapec ho držel pevně. Muž batůžek rozhoupal a práskl jím jako bičem, ale Kalan držel dál. Mužova tvář se zapadlýma očima byla potřísněná krví z rány na nose, jeho zajímavý dech páchl zkaženými zuby.

„Pusť, kluku, nebo tě podřežu!“

Kalan se pevně držel oběma rukama a nepustil.

Strážný udeřil lupiče do zátylku omračovací holí, nastavenou na nejvyšší stupeň. Kalan ucítil slaboučké mravenčení, které projelo z mužovy ruky přes ranec do Kalana. Muž padl, udělal přitom „uf“ a už se nehýbal o nic víc než ten pytlík rýže.

Maminka Kalana popadla a přitiskla ho k sobě, zatímco strážní utloukali zbytek lupičů do bezvědomí. Snažil se nedívat na roztřískané obličejy a cákance krve,

ale zdálo se, že jsou všude. Když zabořil tvář hlouběji mezi maminčina ňadra, pocítil, jak pláče.

Hladila ho po hlavě a tiše plakala. Slyšel jak bezpečáci vlečou těla pryč a bijí některé z nich, kteří přicházeli k sobě.

„Ach, ty můj maličký,“ plakala maminka a šeptala: „ty sem nepatříš. Sem nepatří nikdo.“

Kalan nedbal na štěkání stráží kolem nich a soustředil se na maminčinu měkkost a na pevný stisk, kterým svíral jejich rýži.

Lidská hybernace se má ke zvířecí hibernaci jako zvířecí hibernace k soustavné bdělosti. Ve svém zredukování životních procesů se hybernace blíží absolutní stázi. Má blíže k smrti než k životu.

**Slovník vědy,
155. vydání**

Ředitelé Raju Flatteryho znovu probudil vlastní řev. Dnešní noční můra byla typická. Nějaká popínavá přilnavá hmota ho popadla za hlavu a ukroutila mu ji. Čtvrtila a zbavovala jeho tělo údů, ale hlavu mu držela ve vlastních svíjivých údech, aby to celé mohl pozorovat. Z úponků a chapadel se staly prsty, ženské prsty, a když mu strhávaly maso z kostí, znělo to, jako když na schodišti škrtne zápalkou. Když se probouzel, snažil se posbírat své maso a znovu je poskládat ke kostem.

Takovéhle noční můry ho pronásledovaly po celých pětadvacet let, od toho utrpení s hibernací. Nechtěl si to přiznat, ale pravda byla taková, že se zhoršovaly od toho incidentu s jeho spolulodnicí Alyssou Marshovou. Pak tu byl také ten zaběhlý vzorec... Noc co noc nanovo cítil syrovou bolest v každíčkém svalu, jak mu něco rvalo od sebe žíly a pojivové tkáně. Tentokrát mu bylo málo platné, že se v mládí na Měsíční základně vyškolil na kaplana-psychiatra. Lékař už vzdal snahu léčit sám sebe.

Zvykni si na to, říkal si. Vypadá to, že to ještě nějakou dobu vydrží.

I když se v ní dosud zrcadlil děs, z jeho tváře, odražené v zrcadle na stěně kóje, prýštilo opovržení. Šikmé černé obočí se zvedalo ještě víc, čímž přispívalo k dojmu pohrdání. Měl pocit, že mu ten výraz sluší, nezapomene jej používat.

Jakou barvu měly její oči?

Nemohl si vzpomenout. Nejspíš hnědou. Celá Alyssa Marshová začínala být nezřetelná jako sluncem vybělený novinový tisk. Říkal si původně, že i ona přestane být důležitá.

Flatteryho hnědé oči se upíraly na vlastní odraz v zrcadle. Upoutalo ho slabé mžikání barevných světýlek, přicházející skrze plazmu z ložiska řasy za jeho kójí. Bylo to mnohem vzrostlejší stanoviště, než tušil. Rané studie se zabývaly diskusí o tom, zda řasa takovými světélky komunikuje.

Pokud ano, s kým?

Na Ředitelův rozkaz byla všechna stanoviště řasy, napojená na Kontrolu proudu, ořezána hned, jak se na nich objevila světla. Bezpečnostní opatření.

Po těch světlech tehdy začaly nesnáze.

Byl si jistý, že tohle pole ořezali zrovna před týdnem, na jeho pokyn. Marshová i MacIntosh hartusili na řasu tolik, že už je Flattery přestal poslouchat. Jediné, co říkali oba a co ho bodalo v uších, byl jejich společný názor na růst řasy v poslední době: „Překotný.“ Oba mu ukázali exponenciální funkci na grafu, ale dokázal jejich znepokojení docenit až teprve teď. Flattery si napsal poznámku, aby nechal tohle stanoviště řasy dnes ořezat.

Za řasou se rozprostírala větší světla Kalalochu, kde se už zaměstnanci s krhavýma očima řadili do fronty u přívozu k Projektu a v centru města se hemžila Fronta. Kdyby teď byl venku, možná by slyšel nevděčný rachot tovární mašinérie nebo občasnou ránu explozivního svářecího oblouku.

Crista Galli, pomyslel si a podíval se, kolik je hodin. Teprve před hodinou usnul. Ať je kdekoli, ona a ten Ozette se neodvážjí pohnout, dokud neskončí noční klid. Teď to budou mít snadné. Teď, když se cesty naplní lidmi a denním ruchem, stanou se z nich jen těla v davu, anonymní...

Den co den se do Kalalochu ubíral pravidelný proud vandráků. Nařídil tisku, aby je přestal nazývat „uprch-

líky“ a aby se s nimi tedy mohl lépe vypořádat. Když teď ovládl holovizi, může se soustředit na likvidaci toho zdivočelého vysílání, které si říká Stínobox. V hloubi duše věděl, že Ozette je špicí tohoto veleprotivného trnu, hrotem, který Flattery s radostí otupí.

Skrze plazmu rozeznával Ředitel matnou záři prstence ohňů z jednoho vandráckého tábořiště o kousek dál na pobřeží. Dnes ráno má přijít zpráva Uprchlického výboru. Ať v ní bude cokoli, využije toho k tomu, aby nechal tábor odstěhovat dál od obvodu osady. Možná o pár kliků dál na jih. Pokud chtějí ochranu, mohou si za ni zaplatit.

Přítomnost vandráků jakožto potenciálních pracovních sil udržovala tovární dělníky a posádky exkavátorů v pohotovosti. Vandráci přitahovali dravce – lidské i jiné. Ve skutečnosti Flatterymu vadil jejich počet a to, jak ho začínali obklopovat.

Vyťukal poznámku, že název Uprchlického výboru se má změnit na „Rezervní výbor“.

Raja Flattery, dávno předtím, než se mu začalo říkat Ředitel, byl vždycky v práci už před svítáním. Doneslo se k němu, že prý vydrží nespát celé měsíce, a byly měsíce, kdy měl dojem, že je to pravda. Jeho osobní kóje připomínala kokpit, jak byla omotaná spleť prvotřídní elektroniky. Zamlouval se mu pocit nadvlády, který mu to poskytovalo, když si navlékal svět jako rukavici. Zde, uhnízděn u své konzole, šál přes holá ramena, pilotoval Flattery záležitosti světa.

Probouzel se každou noc zpocený a v čiré hrůze po pouhých několika hodinách spánku. Zdálo se mu, že je kat a odsouzenec zároveň, že umírá vlastní rukou a přitom na sebe řve, aby přestal. Všechno to souviselo s Alyssou Marshovou a s tím, jak odloučil její velkolepý mozek od zbytku těla. Tohle byl podvědomý projev zranitelnosti, kterou si nemohl dovolit dát najevo. V mnohém ohledu ho to činilo uzavřeným, stejně jako nedůvěra k volným prostranstvím, kterou mu hluboce vštípli na Měsíční základně.

Flattery ještě nespal se žádnou pandorskou ženou. Na Měsíční základně měl krátký úlet s Alyssou těsně před jejich odletem do vesmíru. Pokus o pokračování vztahu na Pandoře selhal. Dala přednost svým výpravám do řas před spaním s Ředitelem a postihly ji následky. Ted' se zdálo, že postihly i jeho.

S pandorskými ženami provozoval skotačení v posteli, to ano, a čilý sex tak často jak se mu zlíbilo, obzvlášť zpočátku. Ale pokaždé, když to skončilo, nechal tu ženu poslat do hostinského apartmá a Flattery se prospal jak se dalo, než ho dostihly sny.

Moc – ohromné afrodiziakum.

Neušklíbl se. Patřilo mu to.

Nejspíš by měl víc využívat nabízených výhod, ale sex už ho nerozvášňoval tolik jako kdysi. Ne od té doby, co pilotoval svět. Jakkoli to byl mizerný a malý svět, svět to byl a bude jeho, dokud ho neopustí.

„Šest měsíců,“ zamumlal. „Po pětadvaceti letech už zbývá jen šest měsíců.“

Skoro tři tisíce lidí obíhaly kolem Pandory v hybernačních nádržích po půl tuctu staletí. Z původní posádky dosud žili jen Flattery a Dwarf MacIntosh. Byla tu samozřejmě tři Organická mentální jádra, ale to už nebyli tak docela lidé, jen mozky s trochou složitě vymyšlených drátů. Jen jeden z nich, Alyssa Marshová, získal záložní výcvik OMJ. Zbývající dva patřily nemluvnatům, která Flattery osobně vybral pro jejich vysokou inteligenci a počáteční demonstraci emocionální stability.

Menší než Země, ale větší než Měsíc, pomyslel si poté, co ho vypáčili z hybernace. Pandora je dostatečný malý svět.

Brzy ale přestala dostačovat.

Domorodé plémě, které ho na Pandoře předešlo, potomci původní osádky vesmírné lodi *Pozemšťan* a bioexperimentů *Pozemšťana*, tvořili svého druhu lidé. Flatterymu připadali odporní a záhy rozhodl, že jestliže jedna vesmírná loď dokázala najít Pandoru, pak by další

mohla najít něco lepšího. A i kdyby nenašla, Flattery si představoval, že život na Vesmírné lodi bude o poznání pohodlnější než tenhle.

Můžou si všichni shnít v téhle díře, říkal si. Smrdí to tu, jako by už hnili.

Za jasných večerů čerpal Flattery ohromné potěšení z pozorování téměř dokončeného trupu své Vesmírné lodi, která se mu třpytila nad hlavou. Přišpendlil na košili nebes velkolepý klenot a byl na to hrdý.

U některých těch Pandořanů člověk stěží pozná, že to jsou živé bytosti, natožpak lidé! říkal si. I jejich genetiky je kontaminovaná tou... řasou.

O důvod víc, proč vypadnout z téhle planety. Život na Měsíční základně ho hodně poučil – vesmír je médium, ne bariéra. Vesmírná loď je domov, ne vězení. Navzdory ohromným těžkostem tihle Mořané vyvinuli rakety a svou podmořskou odpalovací základnu dost rafinované na to, aby se s jejich pomocí Flattery a hybernační nádrže dostali ze staletých oběžných drah. Jestliže to dokázali, věděl od samého počátku, že sám dokáže postavit vesmírnou loď podobnou *Pozemšťanu*. A už ji postavil.

Jestliže ovládáš svět, nedělej si starost s výdaji, říkal si. Jeho jediným nespoutaným nepřítelem byl čas.

Jediným spojencem, jemuž na pevnině důvěřoval, byl Pandořan jménem Spider Nevi. Nevi nezaváhal při plnění Ředitelových zvláštních úkolů před ničím, i ty nejošemetnější úkoly spolehlivě vykonal. Flattery se původně domníval, že takovým mužem je Dwarf MacIntosh, palubní velitel Orbiteru, ale poslední dobou si tím už nebyl tak docela jistý. Eskadra, kterou dnes posílá nahoru, to dosti rychle zjistí.

Flatteryho víc fascinoval Spider Nevi, ale jako by nikdy nedokázal Neviho přimět, aby se mu otevřel, ačkoliv mu poskytl hojnost příležitostí.

Jak má člověk hostit atentátníka?

Většina Flatteryho spolupasažérů zemřela hned po otevření hybernačních nádrží. Jejich původní vesmírná

Lod' byla vybavena tak, aby je vypustila jaksepatří, bezpečně. Když přišel čas, byla už Lod' dávno za obzorem a hybernační nádrže ponechala pandorským domorodcům, utvrzeným ve víře, že Lod' sama je bůh.

Zemřeli okamžitě!

Ušklíbl se tomu eufemismu, který se mu vybavil v mysli. V tom okamžiku, který zdravotníci nazývali „okamžitě“, prožili on a jeho spolupasažéři tolik nervy spalující bolesti, aby to vydalo na dvanáct životů. Většina z těch, kteří přežili otevření nádrží a během svého sterilního života na Měsíční základně nikdy nepoznali co je nemoc, zemřeli během několika prvních měsíců poté, kdy byli vystaveni styku s pandorskými tvory, mikroskopickými či jinými.

Mezi ty *jiné*, které se Flattery naučil respektovat, patřili kočkovití zakuklení švihouni, jedovatí plochokřídlí, pavoučníci, rychložráči a – podle Flatteryho názoru nejnebezpečnější ze všech – tohleto moře plné řasy, které místní říkali „Avata“. První prozíravý kaplan-psychiatr, který na řasu narazil, měl dost zdravého rozumu na to, aby ji vyhladil. Flattery investoval víc než polovinu svých zdrojů do programu prořezávání. Vybit řasu nepřipadalo v úvahu, prozatím.

Během zotavování studoval pandorské dějiny a hrůzy, které pro něj planeta chovala v zásobě. On a jeho lodníci žuchli doprostřed největšího geologického i společenského pozdvižení, jaké kdy Pandora zažila. Planeta se rozpadala a vzplanuly jisté spory. Nastala ideální doba k tomu, aby byl člověk považován za dar bohů, a Flattery toho hbitě využil.

Použil titulu kaplana-psychiatra, postavení, které mu mezi Pandořany dodávalo váhu, aby provedl reorganizaci pandorských mravů a ekonomiky. Vybrali ho, protože nikdy nebyli bez kaplana-psychiatra, a protože, jak jim hbitě připomněl, byl darem Lodi, jediného boha, jehož znali. Pěkně dlouho počkal, než jim sdělil, že staví další.

Flattery byl vnímavý, mazaný, a protože si všiml znepokojivých řečí v řadách jejich náboženských vůdců,

změnil si titul na prosté „Ředitel“. To mu uvolnilo ruce k několika důležitým ekonomickým tahům, a uctívači Lodi se mu už během nejdůležitějších let formování nepletli do cesty.

„Nebudu vaším bohem,“ sdělil jim. „Nebudu prorokem bohů. Ale budu vás řídit v úsilí vybudovat si dobrý život.“

Nevěděli to, co věděl Flattery o speciálním výcviku kaplana-psychiatra vesmírné lodi. Pandorské dějiny prozradily, že Flatteryho sourozenec-klon, Raja Flattery číslo pět z původní posádky, byl nezničitelným nástrojem a předem jmenovaným popravčím samotné vesmírné Lodi, která je všechny donesla na Pandoru.

Je zakázáno vypouštět umělou inteligenci do vesmíru. Direktiva byla jasná, třebaže se obecně věřilo, že cesty do hlubokého vesmíru budou vyžadovat umělou inteligenci. Organická myšlenková jádra, „mozkové boxy“, jak jim říkali technici, selhávala s puntičkářskou pravidelností. Model Flattery číslo pět selhal, nestiskl destrukční spoušť včas. Tahle Loď, které dovolil přežít, byla bytostí, kterou mnozí Pandořané uctívali jako boha.

Raja Flattery, „Niklák“. Pročpak nás všechny nevyhodil do vzduchu, jak bylo naplánováno?

Flattery se v duchu ptal, jako už častokrát, zda je ta spoušť, natažená v jeho vlastním podvědomí, dosud zabezpečená pojistkou. Bylo to riziko, které mu bránilo vyvinout umělou inteligenci, aby navigovala Vesmírnou loď.

Flattery už zbyl jako poslední, kdo ještě žasl nad tím, proč právě *on* byl jediným hybernovaným členem posádky.

„Chtěli mít zatracenou jistotu, že veškerá inteligence, kterou jsme vyrobili, natáhne brka dřív, než převezme vesmír,“ dumal.

Flattery si spočítal, že kterékoli z jeho tří OMJ ho dostane bez nesnází do nejbližší sluneční soustavy. To už budou mít pevné a dostředivé spojení s prvotřídním

obyvatelným systémem. Nezbytné úpravy individuální psychologie každého Organického myšlenkového jádra byly provedeny ještě před jejich odstraněním z těl a implantováním do hardwaru. Flattery měl teorii, že uchovat jim určitý pocit vtělení jim pomůže spíš behaviorální než chemické přizpůsobení, něco, co jim zabrání ve vzpurném šílenství, které postihlo celou řadu OMJ z Měsíční základny.

Flattery si promnul oči a zív. Ty noční můry ho vyčerpávaly. Otázky se vtíraly i Řediteli, vybíraly si svou ustavičnou daň, probouzely ho znovu a znovu ze spánku, vyčerpaného, zalitého potem, křičícího. I teď ho trápila ta, která mu dělala nejvíc starostí.

Jaký tajný program vložili do mě?

Výcvik kaplana-psychiatra Flatteryho naučil, že Měsíční základna miluje hru ve hře, hru, při níž je v sázce lidský život.

„Velká hra“, to byla zábava, kterou si zvolil – ta, při níž byly v sázce *všechny* lidské životy. Jedinými lidmi ve vesmíru jsou tyhle exempláře na Pandoře, o tom byl Flattery jaksepatří přesvědčen. Vynasnaží se udělat s nimi co se dá.

Vyhýbal se dotyku řasy ze strachu před tím, jakou municí by mohla najít, kdyby sondovala v jeho mysli. Někdy to dokázala, o tom měl nezvratné důkazy. Jakkoli to bylo fascinující, nemohl něco takového riskovat.

Nikdy se nedotkl ani Cristy Galli kvůli jejímu spojení s řasou. Pociťoval po ní svého druhu chtíč, snění za bílého dne mu sdělovalo, že pramení ze vzrušení z nebezpečí. To nebezpečí navodil on sám. Jeho laboranti jí dávali chemikálie, odpovídající smyšlenkám, jež o ní pouštěl do oběhu. Bez Flatteryho speciálního roztku by lidé, kteří se jí jen dotkli, utrpěli vážné neurologické příhody, a snad i smrt. Chtělo to jen trochu času...

Co kdyby ve mně řasa sondovala, co kdyby našla spínač? Jestli jsem spoušť, kdo je prst? Crista Galli?

Nejednou po Cristě Galli zatoužil, protože byla krásná, to ano, ale ještě něco víc. Šlo o smrt v jejím dotyku, o nejvyšší výzvu. Báł se, že by stejně jako řasa mohla dotekem proniknout do jeho soukromí.

Ten zatrachtílý sen o chapadlech, která mu páčí a otevírají lebku ve švech, se pořád vracel. Flattery slýchal, že řasa dokáže proniknout člověku do hlavy, cestovat po dálnici DNA až do genetické paměti. Pát-rání samo by mohlo spustit program, stisknout spoušť v jeho hlavě, spoušť nastavenou tak, aby je všechny zničila. Sám potřeboval vědět, co tou spouští je a jak ji vyřadit z provozu, než bude riskovat kontakt s řasou.

Největší obavu měl Flattery z toho, že by ho řasa využila k tomu, aby zničil sám sebe a ten poslední žalostný zbytek lidstva, který obývá Pandoru. Tenhle Raja Flattery nechtěl zemřít v bídě nějakého třetířadého světa. Tenhle Raja Flattery chtěl hrát hru na Ředitele mezi hvězdami po zbytek svých dnů – a že měl v plánu prožít jich ještě mnoho!

Měl bych být dnes jejich bohem, ptal se v duchu, nebo d'áblem? Mám na vybranou?

Jeho výcvik mu velel, aby to udělal. Vnitřní hlas mu radil něco jiného.

„Přinesla mě sem náhoda,“ šeptal svému odrazu v plazmě kóje, „a náhoda se o mě postará.“ *Nebo taky ne.*

Zalétl pohledem k velké obrazovce konzole, která mžikala vedle lůžka. Nahoře na obrazovce svítila jantarová písmena „Crista Galli“. Stiskl klávesu „aktualizovat“ a sledoval, jak na obrazovce naskočila ta hromská zpráva – nenašli ji. Dvanáct hodin, pěšky, a oni ji nenašli!

Udeřil na další klávesu a štkl na obrazovku: „Dej mi Zentze!“

Povýšil Oddieho Zentze na šéfa ochranky teprve letos a až do včerejška byl Flattery s jeho službou spokojen, velmi spokojen. Právě fušeřina jeho oddělení umožnila Ozettemu dostat ji ven z areálu.

Včera v noci nařídil Flattery Zentzovi, aby osobně vyslechl dva bezpečáky, kteří tenhle lapsus zavinili, a Zentz se do nich pustil s očividnou blažeností. Od obou mužů se nedozvěděli nic, co by už nebylo ve zprávě – to jest nic cenného. To, že Zentz bez váhání použil železné tyče a další nástroje svého řemesla vůči dvěma ze svých nejlepších lidí, Flatteryho potěšilo, to ano, ale nic se tím nevyřešilo.

Jestli ji brzy nenajdou, Zentz bude muset zabít další dva. To je popoždě.

Znovu udeřil na klávesu „volání“ a řekl: „Zavolej Spidera Neviho! Řekni mu, že budu potřebovat jeho služby.“

Flattery chtěl, aby Ozette trpěl tak, jak ještě nikdy žádný člověk netrpěl, a Spider Nevi to zařídí.

Takový je rozdíl mezi bohy a lidmi – bohové nevraždí své děti. Nevyhlazují sami sebe.

**Hali Ekelová,
z *Deníků pandorských průkopníků***

Vypadalo to jako obyčejné stanoviště řasy, hodně podobně jako by každý na Pandoře mohl připomínat jiného spolučlověka. Barva se zdála trochu namodralá. Tím, že nastavila své masivní vějířovité listy právě *tak*, směřovala řasa mořské proudy ke krmení a provzdušňování. Řasa se cpala k chocholům hydrotermálních teplých proudů, bohatých na sedimenty, které se vinuly vzhůru ode dna a tvořily lacunae, kterým lidé říkali „laguny“.

Mezi těmito lagunami proudily obrovské průlivy, a také mezi dalšími stanovišti řasy. Vytvářely tak ohromné řasocesty, které lidé využívali ke své podmořské přepravě osob a zboží. Řasocesta byla značně rychlejší a bezpečnější než cestování po hladině. Většina lidí putovala po řasocestách obalená v kůžích svých ponorek, ale přes praskot sonaru mezi sebou mluvili. Tahle modrá řasa je odposlouchávala a už dávno v sobě chovala zvědavost na tyto lidi a jejich bolestně pomalou řeč.

Lidé měli laguny rádi, protože v nich byla klidná teplá voda, čistá a plná ryb. Tato modrá řasa byla divoký porost, neřízený Kontrolou proudu, neusměrňovaný elektrickými řezačkami Ředitele. Řasa se naučila používat správné mimikry, potlačovat hru světla, a chápala rozsah vlastního zotročení. Obelstila ty správné lidi a nyní byla jediným divokým stanovištěm mezi desítkami těch, které zdomácněly po lobotomii, provedené Kontrolou proudu. Brzy budou všechny volně plout ve stejném proudu.

Určité chemikálie z utopených lidí, někdy z lidí pohřbených do moře, řasa zajala a uvěznila ve výběžcích této laguny. Shledala, že dokáže tyto chemikálie přivolávat jak se jí zachce, a zahánět a děsit jimi lidské vetřelce. Mezi selháními dostupných chemikálií se řasa sama naučila číst rádiové vlny, světelné vlny, zvukové vlny, které přiváděly zbytky lidských těl.

Člověk, který se této řase dotkl, znovu prožil životy lidí, ztracených v nenadálém halucinogenním poryvu. Nejedna se během tohoto prožitku v bezmoci utopil. Řasu obklopoval ohromný štít iluzí, chemická bariéra, veliké historické zrcadlo radosti a hrůz, nastavené každému člověku, který se dotkl okraje.

Řasa považovala tento obvod za svůj „horizont událostí“. Řasa se bála Flatteryho, který posílal své pohůnky podmaňovat svobodnou řasu pomocí řetězů a čepelí. Flattery a jeho Kontrola proudu degradovali složitou choreografii řasy na robotický pochod organických stavidel a chlopní, které ovládaly moře.

Řasa rozebírala a analyzovala jejich pachy a pot, a pokaždé jí přibýlo trochu vědomostí v onom prapodivném listu na liáně DNA, označeném „Člověk“.

Tyto analýzy řase sdělovaly, že neprocitla se svou jedinou osobností, její jedinečnost zůstala nedotčená. Zjišťovala, že je jednou z několika řas, několika Avatů, mnohonásobné inteligence v místě, kde kdysi existovala jen jedna Veliká Mysl. Tohle načerpala z genetických vzpomínek lidí, z určitých dějin, uložených mezi jejich tkáněmi. Velké části Mysli chyběly – nebo nebyly pospojovány. Nebo byly vypojeny.

Řasa si to uvědomovala tak, jako si možná oběť mrtvice uvědomuje, že její mozek už zdaleka není takový, jaký býval. Když oběť pochopí, že poškození je trvalé, že život už bude jen takovýhle a nic víc, zrodí se beznaděj. A z této beznaděje vztek. Řasa zvaná „Avata“ se ježila právě takovým hněvem.

Právo se projeví samo. Nepotřebuje obranu, jen dobrého svědka.

**Ward Keel,
Náčelník spravedlnosti [zesnulý]**

Beatriz Tatooshovou probudily ze sna o tom, jak tone v řase, tři tlumené tóny, které ohlašovaly příjezd jejího přívozu. Z cestovní tašky a aktovky si předtím udělala hrbolatý polštář na tvrdé lavici v čekárně. Mžikáním zaplašila šmouhy snu a odkašlala si. Beatriz měla na mořanské odpalovací základně vždycky sny o tonutí, ale tenthle začal trochu předčasně.

Všude ten bezbožný tlak vody...

Otřásla se, ačkoliv teplota této podvodní stanice byla příjemně regulovaná. Otřásla se nad dozvuky svého snu a nad vyhlídkou na to, že bude doprovázet tři Organická myšlenková jádra na oběžnou dráhu. Pomyšlení na mozky bez těl, které budou navigovat loď vesmírem za viditelné sny, ji vždycky pošimralo na páteři ledovým prstíkem. Teplota na palubě Orbiteru, kam bude během několika hodin přepravena, bude také příjemně regulovaná. Už aby to bylo. Život na pevnině ji už nepřitahoval.

Chirurgické vakuum prostoru na Orbiteru jí nějak vůbec nevadilo. Její rodina byli Plavci z ostrovů. Pocházela z první generace, která žila po čtyřech stoletích na pevnině. Ostrované snášeli otevřené prostory pozemského života lépe než Mořané, kteří stále ještě dávali přednost svým několika málo přežívajícím podmořským osadám. Logika nemohla Beatriz zabránit, aby se svíjela nejistotou při pomyšlení na pár milionů kilogramů oceánu nad svou hlavou.

Vlhkost v přechodových komorách přívozu jí připlácla svou lepkavou dlaň na ústa a nos. Na odpalovací

základně to bude ještě horší. Většina stálých zaměstnanců tam dole patřila k Mořanům a ti si nastavovali vysokou vlhkost vzduchu. Hodně se navzdychala, dokud pracovala tam dole. Teď vzdychla znovu, když ji tóny přívozu upozornily, že se během několika minut vydá na cestu k odpalovací základně. Nastupující dav, tvořený směnami dělníků, směřujícími k základně, rachotil na palubě nad ní.

Drnčení stovek nohou na kovových nástupních plošinách přiměl Beatriz sevřít víčka ještě pevněji, aby mozku zabránila představovat si jejich obličej. Nádeníci byli stěží aktivnější, stěží měli na kostech víc masa než uprchlíci, kteří se shromažďovali v truchlivých táborech u Kalalochu. V očích těch nádeníků, když je zahlédla, se odrážely záblesky naděje. Oči lidí v táborech byly tak tupé, že neodrážely nic, ani tu naději ne.

Představuj si něco hezkého, říkala si. Jako třeba hyletoun křižující při západu slunce nad obzorem.

Přívoz působil na Beatriz depresivně. Podle svých výpočtů spala v čekárně skoro pět hodin, zatímco hyperbdělý vůdce bezpečnostní eskadry prohledával dopodrobna přívoz, jeho pasažéry a jejich majetek. Připomněla si, že si má zkontrolovat všechno vybavení, až ochranka skončí – to se naučila od Bena. Holovizní vybavení bylo šmejd, takže si Beatriz, Ben a jejich štáby vytvořili vlastní hardware podle svých potřeb. Pro bezpečáky s jejich bratránky na černém trhu to bude pokušení. Znovu vzdychla, Ben jí dělal starosti a starosti jí dělaly i podezřelé aktivity bezpečnostní eskadry.

Vím, že za tím Stínoboxem jsou Ben a Rico, pomyslela si. Mají svůj výrazný styl, ať už změnili mužstvo a našli si novou práci, nebo ne.

Asi před rokem, když Stínobox už podruhé vytlačil zpravodajství svým vlastním pořadem, málem Rica oslovila s tím, že se chce přidat. Ale věděla, že měli nějaký důvod, proč ji vynechali, takže to nechala být a pocit rozmrzelosti si vynahrazovala další prací. Teď

měla dojem, že už zná skutečný důvod, proč ji z toho vynechali.

Potřebují někoho venku, říkála si. Jsem jejich divoká karta.

Povolali ji včera večer, aby nahradila pohřešovaného Bena v Novinkách. Četla: „Ben Ozette... přidělen na Sappho...“, a přitom tuze dobře věděla, že v tento hvězdoden, jako každý hvězdoden už šest týdnů, byl přidělen ke Cristě Galli osobně, v Ředitelově osobním areálu a pod Ředitelovým dozorem.

Je s ní celou dobu, co ji pohřešují, jeho přítomnost se nikde nezmiňovala. On se také pohřešuje a hlavouni z holovize to tají.

To ji děsilo. Rozkazy utajit, co se stalo s Benem, dodávaly celé záležitosti na reálnosti.

Nějak si dříve myslela, že ona, Ben a Rico jsou imunní vůči běsnění světa v poslední době. „Placení svědci,“ říkal jejich trojici Ben. „Jsme oči a uši lidu.“

„Lampy,“ zasmál se Rico, trochu namazaný z bů, „my nejsme svědci, my jsme lampy...“

Beatriz přečetla do éteru přesně to, co jí produkce Novinek napsala, protože nebyl čas na otázky. Teď viděla, že ji záměrně zaskočili. Holovize měla neuvěřitelné zdroje lidí i techniky a Beatriz jich hodlala využít, aby zjistila, že Ben nezmizel.

Ben není tentokrát jen svědek, varovala sama sebe. Všechno zničí.

Milovala ho, kdysi, dlouho. Anebo snad mezi nimi kdysi dávno panoval důvěrný vztah a zamilovala se do něj teprve teď. Ne tím druhým způsobem lásky – ty elektrizující okamžiky, na ty už bylo pozdě. Prožili spolu prostě příliš mnoho hrůz, které nikdo jiný nedokázal pochopit. V poslední době prožila několik elektrizujících okamžiků s doktorem Dwarfem MacIntoshem poté, co si tuze dlouho myslela, že takové pocity už nikdy nezakusí.

Beatriz mžikáním probouzela rozbolavělé oči. Odvrátila tvář od světla a posadila se zpříma na plechové

lavici. Někde blízko diskrétně zakašlal strážný. Zatoužila po nepořádku své kanceláře Projektu Vesmírná loď na palubě Orbiteru. Její kancelář byla pár desítek metrů od příklopu Kontroly proudu a doktora Dwarfa MacIntoshe. V myšlenkách pořád zalétala k Mackovi a ke svému letu za ním, do nějž zbývalo ještě několik málo hodin.

Beatriz byla unavená, už celé týdny byla unavená a tyhle ustavičné odklady ji vyčerpávaly ještě víc. Neměla čas přemýšlet – natožpak odpočívat – od té doby, co ji Ředitel pořád přesouval sem a tam mezi speciálem Projektu Vesmírná loď a zpravodajstvím. Dnes dělá *tři* práce, vysílání ze *tří* stanovišť.

K Orbiteru ji vozily největší stroje, jaké kdy lidstvo postavilo. Když vypadla z Pandory, přeplněná kancelář na palubě Orbiteru se pro ni stala oázou klidu v rušném životě. Nikdo, dokonce ani Flattery, tam za ní nemůže.

Tóny zazněly znovu a zdály se zřetelně delší, smutnější. Poslední výzva k nástupu na palubu. Ty tóny jí znovu připomněly Bena, který se stále ještě nenašel, nebo je možná mrtvý. Není už jejím milencem, ale je to dobrý člověk. Promnula si oči.

Mladý kapitán ochranky s velmi velkýma ušima vstoupil do příklopu čekárny. Jakoby zdvořile kývl hlavou, ale jeho ústa zůstala zavřená.

„Prohlídka právě skončila,“ řekl. „Omlouvám se. Nejlépe, abyste už nastoupila.“

Vstala čelem k němu a oblečení se jí přilepilo na tělo v rozespalých záhybech.

„Moje vybavení, moje poznámky ještě nebyly uvolněny,“ řekla. „Ani za mák mi neprospěje...“

Zarazil ji s prstem přiloženým na rty. Měl na každé ruce dva prsty a palec, a Beatriz se pokusila rozpomenout, na kterém ze starých ostrovů se tato vlastnost dědila.

Orcas? Camano?

Při tom gestu se usmál a ukázal zuby, které byly opilovány do děsivých špiček – povídalo se, že je to značka jedné z eskader smrti, která si říkala „Kousači“.

„Vaše věci už jsou na palubě přívozu,“ řekl. „Jste slavná, takže respektujeme vaše potřeby. Budete mít během cesty soukromou kabinu a stráž, která vás doprovodí.“

„Ale...“

Už ji držel za loket a vedl příklopem ven.

„Zdrželi jsme přívoz, než se nalodíte,“ řekl. „Kvůli projektu – pospěšte si, prosím!“

Už byla v průchodu a muž ji popoháněl k dolní nástupní sekci přívozu.

„Počkejte,“ řekla, „myslím...“

„Na odpalovací základně už na vás čeká úkol,“ řekl kapitán. „Mám vás informovat, že tam budete mít krátce po příjezdu a před startem zvláštní zpravodajský vstup.“

Podal jí messenger, který obvykle nosila na boku.

„Všechno je tam,“ řekl a zazubil se.

Beatriz měla pocit, že je nějak moc spokojený, než aby jí to bylo příjemné. Pohled na jeho zuby rozhodně nebyl nijak příjemný jí. Byla po svém, novinářsky zvědavá na všechna jak a proč eskader smrti. Zvědavost překonal pud sebezáchovy. Bezpečnostní eskorta na ně čekala u nástupního můstku. Byl to malý mladík, obtěžkaný několika vaky s její technikou.

„Těšilo mě,“ řekl kapitán s další lehkou úklonou. Podal jí tužku a obálku. „Kdybyste byla tak laskavá, promou ženu. Moc obdivuje vás i váš pořad.“

„Jak se jmenuje?“

„Anna.“

Beatriz kvapně napsala: „Anně a budoucnosti,“ a podepsala se s patřičným rozmachem. Kapitán kývnutím hlavy poděkoval a Beatriz vyšplhala na palubu přívozu. Sotva prošla druhou nástupní komorou, ucítila, jak se přívoz ponořuje.

Uctívání není vlastně láska. Objekt uctívání nikdy nemůže být sám sebou. Nezapomínejme, že lidé milují lidi a vice versa. Bohů se lidé bojí.

**Dwarf MacIntosh,
řasmistr, Kontrola proudu**

Světlo časného rána objasnilo nový směr, kterým se začal ubírat Benův život. Věděl, že použije svatou podobu Cristy ve Stínoboxu, velmi podobně jako ji používal Flattery v holovizi k manipulaci pandorského lidu. Využije Cristu, aby lid zdvihl proti Flatterymu. Věděl, že tím ještě víc pohrbí její lidskost, její ženství. Vědomí, že to udělá, ho taky něco stálo. Zapřísahal se, že je to nebude stát jejich lásku, která už, jak cítil, začínala naplňovat prostor mezi nimi. Najde se způsob...

Kruci!

Ben nechtěl, aby něco vstoupilo mezi něj a příběh, za nímž se vydal. Teď je ve zprávách na prvním místě *on*. On a Crista sledovali včera večer holovizní zpravodajský vstup v jedné ze zavatanských podzemních komor. Třebaže ho to nepřekvapovalo, připadalo mu jako ironie, že jeho místo zaujímá Beatriz.

„Dobrý večer, dámy a pánové,“ začala. „Jsem Beatriz Tatooshová a zastupuji Bena Ozetteho, který plní úkol v Sappho. Hlavní zprávou dnešního večera je, že Crista Galli byla před několika hodinami násilně unesena ze svého příbytku v Rezervaci. Osm ozbrojených teroristů, podle všeho Stínů...“

Možná si myslela, že mi tím prokazuje laskavost, říkal si.

Ale žádná laskavost to nebyla, alespoň podle Bena ne. Nebyl vyslán do Sappho a neexistovalo žádných osm ozbrojených teroristů. Prostě odešli. Beatriz četla

věty, kterými ji nakrmil Flatteryho placený poskok. Jak byla pohroužena do Orbiteru a Projektu Vesmírná loď, patrně jí ten rozdíl nedošel.

Ben se v duchu ptal, co se právě teď děje ve zpravodajské redakci holovize. Holovize patřila Mořanské obchodní, a nadvládu nad Mořanskou obchodní získal pomocí úplatků, manipulací, vydírání a nájemných vražd Ředitel. *Tenhle* příběh začal Ben vysílat ve Stínoboxu. Z toho, co začalo jako největší zpráva jeho života, se stal čin, který ho může změnit navždy, patrně navždy změnit život Cristy a snad i zachránit pandorský lid před Ředitelem, chudobou a hladem.

Ted' se s ním Crista ukrývá. Dotkl se jí a přežil. Políbil ji a přežil. Ještě i teď stálo Bena ohromné sebeovládání, aby jí neodsunul tu světlou kadeř vlasů z koutku úst, aby ji nehladil po čele, aby nevkloztl pod hedvábnou příkrývku a...

Jsi moc mladý na starého blázna, pomyslel si, tak se přestaň jako starý blázen chovat. Mohl by ses stát mrtvým bláznem.

Zamyslel se nad tou shodou náhod, osudem nebo božskou inspirací, která je svedla dohromady – v tomto čase, v této kóji, na tomto světě, milénium světelných let od původu lidí samotných. Musely uplynout tisíce let, muselo se cestovat od hvězdy ke hvězdě, lidstvo muselo být téměř vyhlazeno, aby se Ben a Crista Galli setkali. Také Avata byl téměř vyhlazen, ale několik málo genů řasy bylo bezpečně uschováno ve většině pandorských lidí. Možná jsou všichni pozměnění navěky a tyto zatoulané kousky genetického kódu je nakonec spojí.

Proč? ptal se v duchu. *Proč my?*

Byla to jedna z těch chvil, kdy Ben toužil po normálním životě. Nechtěl být spásou společnosti, druhu, nechtěl být spásou nikoho kromě sebe samého. Věci takhle nefungovaly a už bylo pozdě to měnit. Nyní, navzdory všemu svému zdravému úsudku, byl znovu zamilovaný do nemožné ženské.

V dlouhodobém schématu věcí byla Crista víc člověkem než vatankou – alespoň na pohled. Co držela její řasovitost na uzdě, to mohl každý jen hádat, včetně Cristy. Teoreticky to znamenalo, že má mnoho kompletních inteligencí, schopných uvažovat a jednat nezávisle na sobě. To bylo zjištěno při jedné z Ředitelových milovaných studií. Crista sama projevila během pěti let zkoumání jen jednu osobnost, což bylo jediné téma, o němž se jí s Benem nechtělo mluvit.

Údajně byla dcerou Vaty a Vata byla „Svaté dítě“ básníka-proroka Kerra Panillea a Waely TaoLini. Vata byla před staletími počata ve změti lidských údů za účasti úponků a spor Avaty v kajutě sabotovaného LNV. Narodila se s úplnou genetickou pamětí a jakousi formou komunikace, běžnou mezi řasou. Už skoro dvě staletí ležela v kómatu.

Člověk, který byl údajně Cristiným otcem, Duque, měl vlastnosti Avaty vštípené prostřednictvím matčina vajíčka v laboratořích neblaze proslulého Jesuse Lewise, bioinženýra, který kdysi vyhubil řasu, tělo Avaty. Bezmála zničil spolu s řasou i lidstvo. Vata byla milovanou světící Pandory, symbolem sjednocení lidstva s bohy, hlasem samotných bohů. Crista Galli, láska Bena Ozetteho, nebyla o nic méně božská svou mocí a svým mystériem, svou krásou, stínem smrti, který ji obklopoval. Lásku k ní to nijak neusnadňovalo.

Ben věděl, že řasa – Avata – byla klíčem k přežití člověka na Pandoře. Pro lidi bylo těžké, možná i nemožné navázat vztah s inteligentní... řasou. A tahle nová řasa nebyla stejným tvorem jako ta, s níž se střetli průkopníci. Ben prostudoval *Dějiny* dost na to, aby souhlasil s odborníky – tuhle řasu tvořily fragmenty, nebyla to ta jediná inteligentní bytost jako za starých časů. Mnozí věřící Pandořané tvrdili, že právě proto Avata vytvořil Cristu Galli, aby se prezentoval v přijatelné formě. Tato teorie si rychle získávala podporu.

Co tedy chce?

Žít!

V mysli mu znenadání vytanula myšlenka jako výkřik, až se prudce probral. Byl to hlas, který takřka poznával. Naslouchal svému nitru, hlavu nakloněnou, ale nic víc se už neozvalo. Spící žena spala dál.

Řasa, tělo Avaty, zodpovídala za stabilitu planety samé. Jeden měsíc se rozpadl na asteroidy, kdežto několik kontinentů se roztrhlo jako hedvábný papír poté, co bioinženýr Jesus Lewis vyhubil řasu. Nyní byla řasa znovu vyseta a pevninské masy se opět ukázaly po několika staletích pod mořem. Lidé se znovu učili žít nejen na moři a pod mořem, ale také na pevnině. Bena bolelo, že se lidé ještě pořád hrabou v hlíně na pokraji smrti hladem, zatímco by měli vzkvétat v blahobytu.

To je Ředitelova vina, připomínal si, řasa za to nemůže.

Ředitel odmítal veřejně uznat inteligenci řasy a využíval ji prostě jako mechanismus, sérii elektrických spínačů, které ovládaly proudy a do jisté míry i počasí po celém světě. Všichni věděli, že je to čím dál těžší. Řasy denně přibývalo a jen velmi malá část z ní byla napojená na Kontrolu proudu.

Řasa se Flatterymu brání, říkal si. Až se úplně odloučí, chci, aby měla svědomí.

Benův pečlivý výzkum – s několika vodítky, která mu poskytla Crista – odhalil tajná hlášení. Plný dosah Flattereho úmyslů pochopil z toho, co jeden referát nazýval „Fenomén Avata“. Ben mluvil se Zavatany, mnichy z vrchoviny, kteří používali řasu ke svým rituálům.

Crista říká, že by se Ředitel měl s řasou radit! říkal si. A já se totéž dozvěděl od mnichů.

Znovu se zavrtěla a Ben věděl, že se záhy probudí. Uvidí přístavní krámy plné pouličních kramářů a uslyší z ulice ranní volání: „Mléko! Šťávy! Vejce! Dneska máme povolení na kvakoší vejce!“ To byla jedna z mnoha malých radostí, které jí Ředitel odpíral – lidská společnost. Ben věděl, že tu jí bude svým způsobem odpírat i on.

Prozatím, připomněl si. Brzy budeme mít času, co hrdlo ráčí.

Ze zdola z kavárny uslyšel slabé šoupání nábytku, kovové cinkání příborů a nádobí.

Ben Ozette se opřel zády o stěnu a dlouze, zvolna vydechl. Ačkoliv si to až do nynějška odmítal přiznat, překvapovalo ho, že je naživu. Nejenže se dotkl zakázané Cristy Galli, ale dokonce ji i políbil. Uplynulo dvanáct hodin a ještě pořád dýchá. Prošli nocí, aniž by je vashonská ochranka dohnala. Čekal, až se Crista probudí, až Rico domluveným signálem zaklepe na dveře. Pak se uvidí, co udělají se zbytkem svého života.

Když uvidíte, jak se na západě hromadí mračna, řeknete hned: „Bude bouřka,“ a ona přijde. A když uvidíte, že vane jižní vítr, řeknete: „Bude vedro k padnutí,“ a ono bude. Vy pokrytci! Umíte posoudit tvář oblohy a země; ale jak to, že neposoudíte tuto dobu?

Ježíš

První vzpomínka Cristy Galli z onoho ranního procitání v Kalalochu patřila tomu, jak se světlo odrazilo od vyřezávaného poháru v ruce Bena Ozetteho, a jeho ruce. Toužila, aby se jí ta ruka dotýkala, aby jí přejela po líci nebo spočinula na rameni. Byla tak nehybná, ta ruka, vyvažující pohár na koleni, že tam Crista Galli chvíli ležela a uvažovala, zda neusnul vsedě vedle jejího lůžka. Otřásla se při pomyslení, že sedí v jednom z těch strašidelných ostrovanských kusů nábytku, v živoucím tvorovi, kterému říkají „křeslopes“.

I Kalaloch se venku probouzel. Slyšela lidské hemžení a rachocení startovacích motorů, jak posádky dozerů a pásových traktorů míří kolem obvodu osady k dalšímu pracovnímu dni. Ze spánku procítali v kostrbatých záhybech širšího Kalalochu i hladoví bezdomovci z desítky ztroskotaných ostrovů.

Crista naslouchala bližšímu, příjemnějšímu zvuku Benova tichého dechu.

Bože, pomyslela si, co kdybych ho zabila?

Potlačila zahihňání, když si představila hlavní spot ve zpravodajství, jak by ho napsal sám Ben: „Populární dopisovatel Nočního holovizního zpravodajství Ben Ozette byl včera v noci ulíbán ve službě...“ Teplo, chuť toho polibku se jí přehrávaly v mozku. Byl to její první polibek, ten, jehož se málem vzdala.

Bena nepostihly žádné neblahé následky, což přičítala účinku každodenní dávky protilátky od Flatteryho, kterou měla dosud v organismu. Přesto převzala s dotekem Benových rtů záplavu jeho minulosti, kaskádu vzpomínek, emocí a strachu, který ji téměř ochromil svým neočekávaným jasem a silou.

Byly tu věci z jeho života, o nichž by raději nevěděla. Benův první polibek, hezká rudovláska; jeho poslední polibek, Beatriz Tatooshová. Oba ty polibky a ještě mnoho dalších spočinuly na jejích vlastních rtech. Prostřednictvím paměti jeho buněk byla svědkem jeho prvního milování, byla u jeho narození, u potopení ostrova Guemesu, u smrti jeho rodičů. Jeho vzpomínky jí pronikaly přímo do buněk, čekaly, až je její vlastní emocionální spouštěč vyvolá k životu.

Přijala jeho vzpomínky s polibkem, příliš omráčená, než aby mu to pověděla. Jejími sny té noci byly jeho sny, jeho vzpomínky. Viděla Stínobox tak, jak ho viděl on, jako orgán pravdy v těle sužovaném lží. Pochopila, že Ben je stejně jako ona zranitelný a osamělý a žije pro jiné. Nechtěla to před ním tajit, skutečnost, že jí teď jeho život patří. Nechtěla ho ztratit, když už se našli, a nechtěla ani zapříčinit jeho smrt.

Ben se nebál „šimrání“, jak tomu lidé říkali – té smrti z řasy, která údajně číhá v jejím dotyku stejně jako v některé řase, v samotné její chemii. Někdy tomu taky nevěřila. Flattery osobně vyvinul antisérum a dohlížel na to, aby je denně užívala. Nijak nezmenšovalo chemická poselství, která přijímala, jako třeba Benovy vzpomínky. Pouze tlumilo ty, které by mohlo vysílat její tělo. Přesto se jí nikdo neodvažoval dotknout a všichni zaměstnanci ve Flatteryho areálu se od ní drželi v bezpečné vzdálenosti.

Tohle bylo v její paměti první ráno, kdy ji neprobouzeli zaměstnanci, první ráno bez nekonečných testů, bez obtížného úkolu být ctěným a váženým vězněm v Ředitelově velikém domě. Crista spala osvěžujícím spánkem novorozeněte, navzdory tomu, že

byli na útěku, v úkrytu, navzdory svému prvnímu polibku. V prázdném bříše jí zakručelo, když k ní zezdola zavanuly lahodné vůně pečiva, teplého chleba, kávy.

Někde pod nimi syčel na grilu horký sebet. Po masu toužila. Flatteryho laboranti jí to vysvětlovali, nějaké bláboly o tom, jak její avatánské geny ovlivňují syntézu proteinů, ale ona tomu říkala prostě hlad. Hladověla po všemožném čerstvém ovoci, po ořechách a po zrní. Už jen z myšlenky na salát se jí odjakživa chtělo zvracet.

Ačkoliv sem utekli v noci, Crista si uložila do paměti spleť podzemní systém, kterým se dostali z Ředitelova komplexu v Rezervaci do téhle ostrovanské komunity v Kalalochu. Připomínalo jí to bludiště řasocest pod vodou. O místní geografii nevěděla nic až na to, že je blízko moře, což jí poněkud ulevovalo od hladu, který v ní kručel.

Teď uslyšela moře, mokré pulzování přes brebentění pouličních kramářů a přibývajících dopravní provoz dne. Pandořané byli ranní ptáčata, jak slýchala, ale neměli nijak naspěch. Hladovému se spěchá těžko. Jen velmi málo jich zůstalo na svých tradičních organikových ostrovech. Plout po mořích, to už byl velmi nebezpečný život v této době zubatých pobřežních linií a mořských cest, ucpaných řasou. Většina těch, kteří se usadili na pevnině, si pořád říkala „Ostrované“ a zachovala si starý způsob odívání i zvyklosti. Ti Ostrované, které poznala v areálu Rezervace, byli buď sloužící nebo ochranka, a nemluvili o svém životě za Flatteryho ohromnými betonovými hradbami. Mnozí byli děsivě zmutovaní, pro Flatteryho odporní, ale Cristu fascinovali.

Crista Galli si přitáhla příkrývku pod bradu a natáhla se naznak, otevírala se slunci, vědoma si jakési nové cudnosti ve společnosti Bena Ozetteho. Měla teď v hlavě uloženy všechny intimity jeho života a bála se, co by si o ní asi pomyslel, kdyby se to dozvěděl. Cítila, jak

se červená, trošičku jako voyeur, při vzpomínce na jeho první noc s Beatriz.

Muži jsou tuze divní, říkala si Crista. Přivedl ji sem na útěku před vashonskou ochrankou a Ředitelem, ujistil ji, že jsou v téhle maličké kóji bezpečně ukrytí a pak proseděl celou noc vedle ní, místo aby k ní vlezl do postele. Už se prokázalo, že je imunní vůči jejímu smrtícímu dotyku, a jí se jeho polibek líbil stejně jako samo smělé gesto polibku.

Pozornosti jiných mužů, mezi nimiž byl i Ředitel, ji trochu poučily o tom, jakou moc má její krása. Bena Ozetteho přitahovala, to bylo jasné hned napoprvé, sotva se mu podívala do očí. Byly zelené, trochu podobné jejím, jenom tmavší. Jako poklad v sobě uchovávala ten jediný magický polibek, který si vyměnili, než usnula. Uchovávala si jako poklad i jeho vzpomínky, které teď patřily jí, rodinu, kterou s ním sdílela, jeho milenky...

Ze zadumání ji vyrušil skřek dole na ulici a potom dlouhé vysoké kvílení, při němž ji i ve vyhřátém lůžku zamrazilo. Ležela tiše, zatímco Ben postavil svůj pohár, vstal a přistoupil k oknu.

Někoho našli, pomyslela si, *někoho, koho zabijí.*

Ben jí vyprávěl o mrtvolách, které ráno leží na ulicích, ale bylo to cosi tak vzdáleného od jejího života, že si to neuměla představit.

„Eskadry smrti je tam nechávají pro výstrahu,“ řekl. „Mrtvoly tam ráno bývají proto, aby je lidé viděli, když jdou do práce, když vedou děti do školky. Některé nemají ruce, některé nemají jazyk nebo hlavu. Některé jsou vulgárně znetvořené. Když odvrátíš pohled, zeptají se tě: ‚Znáš toho člověka? Pojď s námi!‘ Nikdo nechce jít s nimi. Dříve nebo později je informována manželka, matka nebo syn. Pak se tělo odstraní.“

Ben už viděl při své práci stovky takových těl a Crista je zahlédla předchozí noci, když se jeho vzpomínky bleskurychle převíjely do jejích. Tohle kvílení, říkala si, musí vydávat nějaká matka, která

právě našla svého mrtvého syna. Crista nebyla v pokušení podívat se ven. Ben se vrátil na svou hlídku k jejímu lůžku.

Viděl něco z ní, když ho líbala? Takové věci se s řasou někdy stávaly, ale s ní už jen zřídka. Stalo se to s jinými, kteří se jí dotkli. Nejprve šok vytřeštěné nevíry; pak rozostřený pohled a třas; nakonec procitnutí a pocit prudkého děsu. U těch, kteří měli to štěstí, že se probudili.

Co jsem jim ukázala? ptala se v duchu. *Proč jen někteří a ne všichni?* Studovala dějiny řasy a nijak jí to nepomohlo, byla to hodně slabá útěcha. Pořád ještě doutnala vzteky nad důraznými odkazy některých výzkumníků na její „rodokmen“.

Pamatovala se, jak ji tam dole udržovaly naživu řasinky, které vnikaly do prohlubní jejího těla. Dostávalo se jí péče záhadných, téměř mytologických Plavců, nejtěžší z lidských mutací. Plavci, zcela adaptovaní ve vodě, připomínali spíš obrovské žabernaté salamandry než lidi. Obývali jeskyně, Orákula, opuštěné mořanské předsunuté výspy a některé laguny řasy. Prvních devatenáct let svého života splývala s řasou, byla víc řasa než člověk. Mezi Flatteryho lidmi byli takoví, kteří se domnívali, že ji řasa vyrobila, ale Crista sama byla přesvědčená, že to nemůže být pravda.

Spousta jiných Pandořanů měla zelenooký gen řasy, včetně Bena. Při výšce o něco víc než metr padesát se dívala přes hlavy většiny žen a většinu mužů se dívala téměř přímo do očí. Její povrchová síť modrých žilek byla viditelnější než u jiných lidí, protože byla tak bleďá, až byla takřka průsvitná. Krev v žilách měla červenou, na základě železa, a nepopíratelně lidskou – fakta, která byla zjištěna hned první den mimo řasu.

Plné rty se jí mírně špulily, když přemýšlela, zavěšené na pokraji polibku. Rovný úzký nos měl mírně vzedmutá chřípí, která se vzdouvala ještě víc, když se zlobila – což byla další emoce, které si mezi Flatteryho lidmi netroufla podléhat.

Cristu vychovával a vzdělával dotek řasy, která do ní vlila jisté genetické vzpomínky lidí, s nimiž se střetla. Než se moci ujal Flattery, většina lidí přišla do kontaktu s řasou tím, že byli pohřbeni do moře. Musela se uzavřít před záplavou vzpomínek, které se valily ve zvuku nedalekých vln. Dopřála si další lenivé protažení, potom se obrátila k Benovi.

„Ty jsi seděl a nespál celou noc?“

„Stejně jsem nemohl usnout,“ řekl.

Zvolna vstal, rozhýbával se, pak usedl na okraj jejího lůžka.

Crista se posadila a opřela se o jeho rameno. Rozruch pod oknem se už utišil. Byli obráceni k plazmě, k ranímu slunci nad zálivem, a Cristu ukoľébávalo do polospánku teplo od okna, příjemná blízkost Ozetteho po jejím boku a harmonické repetění pouličních kramářů. Z dálky slyšela těžké stavební stroje, zakusující se do kopců.

„Odejeme odtud brzy?“ zeptala se. Slunce jí dodávalo energii, *plop-plop-plop* vln o přístavní hráz a vůně pečeného sebeta ve vzduchu. Léta lží a věznění v rukou Ředitele skrze ni plynula jako proud chladné krve. Každé ráno, kdy se probudila v jeho areálu, jen toužila schoulit se pod přikrývkami a dřímat dál. Ať dnes půjde Ben Ozette kamkoli, Crista půjde s ním.

Někdo zahvízdal u příklopu krátký úryvek melodie, který ještě jednou zopakoval. Byl to stejný hvízdavý jazyk, který slyšela včera večer od přístavu.

Ozette zamručel, dvakrát zabubnoval na podlahu. Odpovědělo mu jediné hvízdnutí.

„Naši lidé,“ řekl. „Dnes ráno nás přestěhují, i když bych tě moc rád ukázal okolí. Rico to zařizuje. Celý svět už ví, že jsi pryč. Odměna za tvůj návrat a za mou hlavu bude dost velká, aby uvedla v pokušení i dobré lidi... na obou stranách. Všude je velký hlad.“

„Nemohu se tam vrátit,“ řekla. „Nechci. Viděla jsem oblohu. Políbil jsi mě...“

Usmál se na ni, nabídl jí doušek své vody. Ale nepolíbil ji.

Věděla, že ho zabijí, jestli je chytnou, že už mu Flattery podepsal rozsudek smrti. Válečnická unie se o to postará, patrně se už postarala o všechny sloužící a vybrala do Rezervace jiné.

Když se včera v noci vynořili z podzemí, přebíhali od budovy k budově v ulicích podél nábřeží a báli se bezpečnostních hlídek, střežících Flatteryho stanné právo. Crista se zastavila na volném prostranství, aby se podívala na hvězdy a na bližší měsíce Pandory. Kochala se chladným vánkem, který se dotýkal její tváře a paží, čichala připálený pach toho, co si vařili chudí, viděla hvězdy, od nichž ji dělila jen atmosféra.

„Chci jít ven,“ zašeptala. „Můžeme brzy vyjít ven, na ulici?“

Ředitelova odpověď zněla vždycky *ne*. Vždycky to bylo *ne*. „Démoni,“ říkali zprvu, „ti by si na tobě pochutnali.“ Nebo později: „Stíny tě chtějí zabít,“ říkal Ředitel. Později opakoval: „Nemůžeš vědět – ta svině může vypadat jako kdokoli. Bylo by to děsné, kdyby tě zahákovali.“

Ředitel měl takový zvláštní úšklebek, z něhož jí naskakovala husí kůže, ačkoliv jí říkal, že ji kromě něj nikdo neochrání, že na světě není nikdo, komu by Crista mohla důvěřovat, kromě něj. Většinu těch pěti let mu věřila. Stínobox to všechno změnil. Pak přišel Ben Ozette pracovat na své reportáži a Crista pochopila, že jediným důvodem, proč jí Flattery zakazoval doteky, byl jeho strach, že by se něco dozvěděla od něj, od jeho lidí, a že by odhalila jeho složitý systém lží.

„Ano,“ řekl Ben. „Brzy vyjdeme ven. Tady bude brzy hodně horko...“

Náhle ztuhl a polohlasem zaklel. Ukázal na Vashonskou bezpečnostní hlídku, která postupovala podél mola směrem k nim: na každé straně ulice dva muži. Po zčeřeném moři dělníků, cestujících do práce, a kramářů na tržišti se od nich šířil zlověstný klid. Tlačence

dělníků, kteří se hrnuli k přívozům, se před nimi roze-
stupovala bez říkání a bez doteku.

Každý strážný nesl malou laserovku, zavěšenou pod
jedním ramenem, a každému visely z opasku různé
nástroje bezpečáckého řemesla: obušek, náboje do
laserovky, hrst malých ale účinných nástrojů chemic-
kého i mechanického znehybnění. Všichni měli zrcad-
lové sluneční brýle – poznávací znak Válečnické unie,
Ředitelovy osobní eskadry vrahů. Lidé se hodně
usmívali, potřásali hlavami, krčili rameny, někteří se
krčili.

Crista viděla, jak ti dva postupují přístavní ulicí a
ucítila, jak se jí ježí chloupky na pažích a v týle.

„Neboj se,“ řekl Ben, jako by jí četl myšlenky. Byla
přesvědčená, že pokud drží takhle ruku na jejím
nahém rameni, *může* jí opravdu číst myšlenky – nebo
aspoň emoce. Milovala jeho dotek. Pocítila, jak do ní
skrze pokožku proudí nový příval jeho života. Uložil
se jí kdesi v mozku, zatímco očima dál sledovala ulici.

Vždycky střídavě jeden muž z bezpečnostního týmu
zůstával před každou z budov, zatímco druhý prohle-
dával vnitřek. Už byli blízko.

„Co uděláme?“ zeptala se.

Sáhl za postel pro ranec ostrovanského oblečení a
vložit jí ho do klína.

„Oblékni se,“ řekl, „a sleduj. Drž se dál od plazmy.“

Z přístavu se ozvalo náhlé *bum* spojené s otřesem a
oranžovým zábleskem, následoval oblak černého kouře.
Ulice se změnila ve změt' pelášících těl, jak lidé utíkali
do svých člunů u přístaviště a ke svým hasičským sta-
nicím. Pandořané používali do motorů a sporáků, svá-
řecích oblouků a k produkci energie už odedávna vodík.
Nádrže na skladování vodíku byly všude a oheň byl
jedním z nejhorších nebezpečí.

„Co...“

„Jeden starý korakl,“ řekl Ben, „registrovaný na mě.
Chvilí budou mít co dělat. Při troše štěstí uvěří, že jsme
byli na palubě.“

Další *bum* vzalo Cristě na chvílku dech, a když si navlékala neznámé oblečení, viděla, že bezpečnostní eskadra s davem nezmizela. Pokračovali stále stejně precizně a pečlivě, dům od domu. Ulice už byla skoro prázdná, jelikož všichni, kteří toho byli tělesně schopní, bojovali s ohněm nebo se přesouvali do bezpečí na nedaleké čluny.

Zatímco Ben stanul vedle okna a sledoval co se děje venku, Crista si navlékla bohatě vyšíváné bílé bavlněné šaty, které jí byly velké. Kolem prsou, třebaže nebyla malá, jí plandaly. Odtáhla si látku od plochého břicha a tázvě pohlédla na Bena.

Hodil jí černý pracovní úbor Ostrovanů podobný pyžamu, na pohled stejný jako ten, který měl na sobě sám. Ze zásuvky u postele vytáhl dlouhou tkanou šerpu a podal jí ji.

„Nevím, jak ti to mám povědět, ale jsi těhotná. A už dost dlouho.“

Protože jí jeho úmysl dlouho nedocházel, dodal: „Přivaž si ty montérky na břicho, aby vyplnily šaty. Později je budeš potřebovat. Prozatím jsi těhotná Ostrovanka. Já jsem tvůj muž.“

Ovázala si montérky kolem sebe podle jeho pokynů a upravila si šaty. V zrcadle vedle příklopu *opravdu* vypadala jako těhotná.

Crista sledovala v zrcadle, jak si Ben ovínuje kolem hlavy dlouhou červenou čelenku, jejíž konce nechal splývat mezi lopatkami. Byla vyšívána stejným geometrickým vzorem, jaký měla na šatech.

Můj muž, pomyslela si s úsměvem, *a strojíme se na vycházku*.

Poplácala si láskyplně vycpané břicho a položila si na ně dlaň, napůl očekávajíc, že ucítí nějaký slaboučký pohyb. Ben si stoupl za ni a ovázal jí kolem čela stejnou čelenku. Podal jí měkký slaměný klobouk, aby si ho nasadila přes ni.

„Takovéhle oblékání je typické pro ostrov, na němž jsem vyrůstal,“ řekl. „Slyšela jsi o ostrově Guemes?“

„Ano, samozřejmě. Potopil se rok předtím, než jsem se narodila.“

„Ano,“ řekl. „Teď jsi těhotná manželka trosečníka z ostrova Guemes. Mezi Ostrovany se ti dostane té největší vážnosti. Mořané s tebou budou jednat s takovou úctou, jaká se rodí jen z pocitu viny. Jak víš, pro Flattereho lidi to neznamena absolutně nic. Nemáme doklady, nebyl čas...“

Dva hvizdy u příklopu. Dva jiné hvizdy.

„To je Rico,“ řekl a opětoval její úsměv. „Teď musíme vyjít ven.“

Věci, které lidé chtějí, a věci, které jim prospívají, se od sebe velmi liší... Velké umění a domácí blaho jsou navzájem neslučitelné. Dříve nebo později si budeš muset vybrat.

Arthur C. Clarke

Beatriz podřimovala na gauči poté, co vypnula budík. Tmavá kancelář na odpalovací základně, bez plazmy, pomáhala udržovat její sen naživu. Zbaven uzavřených prostor mysli plynul místností lehce jako přízrak. Svým způsobem to byl přízrak.

Snila o Benovi, o jejich poslední společné noci, a některé části toho snu si chtěla vychutnat. Bylo to před dvěma roky, noc předtím, než se poprvé vydala na Orbiter, než poznala Macka. Byla nervózní z prvního letu raketou na Orbiter a Ben mířil na Výšiny, kde se měl setkat s nějakými zavatanskými staršími. Navzdory skutečnosti, že byli léta milenci, se oba cítili rozpačitě. Byl to konec, věděli, že je to konec, ale žádný z nich o tom nedokázal mluvit.

Byl podvečer, jasný a teplý. Západ slunce dosud žíhal obzor růžově a modře. Seděli na palubě jednoho z křídlových člunů holovize v přístavu, v ubytovně posádky. Vybavovala si známé šlap-šlip vody o trup a občasné zašeleštění divokých kvakošů, dosedajících na vodu. Děti si hrály své podvečerní hry, než je zavolají domů, a vysílaly hvízdané signály od mola k molu. Kdysi s Benem mluvili o dětech, o tom, že je chtějí, a o špatném načasování. Tu noc je zbytek štábu diskrétně zanechal o samotě. Později zjistila, že to bylo na Ricův návrh.

„Ženy jsou odpověď,“ řekl Ben a podal jí sklenku bílého vína.

„A jaká byla otázka?“

Ťukla si s ním, napila se a postavila sklenici. Nechtěla cestovat ráno raketou na oběžnou dráhu s kocovinou.

Benovy zelené oči byly v kontrastu se snědou pletí obzvlášť krásné. Jeho štíhlé svalnaté tělo vždycky dokonale padlo k jejímu. Nedokázala pochopit, proč se musí pouštět do tohoto zběsilého projektu a honit se za Stíny, když by mohl zůstat a pracovat s ní. Smrti už věnovala tolik pořadů, že jí to stačilo, teď byl čas, aby mysleli na sebe.

Chci podávat zprávy o životě, úspěších, pokroku...

„Ženy představují život, úspěchy, pokrok,“ řekl.

Vlasy v týle se jí zježily.

„Čteš mi myšlenky?“

„Copak bych se opovážil?“ zeptal se.

Když v těch zelených očích zajiskřilo, vystřelily jí něco přímo do srdce. Bylo to příjemné a vždycky to způsobovalo tání směrem dolů, jako kdyby jí strčil ruku do spodního prádla. Beatriz byla silná žena, a věděla o tom. Věděla také, že Ben Ozette je jediný muž, z kterého se jí kdy podlomila kolena. Ustrkla vína a podržela si sklenku u hrudníku.

„Na co myslím teď?“ zeptala se s pocitem, že musí změnit téma.

„Chceš, abych už vysypal co mám na srdci, aby se ten večer konečně někam pohnul.“

Zasmála se o trochu hlasitěji než se jí zamlouvalo a prohrábla si rukou černé vlasy.

„Ale, pane Ozette, za koho mě to máte? Já jsem slušné děvče.“

Nedbal na její flirtování. Zvážněl.

„Myslím, že jsi děvče, které chce pro každého to nejlepší – pro uprchlíky, pro sebe, dokonce i pro Flatteryho. Dělal jsi reportáže z nejhroznějších katastrof a nejkrvavějších zvěrstev, jaké kdy svět viděl. Vím to, protože jsem byl u toho. Teď to nechce zmizet, takže mizíš ty. Chceš vidět pokroky, chceš vidět dobré věci. No, to já taky...“

„Ale podívej se, co děláš!“ Uhodila se pěstí do stehna a poposedla na gauči. „Tak dobrá, bezpečáci jsou víc než horliví, už to je dost zlé. Jestli budeš dělat hrdiny z lidí, kteří proti nim bojují, přidá se jich víc. Oni budou muset bojovat stejným způsobem. Ten cyklus nebude mít konce. Krucinál, Bene, právě proto tomu říkají ‚revoluce‘. Kola se otáčejí a otáčejí, pořád na místě, a povoz se boří do bahna. Byla jsem sakra blízko k umírání tolikrát, že to ani nespočítám – většinou s tebou – a teď se chci *někam* dostat. Chci rodinu...“

Ben odložil sklenku a přes stůl ji chytil za ruku.

„Já vím,“ řekl. „Chápu to. Možná to chápu líp, než si myslíš. Chci ti nabídnout život, úspěchy, pokrok.“

Chvilí žádný z nich nepromluvil, ale jejich ruce spolu rozmlouvaly dobře známým jazykem milenců.

„Tak jo,“ řekla. Hodila do sebe víno a snažila se vypadat lehkovážně. „Jaký máš plán, chlape?“

„Plán ještě nemám,“ řekl. „Ale znám klíč. Jsou to informace. Náš obor, pamatuješ?“

„Ano?“ Dolila si, potom i jemu. „Vysvětluj!“

„Neviděla jsi ve Flatteryho bezpečnostní jednotce žádné ženy a rozhodla ses o tom udělat pořad, pamatuješ? Co se stalo?“

„Neschváleno; nenatočili jsme ani centimetr...“

„A kolikrát se to stalo?“

„Mně? Mnohokrát ne. Jenomže je spousta témat, víc než stihnu zpracovat. Prostě si najdu jiné nebo přijmu zakázku...“

„Důležitý bod,“ řekl Ben. Shrbil se nad stolkem a zaklepal na desku ukazováčkem. „Jestliže téma Flatteryemu nelichotí, ať je to cokoli, nebude se to vysílat. On je z jiného světa – doslova z jiného světa. Je ze světa, kde ženy a děti umírají hlady, protože jsou na druhé straně imaginární čáry a on jim nedovolí tu čáru překročit. My jsme ze světa, kde se učívalo: ‚Život za každou cenu. Uchovejte život.‘ Pandora je už tak dost nepřátelská. Nemůžeme si dovolit ten přepych bojovat mezi sebou.“

„Mně tedy není jasné, kam...“

„Polovina pořadů, které dělám, se nedokončí,“ řekl Ben. „Ne proto, že nejsou dobré. Proto, že je čím dál těžší zařídit, aby Flattery nevypadal jako ten gauner, kterým je. Co by se stalo, kdyby s ním lidi odmítli mít něco společného – kdyby s ním odmítli mluvit, krmit ho, poskytovat mu přístřeší – co by se stalo potom?“

Znovu se zasmála.

„Proč si myslíš, že by to udělali? Muselo by se...“

„Informace. Ukázat ho jaký je, ukázat lidi, kteří to dokážou. Celý tenhle svět je katastrofa od té doby, co se k moci dostal Flattery. Slibuje jim potravu a nechává je hladovět. Drží nás na uzdě to, že *víme*, co nám může udělat. Kdyby lidé věděli, že bez Flatteryho a bez Vashonské bezpečnostní jednotky už nebudou mít hlad, vypořádali by se s ním?“

„To by chtělo zázrak,“ dokončila za něj.

Nedokázala se mu podívat do očí. Trávili spolu poslední večer a jí se skutečně nechtělo vést tenhle rozhovor. Naklonil se k ní a políbil ji na tvář.

„Promiň!“ řekl. „Zase si pouštím pusu na špacír. Dělal jsem tuhle interview se skupinou matek, které píšou petici Náčelníkovi ochranky – chtějí zprávy o svých synech a manželích, kteří zmizeli. Jiná skupina, přes pět set matek, říká, že jejich synové byli zabiti, ale vůbec se to nevyšetřovalo a nikdo nebyl zatčen. Prý to udělala ochranka, existují svědci. Já tedy nevím. Vím jen, že se ty *matky* vydaly na pochod. Holovize se tím odmítá zabývat, zakazuje mi podávat zprávy o tom, co lidé mají právo vědět. Musí existovat způsob... Jen tak přemýšlím nahlas, nic víc.“

Znovu ji políbil na tvář, potom jí zvedl bradu.

„Už budu zticha,“ řekl. Políbil ji na rty a Beatriz ho stáhla na koberec vedle stolu.

„Slibuješ?“ Opětovala jeho polibek a vytáhla mu košili z kalhot, aby se dostala rukama pod oblečení, na jeho hladkou teplou kůži.

Jeho ruce jí rozepínaly ostrovanskou blůzu, stahovaly bavlněnou sukni a pod obojím nalézaly nahotu.

„Pěkně odvážná,“ zamumlal a líbal ji na břicho, zatímco ho odstrojovala.

„Uvědomuješ si, že budeme odřeni od koberce?“

„Měla jsem dojem, že jsi slíbil, že už budeš zticha.“

Budík znovu spustil a vytrhl Beatriz ze snění. Vypnula ho a posadila se, aby si dodala trochu energie. S těmi odřeninami od koberce měl Ben pravdu. Taký na sebe zvrhli víno. Byla si jistá, že právě té noci dostal Ben nápad se Stínoboxem. Vzdychla. Snažila se zbavit těžkého smutku, který jí seděl na hrudi.

Škoda, že jsme nemohli počít nějaké maličky, říkala si. Možná by nás to oba zachránilo.

Kdyby to udělali, nepoznala by Macka. Vztah s Benem ji na Macka připravil. Byl o trochu starší a protože byl vychován na Měsíční základně, toužil po rodině stejně jako ona.

Beatriz stiskla knoflík „start“ na kapesním messengeru a ten ohlásil: „06.30...“ Ztlumila hlasitost a masírovala si unavená víčka. Po předběžném brífinku z kanceláře vedení holovize následovaly další podrobnosti před vysíláním, takže poslouchala jen napůl, soustředěná jen na zprávy o Benu Ozettem. Další hluboký vzdech.

Pach v její kanceláři na odpalovací základně pod vodou byl výrazně mořanský – vzduch pečlivě profiltrovaný a zbavený všech částic, nasycený vůní prostředků proti plísni a sterilní vody. Osvětlení v malém vysílacím studiu holovize vždycky všechno trochu vysušilo a pomáhalo jí lépe dýchat. Tušila, že ani ne za půl hodiny už bude zase v éteru.

Narovnala si nohavice kombinézy a rukávy zmačkané v podpaží. V kanceláři měla po mořansku nepřímé osvětlení, takže její odraz v plazmě byl příjemný, zachycoval jas hnědé pleti a lesk chundelatých černých vlasů. Její a Benova generace byla po dvou staletích první, v níž se narodila převaha dětí, odpovídajících

prastaré normě lidského vzezření. Beatriz nelitovala těžce znetvořené, lítost byla emocí, bez níž se většina Pandořanů obešla. Denodenně děkovala náhodě za to, že od přírody dobře vypadá. Momentálně toužila po horké sprše, než stane tvář v tvář nejnovějšímu žalozpěvu svého messengeru.

Tak tomu vždycky říkal Ben, pomyslela si. Pronesla to nahlas: „Další žalozpěv.“

Únava a polospánek jí prohloubily hlas tolik, že se mlhavě podobal Benovu. Vzbudilo to v ní touhu slyšet jeho hlas, ještě jednou se s ním pohádat o to, kdo se víc nadřel a kdo půjde do sprchy první. Navzdory svým obavám se usmála. Bylo více než symbolické, že vždycky skončili v horké vodě společně.

Právě strach o Bena způsobil, že nechtěla hned teď čelit messengeru. Bylo už tak dost těžké čelit skutečnosti, že ho pořád miluje, i když to už nebyla milenecká láska.

Sebevražda, říkala si. *Stejně klidně se mohl vsadit, že poběží kolem obvodu a nenechá se dostihnout švihounem.*

Beatriz poznala znamení, a právě Ben ji na ně upozornil. Zkřížit cestu Řediteli nastolovalo otázku přežití.

Nalila si do kávy tolik mléka, aby ji ochladila, potom usrkávala přes okraj šálku a přitom si přehrávala krátkou mrazivou zprávu.

06.30 Na vědomí:

Vstup z exteriéru, odpalovací rampa 5, čas vysílání 06.45

Hlavní zpráva: Crista Galli stále v rukou Stínů

Druhá zpráva: OMJ dnes na Oběžnou stanici

Drobné: teroristé, zbraně, drogy, náboženské horlení, Stíny. Závěrečná příprava startu Vesmírné lodi na oběžnou dráhu, instalace OMJ. Bližší v exteriéru.

Čas natáčení: povinně 06.40

Nástup: 06.31

Beatriz pohlédla na displej procesoru: 06.36.

„Čas natáčení!“ zamumlala. To znamenalo, že předtáčejí. Dost času, aby holovize stihla pustit předem natočené zpravodajství, pokud by se nedostavila, nebo co hůř, kdyby se jim nezamlouvalo, co říkala do éteru. Ben ji předem varoval, že na to dojde.

„Krucí!“

V čem měl ještě pravdu?

Výtah do zpravodajského studia na odpalovací rampě 5 byl jen deset metrů chodbou od její kanceláře. Prohrábla si prsty zcuchané vlasy a spěšně opustila příklop. Spěch ji nezbavil obav ani za mák.

Ben má něco společného s tou záležitostí s Cristou Galli, a Beatriz věděla, že Flattery o tom také ví. Proč tedy pořád nevysílají nic o Benovi? Odpověď byla taková, před jakou se ji Ben snažil varovat, a při tom pomýšlení ji zamrazilo.

Postarají se, aby zmizel, říkala si. Jestli o něm nic nebude na brífinku... Nechtěla na to myslet.

Flattery o nás ví... o Benovi, říkala si. Věděla o těch zmizeních, o tělech, která se ráno nacházela na ulicích Kalalochu. Ben ji na to nejednou upozornil a nakonec jí ukázal na vlastní oči, jak k tomu dochází. Věděla, že nepopulární lidé mizejí. Nikdy ji nenapadlo, že to potká jednoho z nich.

Další myšlenka jí otrásla, když stanula proti výtahu.

*Jestli o něm nic neřeknu do vysílání, pak zmizí do-
zajista!*

Podle rozpisu měla letět s posádkou, která přepravovala OMJ na Oběžnou stanici, aby byla nainstalována do Vesmírné lodi. Určitě věděl o jejím rašícím vztahu s Mackem, to nebylo žádným tajemstvím. Instalace Organických myšlenkových jader byla pěkná propagační práce pro Flatteryho, která ji šikovně odstranila z obrazu. Také jí to znemožní vyšetřovat Benovo zmizení na vlastní pěst.

Nevěděla co si má myslet, když včera večer musela za Bena zaskakovat. Přečetla vysvětlení chladně, příliš

překvapená lží na obrazovce čtecího zařízení, nenadálostí té lži, než aby ji na místě vyvrátila. Flattery jí konečně hodil rukavici.

Co je nejhorší? ptala se teď sama sebe.

Nejhorší by bylo, kdyby oba zmizeli.

Vmáčkla se do výtahu mezi tlačeníci techniků a mechaniků, jejich pozdravy neopětovala. Byla to zpočená banda ve vlhkém parnu a v návalu.

Co je jisté?

Jisté je, že Ben zmizí, jestliže Beatriz nic neřekne, jestliže bude holovizní noční zpravodajství dál lhát o jeho nepřítomnosti.

Zahnula chodbou do studia, přiděleného štábu holovizního vysílání. Byl to hangár, kde se původně montovaly motory, s deset metrů vysokým stropem. Ruce maskérky se začaly míhat po jejím obličeji a vlasech, sotva prošla příklopem. Někdo jiný jí pomáhal vklouznout do objemného pulovru s logem holovize na levém prsu. Jako obvykle mluvilo několik členů štábu najednou, jeden přes druhého, a žádný přitom neříkal to, co chtěla slyšet. Nehlásila by tohle zpravodajství, pokud by se Ben stále nepohřešoval.

Viděla Bena a Cristu Galli spolu, před několika dny ve Flatteryho areálu. Ben a Crista na ibiškovém nádvoří. Ben se ke Cristě nakláněl tím svým typickým soustředěným způsobem. Tehdy Beatriz pochopila, že se do té dívky zamiloval. Pochopila také, že on sám o tom pravděpodobně ještě neví.

Měla jsem si s ním promluvit... ne milenecky, přátelsky. Ted' už je možná mrtvý.

Poplácala si tváře, aby se trochu zarděly, a světla se rozsvítila. Už byl skoro čas a Beatriz přesto s nikým nemluvila, slyšela jen málo a viděla prázdné čtecí zařízení, to vše s určitou mírou obav. Za ta léta snášel její soustředěný pohled stokrát, tisíckrát, a mnohokrát se stejnou argumentací.

„Dívám se na celkový obraz,“ říkala. „Pandora je nestabilní, to jsme přece viděli. Všichni tu můžeme

každým dnem zemřít z rozmaru meteorologie. *Potřebujeme jiný svět...*“

A Ben pokaždé argumentoval pro *ted'*.

„Lidé hladoví *ted'*,“ říkal. „Potřebují nakrmit *ted'*, jinak žádné později pro nikoho z nás nebude...“

Vždycky si ve studiu připadala bezvýznamná, navzdory své slávě, ale když jí dnes drhli a pudrovali tvář, čechrali vlasy a nasazovali mikroport a sluchátko, psala si vlastní scénář zpravodajství, takový, který (jak doufala) udrží Bena ve zprávách, ale nepoštve proti ní Flatteryho. Podívala se do čtecího zařízení, nastavila kontrast a odkašlala si. Má třicet sekund. Znovu si odkašlala, usmála se do shluku čoček a zhluboka se nadechla.

„Deset sekund, B.“

Zvolna vydechla, zamžikala před září reflektorů a řekla červenému světélku: „Dobré ráno, Pandoro! Tady je Beatriz Tatooshová, zpravodajství...“

Protože každý předmět je prostě jen souhrnem svých vlastností, a protože vlastnosti existují jen v mysli, celý objektivní vesmír hmoty a energie, atomů a hvězd, neexistuje, leda jako konstrukce vědomí, soustava konvenčních symbolů formovaná lidskými smysly.

**Lincoln Barnett,
Vesmír a dr. Einstein**

Alyssa Marshová žila v minulosti, protože minulost byla to jediné, čeho ji Flattery nemohl zbavit. Vyzkoušel chemikálie, laserové sondy, maličké implantáty, ale osoba, která bývala Alyssou Marshovou, to všechno přežila.

Bojí se, říkála si. Bojí se, že můj život tady způsobil, že se za OMJ nehodím – a má pravdu.

Odebral jí tělo vlákno po vlákně, anebo ji odebral z jejího těla. Její karotidy a jugulárky byly přepojeny na umělou soustavu a odřízli jí hlavu, nato Flattery osobně odstranil zbývající maso a kosti z okolí nic necítícího mozku. Jediný smysl, který si uchovala, byl mlhavý pocit bytí. Necítila už valné příbuzenství s lidmi a neměla jak se dozvědět, jak dlouho už ten pocit má. Dokud ji někdo nenapojil na její Vesmírnou loď, neměla jak měřit čas. Čas se stal její nejnovější hračkou. Čas a minulost.

I mlha má podstatu, říkála si.

Logika jí sdělovala, že její mozek stále existuje, jinak by se těmito myšlenkami nezabývala. Výcvik před stovkami let ve školce na Měsíční základně ji připravil na povinnosti OMJ – čistě duševní funkci, výrobu lidských rozhodnutí z mechanicky odvozených dat – ale Pandora jí otevřela další možnosti, jen každá z nich vyžadovala tělo. To, že měla dítě – něco, co jí jako klonu z Měsíční základny nikdy nebylo dovoleno –

změnilo její perspektivu, ale nezměnilo to její indoktrinaci. Uchovávala narození svého dítěte v tajnosti, obzvlášť před jeho otcem, Rajou Lon Flatterym číslo šest, Ředitelem.

Bez očí a uší by sama sebe považovala za věčného vězně zcela němé temnoty. Očekávala, že bez kůže nebude mít žádný hmat ani cit, a bez toho ostatního – představovala si – už nikdy nepřičichne k žádnému květu, už nikdy neochutná čokoládu. Nic z toho nakonec nebyla pravda.

Alyssa očekávala, že ji odříznou od jejích smyslů, ale realita nakonec ukázala, že se jich místo toho zbavila a osvobodila se od nich. Stejně jako bohové se nyní mohla zachytávat v záhybech času a přehrávat si svůj život podle libosti, dolovat senzorické detaily, které jí původně unikly, dokud se filtrovaly přes emoce. Ani emoce příliš nepostrádala, ale připouštěla, že je to možná jen proces odmítání, ochraňující to, co zbylo z Alyssy Marshové, před plnou hrůzou toho, co jí Flattery udělal.

„Budeš Organické myšlenkové jádro,“ oznámil jí. Mluvil o tom jako by to bylo privilegium, čest, spása lidstva. S tím spasením lidstva měl možná pravdu. Tehdy, třebaže byla zdrogovaná, mu na první dva body stejně neskočila. Poznala, že naslouchá jednomu z nejstarších argumentů pro mučednictví, známých jejímu živočišnému druhu.

„Buď rozumná,“ řekl jí. „Přijmi tuhle pochodeň a budeš žít v tisíci těl. Vesmírná loď sama se stane tvými kostmi, tvou pokožkou.“

„Ušetři mě těch řečí,“ zamumlala nezřetelně, jazyk ztěžklý drogami. „Jsem připravená. Jestli mě nepustíš zpátky ke studiu řasy, jestli mě nezabiješ, pak prostě pokračuj.“

Ted' měla pocit, že hlavní rozdíl mezi ní a řasou je v tom, že celé tělo řasy je také jejím mozkem. Tkáně byly integrované a příslušné výsledky měřitelné. Flattery nic z toho neuslyší.

Mluvil k ní o jakémsi Elysiu, o životě bez bolestí a bez chorob. Připomněl jí, že OMJ má ve svém postroji k nesmrtelnosti nejblíže ze všeho, čeho může člověk dosáhnout. To ji nijak neuklidnilo. Zнала záznam o šílenství jiných OMJ, věděla, kolik z nich se splášlo a zničilo své hostitelské lodi i jejich nahraditelný náklad – klony, klony jako ona sama a Flattery či Mack. Po pravdě řečeno k tomu došlo i na palubě vesmírné lodi *Pozemšťan*, která je všechny dopravila na Pandoru. Tři OMJ zešílela a posádka musela vyrobit umělou inteligenci, aby si zachránila kůži. Ta je přinesla na Pandoru a tam je opustila.

Chápu to čím dál víc, říkala si. Ráda bych tu Lod' někdy poznala.

Slova ji vždycky pobavila, a to, že neměla tělo a nemohla se smát, jí v pobavení nijak nepřekáželo. Myšlenky na syna však byly vždycky vážné, zvláště proto, že to ve Flatteryho bezpečnostní službě dotáhl tak daleko. Teď na něj myslela, protože jen litovala, že se s ním nesetká tváří v tvář, než...

...Vyloupili mě z mojí smrtelné skořápky, říkala si. Chtěla jsem ho vidět na vlastní oči. Ne... chtěla jsem, aby mě viděl před... tímhle.

Předala ho raději nadějněmu mořanskému páru, než aby riskovala co by se mohlo stát, kdyby Flattery zjistil, že mu porodila syna. Bála se, že by ji zabil, syna jí vzal a proměnil ho v dalšího nelítostného Ředitele.

Měla jsem si ho nechat, říkala si. Nakonec je beztak stejný jako Flattery.

Chlapec to už bude touhle dobou vědět – nechala příslušné doklady ukryté ve své kóji předtím, než z ní Flattery udělal zdrátovanou hroudu růžové tkáně. Byl to její poslední projev sentimentality.

„Tvé tělo tě prozrazuje,“ bručel Flattery onoho posledního dne. „Měla jsi dítě. Kde je?“

„Dala jsem je pryč,“ řekla. „Víš, jak to mám se svou prací. Nemám čas na nic než na řasu. Dítě... no, byla to jen dočasná obtíž.“

Takovýhle argument by použil i Flattery, takže na to skočil. Zřejmě vůbec netušil, že to dítě bylo jeho. Jejich poměr byl dost krátký a dost dávno na to, aby se na něj Flattery zřejmě vůbec nepamatoval. Poté, co naposledy před více než dvaceti lety opustil její kóji, se už o tom víc nezmiňoval. Jen zamručel na znamení, že to bere na vědomí, a patrně si myslel, že to dítě bylo produktem nějaké nedávné lehkomyšlnosti. Nemohl popřít její vášnivé zaujetí pro práci s řasou. Jen Dwarf MacIntosh sdílel její vášeň hroužít se do té záhadné skorointelligence, která plnila pandorská moře.

Měla jsem si ho nechat u sebe v řase, říkala si. Ted' se z něj stalo to, čeho jsem se nejvíc bála, a přišla jsem i o jeho přítomnost.

Ve svém současném stavu OMJ Alyssa Marshová často přemýšlela o porodu a o těch několika vzácných okamžicích, kdy měla své dítě u sebe. Přestal křičet hned po narození, spokojeně pozoroval Natali, kteří omývali jeho matku a místnost. Měl plnou hlavu černých vlásků a zdálo se, že je od samého počátku plně ve střehu.

„Měsíc jsi přenášela,“ řekla porodní asistentka. „Vypadá to, že tam nemarnil čas.“

Po několika minutách ho předala dvojici, která mu dá své jméno. Frederick a Kazimíra Broodovi ji posledních několik měsíců denně navštěvovali a učinili všechny potřebné přípravy, aby o něj mohli pečovat. Alyssu to přišlo draho, ale chtěla, aby měl tu nejlepší možnou šanci. Flattery byl odhodlán proměnit Kalaloch ve skutečné město, centrum pandorského myšlení i obchodu. Najal mladé Broodovy – architekta a sociální geografku – pro stavbu bezpečnostních skladů a kasáren pro jeho vojáky. Tenkrát se povídalo, že by mohli dostat kontrakt na univerzitu. Kdo tehdy mohl předvídat, jak se Pandora změní – jak se změní Flattery?

Já jsem mohla, říkala si. Považovala jsem vývoj řasy ve spojence za důležitější, než výchovu svého syna.

Kdyby měla k dispozici své tělo, byla by dlouze vydechla, aby si ulevila od napětí, které se jí hromadilo v břiše. Neměla však ani břicho ani dech a její rozum byl nyní relativně osvobozen od emocí.

Udělala jsem správně, říkala si. V celkovém schématu lidstva jsem udělala správně.

*I kdyby s myšlením zahlceným hrabivostí neviděli
žádné zlo ve zničení rodiny, i kdyby neviděli hřích ve
zradě přátel, nemáme se snad my, kteří vidíme zlo
ve zkáze, nemáme se zdržet těchto strašlivých činů?*

**ze Zavatánských rozhovorů s Avatou,
Queets Twisp, starší**

Flutterby Bodeenová rozvinula svůj vzácný štůček ukradeného mušelínu na zaprášené podlaze půdy. Její tři malí spolužáci spráskli ruce nadšením.

„Tys to dokázala!“ zajásal Jaka. Bylo mu dvanáct, byl drobný a byl mezi nimi jediným chlapcem. Jeho otec, stejně jako otec Flutterby, pracoval dole pod vodou na Odpalovací základně raketoplánů, neboli OZR. Jeho matka také pracovala u mořanských hypervodičů, takže jejich rodina dostávala ve Frontě téměř dvojnásobek obvyklého přídělů.

„Pssst!“ varovala je Flutterby. „Nechceme, aby nás teď našli. Leet, máš ty barvy?“

Jedenáctiletá Leet, nejmladší ze čtveřice, vytáhla zpod plandavé bavlněné blůzy čtyři tlusté tuby.

„Tady,“ řekla, aniž by vzhlédla. „Černou jsem ne-
sehnala.“

„Zelená!“ Jaka netrpělivě zafuněl. „Chceš, aby si mysleli, že jsme Stíny? Víš, že všichni používají zelenou...“

„Pssst!“ Dana zdůraznila zasyčení prstem na rtech a přehnaným zamračením. „Možná teď jsme Stíny, ne-
napadlo tě to? Jestli nás chytanou, budou s námi podle toho zacházet, jak víš.“

„No jo, no jo,“ přerušila ji Flutterby. „Nechytanou nás, pokud tady nebudeme celý den. Dano, Jako, máme se cvičit v hudbě, takže vy dva chvíli hrajte. Leet a já

uděláme každá jeden prapor, pak budeme hrát my a vy uděláte další dva.“

„Ulice je dneska ráno plná bezpečáků,“ upozornila Dana.

„To je kvůli Cristě Galli. Možná si myslí, že je někde tady, blízko...“

„Možná tady někde je...“

„Měli bychom postavit hlídku...“

„Nepůjdou dovnitř, dokud špunti cvičí,“ řekla Flutterby a zvedla ruku, aby ostatní utišila. „Kdo chce mít něco společného s lekcemi hudby? Kromě toho,“ zafuněla a maličko zvedla bradu, „můj bratr je u ochranky. Víím, jak bezpečáci uvažují.“

„Jo, a je nahoře ve Victorii,“ řekla Dana. „Tam nahoře uvažují jinak. Víš přece, že je rozdělují tak, aby nezastřelili někoho z rodiny.“

„To není pravda!“ řekla Flutterby. „Prostě nechtějí, aby pracovali ve stejném okrsku, kde mají rodinu, protože – protože...“

„Jestli sebou nehodíme, tak sem přijdou,“ přerušil ji Jaka. Hlas se mu změnil a chlapec se snažil, aby zněl autoritativně. Jaka žil na okraji největšího uprchlického tábora v Kalalochu. Víc než ostatní se strachoval hrozíciho hladu a represálií bezpečnosti. Ve dvanácti letech už viděl dost lidí umírat z obou důvodů. Vytáhl svou omšelou flétnu a rázně poskládal její části dohromady.

Dana pokrčila rameny, vzdychla a vyndala z pouzdra karakol. Jeho nové struny se zatřpytily v zatoulaném slunečním paprsku. Zvlněný černý hřbet jeho obrovské lastury se leskl, jak jej leštily prsty čtyř generací.

„Dej mi áčko,“ řekla.

Jaka poslechl a zatímco pokračovali v ladění karakolu, zbylí dva roztrhli látku na čtyři stejně dlouhé kusy, každý asi třímetrový.

„Zabil tvůj bratr někdy někoho?“ zašeptala Leet.

„Ovšemže ne,“ řekla Flutterby. Uhlazovala záhyby látky, aniž by se druhé dívce podívala do očí.

„On není takový. Přece ho znáš.“

„Jo,“ řekla Leet. Hnědé oči se jí rozjasnily, zahuhňala se. „Je moc *hezky*.“

Flutterby zjistila, že popsala prapor ani ne půlkou tuby zelené. Byla to tmavá zeleň a bude skoro stejně viditelná jako čern. Velkými tiskacími písmeny tam stálo: „MÁME HLAD TED!“ Tohle heslo se stalo bojovým pokřikem uprchlíků, ale poslední dobou je slýchala šeptat všude. Jak se nedostatek šířil a příděly snižovaly, slýchala je Flutterby dokonce i ve Frontě.

Fronta, kde všichni stáli celé hodiny, aby se dostali do center distribuce potravin, byla místem, kde se rozhodla vyvěsit svůj prapor. Prapor Leet přijde nad jejich školu, která stála naproti betonovým a plastocelovým kancelářím Mořanské obchodní. Jaka chtěl propašovat svůj prapor do Mořanských hypervodičů a Dana řekla, že svůj vyvěsí na přístavišti přívozu, kde bude dobře vidět z kanceláří holovize na molu.

Dana párkrát přehrála stupnice a pak spolu s Jakou zahrála rychlou, skotačivou taneční skladbu, kterou nacvičili ve škole.

Flutterby připadalo, že její přítelkyně nikdy nehrála lépe. Jaka sváděl s nástrojem tuhý boj, jako obvykle, ale pilně pokračoval ve hře.

„Myslíš, že Cristu Galli unesly Stíny?“ zeptala se Leet.

Bachratou tubu zvládala jen s obtížemi a písmena obtahovala dvakrát, aby byla tak výrazná, že je bude možné přečíst na dálku.

„Nevím,“ řekla Flutterby. „Nevím už, čemu mám věřit. Maminka vyrůstala na Vashonu a říká, že Crista Galli je nějaký bůh nebo tak něco. Táta říká, že je to prostě další zrůda.“

„Tvoje *matka*?“

„Ne,“ zachichotala se Flutterby. „Crista Galli, ty troubo! Říká, že jediná možnost, jak nakrmit svět, je udržovat kontrolu proudů, a že pokud Crista Galli pomáhá ovládat řasu, pak dělá Ředitel dobře, když se stará

o to, aby neutekla nebo ji neobrátila proti nám. Co si myslí tvoji rodiče?“

Leet svraštila čelo.

„Oni už toho vůbec moc neříkají,“ pravila. „Oba pořád pracují, každý den. Máma říká, že je tak unavená, že už neslyší ani vlastní myšlenky. Táta už ani nekouká na zprávy. Neříká nic, jen se kouše do rtů a jde spát. Myslím, že se bojí...“

Výbuch v přístavu je všechny polekal. Dana odložila karakol na podlahu, až to udělalo žuch.

„To bylo *těsně*,“ řekla. Dana si šlapala na jazyk, když byla nervózní, a šlapala si na něj i teď.

Všichni čtyři se natlačili k maličkému plazmovému okénku na vzdáleném konci půdy. Na obloze napravo od nich, na konci ulice, se objevila šmouha černého kouře.

Když se Flutterby podívala ulicí doleva, viděla obřímí šálek na vývěsním štítu U esa pohárů, který otřes rozhoupal sem a tam. Ulice byla nabitá lidmi, směřujícími do práce, a kramáři u svých malých stolků. Flutterby uslyšela, jak se Dana zajíkla a pohlédla tam, kam ukazovala, přímo pod ně.

„Bezpečák!“ zašeptala. „Hlídá příklop. Už musí být vevnitř!“

„Musíme to schovat,“ řekl Jaka. Šeptal, ale hlas mu přeskočil. „Jestli to najdou, zabijou nás.“

„Nebo ještě hůř,“ zamumlala Dana.

Honem se hnali posbírat barvy a svinout dva mokré prapory, ale už bylo pozdě.

Vetchý příklop se prudce rozletěl, jak ho vykopl tlustý bezpečák s krátkým krkem. Další, skoro stejný jako on, proklouzl hbitě dovnitř a čekal zády ke zdi.

„Koukej,“ řekl a narovnal prapory hlavní své zbraně. „Hnízdečko plochokřídých, co?“

Aniž by čekal na odpověď, vypálil dvě dávky z laserovky. Jaka a Leet padli mrtví na zem.

Flutterby chtěla vykřiknout, ale nemohla popadnout dech.

„Jsou to *špunti*,“ řekl druhý muž. „Cos to...?“

„Z červů rostou mouchy,“ řekl druhý. „Máme své rozkazy.“ Hlaveň se znovu zvedla a Flutterby ani neviděla záblesk, který ji zabil.

*Člověk vlastní čtyři věci,
jež nejsou na moři k ničemu:
kormidlo, kotvu, vesla
a strach, že půjde ke dnu.*

Antonio Machado

Ben odsunul západku na příklopu a Rico LaPush vtrhl dovnitř. Rico kývl dívce, která byla na pohled přízračně bledá, a podal Benovi kapesní messenger. Většina informací na něm už byla zastaralá, ale Ben si je bude chtít stejně poslechnout. Rico byl opatrný, aby se nedotkl dívky.

„Hotovo?“ zeptal se.

„Hotovo,“ řekl Ben.

„Ano,“ řekla dívka.

Rico si poškrábal strnisko na bradě a posunul laserovku vzadu za kalhotami. Byl s Benem od té doby, co se potopil ostrov Guemes, ještě než se Crista Galli narodila. Jeho nedůvěra k lidem jim nejednou zachránila život a neměl v úmyslu ztratit ostražitost ani kvůli Její Svatosti.

„Déjà vu,“ řekl Benovi a ukázal na její ostrovanské šaty. „Připomíná mi staré časy, kdy bylo všechno prostě a jednoduše těžké. Ulice se hemží bezpečáky, bude muset hrát dobře...“

„Můžeš mluvit přímo ke mně,“ přerušila ho Crista, líce zardělé návaľem hněvu. „Mám uši k slyšení a ústa k odpovídání. Tahle sestra není křeslopes, ani sklenice vody na bratrově stole.“

Rico se musel usmát. Její ostrovanský přízvuk byl dokonalý, frázovala rovněž dokonale. Byla to velmi učenlivá studentka – samozřejmě, znala nejintimnější cestičky, jak se dostat do hlav jiných lidí...

„Děkuju ti za poučení, sestro,“ řekl. „Jsi tuze vesele oblečená, máš můj obdiv.“

Rico si všiml Benova úsměvu a skutečnosti, že se upřený pohled jeho partnera ani na okamžik neodtrhl od dokonalé tváře Cristy Galli.

Ricovy kamery už natáčely pro holovizi tváře mnoha krásných žen, a musel uznat, že vše, co o Cristě Galli slyšel, byla pravda. Když se Ben stal reportérem, nastoupil Rico LaPush jako terénní triangulátor k holografickému štábu. K té práci mu dopomohla dobře použitá lež, ale udržel si ji díky své schopnosti učit se. Nafilmoval každoročně tolik pompy a tolik hrůz, kolik jich většina kameramanů stěží viděla za celý život.

Je bledá, ale krásná, říkal si. Na slunci možná dostane trochu barvu.

Operativci říkali, aby ji nepouštěli na slunce, ale Rico si říkal, že vzhledem k jejich smůle v poslední době to nebude možné. Operativci nestrkali krk do oprátky.

„Půjďme chvíli pěšky,“ sdělil jim Rico. „Nespěchejte.“

Ukázal na messenger v Benově ruce.

„Neobtěžuj se,“ řekl. „Klidně to můžeš spláchnout do hajzlu. Prý půjdeme vzduchem, ale vzdušný prostor už Flatteryho hoši uzavřeli. Budeme muset vodou.“

„Ale stojí tady...“

„Já vím, co tam stojí,“ odsekl Rico. „Tam *stojí*, že vzdušný prostor bude bezpečný. *Stojí* tam, že ji nemáme pouštět k vodě. Tak pohněte.“

Z Cristy Galli vyzařoval smutek, který se Ricovi nelíbil. Snesl by strach, hněv nebo i hysterii, ale smutek mu příliš připomínal smůlu. S tím začínali. Když vztáhla ostýchavě ruku k Benovi, Rico ji zarazil slovem.

„Ne,“ řekl. „Promiň. Nemohu dovolit, aby ses ho dotkla.“

„Tvoje obava?“ odpálila ho, „nebo těch ‚Operativců‘? Je oblečený.“

„Moje obava.“

Urazila se, když Ben zůstal zticha.

Crista se od něj odtáhla a Rico přešel do guemeského dialektu, který odložil už před léty.

„Mezi námi Ostrovany pouze radím jedné ze svých sester, že musí poznat hlubinu důvěry a lásky, kterou k ní lidé chovají,“ řekl se strohým pokývnutím hlavy. „Promlouvají k ní, i když mluvení bolí.“

„A strach?“

Dobré! pomyslel si Rico. *Nedá se zastrašit.*

Mluvil k ní dál po způsobu guemeských Ostrovanů.

„Tahle sestra bratra dobře odhaduje. Ať bratr připomene sestře, že strach lze mít pouze z neznámého. Snad sestra tohohle bratra časem uchlácholí. Začneme?“

Už byla zticha, a to se na ní Ricovi líbilo. Ať s sebou nesla jakoukoli kletbu, nesla ji s elegancí. Znal Bena Ozetteho pětadvacet let. Rico se za tu dobu zamiloval do tuctu žen, ale Bena to potkalo jen jednou. Rico si pamatoval, že Ben hleděl na Beatriz Tatooshovou stejně, jako se teď díval na Cristu Galli.

Už bylo na čase, pomyslel si a pro sebe se usmál. *Beatriz chodí s tím chlápkem MacIntoshem. Ben taky potřebuje někoho solidního.*

Všichni věděli, že vztahy v branži mají krátkou životnost a že zakládat rodinu je nemožné. Při tolikerém cestování a stresu muselo něco někde ustoupit, a obvykle to byl vztah. Rico to vzdal už dávno a v současnosti chodil s jednou rudovláskou, která pracovala na plný úvazek pro Operativce.

„Přístav,“ řekl Rico, když vycházeli na rampu. „Je tam blázinec a bezpečáci se zatím k *Létající rybě* ani nepřiblížili. Victoria je bezpečná, jak jen to jde, takže tam zamíříme. Je to riskantní, ale ne tak riskantní jako tohle.“

Zahnuli doprava, zvolna kráčeli po molu směrem k davu u přístaviště. Rico zůstal za dvojicí trochu pozadu, bedlivě sledoval budovy a příklopy a nemluvil. Několikrát o Galli málem zakopl, když se znenadání zastavila a zůstala zírat na některé krámy a své vlastní relikvie, které se tam prodávaly. U každého krámu si stáhla mantilu těsněji k obličeji.

Tak je to pravda, pomyslel si Rico. *Ona to neví!*

Sledoval, jak vztahuje ruku k nevkusnému tílku, uzavřenému ve skleněné vitríně, na níž byl nápis: „Tílko, které Crista Galli nosila, když jí bylo dvanáct let. Neprodejné.“ Kolem vitríny byla také uspořádána různá mikroskopická sklíčka s krevními stěry, ustřižený pramínek vlasů očividně příliš tmavých, než aby jí patřily, a několik kousků látky – všechno s cenovkami, všechno údajně pocházelo od „Její Svatosti“ Cristy Galli. Nad vitrínou bylo rukou načmáráno psané varování: „Mimořádné nebezpečí, nedotýkat se! Bezpečnostní balení zdarma ke každému nákupu.“

Jeden by řekl, že ještě nikdy neviděla psa, říkal si, když ji pozoroval, ani slepici – je přece z těch zatracených slepic úplně potřeštěná.

Už když mu ta myšlenka bleskla hlavou, věděl, že to tak není, ale myšlenka se nedala odvolat a odvolat se nedali ani ti dva bezpečáci, kteří vyšli zpoza rohu před nimi. Rico stiskl spínač vysílačky ve své kapse. U přístavu zaduněla třetí exploze, ale ani jeden strážný na tu návnadu neskočil. Rico vzdychl a posunul si laserovku vzadu za opaskem. Byl to starší model s krátkým dostřelem. Rozpomněl se, když oba strážní kormidlovali ulicí směrem k nim, jak bylo těžké nakoupit rezervní náboje.

Ben a Crista bezpečáky uviděli, zpomalili a zastavili se. Dav směřující do práce a pouliční kramáři se ve vlnách tlačili kolem nich. Rico se také zastavil, několik kroků za nimi a před hlubokým příklopem. S novou explozí nastal nový rozruch mezi lidmi, kteří se tlačili směrem k přístavu, a Rica příliš nepotěšilo, že se Ben zastavil. Oba blížící se muži měli na sobě khaki maskáče Vashonských bezpečnostních sil, hodnost čtyři. Oba byli statní, ozbrojení jen omračovacími obušky, skoro normální, ale se zvrásněnými ušima a plnými dolními rty, prozrazujícími jisté vnitřní defekty typické pro Ostrovany z Lummi.

Právě když Ricova ruka sevřela pažbu laserovky, Crista Galli postoupila kupředu, přeháněje valivou

chůzi ženy ve vysokém stupni těhotenství. Promluvila s rukou zdviženou a hlavou nakloněnou k pozdravu podle guemeského zvyku.

„Bratři,“ řekla, „tahle matka nemůže najít odpočinkové stanoviště a velice je potřebuje.“ Pronesla to věcně a obrátila dlaň vzhůru. Ačkoliv strážní byli očiividně nervózní, odpověď zazněla automaticky.

„O dvě ulice dál, první ulice vlevo. Krámy...“

Druhý bezpečák do partnera strčil a přerušil ho: „Tohle je možná začátek útoku Stínů... Hni sebou! Sestro, zmiz z té ulice. Vy dva,“ ukázal na Bena a Rica, „odved'te ji někam dovnitř a zalehněte.“

Oba strážní zamířili ke svému stanovišti v přístavu a Rico vypustil v tlumeném hvízdnutí dech, který až dosud zadržoval. Byl to šifrovaný hvízd ještě z dnů jejich dětství, podle nějž každý ostrovanský špunt poznal, že je „čistý vzduch“.

„Ricovi jsi určitě udělala radost,“ zazubil se Ben.

„Mám to všechno nahané,“ řekl Rico. Zaťukal na maličké čočky na límci své košile. „V tvých memoárech to bude vypadat ohromně.“

Kývl na Cristu.

„Dobře vymyšleno, pekelně dobře zahráno.“ Překontroloval baterie v kameře u svého opasku a přešetřil čočky na límci rukávem. Čočky vypadaly jako špendlíky zhotovené z lesklého šedého kamene.

„Neměli bychom odtud zmizet?“ zeptala se Crista. „Slyšeli jste, co říkal. Ty Stíny...“

„To jsme my,“ přerušil ji Rico šeptem, „a žádný útok nebude. Vesničané by se ale mohli splašit. Situace je pěkně napjatá. *Létající ryba* je tam dole.“ Ukázal k nápisu „Molo 4“ těsně před nimi.

Jedno z obrovských plavidel přívozu přes záliv se u přístaviště vynořilo nad hladinu, aby neriskovalo poškození explozí v poměrně mělkých vodách zálivu. Pěší pasažéři z celé Pandory proudili zadním příklopem ven, zatímco ve vjezdu se tlačila dvou a tříkolová vozidla. Ranní prach se pod nohama a vodou z odtoků měnil v

bláto, bláto se rozstříkovalo zpod kol a třísnilo okraje krásného ostrovanského vyšívání. Ostrované chodili nastrojení i na trh.

Asi polovina davu, který se strkal na molu od lodi, měla na krku plastické identifikační kartičky, které je označovaly jako zaměstnance Projektu Vesmírná loď. Ať dělali cokoli, platil je za to Flattery. Tahle vesnice byla obrovská, dost velká na to, aby napínala rodinná pouta k prasknutí, a mnozí z přístavních kramářů dnes nešetřili posměšným hvízdáním a nadávkami na adresu dělníků z odpalovací základny raketoplánů.

Molo samo tvořilo můstek mezi dvěma nástupišti podzemní dráhy – jedna vedla z vesnice k molu a druhá nabírala náklad z přívozní ponorky. Kramáři se tlačili u vchodů do stanic a prodávali tuby opalovacích krémů, limonády, sušené ovoce. Pach uhlí a prskání grilovaných ryb zde zanikalo v davu.

Zjistajasna se stala skutečností jedna z Ricových největších obav. Ostrovanský uprchlík, nesoucí plakát a promáčený až na kůži hasičskou hadicí, vtrhl na přeplněné molo a napadl jednoho z dojíždějících dělníků. Oba se svalili na zem a shluk dojíždějících, reflexivně a také ze vzteku, ho začal kopat. Několik desítek uprchlíků se ho chabě snažilo osvobodit, potom se přidali ke rvačce, ale během několika okamžiků byli všichni poraženi a zbiti.

Rico a Ben vzali Cristu Galli těsně mezi sebe a Rico hledal pohledem cestu přes molo. Hněvivý křik všude kolem nich se měnil ve steny bolesti. Těla šplouchavě padala do zálivu a horké ráno se plnilo kletbami a pleskavými dopady pěstí na lidskou kůži.

Crista si držela paže zkřížené před tělem a ruce v rukávech, jako mnoho starých Ostrovanek. Jako by uvízla v pozici se vztaženou rukou, jako postava z dětské hry na sochy. Když se prodírali davem, klopýtla o roztrhaný Ostrovanův plakát a Rico si všiml, že na něm stojí: „Ulev bratru!“

Za nimi se ozval praskavý zvuk a kvílení ohýbaných vzpěr, potom výkřiky strachu. Rico přes rameno zahlédl, že část mola povolila a stovky lidí padají do vody.

Tím by se to mohlo prozatím uklidnit, říkal si, ale ne nadlouho.

„Zpomal,“ řekl Rico Cristě Galli do ucha. „Jsi unavená a těhotná a od včerejšího večera jsi nejedla.“

Věděl, že to poslední je pravda. Myslel na všechna ta jídla, která jako špunt vynechal, a v duchu se ptal, kdy naposledy Crista Galli nebo Ředitel vynechali nějaké jídlo. On a Ben jich už vynechali habaděj, jestliže pracovali na zpravodajství, ale to bylo něco jiného. Dokud byl Rico špunt, nechodil o hladu *dobrovolně*.

Přelétl pohledem pláž v místech, kde vybíhala z ostrovanské osady na pobřeží a tvořila travnatou plošinu na obvodu vesnice. Shromáždili se tam bezpečáci ve svých černých osobních přepravnících a čekali, až se dav unaví a přijde řada na ně, aby jej zpracovali. Krvavé šílenství takhle blízko od obvodu a relativně blízko pláže a zálivu by mohlo přilákat švihouny. Pohled na smečku švihounů by dav rozehnal, bezpečáci by pak mohli švihouny sejmut a ani si přitom nepomačkat maskáče.

Rico přelétl okolí pohledem i elektronikou, ale na molu samotném nepozoroval ani stopu po bezpečácích. Neměl však nic, co by vypátralo vysokonapěťové odposlouchávací zařízení, které si Ředitel v poslední době oblíbil.

Crista zírala při chůzi přímo před sebe, oči rozšířené, a Ben ji vzal za loket.

„Řekni jim, než odjedeme, že jsme všichni jedno. Ať pochopí, že jsme všichni jedna bytost, a jestli si odřežou ruce a nohy, zemřou...“

Ben sevřel dívčin loket a zatřásl jím. Rico uviděl její oči, když se k němu otočila. Přešly od divokého, vytřeštěného a nezaostřeného výrazu k normálu. Rico si všiml, že Ben je opatrný a nedotýká se její pokožky.

„Jedeme do Port Hope,“ zalhal. V chůzi mluvil rychle. „Tamní jezero je v tuhle roční dobu krásné, a i při té nadmořské výšce ti bude v noci připadat teplé. Starší Ostrované jsou příliš choulostiví. Máme silné spojení mezi Mořany, ale dole v jejich osadách se nemůžeš volně pohybovat. Naším bezprostředním nebezpečím je ochranka. Ředitel má podél celého pobřeží pozorovací letouny, zvláště v blízkosti Rezervace. Samozřejmě, jsou tu jeho Jestřábi. V moři jsme bezbranní před řasou,“ odmlčel se a když se Crista podívala směrem k němu, přikývl a pak pokračoval: „a Ředitelovou novou flotilou křídlačků, z nichž některé příhodně prodal Vashonské bezpečnosti. Samozřejmě máme mezi sebou také jeho špehy.“

Ricovi se ulevilo. To, co Ben řekl, bylo určeno odposlouchávacím přístrojům, ne Cristě Galli. Podle jejího prázdného výrazu si byl jistý, že nerozuměla ani slovu.

Šourala se dál mezi pokřikem a nářkem na Molu 4, jako by nic neslyšela. Rico viděl, že už hoří další čluny, asi tucet, a hasiči se je snaží odstrkat od ostatních. Jeden z křídlových člunů Vashonských bezpečnostních sil se hnal plnou parou k plamenům za vodou, poblíž Rezervace.

Létající ryba, soukromý křídlaček holovize, už byla na dohled, na konci skluzu. Rico cítil v břiše šimrání adrenalinu. Doufal, že Operativci informovali Elviru, pilotku *Létající ryby*. Nepotrpěla si příliš na nenadálé změny plánů a opravdu neměla ráda střetnutí s Vashonskou bezpečností.

Elvira byla nejtvrďší pilotka, jakou kdy holovize najala. Elviru nikdo nevyvedl z míry. Pokud bylo Ricovi známo, neměla žádnou politiku, koníčky, přátele ani náboženské přesvědčení. Její jedinou vášní bylo pilotovat nejnažhavenější křídlaček s vodíkovými tryskami po světě co nejčastěji a co nejrychleji. Na hladině byla velice zdatná; pod mořem nebo při útěku se jí nikdo na světě nevyrovnal. Dostala Bena a Rica do a

z tolika ožehavých situací, že by se to ani nedalo spočítat. Tahle bude bezpochyby nejožehavější.

Ben zachytil Ricův pohled a tázvavě zvedl obočí; kývl směrem k dívce.

Rico se podrbal v dvoudenním strnisku. Crista se otočila a zadívala přes něj do davu, který teď postupoval po molu, nabýval na počtu i setrvačnosti a už se rozprostíral do ulic Kalalochu.

Všichni, kteří si zapamatovali tuto událost, si vybavovali, že ranní vzduch proťalo *prásk* podobné letnímu hromu nebo prásknutí biče. Bez ozvěny, bez závanu vzduchu. Dokonce i hlouček dětí opodál zmlkl a schoval se do mateřských sukní.

Rico se dotkl špičkami prstů obou uší, jasně vnímal škrábání v každém obrysu, v každém folikulu a záhybu. Kdyby šoková vlna jeho uši *opravdu* zasáhla, ještě by mu v nich zvonilo.

Ona to udělala v mém... v našich hlavách!

Crista cítila, jak nenadálé ticho praská jejím hněvem. Byla ráda, že se Ben a Rico vzpamatovali jako první, ačkoliv to, co viděla v jejich očích, byl očividně strach. Dav se zastavil, na okamžik omráčený; rozhlížel se po nějaké zbrani. Potom se nanovo zahemžil, protože se k němu blížily nákladáky Vashonské bezpečnosti, které mu vyjely vstříc.

Crista se k nim otočila zády a nastoupila na palubu *Létající ryby*, stále předstírajíc širokou chůzi pokročile těhotné. Stanula na palubě vedle příklopu do kajuty, objímajíc vlastní ramena, pohled upřený na moře. Děti zase začaly dotírat, omráčení vesničané si promnuli uši a dali se do pohybu. Rico si všiml, že se oheň z člunů rozšířil na samotné molo a několik krámů. Oba prázdné přívozy u skluzu se z bezpečnostních důvodů ponořily pod hladinu. Rico přistoupil ke Cristě u zábradlí, zatímco Ben odvažoval lana.

„Tohle se už chystalo kolik měsíců,“ řekl Rico. „Bylo to poznat podle atmosféry v ulicích. Mají toho dost. Ještě je brzy a nejsou organizovaní. Nepovede se

jím to. Některé to přitáhne za námi. Některé do přístavu. Jiné k útoku, který je uvnitř osady nevyhnutelný. Rezervaci to oslabí...”

„Je příliš dobře chráněná,“ řekla věcně. „Prohrají to.“

Upřela na Rica ty oslnivé zelené oči. Znovu si všiml, že jsou rozšířené, navzdory slunečnímu svitu.

„Vím, jak ti teď bylo, tam vzadu, když ses bál mého doteku.“ Uhladila si šaty na umělém břiše. „Co já vím o Stínech a co ty víš o mně, je to samé. Vím jen to, co mi pověděl Flattery. Nevím, jestli se máš bát mého dotyku. Nevíš, jestli bych se já měla bát tvého?“

Protože neodpověděl, otočila se a odšourala se mlčky do kajuty holovizního křídlového člunu.

Zlo je v oku toho, kdo se dívá.

**Spider Nevi,
zvláštní asistent Ředitele**

Světla v Ředitelově holostudiu byla přiměřeně tlumená a jeden reflektor ozařoval jeho tvář zespodu. Tento efekt zdůrazňoval Flatteryho výšku, skoro o hlavu víc než u průměrného Pandořana, a to přispívalo k dojmu majestátnosti, což ho těšilo.

Na červené podpěrce jeho oblíbené lenošky balancovala prázdná holokazeta. Na svítivě oranžové samolepce na kazetě stálo „Pouze informativní“ a pod tím bylo rukou připsáno „Pouze řed., S. Nevi“. Pod tím bylo černé razítko: „Nejvyšší trest“. Flattery se nad tím eufemismem usmál. Na jeho pokyn všechny, kteří porušili sankci „Nejvyššího trestu“, dostávali za domácí úkol začínající vyšetřovatelé Spidera Neviho. Hnusná práce, ta ochranka!

„Pane Nevi,“ pokynul hlavou.

„Pane řediteli!“

Jako obvykle byla tvář Spidera Neviho nevyzpytatelná, dokonce i pro Flatteryho, přestože měl odborný výcvik kaplana-psychiatra. Nevi byl rychlý, beze spěchu dorazil v elegantní šedi mořanského ležérního obleku hned, jakmile obloha zrůžověla úsvitem.

„Zentz je nenašel,“ řekl Flattery. Hlas měl úsečný, prozrazoval víc hněvu, než chtěl.

„To Zentz je ztratil,“ opáčil Nevi.

Flattery zamručel. Tohle mu nemusel nikdo připomínat, obzvlášť ne Nevi.

„Vy je najděte,“ řekl a zabodl prst do vzduchu mezi nimi. „To děvče přiveďte zpátky a z ostatních vyždímejte co se dá. Ozetteho ušetřete pro zvláštní příležitost.“

On stojí za celým tímhle Stínoboxem, a ten se musí umlčet *hned*.“

Nevi přikývl a bylo domluveno. Odměna se stanoví později, jako obvykle. Neviho podmínky byly vždycky rozumné, i když šlo o obtížné záležitosti, protože měl svou práci rád. Jeho práce byla taková, že by se třeba ani nemusela provozovat, nebýt Ředitelé.

Každý obraz má své plátno, pomyslel si Flattery.

„Vzdušný prostor je zajištěný,“ řekl Nevi. „Zjistili jsme nějaké jejich přípravy včetně půltuctů spolupracovníků, tak jsme je odřízli. Solidní rozvědka. Zentzovi muži postupují ve vesnici jako obvykle. Brzy budou nuceni to děvče přestěhovat. Po souši to nepřipadá v úvahu, to by bylo šílenství. Budou muset vodou, a pod nějakou záminkou se odtud dostat. Podle mého odhadu to bude Victoria. Vyplatí se počkat a provést co největší záťah, nemyslíte?“

„Hlídáte přístavy?“

„Samozřejmě. V holovizním křídlačku je štěnice, pro jistotu. Je na ni napojený váš senzorický systém.“ Nevi pohlédl na hodiny na Flatteryho konzoli. „Každou chvíli by se už měli dát vyladit.“

Flattery mírně poposedl ve svém velitelském křesle, čímž prozradil svou nejistotu nad touto ztrátou kontroly. Nevi předvídal jeho tahy, a to se mu nezamlouvalo.

„No,“ řekl Flattery a nasadil úsměv, „to je úžasné! Dostaneme je všechny – a vy za to budete odměněni. Zentz brblá, že mu berete jeho nejlepší lidi, ale krucinál, vy si dovedete poradit.“ Plácl dlaní na desku stolu a nepřestával se usmívat.

Spider Nevi nezměnil výraz tváře a neřekl nic. Reagoval jen stěží postřehnutelným pokývnutím své děsivé hlavy. Její tvar byl víceméně normální až na zahleněnou šterbinu tam, kde měl být nos. Neviho snědá pleť byla protkaná zářivou sítí červených žilek. Tmavé oči se mu třpytily, nic jim neuniklo.

„Co chcete udělat s tou Tatooshovou?“

Flattery pocítil, jak jeho úsměv slábne, a pokusil se trochu přidat.

„Beatriz Tatooshová nám velmi pomáhá,“ řekl Flattery. „Je vášnivou zastánkyní Projektu Vesmírná loď, nenahraditelnou.“ Zvedl ruku, aby ho Nevi nepřerušoval. „Vím nač myslíte – na tu epizodku mezi ní a Ozettem. To už skončilo víc než před rokem.“

„To nebyla epizodka,“ přerušil ho Nevi. „Trvalo to léta. Byli jedna ruka při té vzpouře horníků před dvěma roky...“

„Já se v ženách vyznám,“ odsekl Flattery, „a Beatriz ho bude za tohle nenávidět. Utéct s mladší ženou... sabotovat holovizi a Vesmírnou loď! Nevysílala včera večer tak, jak měla předepsáno?“

Nevi mlčky přikývl.

„Ví stejně dobře jako my, že kdyby byl Ozette uveden jako účastník tohohle únosu, propůjčila by se tím celé události popularita a věrohodnost, kterou si nemůžeme dovolit. Mezi nimi je konec, a jen co ho zase dostaneme do rukou, bude s Benem Ozettem kámen. Tatooshová bude už dnes odpoledne na palubě orbitální montážní stanice a budeme ji mít z krku.“

Nevi mlčel dál a Flattery si rázně zamnul ruce.

„A teď,“ řekl, „dovolte, abych vám ukázal, jak poslední dva roky nechávám prořezávat řasu. Víte, jak se tomu lidé brání, vždycky musí přijít nějaká katastrofa, aby je na to přiměla přistoupit. Inu, vůli řasy už dávno zlomila naše laboratoř v Orcas. Je to moc složité na vysvětlování, ale stačí říct, že to není pouze otázka mechanické kontroly – odvracení proudů a podobně. Díky výzkumu neurotoxinů jsme se napojili na její *emoce*. Pamatujete na ten porost řasy u Lilliwaupu, na ten, který skrýval komando Stínů?“

Nevi přikývl. „Pamatuju. Řekl jste Zentzovi: ‚Ruce pryč‘.“

„Přesně tak,“ řekl Flattery. Napřímil se v lenošce a cvaknutím si nastavil opěradlo, aby se mu přizpůsobilo. Zapnul hologram a světla se automaticky ztlumila ještě

víc. Mezi oběma muži se uprostřed místnosti v miniaturním provedení objevilo několik monitorovacích pohledů na mořanskou podmořskou předsunutou výspu, stanoviště řasy na okraji středně vzrostlého porostu. Světélka řasy mžikala z hlubin za předsunutou výspou. Stanoviště řasy bylo zbudováno na zbytcích starého Orákula.

Orákula, jak jim říkali Pandořané, byly body, kde se řasa zakořenila do samotné kůry planety. Kvůli neuvěřitelné hloubce těchto tři sta let starých kořenů – a protože je za starých časů Mořané sázeli do rovných řad – se často stávalo, že se kůra Pandory podél linií kořenů lámala. Právě taková série fraktur dala vzniknout novým pandorským kontinentům a řetězcům skalnatých ostrovů.

Flatteryho soukromá zahrada, „Zeľeň“, ležela pod zemí v jeskyni, jež kdysi bývala Orákulem. Flattery nařídil svým lidem vypálit tři sta metrů hustých kořenů, aby měl kde uskutečnit své zahradnické plány.

Na holojevišti před oběma muži se rozjasnily tři pohledy. Na prvním byl vnitřek stanice u stanoviště řasy, kde se plešatící Mořan činil u ovládací konzole, na druhém stanice ze stanoviště zvenčí, z obvodu řasy, se zaostřením na hlavní příklop stanice, a na třetím, také vně stanice, byl záběr šedé masy řasy od zadního příklopu. Mořan vypadal velmi, velmi nervózně.

„Jeho děti plavou v řase,“ řekl Flattery. „Má starosti. Jejich vzduchoryby potřebují vyměnit. Všechny poslušně berou antisérum. Řasa, která se ošetří mou novou směsí, jeví nezdravou náchylnost k antiséru.“

Mezi vějířovými listy řasy se občas mihly děti. Pohybovaly se ultrapomalou, jako ve snu, mnohem pomaleji než velel podmořský pohyb, značně pomaleji, než se děti obvykle mrskají.

Mořan aktivoval pulzující tón, který se za několik okamžiků vypnul.

„To je potřetí, co signalizoval ‚Nástup‘,“ řekl Flattery. Nedočkavostí nevydržel sedět klidně.

Mořan promluvil k nějaké ženě, oblečené v pracovním oděvu, mokrém po celodenní práci na napojování stanoviště řasy ke Kontrolě proudu.

„Linno,“ řekl, „nemůžu je dostat z řasy. Ty vzduchoryby už budou suché... Co se to tam venku děje?“

Byla hubená a bledá, podobně jako její manžel, ale měla snivé oči a rozostřený pohled. Mnozí z těch, kteří pracovali na předsunutých výspách, nenosili ve svých obytných prostorách potápěčské obleky. Pracovala na okraji toho, čemu Mořané říkali „Modrý sektor“.

„Možná to dělá ten její dotek,“ zašeptala. „Ten dotek... zvláštní. Ty tam nepracuješ, ty to neznáš. Není slizká a studená jako dřív. Teď je řasa na omak jako, no...“ Zaváhala a Flattery i na hologramu pozoroval ruměnec.

„Jako co?“ zeptal se Mořan.

„Já... Poslední dobou mívám pocit, když se mě dotýká, jako bys to byl ty.“ Ruměnec zvýraznil krátce ostříhané, husté plavé vlasy. „Tak jako teple. A šimrá mě z toho uvnitř. Šimrá mě v žilách.“

Zamručel, zamžoural na ni a vzdychl. „Kde jsou ti špunti?“

Vyhlédl plazmou vedle sebe do šerých hlubin za areálem. Flattery neviděl ani zákmit plovoucích dětí. Pocítil vtíravou blaženost nad Mořanovou rostoucí úzkostí.

Mořan aktivoval znovu tón na konzoli a příslušné systémy spolu s tím spustily blikající světlo. Stiskem prstu zapnul obrazovku skeneru.

„Byly zrovna tam,“ vyhrkl muž. „To je šílenství! Spouštím červený kód.“ Odjistil jeden knoflík na konzoli, o němž Flattery věděl, že ho žádná předsunutá výspa netouží stisknout. Červený kód. Ten upozorní Kontrolu proudu nahoře na Orbiteru a Komunikační centrálu na nejbližší mořanské základně, že celému areálu hrozí bezprostřední nebezpečí.

„Vidíte?“ řekl Flattery. „Už mu to dochází.“

„Jdu ven,“ ohlásil muž své ženě. „Ty zůstaň tady. Rozumíš?“

Žádná odpověď. Seděla, pořád se snivýma očima, a pozorovala padesátimetrové listy modré řasy, které se k ní vztahovaly od obvodu.

Mořan vyndal ze skříňky vedle poklopu vzduchorybu a připnul si opasek s nástroji. Popadl laserovou řezačku s dlouhou rukojetí a sadu nábojů. Jako by ho to napadlo teprve dodatečně, sebral celý košík vzduchoryb, mořanských symbiotických žaber, filtrujících kyslík z moře přímo do krevního oběhu.

Příšerné věci, otřásl se v duchu Flattery. Podvědomě si třel krk, kam se obvykle připevňovaly.

Jakmile byl Mořan venku, jeho ruční svítlna jen stěží osvětlovala porost řasy na okraji areálu. Tenhle záznam byl pořízen navečer, a slábnoucí světlo nad scénérií spolu s hlubinou hologram ztmavovaly a ztěžovaly možnost pozorovat detaily mužovy tváře – malé zklamání u tak dobrého záznamu samotného testu.

Když Mořan dosáhl obvodu areálu, na dosah od nejdelších listů řasy, otočil se, protože uslyšel cvaknutí a zasyčení otevíraného příklopu. Jeho manželka odtud lenivě vyplavala přímo do hlubin řasy. Atmosféra z jejich stanice bublala kvapem k hladině. Tehdy určitě pochopil, že je všechno ztraceno, neboť pozoroval, jak se moře hrne nezajištěným příklopem do jejich obydlí. Všechny senzory ztemněly.

Flattery vypnul hologram a rozsvítil světla. Nevi seděl nehybně, ve své děsné tváři měl stále stejný nevyzpytatelný výraz.

„Takže řasa je vylákala ven a sežrala?“ zeptal se.

„Přesně tak.“

„Na rozkaz?“

„Na rozkaz – na *můj* rozkaz.“

Flattery byl potěšen stopou úsměvu, která přelétla přes rty Spidera Neviho. Určitě to byl přepych, který si pro tu chvíli dopřál.

„Oba víme, co z toho vzejde,“ řekl Ředitel a trochu se nafoukl, než pokračoval. „Budou se dožadovat pomsty. Moji lidé budou *nuceni* na všeobecnou žádost pořezat tohle stanoviště. Vidíte, jak se to dělá?“

„Moc hezké! Vždycky jsem si říkal...“

„Ano,“ chvástal se Flattery, „jako všichni ostatní. Řasa je *velmi* citlivé téma, jak víte. Náboženské podtexty a tak dále.“ Další ledabylé mávnutí rukou. Flattery se nedokázal přestat chlubit.

„Musel jsem dosáhnout dvou věcí: musel jsem ovládnout Kontrolu proudu a musel jsem najít bod, v němž řasa nabývá intelligence. Nemusí být nutně chytrá, jen myslící. Až vyše ty zatracené plynové vaky, bude už pozdě – jediné řešení je všechnu ji pokácet. Ztráceli jsme tak po spoustu let spoustu dobrých řasocest.“

„Tak co je tedy klíčem?“

„Světla,“ řekl Flattery. Ukázal přes své obrovské plazmové okno na porost hned za čárou odlivu. „Když řasa začne blikat, probouzí se. Je tedy jako nemluvně a ví jen to, co se jí řekne. Jazyk, kterým mluví, je chemický, elektrický.“

„A význam obstaráte vy?“

„Samozřejmě. V první řadě zabránit kontaktu s veškerou ostatní řasou. To je nutné. Vzdělávají se navzájem dotykem. Musí se dbát na to, aby řasocesty mezi stanovišti byly vždycky *velmi* široké – kilometr i víc. Ta zatracená věc se dovede učit z listů utržených z jiných stanovišť. Efekt ale velmi rychle odumírá. Kilometr obvykle stačí.“

„Ale jak... ji učíte, co chcete?“

„Neučím. Manipuluji. Je to velmi staromódní, pane Nevi. Zcela jednoduše, tvorové tíhnou k rozkoši, prchají před bolestí.“

„Jak reaguje na takovouhle... zradu?“

Flattery se usmál. „Aha, ano! Zrada je váš obor, ne? Inu, jakmile se ořeže a udržuje ve stádiu formace světla, moc si toho nepamatuje. Studie prokazují, že si *může* pamatovat, je-li jí dovoleno rozvinout se do stádia

vypouštění spor. Právě jste viděl, jak se to řeší – ne- nechme to zajít tak daleko. Studie také prokazují, že tenhle sporový prach umí vzdělávat nevědomý porost.“

„Já myslel, že je to jen nepříjemné,“ řekl Nevi. „Neuvědomoval jsem si, že věříte, že dokáže *myslet*.“

„No, jste hodně blízko. Zapomínáte, pane Nevi, že jsem kaplan-psychiatr. To, že se nemodlím, neznamená... Inu, zajímá mě každé myšlení. Všechno, co mi stojí v cestě, mě zajímá. Tahle řasa dělá obojí.“

„Považujete ji za protivníka hodného toho jména?“ usmál se Nevi.

„Vůbec ne,“ zasmál se Flattery štekavě.

„Hodného toho jména ne, to ne. Bude mi toho muset ukázat mnohem víc, než jsem už viděl, než začnu tuhle rostlinu považovat za kvalitního protivníka. Je to pouze zajímavý program, který vyžaduje zajímavá řešení.“

Nevi vstal a tuhost jeho šedého obleku zdůrazňovala plavnost svalů pod ním.

„To je vaše práce,“ prohlásil Nevi. „Moje práce je Ozette a ta dívka.“

Flattery odolal reflexu vstát a mávl ochable rukou, předstíraje nonšalanci, kterou vůbec nepociťoval.

„Ovšem, ovšem!“

Vyhnul se Neviho pohledu tím, že znovu zapnul hologram. Naladil si nadcházející zpravodajský vstup Tatooshové. Zúčastní se příštího letu raketoplánu na Orbiter, raketoplánu, který obsahuje Organické myšlenkové jádro, jež bude napojeno na Vesmírnou loď. OMJ už bylo v jeho myšlenkách „to“ namísto „ona“, která bývala Alyssou Marshovou.

Flattery uvnitř soptil. Chtěl od Neviho něco víc, něco, co nyní zřetelně páchlo pochvalou. Nelíbilo se mu, když u sebe pozoroval nějakou slabost, ale ještě méně se mu líbilo poznání, že zůstane neukojená.

„Cokoli potřebujete...“ Flattery nedopověděl, co bylo nasnadě.

Nevi neřekl nic, přikývl a pak opustil studio. Flattery pocítil silnou úlevu, potom ji ovládl. Úleva znamená, že

začal na Spidera Neviho spoléhat, i když tuze dobře ví,
že spoléhat na kohokoli značí mít dříve nebo později
nůž na krku. Nehodlal dopustit, aby ten krk patřil jemu.

A ze země nechal vyrůst všechny stromy, které jsou příjemné na pohled a dobré pro potravu; strom života též uprostřed zahrady, a strom vědění, co je dobré a co zlé.

Křesťanská Kniha mrtvých

Stezka odbočovala z pláže asi kilometr za hranicemi Rezervace. Byla to zavatánská stezka, používaná věrnými k přepravě nasbírané řasy od pláže do jejich doupat v kopcích. Protože to byla zavatánská stezka, byla dobře udržovaná a poměrně bezpečná. Odpočívadla na ní byla prostá a byl z nich výhled na celou Flatteryho obrovskou Rezervaci. Od toho okraje Rezervace, který byl blíže k pobřeží, se rozprostírala zmrščená sesmolených obydlí Kalalochu, kterou dnes halil černý dým. Bludiště kanálů akvafarem a přístavních můstků sahalo až k obzoru na obou koncích pobřeží. Ke klikaté stezce zaléhaly od panorámatu dole vzdálené výkřiky a exploze.

Dva zavatánští mniši se zastavili, aby zkoumali rámus stoupající od několik kliků vzdálené osady. Jeden byl vysoký, štíhlý, s velmi dlouhými pažemi. Druhý byl i na Pandořana malý a cupital ve stínu většího muže. Oba byli oblečeni ve volných pyžamovitých gí Hyletounské lóže: trvanlivá bavlna, tlumeně oranžová barva, která znázorňovala barvu hyletounů, jejich duchovních vůdců.

Nad hlavami jim lenošil hlouček hyletounů, přilákaných na scénu ohněm, bleskem a oblouky laserových střel, které se klenuly od budovy k budově – to všechno je přitahovalo. Hyletouny vlekly svou zátěž v podobě balvanů v dlouhých úponcích a opisovaly široké kruhy, přičemž slyšitelně vypouštěly vodík a pleskaly ohromnými plachtami ve větru. Pokud by přišly do

kontaktu s ohněm nebo jen jiskrou, hyletouny by explodovaly a přitom rozprášily jemný modrý prášek svých spor, který mniši sbírali ke svým nejtajnějším rituálům. Mnozí mniši už deset let nesestoupili z kopců, až na procházku po této pěšině.

„Je to škoda, že nerozumějí,“ dumal mladší mnich. „Kdybychom je tak mohli naučit, aby toho nechali...“

„Úsudek je také kotva,“ upozornil ho starší. „To, co potřebují vědět, je *Nic* – to nic, které osvobozuje mysl od hluku a zdokonaluje smysly.“

Zvedl zmutované paže daleko k obloze, pak se zvolna otáčel a radoval se z ranní záře obou sluncí.

Tento starší mnich, Twisp, miloval dotek slunce na pokožce. Býval v mládí rybářem a dobrodruhem, a to, co ho přitáhlo k Zavatánům, nebyl ani tak jejich život v rozjímání, jako jiné možnosti, které v nich spatřoval. Stejně jako většinu mnichů i Twispa lákala romantika nového klidného světa, který vyvstal z moře. Celkově zavrhovali malicherné hašteření politiků a honbu za penězi, které zuřily napříč Pandorou, a místo toho si zřídili podzemní síť ilegálních farem a úkrytů.

Twisp však i nadále duchem vězel v občanských bojích Pandory, čímž několika svým spoluzavatánům vadil. Teď se zase všechno měnilo a měnil se i on. Mohl nabídnout Pandoře víc než rozjímání, ačkoliv to mladšímu mnichovi neřekl. Nebyl zbožný, jen přemýšlivý, a mezi Zavatány se mu žilo dobře. Bude mu velice těžko, až odejde.

Teď k nim směřovaly dva hyletouny, a Mose, mladší mnich, odložil ranec a spustil Zaříkadlo naplnění. Doufal, že ho s tímto zaříkadlem masa úponků zvedne k nebesům a přenese na vyšší úroveň bytí. Twisp prožil hyletounské osvícení při prvním procitnutí v řase před čtvrt stoletím. To bylo předtím, než Flatteryho železná pěst dopadla a než zahynuli lidé, které miloval.

Hyletouny, třebaže se rodily z řasy, zůstávaly vůči lidem lhostejné, jednaly s nimi jako s báječnou kurio-

zitou. Moseovo zpěvavé zařikávání bylo čím dál energičtější, jak se hyletouny blížily a jejich velkolepé plachetní membrány ve slunečním svitu zlatě zářily.

„Tihle dva chtějí dneska zemřít,“ řekl Twisp. „Opravdu chceš jít s nimi?“

Přitahoval je oheň, a Mose to mohl tušit. Mladší mnich snědl v průběhu let příliš mnoho řasy, příliš mnoho prachových spor hyletounů. Dva lidé ve volném prostoru poblíž Rezervace obvykle znamenali ozbrojenou ochranu. Hyletouny toužící po smrti-jež-znamená-život se už naučily, jak na sebe přilákat palbu.

Vzduch se nyní zaplnil zatuchlým pachem ze spodní strany hyletounů. Melodické flétnové pískání jejich ventilů trylkovalo ve větru, když vypouštěly vodík, aby klesly níž. Moseovo zařikávání znělo rozechvěleji.

Každý z hyletounů měl v podbřišku deset chapadel, dvě z nich delší než ostatní. Obvykle právě tato dvě nesla balvany jako zátěž. Hyletouny, které cítily smrt, se musely vydat hledat blesk a často se shromažďovaly v gítech a hledaly odpolední bouřky. Přitahovaly je také jiskry nebo oheň, to vše je proměnilo ve výbušný ohnivý plamen a modrý prach spor. Některé vlekly své zátěžové balvany tak, aby vykřesanou jiskrou spáchaly velkolepou sebevraždu, smrtelný orgasmus.

Twispovi se dýchalo snáz, když se oba obři stočili zpátky k Rezervaci. Přerušil Moseho, který měl oči zavřené a jehož tvář pokrytá strniskem byla bledá a zpocená.

„Takhle se dostanou na dostřel obvodového děla z Rezervace,“ řekl. „Budeme moci přinést ostatním prach.“

Mose umkl a sledoval, kam ukazuje Twispova dlouhá paže. Oba hyletouny křižovaly v těsné formaci a využívaly přitom co nejlépe mírný větřík, vanoucí od pobřeží.

„Flatteryho ochranka s palbou počká, až budou hyletouny nad osadou,“ šeptal Twisp. „Tak se z hyletounů stane zbraň. Sleduj!“

Bylo to skoro tak, jak řekl. Buď byl dělostřelec blázen, nebo se někdo z Ostrovanů trefil, ale hyletouny explodovaly nad Rezervací dvojitým výbuchem, který Twispovi vyrazil dech a pálil ho v oslněných očích. Značná část hlavního nadzemního areálu shořela v ohnivé kouli a vysoká zeď kolem Rezervace byla po-bořena ve stometrových úsecích na obou stranách.

Boj na chvíli ustal, takže mu do uší dolehla kako-fonie řevu popálených a umírajících. Byl to zvuk, který si Twisp až příliš dobře pamatoval.

Mladý Mose sestupoval po této pěšině jen zřídka a bylo mu teprve dvanáct, když se odstěhoval do kopců. Nežil příliš dlouho ve vnějším světě a málo se vyznal v lidské nenávisti a hamižnosti.

„Jediné, co můžeme, je držet se stranou,“ dumal Twisp. „Budou mít co dělat sami se sebou a nám dají pokoj.“

Do podrostu a skalisek pod nimi padaly s mokřým pleskáním cáry hyletounu.

Budou taky uprchlíci, říkal si. Pořád samí bezdomovci a hladovějící. Kam je dáme tentokrát?

Zavatáni podporovali uprchlické tábory všude podél pobřeží, měnili je v zahrady, hydroponické ranče a rybí farmy. Twisp vypočítal, že na pobřeží je už víc uprchlíků, než kolik jich Flattery ubytoval v Kalalochu. Ačkoliv byla pravda, že hlad měli všichni, hladomor panoval pouze v Kalalochu. Doufal, že se to ozve i ve Stínoboxu.

Časem bude mít hlad Ředitel.

Twisp se pamatoval na ostrov Guemes a uprchlíky z doby před pětadvaceti lety, posekané a spálené, navršené jako mrtvé ryby maki na mořanské záchranné stanici dole pod vodou. Twisp a několik přátel dostihli teroristy, kteří to způsobili, a jejich vůdce popravil hyletoun. Také tenkrát stál za tím vším kaplan-psihiatr.

Flatteryho areál byl stejně rozlehlý pod zemí jako nad ní a Twisp věděl o průchodech, vedoucích k úni-

kovým cestám podél pobřeží. Tentokrát je Flattery nebude potřebovat. Starší mnich už boje viděl a znal Flatteryho strategii: nalákat dovnitř co nejvíc rebelů a pak je všechny pozabíjet. Ať si chvilku myslí, že by mohli zvítězit. Můžou za to Stíny. Ti ostatní, kteří ztratí vše kromě svého života, se jen tak hned nevpamatují.

Mose si popotáhl oděv, urovnal záhyby. Odvrátil se od té hrůzy dole. Nepodíval se Twispovi do očí, nýbrž zaostřil pohled kamsi za pěšinu. Oči měl na své mládí hodně zapadlé, na to, že žil mezi bezstarostnými. Snažil se krkolomnou rychlostí dosáhnout vnitřního klidu. Denně si holil hlavu, což bylo poslední dobou mezi mladými zavatařskými mnichy a mnoha jeptíškami zvykem. Po rekonstrukční operaci mu křížovaly temeno četné zubaté jizvy.

Twisp byl jednou z hrstky výjimek. Dlouhé proše-divělé vlasy nosil svázané do jediného copu v týle, čímž napodoboval rodinný účes jednoho starého přítele, dávno mrtvého. Svého přítele Stína Panilleho, který prý byl pokrevně spřízněn s Cristou Galli.

„Měli bychom jít za ostatními,“ řekl Mose. „Budeme potřebovat laserovky, jestli budeme sbírat prach v údolí.“

Twisp si zastínil oči a zkoumal pohledem scénérii dole. Do areálu Rezervace se hrnula nezřetelná masa čehosi, co asi byli vesničané. Opačným směrem, jako ryby prodírající se proti proudu, pelášil Flatteryho drahocenný dobytek z Rezervace rozbořenými hradbami do nechráněného údolí.

Ochranka v blízkosti Rezervace udržovala populaci démonů na minimálním stavu, ale silný pach krve a hemžení dobytka určitě přiláká zatoulané švihouny. Bude to tu dost ošklivé i bez toho, aby po okolí slídila nová smečka zakuklených švihounů. Zamručením se vytrhl ze zadumání.

„Sporoprach se zkazí,“ řekl Twisp. „Jestli ho máme přinést, budeme to muset udělat hned.“

Twisp a Mose uložili listy řasy, kterou nasbírali, do stínu bílé skály. Mose se pořád ještě nepodíval Twispovi do očí.

„Bojíš se?“ zeptal se Twisp.

„Samozřejmě!“ odsekl Mose. „Ty snad ne? Tam dole můžeme přijít o život. Švihouni ucítí... ucítí...“

„Ještě před pár minutami jsi chtěl zemřít v náruči hyletounu,“ řekl Twisp. „Jaký je v tom rozdíl? Tam nahoře jsou taky démoni. Na pěšině se cítíš bezpečně, protože říkáme, že pěšina je bezpečná. Víš přece, že v minulosti tady bylo několik mrtvých; jiní zemřou v budoucnosti. Držíš se pěšiny, kde tě nekryje nic než pár křovisek a skála, a nemáš jinou zbraň než své tělo.“

Twisp ukázal přes plameny pod nimi dál na moře.

„Počasí tě zabije stejně jako kdekterý démon, na pěšině jako mimo ni. To je *ted'* nebezpečí, stejné nebezpečí jako švihoun. Zůstává pořád naživu, aby mohlo zabít i další den. Jestli přijdou švihouni, půjdou po krvi, ne po nás. Když už, pak *ted'* je to nejbezpečnější. Tohle je přítomnost a ty jsi naživu. Zůstaň v přítomnosti a zůstaneš naživu.“

Nato si hodil na ramena prázdný vak a vydal se dlouhými kroky do údolí a ke sporoprachu tam dole. Mose klopýtal za ním a nervózníma očima příliš bedlivě proháněl své obavy, než aby se stačil ještě dívat pod nohy.

Přemýšlet o moci znamená nejen ji používat, ale především jí zneužívat.

**Gaston Bachelard,
*Psychoanalýza ohně***

Dva staří pouliční kramáři se hrbili v příklopu, kde chránili sebe a své zboží před strkanicí davu, který se probíjel směrem k Rezervaci. Jeden žvýkal rozmačkaný koláč, druhý si rukávem ošetřoval krvácející nos.

„Zvířata!“ vyprskl Torvin a jeho slova doprovodila jemná sprška krve. „Zbyl ještě někdo, kdo není zvíře? Kromě tebe, příteli. Ty jsi člověk.“

Volnou rukou poplácal druhého po rameni a našel velkou trhlinu v látce kabátu staršího muže.

„Podívej, Davide, tvůj kabát...“

David si otřel drobečky z brady a přitáhl si rameno kabátu přes hrud', blíž ke zdravému oku.

„To se spraví,“ řekl. „A dav už je skoro pryč. Jestli jsou tam mrtví, příteli, měli bychom vzít jejich karty pro chudé.“

„Půjdu tam já.“

Torvinův hlas byl tlumen rukávem, ale David věděl, že si v této věci bude stát pevně na svém. Bylo to dobře. Měl špatné oči a ne dost rychlé nohy, aby utekl ochrance. Zbytečná škoda, jestliže karty dostali bezpečáci. Proдали je nebo vyměnili. Torvin a David každý den trochu riskovali své životy, když dávali kousíček zatuchlého koláče nebo odkrojek sušeného ovoce někomu hladovému bez karty. David potřásl hlavou.

Takové bláznovství!

Pracoval po boku Torvina, byli přátelé, a přesto mu nemohl vyměnit koláč za sušené ovoce. Musel by mít na kartě značku na ovoce, Torvin by ji musel orazít-kovat a pak by je mohl dostat. Jestliže Torvin neměl na

kartě pečivovou značku, David mu nemohl dát koláč. Neboť kdyby Torvin vlastnil koláč bez řádně orazít-kované karty, znamenalo by to, že ztratí příští pořadí ve Frontě. Přinejlepším by nemohl očekávat pořadí nejméně týden. Přinejhorším by mohl umřít hladu s hrstí plnou kuponů.

„Tohle je šílenství!“ řekl Torvinovi. „Dobře že jsem starý a brzo umřu, protože světu už nerozumím. Naše děti se zabíjejí navzájem. Na jednom stole je dovoleno mít jídlo, ale na druhém ne. Máme vůdce, který utrhuje od úst nemluvnatům, aby mohl cestovat ke hvězdám – dobře, že se ho zbavíme, jářku. Ale co za sebou nechá? Svě pochopy, kteří jsou také našimi dětmi. Torvine, vysvětli mi to!“

„Pchá!“

Torvinův vybledlý modrý rukáv pokrývala zaschlá krev, ale krvácení z nosu už ustalo. David to poznal podle toho, jak řekl: „Pchá!“ Pamatoval si, jak mu tenkrát dal bezpečák facku a jak mu voňavá krev vytryskla do nosu.

„Myšlení tě dostane do maléru,“ slyšel, jak ho Torvin varuje. „Líp uděláme, když zůstaneme zticha, nasušíme si svůj příděl ovoce, napečeme svůj příděl koláčů a budeme rádi, že naše rodiny mají co jíst.“

„Být *rádi*!“ David zasípal nezvučným smíchem. „Nejsi žádný mladíček, Torvine. Kdo tě naučil radovat se, že máš co jíst, když někdo za zdí nemá nic? Není většího hříchu, příteli, než najíst se do sytosti, když soused hladoví.“

„Dáváme karty chudým...“

„Vykradači hrobů!“ zasyčel David. „To z nás udělali. Vykradače hrobů, které mohou zastřelit za to, že hází zbytky hladovějícím. To je šílenství, Torvine, takové šílenství, že začínám chápat tuhle lůzu. Všechno to vypálit a začít nanovo. Oni mají hlad *ted*’...“

„Ta... *zvířata*, co mě zbila, ta hlad nemají. Oni karty mají. Pracují pod vodou a vidíme je tu denně. Kde přišli na to svoje skandování: „Máme hlad *ted*“, když...“

„Poslouchej, Torvine, mne starce, který se už zbláznil. Poslouchej! My jsme staří, ty a já. Ty nejsi tak starý. Dal bys jim něco, kdybys mohl?“

Torvin vystrčil hlavu z příklopu, rozhlédl se ulicí na obě strany a pak se schoulil zpátky.

„Samozřejmě. Znáš mě, nejsem lakomec. Už jsem to udělal.“

„Tak mě poslouchej, starouši. Ta lůza, kterou jsme viděli – ano, ti mají karty. Ano, přinášejí domů trochu potravin – pro čtyřčlennou rodinu. Jestliže jich je šest, osm, deset – i potom jejich karta pořád uživí jen čtyřčlennou rodinu.“

„Proti tomu nikdo nic nenamítá,“ řekl Torvin. „Nemůžeme se nakrmit z...“

„Až ty nebo já budeme příliš staří a budeme se muset nastěhovat ke svým dětem – nedej Lodi! – bude to na kartu pro čtyři o jednoho víc. Přiber uprchlíka, který nemá žádnou kartu, příteli. Ano, to už je šest lidí na kartu pro čtyři, a v *průměru* připadá na *jednu* kartu osm lidí. Ti bez karet, ti smradlaví, kteří umírají na kraji osady a žebrají o jídlo, žebrají o práci, spí v blátě – ti nemohou sami běhat ulicemi a křičet: „Máme hlad *ted*“, protože se sotva drží na nohou. Dáváme drobty z pocitu viny, ze studu. Tahle lůza dává hladovějícím svá těla, své hlasy. Dávají to, co mají.“

David se těžce opřel o svůj složený stolec a vstal. Dav rychle postupoval. Kdyby mu to tělo umožnilo, možná by jej následoval. Díval se, jak Torvin opatrně zkouší svůj nos špičkami prstů.

„Bojím se, Davide, takových lidí. Mohli by nás zabít. Mohlo by se to stát.“

Torvin mluvil, jako by měl v nose zátky.

David pokrčil rameny.

„Oni se taky bojí, protože jim jen karta poskytuje místo ve Frontě, a to jenom tehdy, pokud na ně karta vyjde. Jak dlouho by bez ní trvalo, než bychom ty a já skončili v blátě na pobřeží? Kolik nocí, Torvine, bys vydržel spát v blátě a pak se ještě ráno probudit?“

Torvin se znovu dotkl kořene nosu, škulbl sebou.

„Tohle se mi nelíbí, Davide. Nelíbí se mi, že nás mlátí...“

„Takové drama,“ řekl David. „Do toho člověka někdo strčil. Ty ses schovával pod svým stolkem a hrana tě praštila do nosu. To není mlácení. Táhle Básník, toho zmlátí.“

David kývnutím ukázal na temnou siluetu, přecházející před příklopem naproti nim. Ulice byla skoro prázdná, jen pár zatoulanců pelášilo kolem a vyhýbalo se obuškům ochranky. Fronta ke skladišti se už zase formovala, jak ti nejstatečnější – nebo nejhladovější – vycházeli z úkrytů.

Na každou kartu mohli čekat ve frontě jen jeden dospělý a jedno dítě, takže tento úkol zpravidla připadl nejsilnějšímu nezaměstnanému členovi. Ať se nakupování ujal kdokoli, musel unést dvoutýdenní zásobu potravin pro osm i více lidí. Frontu chránili bezpečáci dobře, ale všude jinde to bylo slabší, takže tu ve skutečnosti byly dvě fronty, na jedné straně ulice jedna vstupující a na druhé vycházející ze skladiště.

Licencovaní kramáři jako David a Torvin pracovali u Fronty, prodávali těm, kteří se báli, že na ně dnes nepříjde řada, nebo chtěli nějaké malé zpestření, které přinesou domů špuntům.

Muž na protější straně ulice, kterému říkali „Básník“, bloumal denně sem a tam podél Fronty a blábolil o Lodi a návratu Lodi. Dával si pozor, aby nemluvil proti Flatteryho vesmírnému projektu. Jednou to udělal a vrátil se jako zlomený člověk. Básník od té doby nemohl stát zpříma a chodil jenom šouravě, ohnutý v pase téměř do pravého úhlu. David ho teď slyšel, jak křičí za běžícím davem: „Byl jsem na vrcholku hory! Nechť zní zvon svobody!“

„Ten?“ zafuněl opovržlivě Torvin, až se mu zase spustila krev z nosu. „Ten moc často pobýval ve sporprachu.“

David se na přítele usmál. Byli s Torvinem skoro stejně staří, šedesátníci, ale neznali se dlouho. Bylo toho hodně, co mu nikdy neřekl.

„Jednou mě sebrali,“ zašeptal David. „Jeden bezpečák chtěl koláče bez známky a já mu je nechtěl dát. Věděl jsem, že když to udělám, bude se vracet každý den. Zastrásoval mě. Radši jsem je chtěl dát chudým, takže jsem udělal hloupost. Hodil jsem je do Fronty a začala mela. No, věděl jsem, že mě zatknou, ale zapomněl jsem na ostatní. Sehnali dohromady všechny, kdo měli koláč bez razítka na kartě, a sebrali je.“

Torvinova tvář zbledla. „Příteli, já nevěděl... Co ti udělali?“

„Vzali mě do haly, ve které byly kóje, oddělené závěsy. V každé někomu něco dělali. Ten křik byl strašlivý, a ten zápach...“

David se zhluboka nadechl a pak zvolna vypustil vzduch. Básník stále ještě gestikuloval a kázal od svého příklopu.

„Byl tam, v kóji vedle mě. Byl to významný muž zezdola, zpod vody, býval ředitelem celé holovize. Flattery ji převzal – to jsem nevěděl – a tenhle člověk ohlásil do éteru, že Flattery chce světu vymýt mozky.“

„Statečný člověk,“ řekl Torvin. Teď viděl Básníka v jiném světle.

„Blázen,“ řekl David. „Líp by udělal, kdyby si našel cestu, jak bojovat zevnitř, nebo se ukryl a dělal něco takového, jako ti lidi od Stínů. Musel vědět, co se stane.“

David si oprášil odřené kalhoty, nasadil čepici a opřel se o příklop; pohled velmi nepřítomný a hlas ztlumený.

„No, já ti řeknu, co se mu stalo. Dali ho do plechového sudu, ohnutého v pase, a přivázali mu betonový blok k varlatům. Ten sud neměl dno, takže se v něm mohl pohybovat šouráním, ale musel zůstat ohnutý a s ohnutými koleny, aby se zbavil tíhy na varlatech. Ruce měl svázané za zády a bezpečáci celý den tloukli do

sudu těmi holemi, které nosí. Krmili ho jen málokdy, ale když už, musel si brát jídlo a vodu ze země, takhle ohnutý, zvíře uvnitř sudu. Byl to učený muž, nikdy jsem ho neslyšel klít. Jenom se modlil. Modlil se ke všem bohům, o kterých jsem kdy slyšel, a k mnohým, které jsem ani neznal. Dovedli ho k šílenství, aby ho zdiskreditovali – kdo by věřil šílenci? Obzvláště šílenci, který jí brouky a odpadky, a někdy i hlínu, aby se udržel naživu.“

Torvin byl dlouho zticha, zpracovával to, co mu přítel pověděl. Básník pokračoval ve svém láteření a několik hlídkujících bezpečáků nablízku si ho nevšímal.

„Příteli,“ řekl Torvin, „co udělali... Byl jsi...?“

„Zbili mě,“ řekl David. „To nic nebylo. Za den jsem byl zase zpátky za neukázněnost. Myslím, že kapitán neměl moc rád toho bezpečáka, který mě obvinil. Na každý pád ho už nikdy nikdo na ulici neuviděl. Tak koukej! Vzduch už je čistý a měli bychom jít prodávat, co se dá. Chci se jít domů podívat na Annii. V takovémhle čase o mě mívá starost.“

Oba muži se opásali svými malými skládacími stolečky, vytvarovanými kolem pasu, a kvapně si na nich upravovali zboží. Když vykročili na zablácenou ulici, Torvin uslyšel, jak ho Básníkův chraplavý hlas vyzývá: „Bratře, bratře, nechť zazní zvon svobody!“

Nezapomínej, že mám moc; ty se považuješ za zoufalce, ale já z tebe mohu udělat takovou trosku, že se budeš bát denního světla. Ty jsi můj stvořitel, ale já jsem tvůj pán.

**Mary Shelleyová,
Frankenstein,
Vashonský literární depozitář**

Spider Nevi pozoroval Rica, jak vytahuje můstek nahoru na palubu *Létající ryby*, a pak nastavil senzor tak, aby viděl z těsné blízkosti Ricova odvrácená záda.

„Laserovka,“ řekl Nevi a zaťukal prstem na obrazovku. „Za opaskem, uprostřed zad. Chodí si jako bojovník.“

Nevi ani jednou nepohlédl na důstojníka ochranky, který pozoroval obrazovku spolu s ním. Když *Létající ryba* opouštěla kotviště, přepnul na jiný senzor v ústí přístavu, na ten, jenž potvrzoval přítomnost Cristy Galli na palubě.

Na Neviho povel senzor zazoomoval na kajutu proplovajícího křídla, odhalil LaPushe na sedadle druhého pilota a Cristu Galli připoutanou bezpečnostními pásy za ním. Ozette seděl nalevo od ní, za pilotkou, a mluvil na ni. Nevi poznal pilotku Elviru a polohlasem zaklel.

„Kdyby se ji vaše bezpečnostní základna pokusila zadržet, tak na ni nestačí,“ řekl. „Co potom?“

„Přijde ukázka síly,“ řekl Zentz, „a pak varovný výstřel.“

„A pak?“

Zentz si odkašlal a pohladil si napuchlý prostor poblíž středu obličeje, který mu sloužil jako nos.

„Výstřel za účelem zneškodnění.“

Nevi se nad tou absurditou ušklíbl. Zásah z laserového děla do křídla s vodíkovým pohonem by z něj vytvořil ohnivou kouli o průměru tisíce metrů. To mu připadalo jako dosti chabá definice „zneškodnění“.

Zentz pokračoval, znervózněn Neviho mlčením.

„Ředitel vyhlásil ‚stav zajištění‘ skoro před rokem,“ řekl. „Rutinu znáte: mandatorní zadržení a prohledání všech plavidel kromě přívozů společnosti, která připlouvají do Kalalochu nebo jej opouštějí; prohledání každého vzdušného nebo pozemního dopravního prostředku, který vstupuje do oblasti nebo ji opouští...“

Nevi nechal Zentze pokračovat v nudné recitaci.

Flatteryho milovaná Rezervace byla jeho hnízdem a Nevi věděl, že tady nebude riskovat. Nevi si však byl jistý, že zadržení *Létající ryby* právě v této chvíli by se klidně mohlo proměnit v katastrofu největších rozměrů. Flattery ho povolal do služby jenom proto, že Zentz takový lapsus umožnil.

„Chceme Stínobox i Cristu Galli,“ řekl Nevi. „Abys vyhladil nervoběžce, musíš vypálit jejich hnízdo. Tenhle křídla, nepoškozený, nás k němu dovede.“

Zentz, sedící na svém místě strnule jako by spolkl pravítko, si odkašlal, aby pročistil suché hrdlo, a nadhodil: „Máme podezření, že LaPush je už asi šest let velitelem Stínů...“

„Váš personál nechá tohle plavidlo být,“ nařídil Nevi. Vyťukal na konzoli frekvenci ochranky. „Rozkaz můžete vydat přímo odtud.“ Cvakl vypínačem a podíval se Zentzovi do očí.

Zentz si znovu odkašlal, nato se naklonil k mikrofonu.

„Tady Zentz. Čtyřiatřicítka, nedbejte na bílý křídla třídy tři, opouštějící přístav!“

„Pane,“ odpověděl nějaký mladý hlas, „podle Ředitelových rozkazů máme zajmout veškerá zpozorovaná, ale neprohledaná plavidla.“

Zentz se odmlčel a v té pauze si Nevi užíval přehrádné dilema, které teď přispívalo k nejistotě ná-

čelníka ochranky. Existovala jen jedna úniková cesta, jedna možnost, jak uspokojit toho zeleného učebnicového důstojníčka, jedna možnost, jak udržet Ředitele na uzdě.

„Prohledal jsem je osobně v přístavu,“ řekl Zentz. „Víme, co je na palubě.“

Nevi vypnul spojení, spokojený volbou, k níž Zentze dohnal. Kdyby na to přišlo, stane se Zentz ideální obětí v té nejsvětější ze všech her, ve hře o přežití.

„Mladí důstojníci se teprve musí naučit, co je priorita,“ řekl Zentz s nuceným úsměvem.

„Musí se naučit jen strachu,“ řekl Nevi. „Dospějí, až se naučí hamižnosti.“

Zentz si třel tlustý zátylek a poslouchal jenom napůl. Celou noc vyslýchá své dva nejlepší strážné, jako příklad a výstrahu pro ostatní, a když teď Nevi nařídil pustit Cristu Galli, vypadalo to, jako by to všechno mělo začít znovu. Od okamžiku, kdy pustil křídla, měl Zentz u krku škrtivý pocit, který se mu vůbec nezamlouval – připomínalo to oprátku, neúprosnou a dočasnou, studenou.

Nevi bude jeho smrt, to už začínal chápat. Spolu s tím přišlo poznání, že proti tomu nemůže nic udělat, nemá se kam skrýt. Švihoun se připravoval ke skoku, a Spider Nevi to viděl v Zentzových očích.

„Udělám z vás hrdinu,“ řekl Nevi. „Mám pro vás roli. Jestliže odevzdáme Řediteli Stínobox, vrátíme mu Pandoru. Důsledky pro vás i pro mě jsou nasnadě. Samozřejmě vám to bude milejší než to, co s vámi Ředitel zamýšlí tady?“

Zentz si neodkašlal, nepromluvil. Přikývl a jeho groteskně hrbolatá brada se zachvěla. Nevi předpokládal, že to bylo tím, jak zaťal zuby.

„Bude to jen na vás a na mně,“ řekl Nevi. „Čím víc budeme moct Řediteli sdělit o tomhle hmyzu a jeho doupatech, tím větší bude mít radost. Vy mu zoufale potřebujete udělat radost.“

Bílý křídla klouzal pod vlnami přístavu tak, aby byl

hořící vrak mezi ním a křídálkem vashonské ochranky na protější straně. Bude jim podezřelé, že je během pohotovosti nikdo nepronásleduje, to Nevi věděl, ale stejně byl ve výhodě. Vědí, že ho mají v patách, ale nevědí jak blízko.

Nevi pomocí senzorového systému přepnul na pouliční nepokoje, které už naplno zasáhly celý Kalaloch.

„Blíží se k Rezervaci,“ konstatoval. „Zvládnou to vaši lidé?“

Zentz se dotčeně naježil.

„Bezpečnost je taky moje věc, pane Nevi. Zvládnou si to po svém. Necháme je vyřádit a pak je pobijeme tady u zdi. Musí *hodně* litovat, že zaútočili na Rezervaci. Škoda, kterou si způsobí ve vlastních ulicích, na nějakou dobu zaměstná ty, kteří přežijí.“

Nevi vypnul senzory, vstal a popotáhnutím si urovnal obepnutý úbor.

„Zajistěte jeden z Flatteryho osobních křídálků,“ vyštěkl. „Plnou výstroj pro dva, plus zásoby na týden. Postarejte se, aby tam byla káva. Sejdeme se za půl hodiny v hangáru Rezervace.“

Obočím naznačil konec audience a Zentz se zvedl k odchodu. Nevi v jeho očích zahlédl sémě naděje, sémě, které Nevi vypěstuje až k plnému květu a zaštipne, bude-li to potřeba, aby Ředitel dostal přesně tu správnou kytici.

Postavení králů a vládců přirovnávám k zrnkům prachu... Na posouzení správného a špatného hledím jako na vlnivý tanec draka, a vzestup a pád víry jsou jen stopy zanechané čtyřmi ročními obdobími.

Buddha

Crista Galli spočívala v koženém křesle, které slabě vonělo Ricem. Svírala podpěrky, oči zavřené. Hluk a tlačení ji vždycky děsily, alespoň od té doby, co ji výbuch před pěti lety osvobodil z řasy. Vzpomínka na život před výbuchem jako by byla beznadějně ztracená.

Mohutné kožené křeslo a prostorná kajuta tlumily rámus z nábřeží. Ostatní odrazili a vrátili se do kajuty. Na pilotčině obrazovce zablikalo zelené kolečko za každý příklop, který za sebou zajistili.

Jejich pilotka, přísná praktická žena kolem pětatřiceti, připravovala pumpy zátěžové nádrže a další předponorné systémy. Potvrzovala úsečně a nahlas prováděné sekvence, přičemž dokončovala kontrolu před startem.

„Nabírám zátěž.“

Uprostřed zálivu vzplály tři palivové nádrže současně a Crista ucítila, jak jí otřesy rozpínají plíce. Trojhlavé běsnění ohně vyvěřelo z vody před jejich přídělí, až sebou křídla hodil k pravoboku. Ben a Rico neprodyšně uzavřeli kajutu a připoutali se.

„Sestupujeme?“ zeptal se Rico a zasmál se. Pilotka neztrácela ani vteřinu.

„Žádné bezpečnostní ohrožení,“ hlásila. „Úroveň dvaceti metrů nezbytná, dokud nepřekonáme značku pět-pět-sedm...“

Od chvíle, kdy se nalodila na křídlový člun, pocítovala Crista takový klid, jaký nepoznala už několik let,

navzdory šílenství panujícímu venku. Cítila, jak ji cosi táhne směrem k ústí přístavu, k otevřeným vodám za ním. Ben jí podal dětskou dezertní tyčinku z kapsy.

„Budeš potřebovat energii,“ řekl. „Jakmile opustíme přístav, můžeme vyplenit kuchyňku. Není pro tebe vzduch v kabině moc suchý?“

„Ne,“ zavrtěla hlavou, „je to příjemné. Jako můj pokoj v Rezervaci.“

Byl tu chladivý upravený vzduch, jaký Crista dýchala pět let v Rezervaci, zbavený uhelných pachů z pouličních ohřívadel, závanu syrového jódu z pláží a řídkých vlhkých květů z horských svahů. Byl to vzduch takřka úplně zbavený lidství – lidství, které si idealizovalo Cristu Galli, lidství, jež v této chvíli znala ne celý jeden den.

Bylo ještě dopoledne, druhé slunce právě vycházelo nad obzor a Crista cítila, jak se jí sluneční svit žene žilami a zrychluje tep. Už je venku z Rezervace. Bez ohledu na situaci se tam nehodlala nikdy vrátit, už nikdy nechtěla být vězněm mezi hradbami.

Dávej si pozor, varoval ji prastarý instinkt v jejím nitru, aby ses nestala zajatcem akce nebo slov. A nezapomínej, pokud učiníš rozhodnutí, zbavuješ se svobody volby.

Při svém příchodu mezi lidi neměla možnost volby a Flattery jí od té doby také žádnou možnost volby nedal. Byla odtržena od úponku řasy a vložena do Flatteryho koše. Crista si říkala, že pokud ji má pandorský lid za boha, je na čase začít podle toho jednat. Když se teď nad křídélkem začala zavírat voda, pocítila v krvi takový příval energie jako ještě nikdy.

Co může udělat, aby pomohla sobě a těmto lidem, kteří jí jsou stále ještě cizí? Dokonce i Ben, ačkoliv k němu pociťovala lásku, byl cizinec. Denodenně už pět let se snažila a nedařilo se jí přivolat vzpomínky ze svého dřívějšího života.

Všichni, všichni jsou cizí.

Tahle myšlenka přicházela už dřív, ale dnes ji neobklopovala osamělostí jako v minulosti. Dotkla se Bena Ozetteho a viděla, že i on má tyto myšlenky, a to mezi lidmi prožil celý život.

Tohle by se mohli naučit od řasy, dumala. Nejsme sami, protože jsme prvky jedné bytosti.

Poslouchala, jak Rico nazdařbůh hlasitě uvažuje: „Operativcům se to nebude líbit,“ říkal. „Za žádných okolností se nemá pustit do blízkosti moře. Samozřejmě se tu klidně mohou stavit a pomoci nám potom, co nám slibovali vzdušný prostor...“

Poznala, že se Rico v křídlačku cítí příjemněji. Konečně se usmíval a ačkoliv se zdálo, že si stěžuje, stěžoval si s úsměvem.

„Bylas už někdy v křídlačku?“ zeptal se jí Ben.

„Nikdy,“ řekla a vykulenýma očima se snažila obsáhnout všechno najednou. „Pozorovala jsem je z Rezervace. Tenhle je krásný.“

„Dovol, abych ti načrtl naši trojcestnou možnost,“ řekl a ukazoval přitom na určité diagramy na svém kontrolním panelu. „Jsme na palubě nejlepšího stroje na Pandoře, nad mořem i pod ním. Hydrokřídlový modus je rychlý na hladině, ale křídlové vzpěry se snadno zapletou do husté řasy. Pokud neletí, tyhle křídlačky třídy jedna využívají starý Bangasserův konvertor k získávání vodíku z mořské vody, což je doslova bezendný zdroj paliva. Pokud vzlétneme do vzduchu, musíme mít na paměti, že se palivové nádrže vyprázdňují.“

Ohlédl se na lhostejnou Elviru a pokrčil rameny.

„Jdeme pod vodu,“ řekl. „Jejich laserovky nejsou pod vodou k ničemu. Ale tím se zaručuje, že nás vystopují; všechny řasocesty jsou hustě napojené...“

„Mohlo by se stát něco horšího, než je Flattery na stopě,“ přerušil ho Rico. „Hlavy vzhůru, jdeme dolů.“

Odmlčel se a když se od Bena nedočkal žádné reakce, pomohl Elviře s kontrolou před ponorem. Zatímco se zabývali prací u svých konzolí, Crista pozorovala vodu těsně u kabiny.

Ironií osudu patrně chápal její život mezi řasou nejlépe Flattery. Ve své hybernaci ležel Flattery takřka bez života, jeho životní funkce byly monitorovány a udržovány několika přístroji na těle i v něm. Podle Flatteryho laborantů žila Crista Galli dříve v symbióze s řasou, v sobě stovku milionů brvinek řasy, které za ni dýchaly a živily ji. Tvrdili, že ji tyto maličké výčnělky udržovaly při životě prvních dvacet let, dokud Flattery nedal toto stanoviště řasy vyhodit do vzduchu a lobotomizovat podle potřeb Kontroly proudu.

„Je to, jako bys byl až do dvaceti let embryo,“ vykládala Benovi. „Jinak ti to vysvětlit nedokážu. Nejíš, nedýcháš, ani se moc nepohybuješ. Jediní lidé, s nimiž se setkáváš, existují ve snech, které přináší Avata. Já už nevím, co byl sen a co jsem byla já, všechno je to zmatené. Žádné *já* nebylo, až do... až do toho dne. Ale Flattery trochu ví, jaké to je. Stejně tak Dwarf MacIntosh a ten mozek, který Flattery napojuje na svou loď.“

„Zní to děsně,“ řekl tehdy Ben a Crista si uvědomila, že má patrně pravdu.

Při ponorném modu vibrovaly přepínané motory tak silně, že s ní házely na sedadle ze strany na stranu a donutily ji soustředit se znovu na současnost.

Crista bojovala se slzami a nemohla se odvrátit od zelené vody, vzdouvající se před kabinou.

Zákon zakazuje dotknout se mě!

Znovu myslela na jeho polibek, na ten, který ve skutečném čase trval jen okamžik, ale ona si ho bude v mysli přehrávat navěky. Dokonce i v horkém klimatu Kalalochu chodila Crista zakrytá podle nařízení Ředitele. Když ale byla sama, v soukromí svého apartmá, často ze sebe shodila šatstvo navzdory Flatteryho senzorům, třebaže věděla, že jsou všude.

Jakákoli část její pokožky, která zůstala obnažená, mravenčila při vnímání vánku a světla. I když si za celý den nevšimla třeba ničeho jiného, všímala si tisíců drobných doteků mezi lidmi kolem sebe. Začínalo být

těžké uvažovat o sobě jako o člověku. Když teď zahlédla veřejné modlářství, zaměřené na její osobu, měla pocit, že roztřepené poutací lano zesláblo ještě víc.

Prudký vzestup tlaku vzduchu v kabině způsobil, že jí zalehlo v uších, a veliká plazmaskleněná kopule kabiny zmizela úplně pod vlnami. Přistihla se, že tají dech, a sama si nařídila, aby se uvolnila. Slyšela šepot hlasů, stoupající a klesající s pulzováním motorů.

„Není ti nic?“

Crista cítila, jak stoupá nad Benovým hlasem ke stropu kabiny, skrze strop a ještě výš, nad Rezervaci. Byla tisíc metrů nad Kalalochem a pod ní se svíjela masa hnědých chapadel.

Byla hyletoun, nastavovala svou velikou plachtu po větru, aby si udržela stín křídla pod sebou na dohled. Uvědomovala si samu sebe, svou vlastní bytost uvnitř křídla, ale cítila také kašdické zvlnění objemného těla hyletounu.

Ben Ozette volal její jméno, na tuhle vzdálenost sotva slyšitelně. Zdálo se, že je s ním spojená pupeční šňůrou a že ji za ni tahá, že ji ručkováním táhne zpět na *Létající rybu*.

Ben se dotkl její líce a Crista sebou trhla a procitla. Neodtáhl ruku.

„Vylekala jsi mě,“ řekl. „Oči jsi měla otevřené a přestala jsi dýchat.“

Poposedla kupředu, bráníc se jeho jemnému tlaku, a přitom uviděla, že i Rico nad ní stojí, u nohou otevřenou lékárníčku. Měl rukavice. Tam, kde dřív byla za plazmou kabiny modrá obloha, nyní panovalo šedozelelé šero střední hloubky. Projížděli řasocestou a Crista jaksí věděla, že už jsou pryč z přístavu a míří na sever.

Rico zíral na Benovu ruku, která ji hladila po líci, a pak na Cristu.

„Byla jsem pryč,“ řekla. „Někde nad námi. Byla jsem hyletoun, pozorovala jsem tenhle křídla a ty ses natáhl ven a přivedl mě zpátky.“

„Hyletoun?“ rozesmál se Ben. Byl to ale stísněný, velmi nervózní smích. „To je docela zvláštní sen.

*Plynovaku z oblohy,
kroutí se ti chapadla,
po mně sahají...*

Pamatuješ si tu píseň? „Sem a pryč...“

„Pamatuju si, že to byla nějaká nevkusná hra se slovíčky, zesměšňující funkci množení sporami hyletounu. A tohle nebyl žádný sen.“

Pozorovala účinek svého úsečného hlasu, viděla jak sevřel rty a Crista nevěděla, jak tomu zabránit.

Rico se otočil, aniž by něco řekl, a uložil lékárničku pod své sedadlo. Crista větřila z Ricových odvrácených zad něco jako hněv, něco jako pulz strachu. Všechny její smysly se vlévaly zpět do roztřeseného těla a uváděly ji do stavu hypersenzitivity, kterou nikdy dříve nepoznala.

Podmořská krajina, modrá a zelená, plynula rozmazaně kolem ní, tak jako kolem ní prve rozmazaně plynula osada – příliš mnoho úžasu, příliš málo času.

Od každého, jemuž je mnoho dáno, bude mnohé žádáno; a od toho, komu mnohé svěřili, budou požadovat ještě víc.

Ježíš

Beatriz očekávala svou narážku k dvouminutovému vstupu do zpravodajství, když do studia vstoupila plně ozbrojená jednotka ochranky a sunula se od příklopu zády podél zdi. Drželi se mimo dosah světél, která se odrážela jako plameny od zrcadlových slunečních brýlí vůdce eskadry. V ústech měla náhle sucho, hrdlo se jí stáhlo, a to měla jít za třicet sekund před kameru.

Pořád vysíláme, říkala si. Předtáčka ještě neběží.

Konzole jí ukazovala, co viděly tři kamery, ale monitor vzadu ve studiu ukazoval to, co se vysílalo do éteru. Teď na něm byl Harlan, rychle hovořící o počasí.

Dalo by se to přeskočit.

Otřásla se nepoznaným stihomamem a pomyslela si, že režisér přenosu by Harlana patrně zarazil, pokud by přepnuli na předtáčku, ale už si nemohla být jistá.

Možná jen chtějí zjistit, kolik bych se toho pokusila říci.

Odvrátila se od čtecího zařízení; producent a režisér mávali rukama. Nespojovala předtím Bena s únosem Galli, jen si ho zařadila mezi pohřešované. Spolu s Ricem zmizeli při práci. Zaznamenala známky překvapení a šeptání mezi štábem, když to řekla. Ben i Rico se v branži těšili značnému obdivu. Po pravdě řečeno, mnohé z Ricových vynálezů a inovací pomohly holoprůmyslu v rozjezdu.

Harlan dokončil ranní rybářské předpovědi a Beatriz se připravovala k nástupu. Důstojník bezpečnostní

eskadry vstoupil do studia a vedle každého z jejích kameramanů postavil jednoho muže. Náhle jí hlavou bleskla těžkopádná myšlenka, že její štáb možná dnes odpoledne v raketoplánu nebude.

Harlan skončil, usmál se z monitoru a prsty studiového režiséra odpočítávaly její nástup: „Tři, dva, jedna...“

„Tady je naše ranní zpravodajství ze studia na odpalovací základně. Večerní zpravodajství se bude vysílat živě z naší Orbitální montážní stanice. Náš štáb bude mít možnost doprovázet OMJ, Organické myšlenkové jádro, a provést vás diváky krok za krokem instalací a testováním. Další zprávy, které uslyšíte: únos Cristy Galli. Jak víte, stále ještě se její únosci neozvali a nepožadovali žádné výkupné. Více o tom a další zprávy v osmnáct hodin. Dobré jitro.“

Beatriz si uchovala úsměv, dokud červené světlo nezhaslo, potom se s povzdechem sesula zpět do svého křesla. Studio kolem ní vybuchlo změtí otázek.

„Co je s tím Benem?“

„Rico taky? Kde byli?“

„Ví o tom společnost?“

Měli ho rádi. Věděla, že ho mají rádi, že většina Pandory patrně není lhostejná a že je to v její moci. Když se zrcadlové sluneční brýle ubíraly mezi štábem směrem k ní, pochopila, že jejich nositel nic nezmůže. I kdyby předtočili a pustili pořad ze záznamu, štáb už to ví a vypuštěná zpráva se nedá zadržet.

Když k ní důstojník ochranky dorazil, lomoz ve studiu se utišil.

„Musím vás požádat, abyste šla s námi.“

Byla to slova, kterých se bála. Slova: „Pojďte s námi!“ byla tím, před čím se ji Ben snažil posledních pár let varovat. Nejednou říkal: „Jestli tě vyzvou, abys šla, nechod! Odvedou tě a zmizíš. Odvedou lidi z tvého okolí. Jestli ti to řeknou, postarej se, aby se všechno, co se má stát, stalo na veřejnosti, kde to nemohou skrýt před světem.“

„Spusťte kamery jedna, dvě a tři,“ ohlásila. Pak se otočila ke Gusovi, studiovému režisérovi. „Předtáčeli nás?“

„Ne,“ řekl a hlas se mu třásl. Silně se potil, i když na něj reflektory nesvítily. „Jestli byl vyslán signál k předtáčce, neviděl jsem ho. Šla jsi živě.“

Bůh ti žehnej, Gusi! pomyslela si.

Obrátila se k bezpečákovi.

„Tak tedy, kapitáne... uniklo mi vaše jméno... copak ode mě chcete?“

Copak si počneme?

Lev Tolstoj

„Nastaveno rovnoměrně,“ hlásila Elvira. „Nikdo nás nepronásleduje. Kurz?“

Když Ben neodpovídal, Rico řekl: „Victoria.“

Elvira zamručela.

Cristě bylo zřejmé, že Elvira Benovi i Ricovi plně důvěřuje. V Rezervaci pozorovala loajalitu, ale nikdy ne důvěru. Zmanipulovala nedůvěru, bující skrz naskrz v celé Flatteryho organizaci, k tomu, aby jí otevřela příklop k útěku. Tatáž nedůvěra bude znamenat pád Flatteryho jednou provždy. Tím si byla jistá.

„Flatteryho lidé hromadí informace jako pavoučníci v pavučině,“ řekla Benovi. „Pro ně je to zboží, prostředek výměny. Takže nikdo nemá kompletní obraz a dohady vedou ruku, která žehná nebo ztrácuje. Právě proto je Stínobox ohrožuje víc než všechno ostatní.“

„V kuchyňce je jídlo,“ oznámil Rico a Crista uviděla zelenou kontrolku, která jeho sdělení doprovodila zablikáním na konzoli po její pravici. „Bene, vy dva si dejte pauzu. Přineste mi trochu kávy. Čeká nás ještě pár hodin. Elvira si dá jako obvykle.“

Ben vedl Cristu do kuchyňky za kabinou, držel ji přitom za loket. Kolena jako by se jí podlamovala navzdory tomu, že křídílák plul pod vodou zcela rovnoměrně. Už kolik hodin měla hlad. Hlady ji bolela hlava a vzpomínka na vůni pečeného sebeta ve vesnici jí bouřila v žaludku.

„Žijeme v kuchyňce,“ sdělil jí Ben. „Když máme práci, je tady nával, všechno se odehrává tady.“

Vystoupila ze zšeřelé kabiny do teplé žluté záře. Kuchyňka byla veselá místnost ze dřeva, žlutých panelů a mosazi. Dovedla si představit štáb holovizních večer-

ních zpráv, roztažený kolem dvou stolů s kávou a poznámkami během půlhodinky před vysílacím časem. Byl to čistý, dobře osvětlený provoz. V rámu u vnitřního pažení byly holokostky štábu v akci při různých natáčeních. Crista si sedla k prvnímu ze dvou šestiúhelníkových stolů a stáhla si dvě kostky, aby si je prohlédla.

„Ty člověk opravdu nepřehlédne,“ řekla, pohybujíc hologramy v různých úhlech proti světlu. „Kvalitou se jim nic z Flatteryho sbírky nevyrovná.“

„Díky Ricovi,“ řekl Ben. „Je to rozený vynálezce. Byl by dneska boháč, kdyby se do toho nepřipletla Mořanská obchodní. Naše zboží je dobré, protože Rico vymýšlí techniku osobně. Vždycky točíme s tím nejlepším.“

„Je moc hezká,“ řekla Crista a zvedla hologram, na němž se Ben a Beatriz objímali. „Vy dva jste spolu pracovali dlouho. Byli jste do sebe zamilovaní?“

Ben si odkašlal a stiskl pár knoflíků. Uslyšela vrrrr spuštěné kuchyňské mašinerie.

„Teď je těžko říct, jestli jsme byli doopravdy zamilovaní nebo zda jsme toho spolu jen přežili tolik, až jsme měli pocit, že by to nikdo jiný nedokázal pochopit – leda snad Rico, samozřejmě.“

„A miloval ses s ní?“

„Ano.“

Ben stál zády k ní a upřeně hleděl na hřbety svých rukou na pracovním pultu. „Ano, milovali jsme se. Několik let. Vzhledem k tomu, jak jsme žili, nebylo možné, abychom se intimně nesblížili.“

„Ale teď už ne?“

Viděla na jeho zátylku, že maličko zavrtěl hlavou. „Ne.“

„Jsi z toho smutný? Chybí ti?“

Když se k ní otočil, uviděla v jeho tváři úžas, zdálo se, že zápasí se slovy. Říkala si, že jí třeba začne lhát, ale Ben si to s povzdechem rozmyslel.

„Ano,“ řekl. „Chybí mi. Ne jako milenka, to je minulost a bylo by trapné to znovu rozdmýčávat. Stýská

se mi po práci s ní, protože umí zatraceně *dobře* přimět lidi mluvit před kamerami. Techniku ovládal Rico, a my dva jsme se spolu dokázali dostat na kloub skoro všemu. Myslím, že je zamilovaná do MacIntoshe seshora z Kontroly proudu, ale taky si myslím, že si to ještě nepřiznala. Jestli je to pravda, mohlo by nám to oběma usnadnit život.“

„Kdyby se jeden z vás zamiloval, pak by ten žár ochladl?“

Ben se zasmál. „Nejspíš by se to tak dalo říct, ano.“

Sklopila oči ke kostce, kterou před sebou posunovala rukama sem a tam. „Mohl bys být někdy zamilovaný do mě?“

Tiše se zasmál a chytil ji za rameno.

„Pamatuju si o tobě všechno,“ řekl. „Ten první den, kdy jsem tě uviděl ve Flatteryho laboratoři, když ses na mě ohlédla přes rameno a usmála ses... když jsme se potkali očima, měl jsem pocit, jaký jsem ještě nikdy nezažil. Pořád ho mám pokaždé, když tě vidím, když na tebe myslím, když se mi o tobě zdá. Není to něco jako láska?“

Její bledá pokožka se zalila ruměncem od výstřihu šatů až ke kořínkům chundelatých bílých vlasů nad čelem.

„U mě je to stejné,“ řekla. „Ale nemám s čím srovnávat. A jak bych se mohla vyrovnat tomu, cos měl s... ní?“

„Láska není soutěž,“ řekl. „K té prostě *dojde*. Byly to těžké časy, žít s B., ale nemusím si vybavovat to špatné, abych se trestal za to, že mi chybí její přátelství, to dobré. Myslím, že ona i já jsme z lidí, kteří odmítají nemít rádi někoho, koho milovali. Ona je výjimečný člověk, jinak bych ji nemiloval. Byla to spousta blaha, spousta bouří, vůbec žádná nuda. Tomu blaženému říkala ‚naše konvergentní čáry‘. Nakonec jsme si navzájem vyčítali, že jsme nemožní, když to přitom byla naše *situace*, co jsme nemohli snést...“

„Vzal jsi tu práci se mnou, to interview, protože jsi věděl, že Beatriz pracuje u Flatteryho v Rezervaci?“

Znovu se zasmál.

„Ty sis mě napíchla, co? Ano a ne. Myslel jsem si a pořád myslím, že tvůj příběh je to nejzajímavější, co mohu ukázat zbytku Pandory. Jinak bych se o to ne-snažil. Ale ano, ve chvíli, kdy jsem se topil v samotě, jsem *doufal*, že ji zase uvidím.“

„A...?“

„Uviděl jsem ji. Vzrušení pominulo a byli jsme dobří přátelé. Dobří přátelé, kterým se spolu pořád velmi dobře pracuje.“

„Věděl jsi, že si nás oba Flattery těmi interview kupuje, vid’?“ zeptala se Crista.

Položila klobouk vedle sebe na palubu a stáhla si čelenku i mantilu. Zatřepala slepenými vlasy. Ulevilo se jí, že se tomu usmál, zatímco ze skříňky vytahoval nádobí.

„Uhádl jsem to,“ řekl. „Právě proto... *tohle*. Flattery tahal za provázky, odmítl to vysílat, ještě než se natočila první část. Ale nikomu se to neřeklo. Já dostal zapláceno, ty jsi poskytla pět obšírných interview – *a byl to pořad století!* Zaplatil si to, aby to mohl zabít.“

„Ano,“ řekla, „a neměl u toho vůbec žádné výčitky svědomí. Podívej se, co mu to vyneslo: Jsme tady, spolu. Přinejmenším já jsem šťastná. A hladová,“ ukázala na své přestrojení, „přestože to tak nevypadá.“

Ben poplácal ranec šatstva, připásaný k jejímu bříšku. „A taky naplněná,“ poškádlil ji. S úsměvem se odvážil znovu ji pohladit po tváři a pak se pilně pustil do přípravy potravy.

Pozorovala mořské dno, jak jejich křídla klouzal po řasocestách, a její rychlý dech zamžíval plazmu. Ačkoliv byla Rezervace přímořskou základnou, Cristu ani jednou nepustili na mořský břeh. Flattery se bál jejího vztahu s řasou a postaral se o to, aby se ho báli i ostatní z jejího okolí.

Ben ji šťouchl do ramene a ukázal skrz okénko na pravoboku směrem k troskám předsunuté výspy řasy, viditelným ve slabém osvětlení hloubkových světel křídlačku. Řasa sama byla vypálená na tisíc metrů všude kolem, až z ní zbyly jen hrbolaté pahýly.

„Ve zprávě stojí, že řasa tady zabila tři rodiny, šestnáct lidí,“ řekl. „Vashonská bezpečnost se řase pomstila, jak vidíš. Říkají tomu ‚probírka‘.“

Ačkoliv pod slabým proudem světla viděla krajinu stínů a ačkoliv se motory v ponorném modu utišily, Crista se soustředila na mravenčení v rameni tam, kde se jí prve dotkl Ben. Potlačovala při jeho dotyku slzy radosti. Jak by to mohla vysvětlovat právě jemu, který se dotýkal lidí a oni se dotýkali jeho podle libosti?

Vytáhl z jednotky dva horké tácky a postavil je na stůl. Rozložil ubrousky, lžíce, jídelní hůlky. Věděla, že potřebuje potravu, sílu, ale od chvíle, kdy se nalodila na palubu křídlačku, ji postihla jakási zasněnost a Crista se jí vlastně ani nechtěla zbavit.

Sluneční světlo ji posiluje, to věděla. Ten krásný polibek od Bena, ten ji taky posílil. Něco na tom Ricovi LaPushovi ji taky posilovalo, ale nevěděla, co to je.

Crista znovu pohlédla na Bena po svém boku; jeho oči pátraly v šeru okolní krajiny.

„Na Rezervaci se útočí,“ řekl Ben. Nereagovala. „Můžeš to sledovat na obrazovce, jestli chceš.“ Ukázal na brífinkovou obrazovku u zadního pažení. Dávala přednost starému slovu „zed“, ale málokdo je používal. Ústupek vodním dějinám Pandory.

Ačkoliv Ben mluvil dál, Crista se soustředila na své jídlo a snědla i polovinu Benova, zeleninu mu nechala. Jeho slova bzučela ve vlhém vzduchu kuchyňky jako tlustá včela. Celou tu dobu jí pořád běžela hlavou ukolébavka, kterou žádné lidské ucho neslyšelo už dvě tisíciletí.

*Hajej, mé děťátko, neříkej nic,
maminka koupí ti pár holubic...*

Naučila se být rovněž opatrná, když se potulovala ve svých vzpomínkách. Když začaly zpětné záběry, někdy ji přemohly, odloupávaly celé úseky životů jiných lidí. Trvaly pokaždé déle, vlekly Cristu hodinami bleskurychlých vzpomínek. Neexistovalo zaostřování ani jemné ladění, prostě jen *vypnuto* nebo *zapnuto*.

Nejprve to byly mžiky, potom vteřiny, minuty. Minuta vysokorychlostní vzpomínky, prožitá s plným smyslovým zapojením, dokázala z mokrého hadříku její mysli vyždímat celý život. První zpětný záběr skončil teprve vyčerpáním a podáním silných sedativ. Trval skoro čtyři hodiny. Třebaže se hned probrala k vědomí, byla omámená a tři dny nemohla mluvit. Flattery to použil jako záminku k dalšímu omezení jejího života ve svém areálu a ke změně její medicíny.

Nyní pociťovala stejné omámení, ale nebyl tu žádný příval vzpomínek, žádný pot, žádný strach.

„Cristo Galli,“ řekl Ben, „čeká tě náramný život. Ty jsi ,ta jediná, Její Svatost,‘ živoucí legenda. Jsi dnes *nejdůležitější* žijící člověk.“

Pociťovala nejistotu nad tím, co říkal, a hledala důvod, proč být nesvá z toho, jak to řekl. Žádný nenalézala.

„Ta jediná‘?“ zadumala se. „Ta jediná‘ k čemu?“

„Jsi ta jediná, na kterou čekali tak dlouho v utrpení,“ řekl. „Podle toho, komu uvěříš, jsi spásou lidstva nebo tajnou zbraní řasy, která má vyhladit lidi navždycky. Už když jsi zahlédla lidi z Kalalochu, musela jsi cítit svou moc. Musíš se hodně učit, a rychle. Pomůžeme ti s tím. Ale protože boha se člověk nedotýká, člověk nepředstupuje před boha zblešený, uvidíš jen tu lepší stránku věřících a nejhorší stránku těch ostatních.“

„Až mě lidé poznají, pochopí, že je to jen...“

„Oni tě *nepoznají*,“ přerušil ji. „Ne ,tebe‘ v tom významu, jaký máš na mysli. Příliš chtějí věřit něčemu

jinému, než aby si v tom dali zabránit. To dokáže víra. Musíš být opatrná, musíš být tichá. A musíš být záhadná. *Potřebujeme* tu záhadnost, abychom Flatte-ryho porazili. Nepotrvá dlouho a uvidíš spoustu nouze, a myslím, že se mnou budeš souhlasit. Dojez to, jestli máš hlad. Nemusíme být vždycky mezi těmi, kteří mají co jíst.“

Měla hlad, velký hlad. Vypila vývar z polévky, zeleninu nechala a vydřobala maso. Vybrala také maso ze sendviče, který jí udělal. Chléb jedla po maličkých soustech, aby jí déle vydržel.

Říkala si, že by mohla Benovi, všem by mohla povědět ledacos o nouzi. Dotek byl lidskou potřebou, a ona byla převážně člověk. Občas se jí někdo dotkl, náhodou nebo letmo, zadýchán vlastní smělostí. Ti smělí, jak si nyní uvědomovala, museli být náboženští blouznivci, ti Zavatáni, o kterých jí předtím Ben vyprávěl. Nedalo se poznat, co přijde – rozpaky nebo smrt?

Když se včera v noci nechala od Bena políbit, věděla, že možná zemře. Měla ten nejsilnější pocit, že zemře také ona, a tím se to jaksi napravovalo. Poprvé se cítila jako smrtelnice a riskovala to. Protože nikdo z nich nezemřel, dokonce i trochu opětovala jeho polibek. Srdce do ní pumpovalo cosi jako strach, i při vzpomínce. Potom se v jeho zelených očích, tak podobných jejím, objevil třpyt smíchu a spokojenosti nad vlastní smělostí.

Vypadal tak šťastně!

Pamatovala si, že jen málokdo v jejím okolí vypadal někdy šťastně, až na Ředitele. Většinou se báli.

„Proč jsi mě políbil?“ zeptala se. Z výstřihu se jí šířil ruměnc. Nechtěla se na něj dívat, ale nakonec se tomu nedokázala ubránit. Usmíval se.

„Protože jsi mě nechala.“

„Ty ses nebál...?“

„Nebál, že se ti to nebude líbit? Bá! Nebál toho, co bys mi mohla udělat? Nebál.“ Zasmál se. „Mám jednu

teorii. Jestliže lidé očekávají, že zešílí, když se tě dotknou, pak se to stane. Je to hysterie, nic víc...”

Položila mu dlaň na hrud' a řekla klidně: „Ty o mně nic nevíš. Měl jsi štěstí... *měli* jsme štěstí.“ Poplácala mu košili. „Nespál jsi,“ řekla. „Jestli je nutné, aby jeden z nás zůstal vzhůru, můžu to být od nynějška já.“

Jeho výrazem přelétl jakýsi stín.

„Bylo dohodnuto,“ řekl, „s některými ženami, které potkáme na pobřeží – měla jsi zůstat u nich. Předpokládalo se, že bys raději...”

„*Musíš* to být ty,“ naléhala. „Nemáš ve svém životě žádnou ženu, je to tak?“

„Je to tak, ale nejde o...”

„O co jde?“ vyhrkla. „Nelíbím se ti?“

Možná to bylo překvapení, které zahnilo temnotu z jeho tváře, anebo to byl možná ten ruměnec. „Líbíš se mi,“ řekl. „Moc se mi líbíš.“

„Pak tedy platí,“ řekla. „Mohu zůstat u tebe.“

„Tak snadné to není.“

„Je, jestli to tak uděláme,“ řekla. „Odpočiň si zatím. Jestli jsi vůči mně skutečně imunní, budeš to potřebovat.“

Zásah boha nebo člověka do osudu vyžaduje tuze delikátní péči.

Dwarf MacIntosh, řasmistr, Kontrola proudu

Soukromý bunkr Raji Flatteryho se nalézal v bezpečí, pod téměř třiceti metry pandorského kamene. Vysoké kopulovité stropy zadržovaly psychický tlak a několik dobře zvolených hologramů ověňčilo stěny scénériemi zpoza zdí. Nahoře, v troskách povrchového areálu, dorážela Flatteryho ochranka poslední zbytky odpůrců.

„Ukončete boj a pošlete tam zdravotníky!“

Díky hyletounům bude spousta popálenin. Pronesl rozkaz do své konzole a nečekal na jeho potvrzení. Prostory jeho bunkru byly jako pláštěv rozděleny do kójí, a tyto kóje byly obsazeny podřízenými, kteří jeho rozkazy vykonávali a nekladli žádné otázky. K Řediteli jich měla osobní přístup jen malá hrstka.

Je to ironie, jak trochu ohně dokáže zchladit horké hlavy.

Ochranka nahoře ukončila jatka a zformovala se do ostře ohraničených malých ostrůvků stínu, choulících se pod nemilosrdnými slunci Pandory. Ačkoliv holografie přenášela do jeho bunkru jen sterilní vyobrazení bitvy, Ředitel měl pocit, že vedle sebe u konzole cítí zřetelný pach hořících chlupů.

Představivost... myšlení... jak neuvěřitelné nástroje!

Jeho osobní bezpečnostní tým čekal hned za příklopem, pro jistotu. Na Pandoře nebylo místo, kam by mohl utéci a být tam v takovém bezpečí jako ve vlastním areálu. Rozhodně nikde neexistoval takový přepych. U levé ruky měl prostřený brunch, tvořený sebetem vařeným v orcaském červeném. Tahle pandorská

vína měla jemnou chuť, která mu vyhovovala dokonce i po ránu.

„Kapitáne,“ promluvil ke stínu u příklopu, „byl ten kamerový tým rozmístěn podle plánu?“

„Ano, pane,“ kapitán se strnule napřímil. „Muži kapitána Brooda jsou u odpalovací základny od rozednění. Vědí, co chcete.“

„A ti lidé od holovize, ti, co je studio vyslalo, aby sledovali tenhle... binec?“

„Kapitán Brood doporučil, aby je nechali filmovat, pane. Až skončí, jeho tým má přístup k jejich filmu a také ke kamerám a další technice. Říká...“

Flattery na zaměstnance zařval: „Kapitáne, dal někdo tomu... kapitánu Broodovi... povolení začít *myslet*? Byl jste to snad vy?“

Strnule napřímená páteř ztuhla ještě víc.

„Ne, pane!“

Flattery byl rád, že mužovu tvář zakrývá stín. Neměla žádný profil. Tam, kde by měl mít kapitán nos, byly dvě vlhké štěrby, oddělující velmi daleko od sebe posazené oči. Když Flattery mluvil s Nevim, mohl se aspoň soustředit na jeho oči. Tenhle člověk tak zajímavý nebyl a Flattery měl až příliš mnoho času sledovat jeho znetvořenou tvář.

Flattery promluvil svým nejpraktičtější tónem.

„Chci, aby dnes nešlo do holovize nic bez mého předchozího souhlasu. Broodův tým bude mít prioritní zacházení, i kdybychom museli vyměnit celý produkční štáb, je to jasné?“

„Ano, pane!“

„Do hodiny mi přiveďte do kanceláře jejich vedoucího, toho nadutého červa Milhouse. Potřebujeme spolupráci a nestojíme o žádný únik informací. Řekněte mu, ať přinese nějaký natočený materiál, který bychom dnes mohli použít jako předtáčku, dokud Broodovi lidé nedostanou jejich nahrávky. Nemá smysl, aby se zbytek světa inspiroval tím, co se děje tady.“

„Rozkaz, pane. Hned, pane.“

„Kapitáne?“

„Ano, pane?“

„Jste dobrý, kapitáne. Vaše rodina bude ráda, že pracujete u mě.“

„Ano, pane. Děkuji, pane.“

Mužova záda zmizela hlavním příklopem směrem ke kanceláři. Flattery vzdychl. Trošku si zředil víno vodou a pozvedl sklenku na počest toho, jak pevně odolává těžkostem. Připil svým pátracím týmům, které se právě teď rozvinuly do rojnice a pálí poslední těla ve skalách. Tohle byl zavatánský vliv, spalování těl. Tuto praxi Flattery vítal a podporoval. Tradiční pohřby do moře měly za následek příšernou podívanou a zdravotní riziko na nemnoha pandorských plážích.

Všude vyplavená těla...

Otřásl se při té vzpomínce, ale potlačil to. Nejenže to bylo nechutné, byla to náboženská a ekonomická katastrofa. Z každého mouly, který se přitom dotkl řasy, se stal prorok. Celou sociální strukturu Pandory roztříštily už jen nedávné ekologické změny, ale tahle záležitost s řasou způsobila hotový blázinec.

Ženy z osad týden po tradičním pohřbu do moře nekupovaly ryby. Nechtěly riskovat, že by snědly rybu, která sežrala strýčka Daka. Byly doby, zpočátku po Flatteryho nástupu k moci, kdy vídal stovky vyšívaných pohřebních vaků vyplavených na pláž současně, a místní flotily nerybařily třeba měsíc. Flattery to vyřešil tak, že vykoupil dovozce, všechno uskladnil a ovládl mořské cesty.

„Ovládnout,“ mumlal si. „To je klíč ke všemu. Ovládnout.“

Flattery připil hologramu, který se promítal do středu jeho obydlí. Jeho muži byli nuceni způsobit těžší ztráty, než se mu zamlouvalo, a to znamená úbytek pracovních sil právě v době, kdy potřebuje, aby všechno běželo hladce. Přesto byl jejich přístup nejlepší. Náhrad je habaděj, ačkoliv hladovění z nich udělalo slabo-

chy se zamlženým rozumem. V období výcviku půjde všechno pomalu.

Podle mě, říkal si. Já je všemu naučil. Kdyby se ponechali sami sobě, nedokázali by tihle Pandořané vůbec nic.

Flattery stále žasl nad vlastními pokroky. Zbudoval a opevnil město, sjednotil politiku a průmysl pod jeden prapor a připravil ke startu Vesmírnou loď. Vesmírná loď jim poskytne víc možností, než smradlavé peklíčko téhle planety, a cestu jí ukáže Alyssa Marshová, OMJ. Pandořané tu byli stovky let a za tu dobu nedosáhli zdaleka takových pokroků, jaké se podařily jemu za posledních pětadvacet roků.

Past nahoře zaklapla a je téměř připravena k očištění. Ta možná nebude mít daleko ke zničení veškerého významného odporu Stínů. Určitě jich nezbylo mnoho, a ten zbytek... No, postará se, aby byli příliš vyhledováni na boj.

Budou se prát leda sami mezi sebou, o zbytky. O moje zbytky.

Flatteryho ztráty, kromě nahraditelného materiálu, byly minimální.

Odstrčil jídlo a vyprázdnil sklenici. Vyklízecí operace budou nudné. Zbytky lůzy sežehnou plamenomety vně příklopu během dvou až tří hodin. Vyťukal na konzoli spojení s velitelským stanovištěm a zaznamenal oslavnou atmosféru mezi nižšími důstojníky.

Není nad dobře provedené vítězství, když jde o pozvednutí morálky, říkal si. Nic není nebezpečnější než armáda, která nemá s kým bojovat.

Flattery věděl, že se neobrátil proti němu ani proti sobě navzájem, pokud mají Stíny, zloděje potravin a řasu.

Zahálka je matka hříchu, uchechtl se.

Flattery znovu přepnul konzoli na hlasovou frekvenci.

„Informujte mě o pozici křídla holovize, plukovníku!“

„Stále ponořen,“ hlásil plukovník Jaffe, „asi padesát kliků podél pobřeží od Victorie.“

„Nějaké známky doprovodu?“

„Ne. Křídla postupuje sólo obvyklými kanály.“

„A řasa se nevměšuje?“

„Ne tak docela,“ řekl Jaffe. „Naše přístroje ukazují na grafu značné zvýšení napětí – řasa bojuje se signálem Kontroly proudu.“

„Graf se drží?“

„Ano, pane. Připravujeme odklonění provozu na venek pro případ, že bychom ztratili spojení. Napětí rychle roste, v tomto okamžiku máme trochu oscilace. Všechna plavidla s Navcomem pravděpodobně mají také přístrojové poruchy. Pokusíme se je varovat, ale jak víte, radarové přenosové stanice pod vodou mají velmi omezený dosah...“

„Chápu, plukovníku. Vydejte Kontrole proudu pokyn, že se jedná o situaci s prioritou jedna. Musí udržet tohle spojení za každou cenu. Ať ten porost vymytí, jestli je to nutné.“

„Stane se, pane. Proudý zůstávají stabilní. Mají být ve Victorii zadrženi?“

„To nespadá do vaší jurisdikce, plukovníku,“ odsekl Flattery. „O to se postará tým Bílých válečníků. Tentokrát zlikvidujeme Stíny až do základů, tím jsem si jistý. Informujte mě o veškerých znamkách vměšování řasy, kdekoliv.“

Přerušil kontakt, aniž by čekal na odpověď, a usmál se.

Ano, vyhladit až do základů, říkal si, ale ne všechny. Najdou si nové vůdce a na ty taky uspořádáme hon.

Nalil si půl sklenky vína a zbytek doplnil vodou.

Umírněnost, uvažoval, se hodně podobá trpělivosti. Prořežeme je jako mé růže, až na samotný práh smrti. Pod naší kontrolou vždycky rozkvetou, vždycky bude co utrhnout.

Flattery u své konzole vstal a protáhl se. Měl rád soukromí svého bunkru. Byl stejně prostorný jako areál

nad ním, s veškerým pohodlím včetně obsluhy. Vyhlídka přes monitory nebyla zdaleka tak uspokojivá jako výhled na skutečný svět přes skutečnou plazmu – na *jeho* svět. Brzy se už na jeho Vesmírnou loď nalodí posádka i zásoby a on předá prázdnou slupku tohoto světa tomu, kdo o ni stojí. Měl v plánu vzít s sebou Beatriz Tatooshovou.

Flattery monitoroval její vysílání, jak bylo jeho zvykem. Zaznamenal její loajalitu vůči Ozettemu i její zdrženlivost. Obojí prokazovalo, že chová patřičnou úctu k jeho moci, ale ne slepý strach. To u ní obdivoval. Přesto nechtěl podceňovat vliv, který na ni měl Ozette. Ten člověk jí vléval do uší jed pěkných pár roků.

Flattery se usmál. Nebyl z těch, kteří ponechávají náhodě mnoho prostoru, a měl s Beatriz Tatooshovou záložní plán. Setká se s kapitánem Broodem, jedním z modernějších Flatteryho Bílých válečníků. Brood měl v plánu vybrat řadu těch dotěrných lidí od holovize a vyčistit to jejich krysí hnízdečko. Půjdou stejnou cestou jako Ozette. To je naučí couvnout, jestliže Ředitel řekne: „Ruce pryč!“ A zabrání jim to pomáhat Stínoboxu, ať už je ukrytý kdekoli.

Čekal jsem, že vstoupí do éteru hned s Cristou Galli, říkal si. O čempak to vypovídá?

Že se ještě nedostali ke svému vysílacímu zařízení. Nedočkavě se usmál.

Měli by si pospíšet, zasmál se při té myšlence, nebude se jim chtít vysílat to, co je čeká, jakmile zaberou drogy.

Kapitán Brood měl v plánu vyčistit holovizi a zpracovat Beatriz Tatooshovou. Flattery mu se vždycky zamlouval plán, který působil ve víc než jednom směru. Brood bude ten zlý, a přesně v tom pravém okamžiku ji Flattery vytrhne z Broodových pařátů. Ona se k němu pak ráda a ochotně přidá ve velitelské kabině Vesmírné lodi. Měl v plánu obdařit tu kabinu veškerým přepychem, odpovídajícím vůdci jeho kalibru a ženě její elegance a krásy.

Naše děti osídlí hvězdy, uvažoval.

Připil na budoucnost a na pečlivé uskutečnění svých plánů.

Nejeví známky žádné z pandorských mutací, říkal si. Přesvědčil se, že neabsolvovala žádné plastické operace, jimiž by maskovala nějaké pandorské defekty. Mohli bychom založit náramný svět, my dva. V ovíněném zadumání si Flattery představoval, jak jsou spolu nazí v ohromné zahradě, opojení vůní orchidejí a zralého ovoce.

Nad příklopem do Zeleně zablikalo ochotné světélko, značící, že do přístavního boxu vplouvá křídlový člun. Jen Flattery a Spider Nevi znali kódovou sekvenci k přistávání uvnitř Zeleně. Pohlédl na ukazatel času, potom překvapeně zamručel a otevřel příklop.

Nevi je rychlý, pomyslel si. Až moc rychlý. Jiní, jako třeba Brood, uhádnou, čím mě potěšit. Nevi uhádne i mé myšlenky, mé činy ještě dřív než já. S tím se bude muset něco udělat.

Vstal a upravil si černý oblek ze švihouní kožešiny. Pokud nosil tenhle oblek v Zeleni, byli jeho mazlíčci přitulnější, víc dbali jeho potřeb. Vyzkoušel si v zrcadle výraz opovržení. Pořád působil. Ten oblek byl pěkný doplněk.

Konzole mu ohlásila přistávající křídla a identifikovala v něm dvě osoby.

Ten blázen! říkal si. Přivézt do Zeleně Zentze... marnost. Ted' už je pozdě na starosti.

Až přijde čas, aby byl Zentz umlčen, musí mít na paměti, že to zařídí Nevi osobně.

Zeleň byla Ředitelova rezervace pod Rezervací. Plastocelové svářecí oblouky a laserové dělo po dva roky dolovaly čtyři čtvereční kilometry z pandorského kamene. Krystalické částice starých kořenů řasy se třpytily ve stropě jako hvězdy. Kopule stropu se klenula uprostřed do výše dvaceti metrů a zářila černým třpytem roztavené skály.

Zeleň sama, to byl bujný podzemní park, udržovaný starým ostrovanským biologem. Občas jí Flattery říkal „Archa“. Nikdo, kdo pracoval uvnitř Zeleně, se nedožil odchodu z areálu. Spider Nevi si přicházel a odcházel jak se mu zachtělo, a hubil ty, kteří nemohli. Byli snadno nahrazení a stejně snadno zapomenuti.

Příklop z Ředitelova obydlí v bunkru vedl na okraj hluboké slanovodní nádrže, okrouhlé, o průměru asi padesáti metrů. Mělčí část lemovala modrá záře, světlo rozptýlené z lamp, instalovaných vně kolem okraje. To byl kořenový prostor vykousaný řasou, poslední pozůstatek velikého Orákula.

K nádrži se mírně svažovala travnatá plocha, a také ke třem potůčkům, které stékaly ze skalnatých hrází. Zvířatům se v umělém světle nevedlo tak dobře, jak by se Flatterymu zamlouvalo, ale květinám, stromům a travinám se dařilo. Z příklopu, kde teď stál, obdivoval Flattery tu nejhustší koncentraci pozemského listoví na světě.

Uvnitř samotné Zeleně nedržel žádnou lidskou ochranu, ale jeho tajemství bylo dostatečnou ochranou. Zatímco bublavé syčení stoupajícího křídla kypělo ve vodě nádrže, Ředitelův cvičený švihoun Goethe už číhal. Věděl, že ostatní tři zůstali v úkrytu, že šklubou pahýlovitými oháňkami někde ve vzdálenosti, kterou by překonali hbitým skokem. Třikrát zazněl Neviho osobní signál, potom se opakoval. Flattery za sebou zajistil příklop.

Křídla, který vyvstal z nádrže, byl jedním z několika, které Flattery vytvořil pro vlastní potřebu. Byly to poslední křídlové čluny vyrobené Mořanskou obchodní předtím, než před dvěma roky zničilo výrobní komplex ohromné zemětřesení. Tyhle byly schopné letu, ale jen na omezenou vzdálenost a s omezeným nákladem. Pod vodou křižovaly rychleji než všechny ostatní modely. Pohled do kabiny, a Flattery nasadil patřičnou maskou nesouhlasu s Nevim, zamračil se a potřásl hlavou.

No, nejprve pan Zentz.

Nevi zajistil křídla vedle jednoho z jeho dvojčat a čekal na palubě, až Flattery dá švihounům signál „všechno v pořádku“. Zentz stál ve zřejmém úžasu v příklopu kajuty, pahýly zubů v dolní čelisti se mu leskly slinami.

Na pokyn Ředitelovy ruky zmizel Goethe zpátky v listí. Ten, kterému říkal „Archanděl“, se skrčil mezi ním a Nevim. Archanděl byl na rozdíl od Goetha výjimečným hybridem úspěšné genové výměny mezi kočkami z hybernátoru a zakuklenými Švihouny z Pandory. Byli věrní a toužili vyhovět svému pánovi – dvě vlastnosti, které Flattery obdivoval u každého, pokud byl pánem on.

Archandělovy oči sledovaly každičký Neviho pohyb. Naježil se, když se k Řediteli přiblížil i Zentz. Pro Archanděla platil jiný utišující signál „klid“, ale Flattery ho nedal.

Zentz je v koutě, pomyslel si, a zvířata zahnaná do kouta se dopouštějí neočekávaného.

Protože Zentz záhy zahyne, mluvil před ním Flattery volně.

„Pane řediteli,“ řekl Nevi a mírně sklonil hlavu.

„Pane Nevi!“

To byl jejich rituální pozdrav. Flattery nikdy neviděl, že by Nevi někomu potřásl rukou. Pokud bylo Flatterymu známo, Nevi se dotýkal jen lidí, které zabíjel. Nevěděl, jak to má Nevi se ženami, a neměl v úmyslu se na to vyptávat.

Flattery se usmál a širokým máchnutím ruky ukázal Zentzovi Zeleně.

„Vítejte v našem malém tajemství,“ řekl a rázně vykročil od přístaviště k sekci ovocných stromů.

„Škoda, že není čas na prohlídku. Téměř tropický žár, ale vy toho o tropech moc nevíte, co? Vrtejte dost hluboko do skály a dostanete žár. Tuhle zahradu nevidělo ani sto lidí.“

A ani pět jich nepřežilo.

Zentz slyšitelně polkl. „Já... já jsem něco *takového* nikdy neviděl.“

O tom Flattery nepochyboval.

„Jednoho krásného dne bude takhle vypadat celá Pandora.“

Zentz se natolik rozzářil, že si Flattery tu lež odpustil.

Obrátil se k Nevimu. „Viděl jste nahoře zaklapnout past?“

Nevi přikývl. „Vypadá to, že jsme jich spálili asi tři sta. Posádka venku honí raněné. Zatím nedostali nikoho velkého. Jak jsme tušili, byli spíš horliví než připravení.“

„Nemůžeme opakovat stejné chyby,“ upozornil ho Flattery. „Právě proto nesmíte spěchat s Cristou Galli a ostatními. Její únos se musí všemožně obrátit v náš prospěch. Zajmout je nyní by bylo snadné a pošetil. Nezapomínejte, od nynějška už je Crista Galli jen návnada, ne kořist.“

Dvojice bílých motýlů zakroužila ve vzduchu mezi nimi a Zentz ucouvl.

Flattery se usmál. „Nejsou nebezpeční,“ řekl. „Krásní, nemyslíte? Ty jsme vypustili nahoru. Pijí nektar wihi. V Rezervaci se už díky nim wihi rozmnožilo trojnásobně. Znáte jeho hodnotu pro obranné účely – přírodní past na nemehla. Občas je tu problém s dobyt看em. Larvy těch krásných tvorů... no, o tom jindy. Mám na vaši misi dva konkrétní požadavky.“

Flattery došel ke skupině mladých stromů, pečlivě zasázených v řadách, v různém stadiu květu a zralosti plodů. Opodál se slyšitelně činilo několik včelích úlů. Nevi neměl rád včely, to Flattery dobře věděl. Užíval si toho, jak se Nevi snaží tvářit neutrálně. Utrhl každému z mužů kousek ovoce.

„Golden Transparent,“ řekl. „Na Zemi velmi odolná odrůda jablek. Protože vyvíjím svého druhu rajskou zahradu, připadala mi tuze příhodná.“

Ukázal na dvě lavice, vytesané z kamene pod nej-

větším ze stromů, a usedl. Nevi se už očividně nemohl dočkat, až vyrazí na lov, ale Flattery je ještě nemohl pustit. Nesnesl ani pohled na to, jak Zentz žvýká jeho nádherné ovoce.

„Jsou tu důležitější cíle než jejich zajetí,“ zdůraznil. „Ozette musí být diskreditován. V holovizi byl populární a jeho zmizení se už dostalo do éteru, díky Beatriz Tatooshové. To nás jen utvrzuje v rozhodnutí odhalit ho jako netvora. Musí se na něj hledět jako na šílence ve spárech šilenců, se smrtelně nemocnou a zotročenou Cristou Galli. Budeme hrát na její krásu a nevinnost, to přenechejte mně a holovizi. To je první věc, kterou od vaší mise očekávám.“

„A druhá?“ zeptal se Nevi.

Taková otázka nebyla pro Neviho typická – jak moc se už do toho asi chce pustit! Flattery se v duchu ptal, jak dalece toto nadšení přispěje k Neviho výkonu.

„S Cristou Galli budou mít zakrátko problém,“ řekl. „Budou se jí chtít zbavit. Chceme, aby bylo vidět, jak nás žádá o pomoc. Musí chtít, aby ji Ředitel zachránil, a lidé se to musí dozvědět. Je to jediný způsob, který nám zaručí absolutní kontrolu po téhle akcičce nahoře – jediný způsob, který nezahrnuje vyhlazení těch horských vesniček a malých zavátánských klášterů, které vytvářejí úrodnou půdu pro Stíny.“

„Zajímavé,“ řekl Nevi. „To bude vyžadovat trochu péče. Možná je to práce pro vaše propagandisty z holovize. Našel jste nějaké drogy, které by se hodily k jejímu... přesvědčování?“

„Detaily jejího drogového programu jsou v brífinku, který obdržíte v křídlovém člunu,“ řekl Flattery. Pohlédl na svůj časoměřič. „Řeknu jen, že pokud jedla, může každou chvíli upadnout do katatonie. Pokyny, předběžná opatření a drogy jsou připravené a uložené u vašich brífinkových materiálů. Přesvědčit ji, to je zcela na vás. Způsob přesvědčování je také zcela na vás.“

Nevi se usmál jedním ze svých vzácných úsměvů. To

se Flatterymu na tomhle člověku líbilo... pokud se takový tvor dal nazvat člověkem. Přijímal výzvy.

„Ta Tatooshová startuje dnes s pohonným systémem a vašimi OMJ?“

„Ano,“ řekl Flattery, „podle plánu. Proč se ptáte?“

„Já jí nevěřím,“ řekl Nevi a pokrčil rameny. „Bude tam nahoře u Kontroly proudu a my jdeme do řasy...“

„Nebude dělat potíže,“ řekl Flattery. „Velice nám pomůže. Kromě toho, ona je můj problém, to přenechte mně.“

Zentz dožvýkal jablko a znovu civěl kolem sebe po Zeleni.

„Neprokopat se sem nikdy žádný Zavatán? Mají nory a úkryty všude v kopcích.“

Pořád ještě je užitečný, připomněl si Flattery.

„Moji mazlíčci hrozně rádi zkoumají,“ odpověděl Flattery a ukázal na Archanděla. „Věděl jste, že 90 procent jejich mozkové tkáně patří jejich čichu? Nikdo se sem ještě neprokopat, a kdo to udělá, bude mít proti sobě Archanděla. Tunel se pak stane pastí pro ostatní.“

Zentz přikývl. „Dobře uspořádáno,“ zahuhlal.

„Neochutnal jste jablko,“ ukázal Flattery na jasně žlutý plod v Neviho dlani.

„Šetřím si je,“ odpověděl nájemný vrah, „pro Cristu Galli.“

Víte jak je těžké, myslet jako rostlina?

**Dwarf MacIntosh, řasmistr,
Kontrola proudu
(z holovizních nočních zpráv, 3. červenína 493)**

Nesmírnost naježila své dlouhé, šedozelené vějířovité listy a chemicky, po svém, větřila proud. Větření nezaznamenávalo ani tak přítomnost jako náznak přítomnosti. Byla to spíš předtucha než běžný čich nebo chuť, ale řasa věděla, že proudem teď prochází něco z ní samotné.

Nesmírnost byla spirálou z řasy, jemnou spleť úponků, které se plazily jako svalnatý mozek mořem. Začínala jako divoká řasa, nepovšimnutá sazenice uvnitř dávno opuštěné mořanské výspy. Stěží rozeznala „já“ od „jiné“, když poprvé narazila na avatologický studijní tým, vedený Alyssou Marshovou. Většinu z toho, co Nesmírnost věděla o lidech, se dozvěděla od Alyssy Marshové.

Tohle stanoviště řasy znalo otroctví z lidské paměti, obsažené v její DNA, a pochopilo, že je samo zotročeno Kontrolou proudu. Při správném šimrání v úponcích je zvedalo, spouštělo, stahovalo nebo rozpínalo. Jiné elektrické šimrání spouštělo světélkování řasy, osvětlovalo cestu lidským ponorkám. Byly tu i další triky, které všechny hnaly pulzováním proud kanálem – prostá služebnost, prostá stimulace, reakce. Byl to reflex, ne reflexe.

Nesmírnost měla k dispozici celou věčnost. Dovoľovala tenhle pohyb, protože lidi těšil a nevměšoval se do rozsáhlého rozjímání stanoviště. Díky Alysse Marshové a jejímu spolupracovníku Dwarfu MacIntoshovi se řasa naučila sledovat elektrické šimrání k jeho zdroji. Všechno, co nyní lidé vysílali, plynulo přímo k srdci Nesmírnosti. Všechno.

Nesmírnost byla konečně připravená odeslat něco nazpátek. Blížila se k průlomů k těmto lidem, a ten průlom nenastane dotykem ani chemickým pachem, ale prostřednictvím světelných vln, protínajících se ve vzduchu.

Vyhovět lidem byla triviální záležitost, nevyhovět jim nikoliv. Jednou, brzy po procitnutí, tato řasa sebou švihla bolestí, aby vytrhla zatoulanou ponorku mezi svými úponky. Obrovský nákladní vlak vyrval na své cestě mezi úponky stometrový pás téměř kilometr dlouhý. Když řasa udeřila tu smrtící věc a odtrhla ji, přišli Flatteryho otroci s řezačkami a řezáky, aby amputovali řasu zpět do stadia novorozeněte. Nesmírnost věděla, že potom nějakou dobu nebyla schopná správně myslet a neměla v úmyslu se tohoto myšlení ještě někdy vzdát.

Určité mravenčení ve špičkách listů teď Nesmírnosti sdělovalo, že prochází „Jediný“, Holomistr. Nesmírnost dokázala sjednotit fragmenty stanovišť řasy v jedinou vůli, v jednu bytost, v jedinou směs fyziky, které lidé říkají „duše“. Hluboko v její genetické paměti ležela prázdnota, nepřítomnost bytí, která se nedala vypáčit z genetických laboratoří Mořanů. Tato prázdnota čekala jako hnízdo na vejce, na Holomistra, který řasu naučí, jak spojit fragmentární stanoviště lidí.

Dvakrát se tato Nesmírnost vzdala svého těla, ale nikdy své vůle. Nebyla schopná smutku ani lítosti, prostě jen myšlení a jakési meditativní přítomnosti, která jí umožňovala žít plně *ted'*, zatímco Flatteryho elektrické struny na Kontrole proudu manipulovaly loutkou jejího těla.

Reflex je bleskurychlá odpověď, k níž dojde bez zásahu mozku. Reakce je bleskurychlá odpověď, učinná s minimálním zásahem. Tato řasa vyrůstala v očekávání, že bude ponechána na pokoji. Reagovat se naučila teprve poté, co se její úponky propletly s domestikovanou řasou. Naučila se nemilosrdně zabíjet v ohrožení. Potom se naučila očekávat za zabíjení odvetu.

Tato Nesmírnost očekávala, že bude žít věčně. Logika jí velela, že nebude žít věčně, pokud bude nadále reagovat na lidi. Ale teď proplouval Jediný! Věděla to se stejnou jistotou, jako slepá člunkoryba pozná přítomnost marí.

Původní Nesmírnost řasy, Avata, zahrnovala všechna pandorská moře pod jedním vědomím, jedním hlasem, jedním „bytím“. Její první genetické vyhynutí přišlo hned zpočátku po vzniku planety. Byla vydána na milost a nemilost jedné houbě. Ultrafialový výbuch po obrovské sluneční bouři houbu vyhubil. Někde v solném močále zůstal ležet mumifikovaný primitivní list, očekávající první pandorský oceán.

Druhé vyhlazení měly na svědomí lidské bytosti, lidský bioinženýr jménem Jesus Lewis. Řasu znovu oživilo několik lidí, kteří kutali v DNA před padesáti lety. Oživená řasa, kterou Mořané vzkřísili, se vyvinula z těchto prvních experimentů. Nyní řasa opět plnila moře a tlumila vražedné bouře.

Veliká stanoviště znovu vydávala pach. S léty se přibližovala, jejich listy hovořily chemickým jazykem. Jen sama tato Nesmírnost obsadila dva a čtvrt milionu krychlových kilometrů oceánu.

Jediný jel po řasocestě, která ležela těsně mimo dosah Nesmírnosti. Tato konkrétní řasocesta vycházela ze stanoviště modré řasy, o níž bylo známo, že útočí na vlastní druh, překonává blízké porosty, vysává jejich bytosti a vstříkuje místo nich své vlastní. Byla už mnohokrát prořezána a zoufale potřebovala vedení. To Nesmírnost věděla z útržků hrůzy, která připlouvala na potrhaných listech. Jediného nebylo možné svěřit tak nebezpečnému porostu. Jediný musí být za každou cenu ušetřen.

Řasa se mírně posunula proti elektrickému bodání Kontroly proudu, aby přitáhla Jediného do svých nejvzdálenějších proudů, aby ho po spirále dostala do bezpečnějších hlubin vlastního stanoviště.

*Byli jste vzděláni v úsudku, což je podstatou náLo-
děnství. Úsudek vždycky nastává v minulosti. Je to
pomyslení. Vůle, svobodná i jiná, se zabývá bu-
doucností. Myšlení je dílem okamžiku, z něž vyu-
žíváte svůj úsudek k modulování vůle. Jste středem
proudění, skrze nějž minulost připravuje budouc-
nost.*

**Dwarf MacIntosh, řasmistr,
z Rozhovorů s Avatou**

„Změna kurzu.“

Elviřin hlas byl bez emocí, jako skála, ale Rico zpozoroval nepatrnou stopu obav v míhání jejích prstů na velitelské konzoli. Nikdy nepilotovala křídla v hlasovém modu, protože raději mluvila co nejméně. To, že Elvira vůbec promluvila, mu dělalo starosti – to a sílící tetelení, které začalo před několika minutami.

„Proč?“

Při práci s Elvirou přebíral Rico její zvyk nemluvit. Zřejmě se jí to zamlouvalo.

„Změna kanálu,“ řekla a kývla hlavou směrem k obrazovce. „Jsme převáděni na jiný kurz.“

„Převáděni?“ zamumlal a zkontroloval vlastní přístroje. Udržovali pozici na řasocestě, ale kompas jim sděloval, že obrovský podmořský koridor vede ne-
správným směrem.

„Kdo provádí tu změnu kurzu?“

Elvira pokrčila rameny, stále zaměstnána klávesnicí. Zavedla je hluboko do podmořského provozu, aby minimalizovala možnost vystopování, a jeli bez pomoci senzorů, které by osvětlovaly jejich postup řasocestami.

„Jsme mimo sektor divoké řasy vně Flatteryho od-
palovací základny,“ řekla. „Tady se obvykle stávají
podivnosti.“

Jedna polovina jeho obrazovky ukazovala navigační graf, promítaný Kontrolou proudu z velitelského centra na palubě Orbiteru. Druhá polovina obrazovky sledovala jejich aktuální kurz v grafu, který jako by byl nyní odkláněn.

Ne jako by, opravil se. Vypadá to, jako by celý náš konec obrazovky stékal do nějakého odtoku.

„Něco na Navcomu?“ zeptal se.

Kontrola proudu někdy měnila trasy řasou, aby se přizpůsobila počasí ve vzdálenějších částech kanálu nebo nedávnému pokácení stanoviště splašené řasy.

„Nic,“ řekla. „Všechno je volné.“

Začalo to házet a Rico se pevněji připoutal ke křeslu. Vyťukal spojení na interkomu a řekl: „Neklidná voda, všichni připoutat. Bene, měl bys jít sem.“

Dole pod křídélkem Rico uviděl jiný nákladní vlak, který se ocitl v nebezpečné blízkosti řasy, jak se pokoušel vyrovnat nenadálou změnu. Ponorná světla mu ukazovala, že řasa jako by zápolila sama se sebou, takže se kanál tetelil, jako by tlačil proti nějaké ohromné síle.

Ben se s pomocí úchytů pro ruce podél lodní přepážky propracoval až ke konzoli.

„Můžeme se spojit s Kontrolou proudu?“ zeptal se Ben. Klesl do křesla a připoutal se.

„Leda bychom udali svou pozici.“

„Vyklouzli jsme příliš snadno,“ řekl Ben. „Rozhodně tu máme štěnici...“

„*Měli jsme,*“ usmál se Rico. „Udělal jsem E-čistku, když jsme opouštěli přístav; říkal jsem si to taky. Našel jsem to. Tuhle Elvira tu potvůrku hodila do sítě krillů, kterou jsme míjeli asi o dvacet políček grafu dříve.“

„Dobrá práce, od obou,“ řekl Ben. „No dobrá, pak zkusme ten nákladní vlak dole...“

Do *Létající ryby* znovu vrazilo cosi jako obrovská pěst. Elvira zápasila s ovladači, aby se neocitli v řase.

Jako všichni ostatní, i Rico věděl, že jakékoli poškození řasy by se dalo chápat jako útok. V sektoru byla spousta aktivních světélek řasy. Kromě červených a

modrých signálních světel procitajícího stanoviště blikala řasa nazdařbůh svými studenými navigačními světly a občas je zaplavila jasnějším slunečním svitem, který přenášela pomocí skleněných vláken od hladiny. Jestliže stanoviště patřilo k probuzeným, pak by jakákoli chyba mohla způsobit, že budou spolu s křídákem roztrháni na kusy.

„Nevykládal snad zrovna tuhle Flattery do éteru, jak jsou díky němu řasocesty bezpečné?“

„To byl jen takový pořad,“ řekl Rico. „Tomu převítovi nemůžeš věřit sakra ani slovo.“

Nákladní vlak, míjející je v protisměru pod nimi, měl ještě větší nesnáze než oni. Relativně maličký křídák mohl zastavit uprostřed kanálu a setrvat v případě nezbytnosti na místě, ale nákladní vlaky potřebovaly udržovat konstantní rychlost, aby se s nimi dalo manévrovat. Síť cest byla nastavena tak, aby vlaky, záchranné lano Pandory, mohly projíždět řasocestami hbitě a nerušeně, s minimálními změnami kurzu. Podle toho, jak se náklad před Ricovými očima zmítal, měla posádka pod nimi na obou koncích vlaku plné ruce práce.

„Ohýbá se,“ řekl Rico, který sledoval monitor Navcomu, kde byl vyznačen jejich systém sítě na grafu. „Celá síť se ohýbá.“

„Měli bychom se vynořit na hladinu,“ řekl Ben. „Připrav se na...“

„Nesouhlas,“ řekla Elvira. „Jestli se něco děje na hladině, bude to tam ještě horší. Potřebujeme informace.“

Ben zamručel na znamení souhlasu.

„Identifikační signál nákladního vlaku je registrovaný na *Prostota Maru*,“ hlásila Elvira, bojující s ovladači, aby je udržela na místě a ve stejné vzdálenosti od obou stěn kilometr širokého kanálu. Tento obvykle jednoduchý manévr jí téměř znemožňovaly stále se měnící stěny řasocesty. Rico si všiml, jak se Elviře perlí na čele a na horním rtu pot.

Ben přepnul na nízkofrekvenční vysílání. Doufal, že nebude muset vysvětlovat absenci identifikačního signálu.

„*Prostoto Maru*, tady je *Živé stříbro*,“ zalhal. „Máte zprávy o poruše proudu?“

Zasyčelo a zapraskalo to v odpověď, pak se s cvaknutím zapnul mikrofon. Zpráva přišla silně přerušovaná. Podmořská komunikace, obzvláště v okolí aktivní řasy, byla vždycky obtížná.

„*Pros... Maru*. Ne... do řasy.“ V pozadí bylo slyšet skřípění kovu. „...bouzí. Připravujeme... zátěž. Opa-kuji, připravujeme...“

Elvira zatlačila páku rychlosti kupředu a navzdory zuřivému zmítání vyrazil křídla na její dotek vpřed. Rty měla sevřené do tenké čáry a klouby prstů na ovladačích jí bíle svítily.

„Počkej, nemůžeme...,“ řekl Ben. Jeho tělo se vtisklo ještě víc do polštářování křesla. „Nemůžeme vjet do hluboké řasy.“

„Odhazují zátěž,“ zavrčela Elvira. „Celý nákladní vlak vyletí jako špunt z láhve. Rovnou do nás.“

Rico cítil, jak všechny součástky na palubě drnčí stejně jako jeho zuby.

„Bene, je děvče v bezpečí?“

„Je připoutaná,“ řekl Ben.

Právě v té chvíli minuli zadní kabinu vlaku. Proletěla kolem nich směrem k hladině, kontejnery a kabiny se převalovaly jako hračky. Několik kontejnerů narazilo do stěn řasocesty, do stěn, které stále ještě vibrovaly světlem a toutéž podivnou silou.

„Tohle je moc divné,“ řekl Ben. „Vyplujme na povrch a riskujme raději Ředitelovu kontrolu vzdušného prostoru. Tahle cesta začíná být moc ošklivá.“

Elvira krátce přikývla a křídla zahájil vzestup. Jako by je na to upozornil jejich kontrolní panel, listy řasy se začaly nad *Létající rybou* uzavírat. Nejprve vytvořily příkrov, potom těsnou a neproniknutelnou spleť. Nenadálá změna proudu jimi hodila na pravobok. Křídla

udělal přemet. Elvira vyrovnala ručně, ve tváři velmi bledá.

„Do prdele!“ Ben udeřil pěstí do podpěrky křesla. „Flattery se nějak musel dostat ke Kontrolě proudu...“ Přes Ricovy protesty si rozepnul postroj.

„Zkontroluju Cristu!“ řekl Ben.

Musel použít madla, aby se dostal po vlnící se palubě na zád. U příklopu kuchyňky se otočil, náhle sám trochu bledý, a Rico pochopil, co Bena právě napadlo. Rico se usmál.

„Rico,“ řekl Ben, „co jestli...“

„Co jestli řasa ví, že je tady?“

„Jo,“ řekl Ben. „Co jestli řasa ví, že je tady?“

„Měli bychom doufat, že nás má ráda.“

„Ona do toho patrně nemá co mluvit,“ řekl Ben a odjistil příklop. Ricovi se nelíbil jeho úsečný hlas.

„Někdo do toho má co mluvit,“ zadumal se Rico. Příklop se zabouchl a zajistil samovolně. Tehdy si Rico vzpomněl, kdy mohla řasa zvětřit Cristu Galli. Byla to jediná chvíle, kdy byla integrita trupu porušena.

Ta štěnice! pomyslel si. *Ten zatracený mrňavý rtuťózní Flatteryho čip.*

„Vystřelili jsme tu vysílačku, Elviro, a vyhodili jsme ji se vzduchem z kabiny.“ Měl dojem, že zpozoroval v držení jejího těla zřetelnou ztuhlost. „Jestli má ta řasa čich, a to prý má, pak ví, že v téhle plechovce nejsme jen my červi.“

Kapitáni žoldáků buď jsou, nebo nejsou zdatní vojáci. Pokud jsou, nedá se jim věřit, protože se vždycky budou snažit získat moc pro sebe, buď utlačováním vás, svého pána, nebo utlačováním ostatních proti vašemu přání.

**Machiavelli,
Vladař**

O mladém kapitánu ochranky Yuri Broodovi se povídalo, že je neuznaným synem Ředitele, výsledkem nějakého dávného dovádění s Mořankou z Domesu. Mužstvo zakládalo toto tvrzení na silné fyzické podobě mezi Broodem a Ředitelem, a na Broodově rychlém vzestupu k postu poradce, který neodpovídal formálním požadavkům pro jeho hodnost. Oba muži měli společnou nemilosrdnost, která nezůstala nepovšimnuta ani mimo eskadru.

Kapitán Brood a jeho eskadra byli vychováni v mořanském areálu poblíž tohoto kalalošského okrsku. Brood byl soukromě vyškolen v matematické logice a strategii – to byla standardní operační procedura pro každého, koho čekalo vedoucí postavení v Mořanské obchodní. Brood sám dával přednost přímějším řešením v podobě fyzického nátlaku před politickými jemnostkami. Jeho nadřazení nad tím mávli rukou jako nad pomíjivou fází a shodli se, že Brood má výsledky i tam, kde ostatní selžou.

Staré rodiny, jak ostrovanské tak mořanské, měly silný smysl pro loajalitu ke své komunitě, a ten morálně znemožňoval takový druh vynucování, jaký Flattery požadoval. Velení ochranky přemístilo tým kapitána Brooda na výcvik do Mesy, kde se mělo rovněž vytvořit bojové pouto mezi jeho členy. Pak je přesunuli do Kalalochu a k tamní odpalovací základně na „policejní

práci“. Byli jeden druhému navzájem jedinou rodinou, ostrovem plujícím v moři nepřátel. Všechny drželi ve vzdálenosti tří vesnic od domova.

Přežij zkušební dobu, postupuj na hodnotním žebříčku, odejdi na odpočinek do úřadu v Rezervaci – to byl společný cíl.

Mladý kapitán se bál, a nebál se často. Pokud se bál, padaly hlavy. On a jeho tým byli vysláni krátkodobě, zbýval jim ještě měsíc; právě začínali odpočítávat čas, kdy se dostanou domů. Kapitán se měl k čemu vracet a měl v úmyslu střídat podle plánu. Měl v úmyslu vrátit se domů se svými muži – živými. Rok byl jeho okrskem Kalaloch a SLS. O akcích jeho eskadry se hodně mluvilo. Během toho roku byla buď základna nebo jeho muži denně pod palbou.

Dnes kapitán čelil přes plochu studia Beatriz Tatooshové a říkal si jaká je to škoda, že ji bude muset zabít.

Beatriz nevěděla, co si kapitán myslí, ale strachem jí vyschlo v ústech, když uviděla jeho eskadru vstupovat za reflektory a rozestupovat se podél stěn studia.

Kapitán ukázal třem svým mužům na všechny tři přenosové kamery. Poodstoupili od eskadry, vytasili laserovky a beze slova každý z nich pečlivě zamířil na jednoho kameramana.

Beatriz slyšela zajíkání, kletby, tasení zbraní. Bylo obtížné sledovat, co se děje, protože jí do očí svítilo silné světlo. Velký monitor vzadu ve studiu potemněl, nato ukázal nahrávku z posledního startu, nahrávku pořízenou Beatriz a jejím současným týmem.

Nevysíláme živě! pomyslela si.

„Daku,“ upozornila svého režiséra, „zkontroluj monitor.“

Když odtrhla oči od monitoru, zahlédla mladého kapitána, který ji pozoroval. Rozpomněla se, že už ho viděla dřív, jeho tmavé oči po ní bleskly úsměvem, když vedl eskadru labyrinthem odpalovací základny. I teď se pousmál a pokynul jí, a s tím pokynutím jeho tři muži popravili její tři kameramany.

Při prvním výstřelu ji nenadállost toho všeho omráčila, nestydatost stejně jako hrůza celé události. Při druhém výstřelu ji omráčil pach samotné smrti. Při třetím výstřelu čelila bezprostřední hrozbě vlastní smrti. Čelila také kapitánovi, který se už neusmíval.

Pamatovala si pak, jak ji napadlo, jak těžce v té chvíli všichni dýchali, jak druhý strážný stanul nad jejím mrtvým kameramanem a řekl prvnímu: „Do prdele, člověče, to nebyl *signál*...“

„Drž hubu, člověče!“ sykl třetí. „Stalo se. Tak drž hubu. Tím se tady vůbec nic nemění.“

„*Tak dobrá!*“

Kapitán roztáhl prsty levé dlaně a zbytek eskadry uzavřel prostor studia. Beatriz se začala třást, potom se soustředila na to, aby třas ovládla, aby to kapitán neviděl.

Ben měl pravdu! přeříkávala si v duchu. *Ale kdo se to dozví?*

Beatriz sledovala samu sebe, svůj vstup přehrávaný na monitoru, své interview s Ředitelem během jedné z jeho rituálních návštěv na odpalovací základně. Z výrazu vlastní tváře na obrazovce, obdivného a uctivého, se jí teď dělalo špatně od žaludku. Přesto nespouštěla oči z obrazovky, raději než aby čelila neuvěřitelné realitě, odvíjející se ve studiu.

Skrze šok a třas uslyšela zezadu ze studia Harlanův hlas, drmolící zavatánské zaříkadlo za mrtvé. Rozpomněla se, že hubený kameraman s vějířovitými ušima, ten od kamery číslo tři, byl Harlanův příbuzný. Bezpečák, který ho zastřelil, ho nyní vlekl za nohy ke zdi. Kameramanova hlava nadskakovala, jak narážela na roztahané kabely na podlaze, díra v jeho hrudi byla vypálená tak čistě, že takřka nekrvácela.

Tři nájemní vrazi zaujali v místnosti širší rozestupy. Devět strážných drželo patnáct lidí ve velmi malém studiu s několika velmi výhřevnými reflektory. Kapitán přelétl studio pohledem, nato se otočil k Beatriz. Ukázal na červená světla na triangulátorech.

„To červené světýlko znamená, že kamera běží, je to správně? Pořád ještě se nahrává?“

Neodpověděla. Měla pocit, že je důležité, aby neslyšel, jak se jí chvěje hlas. Nedokázala odtrhnout pohled od jeho očí.

Tentokrát se neusmál, ani nekývl.

„Dorazte je,“ řekl. Pak ukázal na Beatriz. „Kromě ní.“

Křik, prosby, kletby obsahující Flatteryho jméno umlkly během několika minut, během nichž ji kapitán dovedl k příklopu. Zdálo se jí, že kráčí celou věčnost, protože musela překračovat těla svého štábu a nohy měla nezvykle nejisté.

„Teď se podívejte, co jste udělala,“ řekl jí Brood. Stiskl jí paži nad loktem a zatřásl jí. „Podívejte se, jakou melu způsobilo vaše vysílání.“

Nemohla promluvit, nemohla ani plakat, a nechtěla plakat kvůli němu. Srazila jeho ruku, když ji vzal za paži, aby ji podepřel. Poslední tělo, které musela překročit, aby se dostala k příklopu, patřilo maskérce.

Jak se jmenovala? Beatriz cítila, jak v ní roste nová panika. *Nemůžu vymazat její jméno...!*

Byla to Nephertiti, ano, Nephertiti. Hezká a snědá jako ona sama, s velkýma očima. Říkala si, že tohle si musí zapamatovat, zapamatovat si to a postarat se, aby se to svět nějak, někdy dozvěděl.

„Vy jste ale klid‘as,“ řekl jí kapitán. „Patrně jste viděla horší věci než tohle. V Mese, před dvěma roky.“

Zastavila se v příklopu a otočila se. Pořád nic neříkala.

„Tam jsem vás taky viděl,“ řekl. „Viděl jsem vás i vašeho přítele, jak to s vámi hodilo, když vám ta mina trefila kameru. Myslel jsem, že jste to oba koupili.“

Přikývla, užuž chtěla říct: „My taky,“ ale z hrdla jí nevyšlo nic než zasípění.

Poprvé zaznamenala jeho jméno, vyšitě nad insignií Vashonské bezpečnosti na levé straně prsou: Brood. Jejím jediným přáním teď bylo dožít se toho, aby viděla kapitána Brooda umírat.

Otočil se zády ke studiu a sedmnácti mrtvým, ještě teplým tělům. Beatriz se ještě jednou podívala na sebe samu na monitoru. Z nahrávky běželo interview s Dwarfem MacIntoshem, řasmistrem Kontroly proudu. Byl jedním z mála lidí, kromě Flatteryho, kteří před pětadvaceti lety přežili otevření hybernačních nádrží. Byl tak vysoký, že musela při tom interview stát na bedničce. Setkala se s ním při svém prvním letu do nového orbitálního komplexu, den po své poslední noci s Benem. Do měsíce si už byla jistá, že je zamilovaná.

„Sbalte je do pytlů,“ řekl kapitán svým mužům. „Vyšůrujte to tady, uzavřete, pak naložte všechny ty jejich výrobní sračky na palubu.“

Pak se jí uklonil, otevřel jí příklop a řekl: „Náhradu za váš štáb očekáváme každým okamžikem. Jsou to moji lidé a udělají, co se jim řekne. Moje eskadra a já budeme cestovat s vámi, abychom dohlédli, že to uděláte i vy.“

Spokojená mysl je mrtvá mysl.

Dwarf MacIntosh, řasmistr, Kontrola proudu

Dwarf MacIntosh se vznášel ve věžovité komoře Kontroly proudu a pozoroval planetu pod sebou, aby zjistil, zda moře nezačíná určitým způsobem bouřit. Stávalo se každý den zhruba touto dobou, že se nad největším ložiskem divoké řasy na Pandoře objevil vír mraků. Zdálo se mu příjemné pozorovat formování této bouře; sdělovalo mu to, že se děje něco normálního, třebaže chování řasy bylo úplně ujeté. Dnes příliš nechápal ani lidi.

„Vížka,“ jak tomu říkal, představovala plazmaskleněnou výstřednost co do materiálů i řemeslného zpracování, kterou si MacIntosh vyrobil sám předtím, než instaloval Kontrolu proudu na orbitální stanici.

Stejně bych tu práci vzal, přiznával Mack, ale jen sám sobě. Dělat řasmistra pro něj znamenalo stejnou měrou povolání jako výsadu. Nemohl dopustit, aby některý z Flatteryho magorů mohl takhle snadno ovládat řasu. Kromě toho se cítil mnohem příjemněji na oběžné dráze, než na povrchu Pandory.

Stejně jako Flattery byl i Mack naklonován, vychován a vyškolen ve sterilním prostředí Měsíční základny, v hyperusměrňování a klonofobii Měsíční základny. Celý život až do hybernace strávil na oběžné dráze kolem Země, která pro něj a pro všechny klony vůbec neexistovala. V té době Flattery neskrývaně tesknil po životě na Zemi, ale Dwarf MacIntosh už tehdy hleděl před sebe, za ušmudlanou soustavu Země, k možnostem ležícím dál.

Ze své vížky Mac pozoroval a mapoval mnohé z

těchto možností. Pojmenoval je, ale nepoužil několik výjimečných jmen, která si schovával pro své nenarozené děti. Poslední dva roky strávil nad Pandorou, odmítal obvyklé rekreační pobyty, střídání na pevnině. Za tu dobu MacIntosh nepoznal jedinou hvězdu, která by je vedla směrem k Zemi. Líbilo se mu to tak, jak to bylo.

Dwarf MacIntosh procitl z hybernace na Pandoře jednoho dne v nepopsatelných bolestech a ocitl se uprostřed ničeho – galakticky řečeno. Navzdory hrůzám planety byl svým způsobem v nebi, mezi trilionem zbrusu nových hvězd. Ostatní trosečníci lnuli k té zatracené planetce a většina z nich tam zemřela. Alyssa Marshová... no, ta také zemřela. Zemřela toho dne, kdy ji Měsíční základna začala upravovat na rezervní OMJ.

Mack a Flattery měli společný sen, který je hnál dál do vesmíru. Mackovi to bylo svým způsobem líto, protože nikdy neměl Flatteryho rád, ani během společného výcviku ještě na Měsíční základně. Rozdíly mezi nimi vynikly později při řízení řasy.

Kdyby měl Flattery tušení o tom, co jsme udělali, co řasa...

„Doktore MacIntoshi, raketoplán je připraven ke startu!“

MacIntosh vyručkoval z vížky a jediným odrazem nohou proplul obrovskou kontrolní místností až ke své osobní konzoli. Spud Soleus, jeho první asistent, se činil u primárního terminálu.

Pohled na displej číslo šest Mackovi sdělil, že si řasa v sektoru SLS počíná podle pokynů. Avšak displej číslo osm, to bylo něco jiného. Veliké ložisko řasy kus pod Victorii bylo stále svíjející se spleť. Těžko říct, kolik nákladních plavidel tam zmizelo. Stisknutím tlačítka si objednal další porci kávy.

„Jaké je zdržení?“

Spud pokrčil hubenými rameny, zůstal u své konzole.

„Říkali něco o náhradě za zpravodajský štáb. Znáš Flatteryho, ten nemůže udělat nic, aby přitom nekrá-koral do novin.“

„Koho střídali?“ zeptal se. Ucítil, jak mu srdce tro-šičku poskočilo. Doufal... ne, *plánoval si*, že se opět setká s Beatriz Tatooshovou. Myslel na Beatriz Tatooshovou denně od chvíle, kdy její raketoplán před téměř dvěma měsíci odletěl. Tam, kde mu docházely myš-lenky, nastupovaly sny, a vysnil si naději, že by si mohla zřídit stálou základnu na palubě Orbiteru.

„Nevím,“ řekl Spud. „Nevím ani proč. Zpravodajství bylo ještě před chvílí v pohodě. Viděl jsi to?“

MacIntosh zavrtěl hlavou.

„Jo, ty jsi byl ve své věži. Tatooshová tam měla pořad, říkala něco o tom, že se pohřešuje Ben Ozette. To jim asi rozhodilo štáb nebo tak něco.“

„Jo,“ řekl MacIntosh, „pro mě je ten chlap trochu moc svatoušek, ale myslí to dobře. Rozhodně poslední dobou šlape Řediteli na paty.“

Dwarf viděl, jak se od jedné z prázdných obrazovek odráží Spudovo sraštělé čelo.

„To není dobrý nápad, šlapat Řediteli na paty,“ řekl Spud. „Vůbec to není dobrý nápad. Jestli jsi neviděl zpravodajství, tak jsi taky neviděl sebe.“

„Mě? Co...?“

„Ten pořad, co natáčeli, hned když jsi instaloval tuhle stanici,“ řekl Spud. „Reprízovali ho. Před dvěma lety jsi neměl tak šedivé vlasy. Kéž by se na mě někdy Beatriz Tatooshová podívala tak, jako se dívala na tebe!“

„Nech si to!“ řekl MacIntosh.

Soleusova ramena mírně poklesla, ale mlčky zůstal u své klávesnice.

„Promiň,“ řekl MacIntosh.

„Nepatříčné,“ odvětil Spud.

„Chceš, abych to už vzal?“

„Kéž by to někdo udělal. Co se to sakra děje s naší řasou?“

„To není *naše* řasa,“ připomněl mu MacIntosh.

„Řasa je svoje... vlastní. My ji držíme v řetězech. Dělá to, co každá zotročená bytost s trochou důstojnosti v žilách – bojuje s okovy.“

„Ale Flatteryho lidé ji prostě prořezou, nebo ještě hůř, pokácejí celé stanoviště.“

„Ne navždy. To je základní problém otroctví. Pán je zotročen otrokem.“

„Ale jděte, doktore Macku...“

MacIntosh se zasmál.

„Je to pravda,“ řekl. „Podívej se do dějin, to je celkem snadné. A zrovna Flattery by to měl vědět. My klony jsme byli otroky své doby. První generace klonů to měla *skutečně* těžké. Klony se chovaly na farmách jako dárci orgánů. *Potřebovali* nás, ale potřebovali, abychom dělali, co se nám řeklo. On teď zotročil řasu, otupil její myšlení, protože potřebuje, aby ho poslouchala. Nemůže ji pořád ořezávat, protože nemá nazbyt čas, který potřebuje k novému růstu.“

„Co se tedy stane?“

„Měření sil,“ řekl MacIntosh. „A jestli bude Flattery ještě na pevnině, až k tomu dojde, měl by doufat, že řasa bude k něčemu potřebovat *jeho*, jinak bych si na něj nevsadil ani měďák.“

„Co je to měďák?“

MacIntosh se znovu zasmál, mohutným štekavým smíchem, který se hodil k jeho rozměrům.

„Nechci hádat, jak starý je tenhle výraz,“ řekl. „Když jsem byl na Měsíční základně, byly dva měďáky čtvrták, což byla čtvrtina dolaru. To bylo oběživo, které jsme používali. Ale začalo to dávno předtím.“

„My bychom řekli: ‚Nevsadil bych na něj ani sousto řepy.‘“

„To je patrně lepší příměr.“

MacIntosh ukázal na šest červených světélek, blikajících na kurýrní konzoli. „Čí hovory to nebere-me?“

„Ředitelovy,“ řekl Spud a otočil se na židli zády k desce konzole. „Chce, abychom něco udělali s tou řasou

v sektoru osm. Jako bychom se nesnažili.“

„Něco udělali... ha! Kdybychom přitlačili, spálíme si desku, řasu i všechny, kteří jsou v ní.“

„Copak ta řasa asi chce?“

„Co kdybychom ji nechali, ať je po jejím?“ zadumal se MacIntosh. „Tak by se to zjistilo. Copak by mohla udělat nového, co ještě neudělala?“

Spud pokrčil rameny a řekl: „Můj hlas máš. Jak přesvědčíš Ředitele?“

Pohled na displej ukázal, že se celé stanoviště řasy kroutí do jakéhosi víru jako vypouštěná vířivá vana. Pokud to MacIntosh mohl posoudit, Kontrola proudu byla na maximálním limitu svých sil, víc pro zadržení řasy udělat nemohla.

Spud ukázal na displej.

„Támhle je ohnisko elektrického odporu. Ta štěnice, co v té řase je, leží přímo *tam*.“

„Elektrická nebo mechanická?“

„Může to být cokoli, nebo obojí – v té oblasti je hustý provoz,“ řekl Spud. „Něco tam dole řasu rozhodně dráždí.“

„Ano,“ souhlasil MacIntosh, „to si myslím taky. Elektrický odpor vychází ze samotné řasy. Určitě na něco reaguje. To stanoviště není dost zralé, aby myslelo samo za sebe. Nebo by aspoň nemělo.“

„Doktore?“

„Jo?“

MacIntosh pozoroval konzoli, přehrávající změny konfigurace řasy během poslední půlhodiny. Něco ho dráždilo, něco, co by vysvětlilo to náhlé... *chování řasy*.

„Extrapoloval jsem cestu odporu.“

MacIntosh pohlédl na Spuda, který se činil u vlastní konzole, a uviděl velmi hubeného, velmi bledého asistenta. Spudův namířený prst se třásl vzrušením.

„Co to je?“

„Je to spirála, namířená do středu sektoru osm.“

„To znamená, že jedno ložisko řasy něco doručuje

sousednímu – nepřipadá ti to tak?“

„Nebo mu to souseď krade.“

„Spude, vsadím se, že máš pravdu.“

MacIntosh přistoupil ke konzoli a vytukal dvěma obrovskými ukazováčky sekvenci. Červená světla na kurýrním panelu zhasla.

„Právě máme poruchu přenosu dat,“ řekl MacIntosh a mrkl na Spuda. „Až příště Flattery zavolá, řekni mu, že to bylo selhání hardwaru a že jsi to osobně vyřešil. Možná tě za to povýší. Jestli jsem hádal špatně, bude moje místo volné. Teď bychom klidně mohli popustit té řase otěže a uvidíme, kam sakra poběží.“

MacIntosh uslyšel, jak Spud za jeho zády polkl, a usmál se.

„Co je na tom, Spude? Je to *rostlina*, nikam neutěče.“

„No... jenomže on Flattery nevěří nikomu – to by se mu podobalo, kdyby nastražil nějaký chyták...“

„Nastražil,“ řekl MacIntosh, „a tohle stanoviště se samo zničilo, je to pár let. Ale ještě tam neresetoval náboj – řasa by neměla začít jancit takhle brzy.“ Čekal s elektrickým nábojem, až se objeví shluk čar.

„Tak!“ řekl, a stiskl signál *odeslat*. „Teď budeme sedět a koukat, co se semele. Tam uvnitř je něco bizarního a já bych byl rád první, kdo se dozví, co to je. Když už nemůžeme s tímhle stanovištěm nic *dělat*, snad se od něj můžeme něco aspoň *naučit*. Kromě toho,“ znovu mrkl, „tam dole je Flattery, ne my.“

Přerušil ho pípavý signál od konzole. Zapnul interkom na Velení startu.

„Za pět minut vypouštíme ptáčka vaším směrem,“ řekl hlas. „Jsou nějaké kontraindikace?“

„Ne,“ řekl MacIntosh. „Proudy na vašem stanovišti jsou stabilní, porucha dorazí do vaší lokality přibližně za jednu hodinu.“

„Rozumím, Kontrolo proudu. Start se spustí za... čtyři minuty.“

Nesmírnost se s lupnutím vymrštila šokem ze svobody a pak nechala své úponky a listy plynout v šimravém blahu. To už bylo dávno, co se toto spojení stanovišť cítilo dobře, a takhle dobře se necítilo ještě nikdy. Ponorkové vlaky tonoucí mezi jeho úponky už byly bezvýznamné.

Mezi listy vycházel tep, čeření po celé Nesmírnosti od maličkého křídlového člunu vznášejícího se na jejích vnějších okrajích. Masa chapadel křídla kolébala a těšila se z vůně *já*, kterou vydával ze své křehké pokožky.

Malé plavidlo bylo kluzké a Nesmírnost věděla, že je nadmíru choulostivé, takže je jemně kutálela od listu k listu směrem dovnitř. S vůní Jediného se mísily i jiné. Jedna z těch vůní byla známá, provokativní, řasovitá. Holomistr Rico LaPush byl ve společnosti někoho, na koho už řasa narazila před... před... No, to je jedno. Brzy to zjistí.

Nesmírnost se naučila vyčenichat holojazyk lidí z jejich spektra všelijakých pachů. Usoudila, tentokrát záhy po procitnutí, že bude muset s lidmi mluvit, aby mohla žít. Dospěla také k závěru, že bude muset mluvit holojazykem, pokud chce s lidmi komunikovat.

Křídlový člun se snažil vykroutit ze sítě řasy. V úponcích teď bylo mnoho bolesti tam, kde se všechny vlaky uvězněné v sektoru osm snažily propálit, prořezat, prosekat si cestu ke své milované atmosféře nahoře. Některé části řasy se reflexivně svíraly a drtily, ale když se pachy smrti posádek smísily s mořem, řasa sama se přinutila ke klidu a rozumné úvaze.

Smrt, připomínala si, není řešením života.

Nesmírnosti se podařilo otevřít několik řasocest a žasla nad lehkým baletem ponorek, směřujících vzhůru. Jen zářivě bílý holovizní křídlaček zůstal v sevření Nesmírnosti. Namáhal motory ve snaze uprchnout, ale ani jednou po svém trýzniteli nesekl. Tohle Nesmírnost od Jediného očekávala, civilizované chování v náruči řasy, a očekávala to i od ctihodných společníků Holomistra Rica LaPushe.

Ve svědomí nalézáte strukturu, formu vědomí, krásu.

**Kerro Panille, Překlady z Avaty,
Dějiny**

Beatriz poslouchala, jak ředitel odpalovací posádky odpočítává poslední minutu do amplionu. Roztřesené prsty cvakaly kovovými sponami, když si upevňovala postroj. Snažila se navodit představu, že pásy kolem ní jsou Mackovy paže, a pokoušela se namluvit si, že ji objímají stejně jako Benovy té noci, kdy projížděli starým Vashonem. Nedařilo se jí to. Nic nedokázalo vymazat vzpomínku na její štáb, zmasakrovaný jako sebeti v ohradě.

Kvůli omylu, říkala si. Všichni zemřeli, protože se ten prevít spletl.

Věděla, že se kapitán bojí, cítila to z něj ještě než ve studiu vydal poslední rozkaz. Očividně netušil, zda ho Flattery za jeho rozhodnutí povýší nebo popraví. Beatriz věděla, že je tu v sázce i její život, snad i mnoho dalších životů.

„Deset sekund do startu.“

Dlouze, zvolna se nadechla ústy a vydechla nosem. Téhle relaxační technice ji naučil Rico, když se před pěti lety málem všichni utopili.

„Pět, čtyři...“

Trochu se nadechla.

„...jedna...“

„Bota“ ze stlačeného vzduchu je vykopla vzhůru odpalovacím tunelem a dvojice Atkinsonových trysek je vymrštila směrem k oběžné dráze. Tuhle část cesty nenáviděla – připomínala jí, jak jí tenkrát, když zrovna začínala chodit do školy, seděla na hrudi ta tlustá holka. Nelíbilo se jí, jak se jí námahou zplošťuje obličej. Při

tomto startu si však nedělala starosti s vráskami, se-
lháním motorů, uvězněním na oběžné dráze. Starosti jí
dělal ten kapitán a to, jak by ho mohla přesvědčit, že je
nutné nechat ji naživu.

Nikdo v kabině raketoplánu jí nebyl na pohled po-
vědomý. Většina z nich se převlékla z maskáčů do
civilního oblečení. Byli zticha, Beatriz si říkala, že
určitě zvažují důsledky té střelby. Neviděla muže, který
to začal. Toho muže se bála ještě víc než kapitána – Ben
vždycky říkal, že člověka nejspíš zabijou ti nervózní.

*Jak to, že měl takovou pravdu a že je tak daleko ode
mě?*

Třela si unavený obličej a poplácala si tváře, aby
udržela hysterii na uzdě. Potřebovala informace, po-
třebovala jich spoustu.

Mack, říkala si. Ten mi pomůže, určitě!

Na okamžik se bála i jeho. Koneckonců byl původ-
ním členem posádky, stejně jako Flattery. Pracovali
společně dávno předtím, než procitli z hybernace na
Pandoře.

Co když... Co když?

Setřásla své obavy. Jestliže už její představivost
musí předbíhat, pak ať ji raději učiní Mackovým spo-
jencem, než protivníkem. Mack se vůbec nepodobá
Flatterymu, to věděla. Dokonce i Mackem otřásla
zpráva, že Flattery změnil Alyssu Marshovou v Orga-
nické myšlenkové jádro.

„Nikdy jsem nevěřil, že něco takového potřebuje-
me,“ řekl jí mezi čtyřma očima. „Teď, když nám po-
máhá řasa, jsem ještě víc přesvědčen, že OMJ byla jen
další zabudovaná frustrace, návnada, která nás měla
zahnat ještě dál od lidskosti.“

Podle zpráv – Flatteryho zpráv – byla Marshová
nalezena *in extremis* po nehodě v řase. Vysvětloval jí,
že klony jsou jenom věc, často pouhé skladiště ná-
hradních dílů, a jak byla Alyssa Marshová připravována
na tuto chvíli od dětství. Teď si Beatriz uvědomovala,
jak šťastná náhoda to byla pro Flatteryho, jaká smůla

pro Marshovou, pro její studie řasy po boku Dwarfa MacIntoshe.

Co udělá MacIntosh?

Také bude potřebovat informace. Jako třeba: kolik lidí je v téhle eskadře? Jaké zbraně? Mají nějaký plán, nebo je to jen reakce na ty zabitě na pevnině? Nemohla si vzpomenout, kolik lidí pracuje na oběžné stanici – dva tisíce? Tři? A kolik bezpečáků mají na palubě?

Moc ne, rozpomněla se. Jen hrstku, aby zvládla rvačky a drobné krádeže mezi dělníky.

V kapitánově eskadře jich napočítala dvaatřicet, když nastupovali do raketoplánu, a každý z nich byl těžce vyzbrojen. Osm z nich dostalo za úkol doplnit její štáb, a ti brblali pod dvojnásobným nákladem. V téhle partě byla spousta starých, znetvořených mutací. Na palubu nakládali většinou zbraně, ale několik málo z nich se dost vyznalo v holovysílání na to, aby s sebou vzali nutnou kostru toho, co budou potřebovat k vysílání zpravodajství. Pár techniků mělo za úkol dohlížet na OMJ.

Beatriz zvládla třesavku z nejhoršího, a nyní, pevně připoutaná v křesle, se málem sesypala.

Ne, varovala sama sebe, drž se! Nikomu z mrtvých nemohu pomoci. Jsem jediný svědek proti nim.

Doufala, že konzolová nahrávka tam dole přežila a že ji najde někdo ze sympatizujících.

Komu by to měl ukázat, kdo by mohl něco dělat? ptala se v duchu. Flattery?

Beatriz se pro sebe sténavě zasmála, potom ucítila kapitánův stisk na rameni. Byl pevný, ne bolestivý. Nebyl vlídný. Připomínal jí otcův stisk té noci, kdy zemřel, a stejně slábl, když se vypnuly motory. Tenhle člověk je stejně starý jako její nejmladší bratr, ale v jeho tmavých očích je nekonečno. Mnoho moudrosti tam neviděla.

„Vím na co myslíte,“ řekl. „Už jsem zajal stovky vězňů. Sám jsem byl vězeň. Věřte mi, vím na co myslíte.“

Gestem poslal pryč strážce po jejím boku a překvapivě nemotorně se v beztlížném stavu přesunul vedle ní. Jeho hlas zněl skřípavě, namáhavě, jako by předtím křičel. Mluvil dál, zatímco se jeho muži vzdálili z doslechu, s kradnými pohledy; jen sem tam prohodili pár slov.

„Oba jsme na tom špatně, vy i já. Oba z toho potřebujeme nějak ven.“

Musela souhlasit.

„Tady nahoře to bude buď všechno nebo nic, jsme v pasti. Žádný z nás tomu sám neunikne, potřebujeme se navzájem.“

I s tím musela souhlasit.

Ale jen pro tuto chvíli, ujišťovala se v duchu, jen než najdu Macka.

Beatriz si uvědomovala, že jakkoli jí to bylo odporné, její život závisí na komunikaci s tímhle člověkem.

„Jste voják, důstojník. Jak to, že takhle riskujete? Z okamžitého popudu byste to neudělal. Tohle je nějaký plán a my... já do něj prostě zapadám...“

„Můj bože, vy jste ale bystrá!“ vyhrkl kapitán. Oči se mu zatřpytily. „Můžeme jen zvítězit, Flattery je hotový. Máme Vesmírnou loď a Orbiter – dostatečné zásoby potravin na léta. Ovládáme jejich proudy a počasí. Máme Flatteryho milované Organické myšlenkové jádro – do prdele, můžeme je na loď napojit sami a odletět odtud...“

Zbytek neslyšela. Její mysl se soustředila na to, co řekl na počátku: „dostatečné zásoby potravin na léta.“

Jestli zabije všechny na palubě Orbiteru.

„...bude to muset vzdát,“ říkal kapitán. „Ta chátra dole se do něj pustí a on se neodváží zničit všechno, na čem tady nahoře pracoval. Ten, kdo ho porazí na zemi, se pak může dohodnout se mnou.“

On to skutečně udělá, říkala si. Zabije všechny na palubě.

Vzal ji za ruku a Beatriz mu ji vytrhla s odporem, který nedokázala skrývat.

„S *námi*,“ řekl. „Myslel jsem to vážně, že se mohou dohodnout s *námi*. S vámi a se mnou. Uvěří všemu co jim řeknete, aspoň na čas.“ Naklonil se blíž a zašeptal: „Nechcete přece udělat další chybu, zabít další lidi.“

Vymrštila se z křesla, nedbajíc na to, kam ji odraz v kabině bez tíže zanele. Nikdo ji nepronásledoval. První madlo, jehož se chytila, ji zadrželo vedle dvojice bezpečáků, mladších než mladý kapitán, kteří si procházeli základy triangulace holokamery.

Oni skutečně hodlají vysílat, pomyslela si.

Ohlédla se na kapitána. Byl k ní zády, říkal něco několika mužům. Tón jeho hlasu, ráznost gest jí sdělovaly, že mluví služebně. Byla to pravda, obešel by se bez ní. Byla to pravda, jestliže mu pomůže, může zachránit jiné. Nedokázala se přimět, aby s ním promluvila, aby k němu sama přistoupila. Vzdychla a přerušila své dva nové kameramany.

„Ne,“ řekla, „s tímhle nastavením dostane alfa set jenom patnácti stupňový záběr. To je dobré, když zabíráte start, ale my budeme uvnitř, v malém prostoru...“

Zatímco dávala pokyny dvěma mladým amatérům, všimla si, že ji Brood pozoruje. Jednou na ni mrkl a Beatriz úspěšně potlačila třas, který jí přejel po páteři.

„Budou chtít vidět Organické myšlenkové jádro při přepravě, a budou chtít něco vědět o jeho – její – minulosti. Začneme tím, že něco z toho předtočíme.“

Dvouhodinový let strávila tím, že instruovala své nové kameramany, dva muže a ženu. Žádného z nich si nepamatovala z masakru ve studiu OZR. Beatriz dávala jejich společnosti přednost, i když byli podřízeni kapitánovi. Ať už to byla náhoda nebo úmysl, během letu na nikoho z té eskadry nenarazila.

Organické myšlenkové jádro bylo živoucí mozek, uzavřený ve složité plazmaskleněné nádobě, kde byl prostor pro budoucí napojení. Složitě vodiče budou spojovat mozek s kontrolním systémem na palubě Vesmírné lodi. To, co neočekávala, ji vyděsilo nejvíc.

Podporují je... mrtvoly!

O něčem takovém dělala reportáž před několika lety. Vědci napojili mozek z rozbitého těla k tělu zdravému, které utrpělo masivní zranění hlavy. Obojí se navzájem udržovalo naživu, ačkoliv se zdravým mozkem nebylo možné komunikovat. Tehdy tam byl prostě uvězněný, odříznutý od vnímání života i snu. Zhluboka se nadechla a nechala se vést reportérkou v sobě.

Vedoucí zdravotník měl spoustu čilých obličejových tiků a každá z jejích otázek jako by je posilovala. O principu celé věci se nedozvěděla nic víc, než co už věděla z předběžného studia nebo prostřednictvím Dwarfa MacIntoshe.

„Jak dobře víte, právě selhání OMJ nás dostalo na Pandoru.“

„Pokud vím, OMJ byla tradičně odebírána novorozeňatům se smrtelnými vrozenými defekty. Toto OMJ pochází z dospělého člověka. Čím se bude lišit jeho výkon?“

„Ve dvou věcech,“ odpověděl zdravotník. „Za prvé, tenhle člověk v čase konverze umíral, tudíž by mělo – měla být vděčná za prodloužení svého života v užitečné, ba ušlechtilé roli. Za druhé, tato osoba přežila nejdelší hybernaci, jaká je lidstvu známa, a procitla k životu na Pandoře. Ví, že mají-li lidé přežít, musí to být jinde. Může čerpat útěchu z toho, že bude nástrojem takového přežití.“

„Ví něco z toho?“

Zdravotník se zatvářil ohromeně.

„Mnohé z toho bylo zahrnuto do jejího počátečního výcviku. Zbytek dovozujeme z důkazů.“

„Jaká to byla osoba?“

„Jak to myslíte?“

Zdravotníkovy tiky se rapidně zrychlovaly do velmi znepokojivého crescenda.

„Říkáte v podstatě, že přijme tuto povinnost z lásky k lidstvu. Měla ve svém životě lásku? Muže? Děti?“

Kamerový štáb to začínalo bavit. Nepřinesli do maličkého prostoru monitor, a Beatriz toho teď litovala. Přece jen to možná bude pěkná reportáž.

Beatriz upřeně hleděla na mozek za sklem a přitom věděla, že je živý, že je to *osobnost*. Také si uvědomovala, že zdravotník je obklopen eskadrou, která vyvraždila její štáb, a on pravděpodobně nemá nejmenší tušení, co se událo.

Nikdo se to nedozví, jestli jim to neřeknu, říkala si Beatriz. *Jsem jako tenhle mozek, odříznutá, ale uvnitř živá. Copak se jí asi zdá?*

„Vím o té osobě velmi málo,“ řekl zdravotník. „Je to v záznamech. Vím, že měla dítě, které dala k adopci, aby mohla pokračovat ve studiích na předsunutých výspách řasy.“

„Doktor MacIntosh před dvěma roky uvedl, že Organická myšlenková jádra byla hrubá, krutá, neefektivní a zbytečná,“ řekla. „Chcete to nějak komentovat?“

Zdravotník si odkašlal.

„Vážím si doktora MacIntoshe. On sám spolu s Ředitelem a tímto OMJ je jedním z posledních trosečníků z původního letu starého *Pozemšťana* – ‚Lodi‘, chcete-li. Ano, je pravda, že tu byla selhání a ta vyžadovala určitou kompenzaci, ale tyhle mouchy se už vychytily.“

„Některým z našich diváků by váš termín ‚kompenzace‘ mohl připadat trochu chladný. Ta ‚kompenzace‘, o které mluvíte, bylo první známé stvoření umělé inteligence – takové, která byla nakonec chytřejší než její stvořitelé, takové, o níž jsou mnozí přesvědčení, že je osobností ‚Lodi‘, takové, kterou většina Pandořanů dosud uctívá jako boha. Proč vaše oddělení pokračuje v práci nezdařeným směrem OMJ, vyříznutých lidských mozků, namísto aby se věnovalo umělé inteligenci?“

„Dostali jsme pokyn ubírat se tímto směrem.“

„Dostali jste *rozkaz* ubírat se tímto směrem,“ opra-

vila ho. „Proč? Proč je Řediteli milejší neúspěch než úspěch, který mu zachránil život... i jí?“

Beatriz ukázala na OMJ přidrátované v boxu, hluché, slepé a tupé po boku svého teplého, mrtvého hostitele.

„Tak dost!“

Z kapitánova hlasu za zády ji zamrazilo na páteři a ruce se jí roztřáslly. Zůstala oněmělá a omráčená, zatímco si technik a její štáb prohlíželi podlahu a vlastní obuv.

„Promluvíme si v kabině.“

Následovala ho ze skladovacích prostor raketoplánu do šera pasažérské kabiny.

„Musel jsem vás zarazit,“ řekl. „Očekává se to ode mě, bez ohledu na můj názor. Brzy nebude třeba žádné přetvářky. Připravte se k přistání. Až budeme na palubě, dostanete informační materiály k novému zpravodajství.“

Tři bezpečáci z Orbiteru otáleli v přístavišti, když se příklop raketoplánu otevřel. Byli připravení na tisk, na holovizní štáby, ale nebyli připravení na kapitána Brooda. Kapitán zůstal uvnitř příklopu s Beatriz po boku.

„Tři muži tam venku,“ řekl jí mile. Pohlédla mu do očí, znovu se v nich objevil stejný divoký třpyt. Snažila se nedívat se mu do tváře. „Vyberte si jednoho pro sebe. Jednoho... pro pobavení.“

Byla omráčena otázkou i jeho klidným, odzbrojujícím chováním. Cítila, jak jí něco stoupá v zátylku, něco, co ji tam šimralo už na pevnině, než začalo to zabíjení.

„Žádného z nich nechcete?“ odpověděl za ni. „Vy jste ale vrtošivá!“

Odtáhl ji stranou a dal mužům za jejich zády pokyn k palbě. Během několika vteřin ležela téměř čtvrtina orbiterské ochranky mrtvá na podlaze.

„Zlikvidujte je skrz vzduchový uzávěr v raketoplánu,“ řekl svým mužům. „Pokud v místnosti zabijete

jednoho, zabijte je v ní všechny. Nechci vidět žádná těla. Beatriz ohlásí, že na palubě Orbiteru a Vesmírné lodi probíhá vzpoura. Poslali nás, abychom ji zastavili.“

„Proč mi to děláte?“ zasyčela Beatriz. „Proč mi říkáte, že mám na vybranou, třebaže nemám? Chtěl jste je stejně zabít, ale musíte do toho zatáhnout mě...“

Mávl rukou ledabylým gestem, které si dlouho spojovala s Flatterym.

„Rozptýlení,“ řekl. „Součást hry... Ale vidíte, už jste díky tomu silnější. Mě to pobaví a vás to posílí.“

„Mě to *trýzní*,“ řekla. „Nechci posílit. Nechci, aby lidi umírali.“

„Každý umře,“ řekl a pokynul svým mužům, aby se vyloďili. „Je to plýtvání, pokud něčí smrt nikomu nepomůže.“

Každý, kdo se stane pánem města zvyklého na svobodu, a nezničí je, může očekávat, že jím bude zničen.

**Machiavelli,
Vladař**

Oblíbenou barvou Spidera Neviho byla zelená, připadala mu uklidňující. Hnal Flatteryho soukromý křídílák napříč zelenavým mořem a nechával si měkkým velitelským křeslem zkonejšit napětí v zádech a ramenou. Zelená byla barva čerstvě narostlé řasy, a desetitisíce čtverečních kilometrů se jí rozprostíraly kolem nich, kam až oko dohlédlo.

Někdy za slunných dnů Nevi vyrazil s křídílákem z kotviště, jen aby se nechal unášet nad ložiskem řasy, užíval si vůně slané vody a jódu a klidu vší té zeleně. Neměl rád červenou, připomínala mu práci a vždycky působila tak *hněvivě*. Vnitřek Flatteryho křídíláku byl laděn do červena, čalounění bylo červené. Kávový šálek, který mu Zentz podal, byl také červený.

„Co je na té Tatooshové tak zvláštního,“ brblal Zentz, „že je do ní Ředitel celý divý?“

Nevi otázku ignoroval, zčásti proto, že neposlouchal, zčásti proto, že mu to bylo jedno. Chystal se k prvnímu dennímu doušku kávy, když zablikalo varovné světlo Navcomu. Téměř si toho nevšiml, protože světélko bylo červené jako všechno ostatní. Z konzole zazněl řezavý varovný tón a Nevi sebou trhl, až si vyšplíchl kávu do klína kombinézy. Říkal si, že ten tón by asi nepřeslechl, ani kdyby byl v komatu. Jejich křídílák po tom varování automaticky zpomalil.

„Tak do toho!“ řekl Zentzovi. „Poslechneme si to.“

Zentz přidal systému Navcom hlasitost. Nevi nesnášel šum vysílačky, jestliže se snažil odpočívat, na-

řídil ji tedy Zentzovi vypnout, jakmile se ocitli na volném moři.

„...blížíte se k oblasti označené příkazem ‚zákaz vstupu‘. Sektor osm je narušený, řasocesty nejsou bezpečné. Vyšlete kód svého cíle a na obrazovce se vám objeví alternativní trasy. Buďte připraveni nabrat trosečníky. Opakuji – varování, červený kód, jste...“

Nevi spustil křídla na vodu a nechal motory běžet na neutrál.

„Blázní!“ zamumlal Nevi. „Dostali příkaz, aby ji nepouštěli k řase.“

„Myslíte, že tam jsou? Možná to stihli, než...“ Zentz umkl, protože spatřil hněv v Neviho očích.

„Nastavte displej!“ nařídil Nevi. „Chci se na to ‚narušení‘ podívat.“

Vyťukal tajný přenosový kód do Flatteryho příbytku. Voda kolem křídla už nebyla jenom zvlněná, ale divoká, a daleko od břehu Nevi rozeznával části velkého ponorkového vlaku, vyskakující na hladinu.

„Ano?“ Byl to ženský hlas, strohý.

„Tady Nevi, dejte mi Ředitele.“

Na obrazovce se rozprostřel záběr, který Zentz prve nastavoval. Nevimu připomněl meteorologický obraz hurikánu – všechno se z vnějšku vířivě hnulo směrem ke středu. Ale byla to řasa, ne mraky, a dělo se to pod mořem, takřka na dohled od jejich stanoviště. Zdržování z Flatteryho kanceláře mu radost neudělalo.

Ženský hlas se ozval znovu, stejně stroze jako předtím.

„Ředitel nemá čas, pane Nevi, jsme tady v plné pohotovosti. Někdo vyhodil do vzduchu jednu z vnějších kanceláří, jednotka ochranky zaútočila na kalalošskou elektrárnu a je tu nějaký problém s řasou v sektoru osm...“

„Já jsem právě teď v sektoru osm,“ řekl tak klidně, jak to jen dokázal. „Jestli nemůže mluvit, dejte mi přímou linku do Kontroly proudu.“

„Spojení s Kontrolou proudu je už skoro hodinu přerušeno,“ řekla. „Pokoušíme se zjistit, co to znamená...“

„Nechám frekvenci otevřenou,“ odsekl Nevi. „Dejte mi ho *hned!*“

Reagovala pouze tím, že přerušila spojení. Nevi si na okamžik sevřel prsty kořen nosu, aby zahnal nastupující bolest hlavy.

„Měl jste z ní něco vytáhnout,“ řekl Zentz. „Jak to myslela, ‚jednotka ochranky *zaútočila* na kalalošskou elektrárnu?‘ My kalalošskou elektrárnu *chráníme*.“

„Musíme zjistit, kde je Galli, a musíme ji rychle dostat,“ přerušil ho Nevi. „Potřebujeme ji k vyjednávání, bez ohledu na to, co se děje.“ Upraveným nehtem zaťukal na obrazovku Navcomu a sledoval spirálovitou cestu, která se vinula od okraje ke středu.

„Hádám, že je někde tam,“ zadumal se, „a všechno tam směřuje na střed. Není čas vozit sem nějaké zbraně. Musíme je dohnat nebo zadržet.“

„Chcete říct... sledovat je tam?“ zeptal se Zentz. „A co útok na elektrárnu? Dole mezi mužstvem se něco děje a moji lidé...“

„Vaši *lidé* se zřejmě nemohou rozhodnout, vůči komu budou loajální,“ řekl Nevi. „To si mohou rozhodnout mezi sebou. Ale jestli je vám to milejší, vysadím vás tu s vysílačkou.“

Zentzova masivní tvář zbledla a pak se zarděla.

„Nejsem žádný zbabělec,“ vzchopil se. „Právě se něco děje v Rezervaci, kde jsem...“

Flatteryho přenosová frekvence se přihlásila svým zvláštním tónem a z amplionů zapraskal Ředitelův hlas.

„Pane Nevi, máme tu naléhavé problémy, které vyžadují naši plnou pozornost. Co chcete?“

„Chci přímé spojení na Kontrolu proudu. Zbláznila se tady řasa, a pokud chcete Galli, musíme řasu srovnat nebo sejmut.“

„Monitoruji její počínání,“ řekl Flattery. „Aplikovali do toho sektoru plnou energii a všechny ponorky se vynořily na hladinu. Tady to začíná být nepříjemné. Ve vnější části mého obydlí vybuchla asi před půl hodinou bomba. Zabila členku mého štábu Rachel a toho strážného, Ellisona. Vypadá to, že tu zatracenou věc přinesl dovnitř *on*. Sbalte to tam co nejrychleji a vraťte se sem. Možná tu spustíme kód Brutus. Náš náčelník ochranky má co vysvětlovat.“

Spojení na Flatteryho konci se přerušilo.

Kód Brutus, pomyslel si Nevi. Tak už to začíná. Aspoň tady venku, zrovna teď, si nemusíme vybírat strany.

Neměl pochyb o tom, ke které straně se přidá Zentz. Pro Zentze znamenal návrat k Flatterymu jistou pravdu. Příliš mnoho chyb, příliš málo strategie.

Možná se už do toho pustil, pomyslel si.

Zentz mluvil vysílačkou se svým velitelským centrem v Rezervaci, seřvával nějakého majora. Jestli byl tohle převrat ze strany ochranky, pak nevěřil, že se na něm Zentz podílí.

Nevi pozorně sledoval obrazovku, kde se konfigurace řasy na pohled neměnila.

Stálo by to za to, vyrazit za nimi?

Říkal si, že pravděpodobně ano. Různým frakcím Pandory stačí jen symbol, aby se spojily, a Nevi věděl, že Crista Galli je pro tento úkol jako stvořená. Raději ať ji dostane do rukou *on*, než Stínobox. Kromě toho manévroval kolem neposlušné řasy už v minulosti a nikdy neměl problémy, které by nedokázal zvládnout. A jestliže došlo k převratu, mohlo by se na Neviho pohlížet jako na hrdinu, který se snažil Cristu Galli *zachránit*, spolu s velmi populárním Ozettem. Tím by získal média na svou stranu.

Ať tak nebo tak – ten LaPush musí pryč, říkal si. Ten dělá zatraceně moc potíží, a zatraceně dlouho.

Nevi nechtěl být člověkem, který bude vládnout Pandoře, pokud tohle všechno směřuje právě k tomu.

Byl spokojen s pozicí stínu, aranžéra možností. Jeho znechucení Flatteryem a jeho stylem bylo rok od roku nesnesitelnější, ale sám po horkém křesle nijak netoužil.

Kód Brutus, říkal si. Pokus o převrat zevnitř.

Nevi si nemyslel, že by byl Zentz schopen provést převrat, ačkoliv musel uznat, že právě teď má dokonalé alibi – na moři s Ředitelovým nejvyšším asistentem, známým a výkonným nájemným vrahem.

Zentz dokončil seřvávání majora, velícího elektrárně, a konfigurace řasy na monitoru se nezměnila ani za mák. Nevi zkontroloval palivové rezervy: všechny čtyři nádrže plné. Natlakoval palivo, stáhl hydrokřídla a vysunul vzdušná křídla.

„Vracíme se?“ zeptal se Zentz. Jeho hlas zněl dychtivě, ale ne hamižně.

„Ne,“ usmál se Zentz. „Najdeme je ze vzduchu a pak půjdeme pod vodu. Paliva máme dost skoro na hodinu.“

Po hodině budou muset sednout na vodu, aby extrahovali další vodík, ale Nevi měl v plánu mít už do té doby na palubě vše, co potřeboval.

Nejvyšší funkce lásky spočívá v tom, že činí z milovaného jedinečnou a nenahraditelnou bytost.

**T. Robbins,
z *Literární encyklopedie atomového věku***

Beatriz hnali chodbou a zamkli ji do improvizovaného holovizního studia Orbiteru se třemi techniky z Broodova štábu. Nikdo z těch tří se nezúčastnil zabíjení na odpalovací základně, ale žádný z nich jí také neměl co říct. Velká přenosná obrazovka za ní skrývala reflektory a zrcadla, která pokrývala všech šest stěn studia. Obrazovku zdobilo stejné holovizní logo, jaké nosila na levé straně prsou na bundě: bylo to oko, dvojrozměrné, ale zornička byla holografická.

Beatriz milovala čerstvý vzduch a nikdy se jí nezamlouval klaustrofobický svět uvnitř studií. Právě proto se jí tak dobře spolupracovalo s Benem a navzdory všem nabídkám trávila tolik let v terénu. Nedávné povýšení jí přineslo spoustu práce ve studiu a kontrakt jí zaručoval místnost s vyhlídkou – na papíře. Chyběl jí pocit plynutí, který měla, když vyrůstala jako Ostrovanka.

Na palubě Orbiteru jí byla přidělena okrajová kóje, víc než kilometr od studia, které bylo blízko osy. Ze své kóje pozorovala, jak se Pandora nad jejím lůžkem probouzí a usíná. Její otec, rybář, bude mít zrovna teď odpolední pauzu. Uvnitř studia nebyl ani den, ani noc.

Broodovy pokyny byly jednoduché a chladné: „Jen klid, práci provedeme my. Vy jen přečtete, co budete mít před sebou, až se rozsvítí světlo.“

Malá bezpečnostní kamera, připevněná vysoko na stěně, sledovala každý její pohyb. Byla to hračka, tretka v porovnání s propracovanými kamerami a triangulátory, které její tým používal na odpalovací základně.

Holovizní technika byla rok od roku horší. Chyběly jí vlastní přístroje.

Ty byly nejlepší, říkala si. A ta poslední nahrávka je možná ještě v nich.

V duchu se ptala, zda je Broodovi muži sebrali.

Tu techniku vyráběl Rico, říkala si, a ty triangulátory taky. Ty nepřehlédne nikdo, kdo se vyzná v kamerách.

Pocítila první nával skutečné naděje. Ty kamery dole na odpalovací základně vůbec nebyly.

Jsou tady, říkala si, nebo jsou aspoň na oběžné dráze s námi.

Nechtěla přemýšlet o těch nahrávkách. Prozatím se chtěla soustředit jen na kamery.

Nemohla se ubránit otázce, co s těmi nahrávkami udělají.

Nechají si je jako rezervu. Budou nahrávat přes ně, až jejich ostatní kazety budou plné.

Pochybovala, že by na to, co tento tým plánuje, bylo zapotřebí mnoha nahrávek. Ale technici je vzali s sebou, to bylo logické.

Možná jsou ještě v raketoplánu.

Nechtěla se vracet k tomu příklopu, kde Broodovi muži postříleli strážné.

Beatriz vzhlédla k pozorovací kameře.

Je za tou věcí člověk, uvažovala, nebo jen nahrává?

Pomyslela si, že nebudou plýtvat kazetami. Technici ji úplně ignorovali. Pracovali rychle na několika střihačských a zvukových pultech, koordinovali něco mezi sebou. Tušila, že to má něco společného s ní.

Možná za tím nikdo není.

Zablikalo tříhodinové světlo. Tři hodiny odpoledne, to znamená začít dávat dohromady zprávy o šesté. Sehnat nahrávky byl jen jeden z problémů. Dalším problémem bylo vložit je do vysílání holovizního nočního zpravodajství pod dohledem Broodových mužů. Věděla, kdo by jí s tím druhým problémem mohl pomoci, a byl to právě člověk, jehož toužila spatřit nejvíc.

Mack by mohl dostat zprávu na pevninu, nastavit ji na správnou frekvenci a digitálně zakódovat.

Věděla to, protože jednou to už pro ni na Benovu žádost udělal.

Učil mě, uvědomila si. Ben si asi říkal, že k něčemu takovému jako tohle by jednou mohlo dojít.

Většina Pandořanů je tak hladová, že nemůže bojovat – to věděla. Tisíce jich už spalo v děrách vyhrabaných do skalních náspů, pod potrhaným plastem, bezbranní vůči démonům i počasí. Od své rodiny se naučila, že boj je jen jednou z cest.

Vzpomněla si na něco, co jí kdysi řekl dědeček, na něco, co posledně řekla Dwarfu MacIntoshovi: „Vzdělávat, agitovat, organizovat.“

Flattery zorganizoval svět. Nyní chtěla Beatriz využít té organizace proti němu.

Komunikace to dokáže. Lidé mají svá těla. Koordinace všech těch těl se stane klíčem k jejich svobodě.

Jak to provést?

Možná se jí to nepodaří. Jaké pak bude její poselství?

Mohlo by to zachránit taky Bena a Rica, říkala si, ačkoliv kdesi hluboko v ní už začínali mizet. Snažila se přimět svou šokovanou a vyčerpanou mysl zpracovat vše, co se událo za posledních čtyřadvacet hodin, všechno, co se zpracovat dalo.

Musím se dostat k Mackovi, říkala si. *Totíž pokud ho Brood... pokud Brood...*

Neodvážila se dokončit myšlenku. Soustředila se na to, s čím musela pracovat. Tohle malé studio na palubě Orbiteru bylo od počátku jejím projektem, její zámluvou, proč zůstat blízko ke hvězdám. Bylo o trochu větší než studio na odpalovací základně. Flattery je sem dal nainstalovat, aby měl jistotu, že Projekt Vesmírná loď bude zdokumentován co nejlépe, že bude mít tu nejlepší publicitu, plnou pozornost světa. Už věděla, co bylo od počátku jeho primárním cílem –

odvrácení pozornosti, něco, co by lidi nutilo pohlížet vzhůru, zatímco je Flattery okrádal o plody jejich práce.

Studio bylo rozděleno na šest technických jednotek a jedno přenosové pracoviště, kde pracovala Beatriz. Prostory byly velmi stísněné. Šest střihačských obrazovek a dvoje hodně velké hodiny je udržovaly ve styku se světem. Přes šest obrazovek se valila ustavičná rychlopalba obrazů, jak střihačský tým na pevnině projížděl materiál natočený přes den v terénu a vybíral. Uprostřed místnosti bylo malé holopódium pro závěrečnou simulaci, a za ním velká obrazovka. Hodiny i kručení v břiše jí sdělovaly věci, které netoužila vědět.

„Tři hodiny do přenosu,“ řekla.

Konzole jí sdělovala, že mluví do vypnutého mikrofonu.

Zvýšila hlas. „Máme pět hodin zpoždění.“

Žádná odpověď. Technici pracovali, jako by byla kusem nábytku. Přeposílali vlastní nahrávky na pevninu k sestříhání a zařazení.

Beatriz si pustila na jednu z obrazovek svou nahrávku Organického myšlenkového jádra a potlačila třas. Tohle je *člověk*, živoucí myslící mozek, udržovaný naživu napojením na komatózního hostitele. Uvažovala, co to kóma způsobilo. Byla si jistá, že ví, *kdo* je způsobil.

„Musím mluvit s doktorem MacIntoshem,“ řekla.

Nebylo to poprvé, co to řekla, a reakce byla vždycky stejná – mlčení. Technici s ní nemluvili od chvíle, kdy přistáli na palubě Orbiteru. Podle občasných pohledů, které vrhali jejím směrem, se dohadovala, že to bylo spíše na Broodův rozkaz než z vlastní volby.

Na rozdíl od starých typů bude tohle OMJ schopné mluvit pomocí neuroelektrických snímačů. Až přijde čas, bude komunikovat s neuromuskulaturou lodi, vnímat vše, co se děje na její palubě. To, jak Flattery usuzoval, zachová OMJ zdravý rozum i tam, kde původní OMJ selhala.

Beatriz bylo jasné, že Flattery netouží čelit tomu druhu umělého vědomí, které přivedlo lidstvo na Pandoru. Byli takoví, kteří věřili, že Loď stále existuje a vrátí se. Hybernační nádrže, které přivezly Flatteryho, Macka a Alyssu Marshovou, se pro Beatriz staly důkazem, že Loď je možná velice živá, bůh-nebůh.

Kdybych dokázala přimět jednoho z těch techniků k řeči, byl by to klín proti Broodovi, říkala si. A mohla by to být i cesta k Mackovi.

Kontrola proudu a MacIntosh byli jen o pár metrů dál v chodbě. Beatriz prakticky cítila vibrace jeho hrdelní řeči, jeho obrovské tělo vrážející do stěn kanceláří. Kontrola proudu a detašované studio holovize měly mezi sebou pár kilometrů společného kabelu, ale žádný příklop. Oba prostory byly zvukotěsné.

Beatriz se pokusila rozpomenout, co ji Mack naučil o jejich připojení. Při jejích cestách nahoru věnoval hodně času tomu, aby se tu dokázala orientovat. Vybavovala se jí jeho filozofie a úvahy, uklidňující tón hlubokého hlasu. Z propojení mezi oběma místnostmi si nepamatovala nic. Vyzkoušela už pár vlastních elektronických triků, aby ho kontaktovala, ale nedařilo se jí.

Ví, že mám přijet, říkala si. Možná mě půjde hledat.

Doufala, že to pro něj nebude znamenat příchod na vlastní popravu.

Elektronicky manipulovat řasu je jako udělat marionetu z kvadruplegika. Trik spočívá v tom, aby kvadruplegikem zůstal.

**Raja Flattery, z holovizního pořadu
„Kontrola proudu z nebes“**

Crista cítila tlak v celé své bytosti. Nebylo to jako natlakovaná kabina, jako tlak *vzduchu*. Bylo to něco nepopsatelného, uzavření jejího *já* uvnitř jakéhosi obrovského obalu – jako tlak, který v jejích představách asi pociťoval kladný pól magnetu ve společnosti jiného kladného pólu.

„Nemusíte se bát, že řasa tuhle věc rozbije,“ řekla. „Ve Flatteryho laboratorních zprávách stojí, že mě pod vodou udržovala naživu dvacet let. Může nás udržet naživu...“

„*Může* je tady klíčové slovo,“ řekl Ben.

Nepodíval se jí do očí, ale svěsil hlavu přes její bezpečnostní pásy, jako by pohled na ně dokázal narovnat křídla a vyslat je na správnou trasu. „Jestli je to, co říkáš, pravda, pak chce udržet naživu *tebe*. My ostatní jsme kompost.“

„Řasa taková není,“ řekla. „Posloucháš Rica. Je to... Já to věděla dřív, než ji Flatteryho lidé ořezali, pamatuješ? Udržela mě naživu, a pokud víme, stejným způsobem udržovala naživu i jiné.“

„Spousty lidí tráví spousty času pod vodou,“ zadumal se Ben. „Nikdo neviděl nic podobného tomu, co potkalo tebe.“

„Proč zrovna mě?“

Když se Benův pohled setkal s Cristiným, naskočila jí na předloktích husí kůže. Všechno, co věděla o jeho vlídnosti, o jeho obětech pro jiné, v ní ztuhlo mrazivostí toho pohledu.

„Taky jsem se ptal,“ řekl. „I jiní se ptali.“

„Právě proto mě Flattery nikdy nepustil do moře,“ řekla. „Prý je to pro mou ochranu, ale já myslím, že mě jen podezíral, že jsem nějaký avatánský špeh, jakási spoušť. Možná mě rostlina vychovala, ale v lidech se vyznám docela dobře. Dovol mi... dotknout se řasy. Uklidní se tím, já vím, že se uklidní.“

„Ani náhodou! Jestli má Flattery pravdu, jestli mají pravdu Operativci, pak už se tvoje chemie změnila. Mohla by tě zabít. Nechci, aby tě něco zabilo.“

„Já nechci, aby cokoli zabilo kohokoli,“ řekla, „ale řasa je zmatená. Jen se tak rozhání... nikdo jí nic *neřekne*...“

Nato se křídílák převrátil vzhůru nohama. Ben se pevně držel madla, tvář připlácnutou k plastocelové stěně.

Crista se snažila mluvit, vzhůru nohama a proti tlaku svých bezpečnostních pásů.

„Avata potřebuje naši pomoc,“ řekla, „a my potřebujeme Avatu. Musíš mi s tím pomoci, Bene.“

Ve vzduchu se ozvalo takové podivné, omračující *lup*, stejné *lup*, jaké umlčelo na pár minut dav na molu. Bylo to jako když se vybiije nějaký velký kondenzátor.

Crista cítila, jak se jejich křídílák zvolna valí, vtahuje ji pevněji do pásů a pak se narovná. Sledovala, jak Ben spouští ruce z uší a usazuje se na podlahu, přičemž potřásá hlavou. Poškozený křídílák kolem nich sténal a drnčel jako mechanické zuby, ale pěst řasy zmizela.

Crista uviděla mžikání nabíjeného interkomu, pak uslyšela Ricův stísněný hlas: „Bene, podívej se na řasu!“

Jen jedno ze světél na pravoboku ještě pronikalo do tmy, takže výhled, který měli Crista a Ben z plazmy kuchyňky, byl šedočerný, snový, chladný. Neodvažovali se aktivovat světélkování řasy, to by příliš usnadnilo vystopování.

Oba je smáčela jemná sprška mořské vody, když pozorovali lehký tanec hlubinné řasy. Byla to stejná

řasa, která se ještě před několika minutami chvěla napětím tak silným, až Crista měla dojem, že by se mohla sama vyrvat z kořenů.

Crista sama pocítila úlevu, jež byla víc než jen klid po bouři, bylo to uvolnění, jako nadšení, které pocítovala na počátku cesty, když klouzala k nebesům, vědomí připoutané k hyletounu.

„Vlastně není moc dobře vidět,“ řekl Ben. „Podívej se na velikost těch šlahounů! Některé mají v průměru šest metrů a to ještě ani nevidíme na dno.“

„To by ti mělo něco napovědět,“ řekla. „Mělo by ti to poskytnout představu, co řasa ve skutečnosti chce.“

„Jak to myslíš?“

„Sám jsi to řekl. Některé z těch stvolů jsou skoro stejně tlusté, jako je tenhle křídla široký. Pro řasu to musí být něco jako brát kvakoší vejce do kleští, jestli nás nechce rozmáčknout.“

„Možná,“ dumal Ben. „Mířili jsme na hladinu a řasa zřejmě pluje volně. Měli bychom zjistit, jak jsme poškození, než si to rozmyslí.“

Světla v kuchyňce pohasla, rozjasnila se a znovu pohasla.

„Elvira nemůže nastartovat motor,“ řekl Ben. „Tím se spousta věcí ztíží – včetně výroby kyslíku.“

Šedé šlahouny řasy pluly snově kolem trupu, zatímco se kusy potrháných listů a usazenin vyrvaných jejím zápasem usazovaly kolem nich.

„Vidíš?“ řekla. „Řasa nám nechce ublížit. Kdybys mě nechal...“

„Zůstaneme všichni, kde jsme!“ řekl Ben. „Řasa prostě přestala. Možná dostala co chtěla, možná jsme to nebyli my. Nemá smysl vyhledávat další potíže.“ Kývl směrem ke spršce, která je už oba promáčela a začínala tvořit kaluž na podlaze kuchyňky. „Musíme vyřešit pár maličkostí. Jdeme na to.“

Crista zatahala za svůj postroj.

„Moc toho dělat nemůžu, dokud mě nepustíš z tohohle.“

„Je tam vzadu nějaké poškození?“ zeptal se Rico telekomem.

„Myslím, že nám praskla chladicí trubka,“ řekl Ben. „Moc neteče, když se teď vynořujeme na hladinu. Co máte vy?“

„Není to smrtelné, ale jsme poranění. Elvira říká ‚nahoru‘, tak jdeme nahoru. Vy dva jste v pořádku?“

„Jsme trošku mokří,“ řekl Ben, dupaje nohama v rostoucí kaluži.

Tomu se oba zasmáli – to se jí často nestávalo, objevila to teprve s ním. Otevřel panel v lodní přepážce vedle ní a sáhl dovnitř.

Voda mu přilepila vlasy k hlavě. Crista měla pocit, že je na tom stejně, ale když uviděla svůj odraz v plazmě, tvář dosud rozesmátou, zalíbil se jí. Krátký sestřih mokrých bílých vlasů rámoval zelenou záři jejích očí. Viděla, že se v postroji zkroutila, čímž se vysvětlovalo, proč ji teď, když se všechno uklidnilo, pálí pravý prs. Vyprostila se a narovнала si oděv.

„Někde tady je uzávěr,“ mumlal Ben. Strčil hlavu dovnitř a praštil se do ní. To, co říkal, neznělo srozumitelně.

Cristin pohled padl na holosnímky terénního štábu nočních zpráv, snímky, které pokrývaly celou vnitřní stěnu kuchyňky. Záběry Beatriz, Rica, Bena a půltuctu cizích vousáčů byly proložené momentkami z exteriérů, na nichž byli Ben a Rico, Ben a Beatriz – na několika byli Ben a Beatriz. Elviru tam Crista neviděla.

„Beatriz je krásná,“ zvýšila hlas, aby ji slyšel.

„Velcome.“

„Vypadáte spolu šťastně,“ řekla.

„Ano,“ odpověděl a také zvýšil hlas, aby ho slyšela.

Pak uslyšela kletbu a bouchnutí, a voda přestala stříkat. Ben se vynořil z přístupové skříňky a otřel si obličej nejméně mokrým kusem košile. Jeho zelené oči hleděly přímo do jejích.

„Když jsme byli spolu, byli jsme šťastní,“ řekl. Neobrátil se k obrázkům. „Většinou jsme byli každý na

opačném konci světa. Poslední dobou je tam nahore.“ Palcem ukázal zhruba směrem k Orbiteru nad jejich hlavami.

„Chceš... aby to bylo jinak?“

„Ne,“ vzdychl. „Je to, jak má být. Mám tady ledacos na práci.“

Ledacos na práci! pomyslela si Crista. Chtěla, aby řekl: „Je to, jak má být. Teď jsem poznal tebe.“ Ale neřekl to.

Padl na ni podivný pocit, závrať a slabost v kolenou, šimrání ve spáncích. Jako to bylo s hyletounem, jako její sny.

Před rokem začala Crista snít sny, které se uskutečnily. Zprvu přicházely jen v noci. Věděla, že to nejsou sny, ale nechtěla jim říkat „vize“. Poslední dobou přicházely pořád a v tom posledním zapomněla dýchat. Crista si byla jistá, že pocházejí z řasy, a byly čím dál intenzivnější.

Měla... *pocity*, které vždycky popisovala jako „snít sny někoho jiného“. Bylo to něco, o čem nyní věděla, že pochází z řasy.

Dnes, teď, uviděla dvě věci. Viděla Rica v zelené kombinéze, a ta kombinéza byla plodem velikého úponku řasy. V dálce za ním viděla stanoviště řasy s lidmi, vyrůstajícími ze všech velikých šlahounů; vypadalo to jako krajina čelenů se zajímavými řezbami, nebo jako návnada.

Řasa jim vypěstovala kolem očí membránu, čirou, podobnou okulárům. Zdálo se, že membrána je jejich součástí jako nehty, ale nikdy nepotřebovala stříhat. Jejich plicím nikdy nechyběl vzduch, jejich skrovné kosti záhy zapomenou na pevninu.

Druhá vize se odtrhla od první a ukazovala řasu z nesmírné výšky. Jeden šlahoun řasy se plazil směrem k nebesům a jeho konečku se dotklo studené světlo jako fosforeskování. Úponek, ložisko řasy, planeta sama začaly zářit. Ve světle dole sledovala, jak se řasa na okamžik svíjí a pak se zavíná do čehosi, co vypadalo

jako nesmírný zářící mozek. Měla pocit příjemné milosti, který k ní teď přicházel pouze ve snu.

Stejně náhle vize zmizely. Crista byla snílek, ale tohle nebyly sny. Byla si jistá, že řasa pro ni má nějaké poselství.

Musím se dostat ven.

Zadívala se na obrázek Bena a Beatriz, zadívala se do Benových očí a soustředila se na to, aby zpomalila dech, zpomalila dýchání...

„Jsem ráda, že jsi tady, Bene,“ řekla. „Jsem ráda, že s Beatriz to je, jak má být. Jestli všechno dobře půjde, dokážeme společně svrhnout Flatteryho. Řasa to ví, možná ví i Flattery. Uvnitř řasy můžu zjistit, o co tady jde. Řasa je teď bezbranná, jako jsme bezbranní my. Je omráčená, ne mrtvá. Pomoz mi ven, dokážu to změnit.“

„Ne,“ řekl. „Ven nepůjdeš. Všichni zůstaneme na palubě křídla. Jakmile budeme na břehu, můžeme jít k Orákulu nebo na pláž.“

„Nemáme tolik času,“ řekla. „Nevím jak to vím, ale zrovna teď bych se mohla – stát Avatou, být vědomím, velitelským centrem, *myšlením* řasy. Ukaž mi cestu ven.“

„Ty to nevíš,“ řekl. „Tvoje chemie je jiná, sama jsi to říkala. Možná by tě tam venku udržela naživu. Možná by tě usmrtila. Jen počkej pár...“

„Nemůžeme čekat,“ prosila.

Vzdychla, promnula si oči a pokračovala: „Myslím, že Flattery využívá řasu ke shromažďování dat. Vyplavilo mě to, právě když to dělali. Ted' zjistil, co chtěl vědět, a míří krkolomnou rychlostí pryč z planety.“

Vzhlédla a viděla, že jí chce věřit. Včera v noci to bylo stejné, jen co si uvědomila, že ji chce políbit. Prostě to *věděla*. A *věděla*, že hrozí nějaká katastrofa. Flattery ví, co to je, Flattery prchá co nejrychleji a snaží se vzít s sebou co nejvíc.

„Zůstaň, kde jsi,“ řekl Ben. Jeho hlas byl tišší, ztlumený jako všechno, jakmile bušení ustalo. Pocuchal jí mokré vlasy.

„Flattery dneska neupláchne, takže se nejdřív musíme dostat z téhle kaše. Dej Ricovi a Elviře možnost kouzlit s křídílkem podle svého.“

Poznala, že přesvědčuje sám sebe. Báł se. O strachu ledacos věděla. Ten den, kdy ji řasa vyvrhla, byl hodně podobný jako dnešek. Tentokrát mířila správným směrem. Bylo odpoledne, čtvrtinový příliv a oni byli ani ne tucet metrů daleko od denního světla.

Krátkodobé výhody vždycky dlouhodobě selžou.

Dwarf MacIntosh

Beatriz tu nahrávala poprvé během obřadů, které před dvěma roky vítaly přesídlení Kontroly proudu na palubu Orbiteru. Provedl ji osobně záhadný doktor MacIntosh; byla to oslnivá prohlídka, která změnila její život, a patřil k ní i její první pokus o pohyb ve stavu beztlíže.

Ted' ji několik kapitánových mužů drželo v izolaci, zatímco ostatní dělali to, co dělají vojáci od počátku dějin k tomu, aby zajistili posádku mezi neozbrojeným a izolovaným obyvatelstvem. Žádný z nich se v nízké gravitaci nepohyboval s jistotou. Protože měla kontakt jen s Broodovými lidmi, zdálo se, že propašovat zprávu Mackovi nepřipadá v úvahu.

Co jestli ho taky zabijí? ptala se v duchu.

Mack byl velmi soucitný člověk, ale hroužil se do své práce a nevěnoval často pozornost tomu, jak to chodí ve světě vzdáleném víc než 150 kilometrů pod ním. Také ji napadlo, že to býval i její problém. Ben to viděl a snažil se jí pomoci.

Vím, že Ben je naživu, říkála si, cítím to.

Doufala, že Mack je také naživu. Zčásti proto, že ho měla upřímně ráda, zčásti proto, že si byla jistá, že osudy jich všech na něm závisejí.

Brood ho taky potřebuje, říkála si. Použije mě jako platidlo.

Příklop se s bouchnutím otevřel a proplul jím Yuri Brood. Odrazil se od bezpečnostní sítě, která byla nastavena tak, aby zachycovala zatoulance a minimalizovala škody. Brood ukázal na řadu stříhačských obrazovek a uvelebil se na sedadlo vedle ní.

„Vy si myslíte, že když jsou moji lidé válečníci, nedovedou udělat váš pořad,“ řekl. Byl zadýchaný, ale

jak se zdálo, dobře naložený. „No, my zelenáči vám máme co předvést. Ředitel nás to nechal natočit těsně předtím, než jsme vyrazili na odpalovací základnu. Leon natočil hrubý materiál cestou k raketoplánu.“

Snažila se nedívat na obrazovky, které ukazovaly záběry, které tři Broodovi technici natočili o škodách v Kalalochu. Zatímco každý z nich běžel na jiné obrazovce, projížděl po konzoli před ní text pokusného scénáře. Na žádné z nahrávek nebyl vidět boj. Stačil jí jen pohled, aby pochopila, co má Brood za lubem.

„Snažíte se, aby to vypadalo jako katastrofa hyletounu,“ řekla. „To vám nemůže projít – někdo jiný z holovize u toho musel být taky... Už jen ústní podání...“

Přestala, když viděla, jak se ušklíbl. Byl to výraz, který jí okamžitě připomněl Flatteryho. Brood měl stejný úzký nos, tmavé vyklenuté obočí, stejný způsob, jímž zakláněl hlavu, aby se na každého díval svrchu.

Ačkoliv byl uzardělý a mírně zadýchaný, když vstoupil, zdálo se, že teď už nemá nijak naspěch. Ustavičně sledoval její oči a to ji velmi znervózňovalo.

„Možná jste si všimla, kolik nových tváří je poslední dobou mezi přenosovými štáby,“ řekl. „Taky ve studiích je pěkných pár nových tváří.“

Usmál se a Beatriz při tom úsměvu zamrazilo.

„Chcete říct, že *všechny* štáby byly... nahrazeny?“

„Dneska hledá práci spousta lidí,“ řekl, „lidí ochotných udělat, co je nezbytné, aby se úkol splnil.“

„Naším *úkolem* je hlásit zprávy, mluvit pravdu...“

Jeho smích ji umlčel.

„*Vaším* úkolem *bylo* hlásit zprávy a mluvit pravdu,“ řekl. „*Naším* úkolem je udržovat pořádek, a pokud ho pomůže udržet trochu zdeformovaná pravda, pak to udělám. Lidi jsou tak spokojenější.“

„Lidé jsou tak *mrtví*, a vy je budete muset zabíjet dál...“

„Sledujte tenhle úsek,“ nařídil a luskl prsty na Leona, „určitě ho dnes večer použijí. Není to daleko lepší podívaná na svět než ta, kterou jste čekala?“

Na její konzoli stálo:

„Moderátorka: Obyvatelé Kalalochu prchali ze svých domovů po explozi hyletounu, která prořala osadu v polovině.

Scéna, obrazovka jedna: Záchrana staré ženy z doutnající suti obydlí, ubytovací projekt: „Tak jo, miláčku, teď vydržte, jo?“

Hlas mimo obraz: „Vashonské bezpečnostní jednotky dnes zachránily tuto starou ženu z ohně, který doutnal kolem její kóje. Smrt si vyžádala jeden tisíc obětí. Úřady nyní odhadují, že víc než patnáct tisíc lidí zůstalo dnes v noci bez domova, mnozí z nich jsou těžce ranění.“

Scéna, obrazovka dvě: Záchranný štáb v bezpečnostních uniformách po boku obyvatel znovu buduje hradbu v Rezervaci. Zvířata shromážděná v pozadí.

Hlasový doprovod: „Mezitím se tisíce zvířat hemží mezi Rezervací, odkud je exploze osvobodila, a ohnivou bouří, která zpustošila okraj vesnice. Úřady zde očekávají návrat většiny, ne-li veškerých cenných živočichů z Rezervace, mezi něž patří i jediný existující chovný pár lam.“

Scéna, obrazovka tři: Srdce všech sídlišť, ubytovny, které dosud hoří.

Hlas mimo obraz: „V některých částech Kalalochu dosud hoří. Trvá to už víc než pět hodin. Značná část veřejného trhu je zničená; podle zpráv bylo v prvních hodinách po výbuchu zastřeleno víc než sto drancujících lupičů. Skladiště obsahující 70 procent rýže a luštěnin sektoru bude podle vedení hasičů hořet několik dní. Většina letošních zásob byla zničená plameny, kouřem nebo vodou. Očekává se katastrofální nedostatek potravin.““

„Ale... ale to se ani *neblíží* pravdě!“ zasyčela Beatriz. Její rozhořčení prolomilo bariéru strachu. „Flattery nechal všechny ty zásoby zakopat ve skladovacích sudech po celé Rezervaci.“

„Psst,“ řekl Brood, stále s úsměvem. Přiložil si prst ke rtům a pokynul hlavou směrem k obrazovkám.

Beatriz nenáviděla ten úsměv a v duchu se zapřísahala, že najde způsob, jak mu jej smazat z tváře.

Leon, jediný kvalifikovaný technik z těch tří, svraštil čelo a odkašlal si. Ani v Broodově přítomnosti na ni nepromluvil. Prostě jen ukázal na obrazovku čtyři.

Scéna, obrazovka čtyři: Přístav, hořící čluny v kotvištích a v zálivu. Terminál přívozu posetý těly, většinou v pytlích, které kamera přejíždí rychle, z výšky.

Hlas mimo obraz: „Úřady odhadují, že v důsledku otrěsu zahynulo až pět set cestujících, když se dnes v přístavech střídaly směny. Žádný přívoz neutrpěl trvalé poškození a všechny fungují podle jízdního řádu z opravárenských doků.“

Scéna, obrazovka pět: Dvě plačící ženy s jmenovkami dojíždějících zaměstnanců, drží si uši a chlácholí se navzájem. Kouř a stězně v pozadí.

Text: „Někdo nás udeřil do uší, a ty věci vybuchovaly... Nevím, co se s námi stalo. Jsou všichni mrtví...“

Hlasový doprovod: „Paní Gratzarová a její sousedka tvrdí, že nejméně dva hyletouny třídy čtyři, přilákané ohněm v nedalekých uprchlických táborech, explodovaly a zničily několik čtverečních kilometrů východního Kalalochu. Dick Leach ztratil tři mrazírny plné plodů moře.“

Text: „Přišli jsme o veškeré příjmy za loňský rok, a všechny účty za výrobu té úrody jsou pořád tady.“

Hlas mimo obraz: „Budou připadat v úvahu pro nízkourokové půjčky Mořanské obchodní.“

Text: „Pokud jde o půjčku, budeme muset pravděpodobně zavřít krám. Potřebujeme grant.“

Scéna, obrazovka šest: Obraz se vzdaluje od pytlů s mrtvolami, rozložených na kalalošském molu.

Hlas mimo obraz: „Zdá se, že utrpení těchto dojíždějících dělníků už skončilo, ale pro desetitisíce hladových rodin bez domovů v okrsku Kalalochu teprve začíná.“

Všechny obrazovky zčernaly a na její konzoli se objevilo: „Schváleno ke konečnému střihu.“

Takže Brood měl od začátku pravdu, říkala si. Chtějí to pustit.

Beatriz se už nijak zvlášť nebála, byla jen unavená a neuvěřitelně smutná.

„Musím se sejít s doktorem MacIntoshem,“ řekla. „Dostala jsem za úkol reportáž o OMJ a instalaci Bangasserova pohonu, a mám v úmyslu ji udělat.“

„Doktor MacIntosh má momentálně plné ruce práce,“ řekl Brood. „V Kontrole proudu vypukla krize, prioritní krize. Ví, že jste tady.“

„Pak mě pusťte do Kontroly proudu!“

„Ne,“ rozesmál se, „ne, to asi ne. Přijde sem, až bude vhodná doba.“

„A co ostatní, ti lidé tady?“

„Zatím nic netuší. Byli jsme velmi tiší, počínali jsme si velmi selektivně. Až se vymění směny, zůstanou nevyzvednuté příděly; potom se bude mluvit. To potrvá ještě kolik hodin a my tady budeme hotoví.“

„Co potom?“

Odpověděl úsměvem a polovičním zasalutováním.

„Zkontroluju si, jak si vedete. Pusťte se do té práce s OMJ. Leone, dobrá práce! Ty víš, jak na to.“

Pak zmizel stejně rychle, jako se objevil.

„Co to máš udělat, Leone?“ zeptala se.

Neodpověděl a neusmál se. Byl štíhlý a tmavý jako Brood a Beatriz si pomyslela, že by dokonce mohli být i příbuzní.

Leon přeručkoval k jedné ze střihačských konzolí a sedl si zády k ní. Chvilí zůstal zticha a pak řekl: „Dáváme dohromady reportáž o Cristě Galli. A jednu o Benu Ozettem.“

Beatriz cítila, jak na ni sahá mráz.

„A o co tam jde?“

Hlas jí uvízl v hrdle, ven se dral sotva šepot.

„Crista Galli bezpečně v rukou Vashonské bezpečnostní jednotky.“

„A Ben... co je s ním?“

Leon ještě pár vteřin mlčel. Vyťukal něco na své konzoli a pak to vyskočilo na její: „Holovizní reportér zahynul při výbuchu hyletounu.“

Pokusila se zklidnit třas rukou a rtů.

„To je lež,“ řekla. „Jako všechno ostatní, je to lež. Není? *Není?*“

Bez otáčení, aniž by viditelně pohnul svalem, promluvil Leon tak tiše, že ho stěží slyšela.

„Já nevím.“

Bohové neomezují lidi. Lidi omezují lidé.

T. Robbins,
Literární encyklopedie atomového věku

„Doktore Dwarfe,“ zavolal Spud zpoza grafmistru, „měl jste pravdu! Uvnitř toho sektoru je jiná frekvence řasy – podívejte.“

Dwarf MacIntosh vzhlédl zpod jedné z konzolí, která napájela grafmistr. Třebaže byl velký, MacIntosh vždýcky šikovně přicházel na kloub problémům v malých prostorách. Po pravdě řečeno raději prolézal tunely s kabely a spínači, než aby řešil některé takzvané „odpočinkové“ události na palubě Orbiteru.

Vycouval z krycích tunelů a vztyčil se za Spudem, aby se podíval, co našel.

„Tenhle signál přišel, když jsme uvolnili řasu v sektoru osm,“ řekl Spud. „Chvíli mi trvalo, než jsem to zachytil a zesílil.“

„Vidím, že si zbytek řasy vede dobře,“ řekl MacIntosh. Přelétl pohledem výstupy po stranách obrazovky s řasou. „Uvolnila nejméně dvacet zajatých nákladních vlaků, pokud jsou tahle naše data správná.“

Spud přikývl. „Jsou. Řasa se prostě jen volně vznáší. Většina plavidel je ale na hladině a právě teď má v dané oblasti začít odpolední bouře. Neexistují řasocesty, není jak je tudy provést. Pokud tam hodně brzy nebudeme mít síť, pak to s nimi v té břečce nedopadne dobře.“

„Tohle je hodně malé ohnisko,“ zamumlal MacIntosh.

Zdálo se, že jeho pohled, upřený na obrazovku, je tak soustředěný, že ho dokáže vystřelit doprostřed samotné řasy. Vztyčil se v plné výšce a zatřukal si ukazováčkem na tenké rty.

„Dokud se nenapojíme na ten druhý signál, nedokážeme vytvořit síť. Tím jsem si jistý. Jaký je průběh?“

Spud rozvinul na Mackovu obrazovku grafické vlákno.

„Pohybuje se,“ řekl Spud.

„Jo,“ kývl MacIntosh. „Běží řasocestami jako profík. A je tu něco, kvůli čemu by si řasa ukousala vlastní nohu, na to nezapomínej.“

„Tak co myslíš? Převoz mořanských transplantátů?“

„Signály jsou moc silné,“ řekl MacIntosh. „Stanoviště nás nezaregistruje, dokud nedosáhne určité integrity, ať už je Flattery ořeže nebo ne. Tohle vypadá, jako bychom měli celé stanoviště řasy na místě o nic větším než ty nebo já...“

„A může se hýbat.“

„A může se hýbat.“

Mack si zamyšleně hladil bradu.

„Dokáže přesvědčit řasu, aby se bránila našim nejsilnějším signálům, i za cenu hrozby, že bude ořezána až u dna. Průtok dat nám sděluje, že signál je hodinu od hodiny silnější. Flattery z toho panikaří navzdory nepokojům u vlastního příklopu. Co nám to všechno sděluje?“

Spud se zamračil na obrazovku – napodobil tak Macka a rovněž se snažil hladit si bradu při hledání odpovědí.

„Někdo řídí řasocesty a chová se přitom jako stanoviště řasy?“

MacIntosh zavýskl, popadl Spuda za ramena a zatřásl jím. Oba se vymrštili a zavířili vysoko u horní přepážky. Polekaný asistent vyvalil oči takřka stejně doširoka jako otevřená ústa.

„To je ono!“ rozesmál se MacIntosh. „To, co nám narušuje síť řasy v sektoru osm, je člověk, který dělá, že je stanovištěm řasy!“

Pustil Spuda a strčil hlavu zpátky do elektronických a neuroelektronických útrob grafmistru.

„Ale kdo?“ zeptal se Spud.

„Jestli to neuhádneš, radši bys to zrovna teď neměl vědět.“

MacIntoshův zvukný hlas byl přes cvakání a vrčení grafmistru stěží slyšitelný. Přístroj zachycoval ostatní stanoviště domestikované řasy ve funkční stázi.

„Momentálně ze všeho nejvíc potřebujeme komunikačního experta.“ Vycouval ze stísněného prostoru a dodal s jiskrou v oku: „To bude Beatriz Tatooshová. Sděl jí, že potřebujeme její služby, buď tak laskav!“

Spud se široce usmál.

„Služby,“ řekl, „to je způsob...“

MacIntosh ho přerušil.

„Nech si to pro sebe,“ nařídil mu Mack, usmívaje se svým širokým úsměvem. „Jen ji sem přiveď, pronto.“

Lidé jsou poháněni dvěma zásadními věcmi – láskou a strachem. V důsledku toho je také ovládá ten, kdo si získá jejich náklonnost, stejně jako ten, kdo vzbudí jejich strach. Po pravdě řečeno, ve většině případů ten, kdo v nich vzbudí strach, získá více následovníků, a ti ho poslouchají ochotněji než toho, kdo si získá jejich náklonnost.

**Machiavelli,
Disputace**

Nad konzolí se varovným zavřeštěním ozval bzučák kontroly paliva a Spider Nevi polohlasem zaklel. Už byli velmi blízko, *velmi* blízko, ale neodvažoval se riskovat a navazovat kontakt s prázdnými palivovými nádržemi.

„Budeme muset přistát do té břečky,“ řekl. „Dbejte na to, aby byly obě obrazovky a filtry intaktní. Nechci, aby nám řasa ucpala sací ventily.“

Na hladině prve viděli trosečníky z několika nákladních vlaků, kteří pracovali na čištění sání. Všichni se pohybovali zpomaleně, snově jako lidé, kteří jsou pod vlivem jednoho z toxinů řasy. Cestovat po hladině pandorského moře bylo dost nebezpečné i při nepoškozených řasocestách. Jako veliké žíly pomáhaly řasocesty čistit vodu od bouří poškozených úlomků listů a jiného nebezpečného a obtížného odpadu.

Zentz zamručel na znamení souhlasu, ale pak zbledl.

„Jenže – jenže já budu muset ven, až přistaneme,“ řekl. „Ta řasa je – je *blázen*. Když jsme tu jen my dva...“

„Když jsme jen dva, jeden z nás musí ven. Je to vaše vina, že tu vůbec jsme, takže ta povinnost připadne vám.“

Výraz v Zentzově tváři vyjadřoval, po čem Nevi toužil: strach. Ne strach z řasy, ani strach z moře, ale

strach ze Spidera Neviho. Výraz strachu pro něj představoval moc, syrovou moc, jakou mezi lidem neuplatňoval ani Flattery. Flattery si udržoval masku politika, a taková maska vzbuzovala naději v každém, kdo se s ní setkal. Nevi nepoužíval ani masku, ani naději.

„Jestli vyjdu ven vyčistit ty ventily, tak mě tam necháte.“

Nevi obdařil Zentze jedním ze svých vzácných úsměvů.

„Těší mě, že máte patřičnou úctu k mým – schopnostem,“ řekl. „Ale slíbil jsem vám velice mimořádnou roli v tomhle dramatu, a váš čas ještě nepřišel. Nehodlám vás obětovat pro nic za nic. Pokud nic jiného, jednu věc o mně víte: Zabíjím kvůli něčemu, ne pro nic. Cením si lidského života, pane Zentzi, to si musíte uvědomit. Cením si ho kvůli tomu, co se z něj dá dostat, na co jej mohu použít. Slovo ‚cenit‘ znamená ‚zboží‘, nemyslíte? Radost ze zabíjení stojí na mém žebříčku důvodů velmi nízko. Jakkoliv bych vás třeba *rád* zabil, jen abych se zbavil určité nesnáze, jsem si jistý, že mě někdo někde odmění za tu chvíli čekání na správnou cenu, správný obchod, správný projev přízně. Chápete?“

Zentz zíral přímo ven skrz plazmu kabiny. Byl bledý, vypadal mírně opuchleji než obvykle a jeho těstovité prsty se nervózně proplétaly mezi sebou.

„Víte, proč zabíjím já?“ zeptal se Zentz.

Nevi dokončil závěrečnou úpravu postavení a dosedl na mírně zvlněné moře, na místo, které bylo podle jeho soudu relativně čisté, s minimem odpadu z řasy. Zatímco sestupovali, uvědomil si, že žádné čisté místo neexistuje. Zápas na tomhle stanovišti řasy musel být obrovský.

„Ano, vím proč zabíjíte,“ řekl Nevi. „Jako všichni nižší tvorové zabíjíte z hladu. Je to vaše práce a dál už nevidíte. Zabíjíte na rozkaz, podle plánu jiných, protože nezabíjet znamená, že sám zemřete. To je rozdíl mezi námi dvěma. Já se považuji za sochaře, za sochaře

společnosti. Lidstvo je můj kámen a já ho upravuji úlomkem za úlomkem do tvaru, který mi vyhovuje. Kámen pořád roste a můj úkol je nekonečný. Ale mám čas.“

Rychlou prací na klávesnici nastavil Nevi křídla na příjem mořské vody a konverzi vodíku. Sací ventily se ucpaly během několika mžiků. I když bude Zentz venku a bude je čistit, potrvá to déle, než si podle Neviho soudu mohou dovolit. Pohlédl na měřič paliva.

Patnáct minut, říkal si, venku možná dvacet. Do prdele!

„Zapomeňte na sání,“ řekl Nevi. „Kousek na severozápad je divoké stanoviště. Přistaneme tam, nabereme palivo a já pak zjistím, co se můžeme dozvědět od Ředitele,“ pokračoval. „Nebojte se, nechat vás řase, to by bylo plýtvání, a já jsem šetrný člověk.“

Závity na Zentzově sraštělém čele se poněkud vyhladily. Nasupeně se zvedl z křesla a oblékl si potápěčský úbor.

„Pro každý případ,“ řekl Zentz, „jsem připravený. O divoké řase jsem už slyšel. Leckdo tam zmizel, a řasa nemá důvod.“

Nevi přidal rychlost a zvedl křídla z vody. Jakkoli mu byl Zentz hodně odporný, měl Nevi v úmyslu nechat ho naživu, dokud nepřijde čas, kdy se mu to už prostě nebude hodit.

Přechod do modrého sektoru trval jen deset minut a celou tu dobu mířili do odpolední bouře. Napříč mořem se směrem k nim blížila černá stěna, sotva však dosedli do laguny modré řasy, obklopila je nádherná záře odpoledního slunce.

Nevi uvolnil sací ventily, ale varovné světlo na konzoli mu sdělilo, že jsou dosud ucpané. Zkusil je vtáhnout a znovu uvolnit, ale zůstaly zanesené.

„Raději přece jen jděte ven,“ řekl Nevi. „A šlápněte na to. Bouře se blíží pěkně rychle.“

Zentz něco zabručel, ale trmácel se na zád' bez námitek. Nevi z displeje na konzoli zaznamenal, že Zentz nechal zadní příklop otevřený. V duchu se uchechtl.

On si myslí, že půjde ke dnu se mnou, když se ponořím, a vyřadí letové ovládání, když se vznesu.

Nevi si věděl rady v obou těchto situacích. Nejjednodušší z nich byla vydat se dozadu a zavřít příklop. Teď byl v pokušení to udělat, jen aby Zentze napínal, ale rozhodl se, že to neudělá. Palivo bude doplněno během patnácti až dvaceti minut a při troše štěstí odstartují ještě před bouří.

Nevi nastavil volání Flatterymu na jejich tajné frekvenci a dostalo se mu okamžité odpovědi.

„Pane Nevi,“ řekl Flattery, „čas běží. Už je máte?“

Neviho překvapilo, jak je spojení čisté. Po pravdě řečeno, takhle čisté spojení už léta nezažil. Aktivita dvou pandorských sluncí ustavičně rušila vysílání a poslední dobou ještě všechno zhoršovaly sabotáže vysílaček tím hmyzem. Řasa sama často komolila rádiovou komunikaci, ale tentokrát jako by ji spíše krásnila.

„Ne,“ řekl, „nemáme je. Doplnujeme palivo před posledním úderem. Myslel jsem, že to provedeme co nejefektivněji, dostaneme těch rebelů co nejvíc.“

„Zapomeňte na to,“ řekl Flattery. „Chci Cristu Galli *hned*. Ať s nikým nemluví, dokud se nesetká se mnou, rozumíte?“

„Rozkaz,“ řekl Nevi. „Já...“

„V dnešních zprávách bude oznámena smrt Bena Ozetteho. Neukážeme ho, ale chci ho pro sebe. S tím hajzlem LaPushem si dělejte, co chcete.“

„Potřebujete pomoc?“

„Ne,“ řekl Flattery. Jeho hlas zněl nepřítomně. „Ne, o to jsem se postaral. Povolali jsme nazpět část ochranky z ostrovních přístavišť a z protidémonových hlídek. Ti prevíti... je jich *tolik*. Vydrancovali veřejné tržiště a tamní skladiště je prázdné. Museli jsme jich tři stovky postřílet, ale pořád přicházejí další. Vydal jsem rozkaz vyhodit do vzduchu všechna skladiště, kterým hrozí vydrancování. Když uvidí svoje milované potraviny rozházené výbuchem po krajině, pak si něco ta-

kového rozmyslí. Vy se držte svého úkolu, já zařídím věci tady. A už mi nevolejte, dokud je nebudete mít.“

Nevimu znělo do uší už jen praskání statické elektřiny a kvílení pump, vyrábějících vodík. Sáh po vypínači, aby přerušil spojení, ale zaváhal. V tom statickém praskotu byl systém, něco, čeho si prve nevšiml. Připadalo mu to, jako by v pozadí hrála hudba, a slyšel také hlasy z několika rozhovorů, které nedokázal přesně rozeznat. Znovu a znovu, slabě a v dálce slyšel, jak Flatteryho hlas rytmicky opakuje: „Pane Nevi, pane Nevi, pane Nevi...“

Vypnul obvod a zadíval se přes moře směrem k černé cloně bouře. Vlny na hladině sílily a zvedal se vítr, který hnal křídla ze středu laguny blíž k vnitřnímu okraji modré řasy. Pohlédl na měřič paliva a ulevilo se mu, že už jsou skoro plní. Starosti mu dělalo zřetelné opakování jeho jména, které pokračovalo jako skandování, třebaže vysílačku vypnul.

Palivové světélko hlásilo, že nádrž je plná, vypnul tedy pumpy a upozornil Zentze klaksonem, než vtáhl sací ventily. Cítil, jak s bouchnutím zapadly na svá místa, ale po Zentzovi pořád nebylo ani památky.

Tohle byla čistá voda, říkal si Nevi. Měl by se vrátit na palubu hned po vyčištění ventilů.

Znovu stiskl klakson, dvakrát, ale neslyšel nic. Svítící kontrolka dál hlásila otevřený záďový příklop. Nevi zajistil konzoli a vydal se dozadu k poklopu. Skandování znělo stále hlasitěji, stále zřetelněji, a za ním se do vzduchu zvedala změt' hlasů. Nevimu se naježily chlupy na pažích a vyzbrojil se laserovkou, než opustil kabinu.

Na jazyku cítil kovovou pachut', pachut', kterou jiní označovali jako strach. Odplivl si na podlahu, ale ta odporná pachut' zůstala.

Schopnost myslet se u člověka projevuje nezpochybnitelně, a tudíž, zahlédnuta v tomto záblesku světla, se ukazuje její kosmický rozsah a v důsledku toho i aureola bezmezného prodlužování v prostoru a čase.

**Pierre Teilhard de Chardin,
*Hymna vesmíru***

Nesmírnost cítila z vody problém, veliké narušení u jednoho z pobřežních stanovišť. Byl to zápas, trosky a zbytky řasy jí o tom vyprávěly. Proudly se zčistajasna změnilly, přinášely podivné pachy strachu a stejně znenadání i blaha. Až dosud se proudy do původního stavu nevrátily.

Malý závan smrti, který Nesmírnost zachytila v proudu, byl lidský, ne řasí.

Snad byl prořezávač proříznut, říkala si.

Protahovala své nejpředsunutější listy k pobřeží, ale stále nedokázala kontaktovat sousední stanoviště. Na kouscích potrháných listů k ní plynuly jen zlomky zpráv. Byly to střípky, rámce, kousky záznamů – ne Jedinost, po níž Nesmírnost prahla, ne to „povídání“, které lidi bavilo a jež nesdělovali ostatním.

Pak přišli lidé. Spustili se do Nesmírnosti shora, jako hyletouny prožívající svůj život pozpátku, a s sebou přinesli střepiny snů od vedlejšího stanoviště.

Ano, Její Svatost je konečně opět mezi řasou. Její přítomnost zčistajasna osvobodila sousední stanoviště vězněné řasy, stanoviště, které o ni před pěti cykly připravila Flatteryho řezničina.

Kdopak jsou ti druzí, kteří teď přicházejí do mého stanoviště?

Jen málo lidí rybařilo mimo síť svých cest. Těch několik málo zbývajících organických ostrovů, které

ještě riskovaly plavbu po pandorských mořích, se podobně drželo milosrdnějších proudů sítě. Nesmírnost šetrila rybáře, stopaře, lidi prchající před lidmi, a nejednou ušetřila i celá ostrovní města. Lidé velící lidem neprojevovali vůči Nesmírnosti takový soucit.

Ačkoliv jim lidé často říkali „zatoulánci“, ostrovy nyní pluly podle předem daných vzorců. O to se postarala Kontrola proudu, zotročitel řasy. Avšak sopečné výbuchy posledních pětadvaceti cyklů vyvolaly bouře, jaké Nesmírnost dosud nikdy neviděla, a tyto bouře donesly ostrovy až na dosah k ní. Organikové ostrovy považovala za Nesmírnosti Lidí, a přizpůsobovala jim svou vlastní velikost tak, aby je nechala proplout.

Tito lidé přišli ve svém létajícím stvoření a z něj vypadly do laguny Nesmírnosti kusy řasy. Nesmírnost odvinula dlouhý úponek od stěny laguny a zvětřila člověka. Pachy vypovídaly o strachu a smrti, a aby si přečetla celý příběh, musela by Nesmírnost číst tkáň tohoto člověka kousek po kousku.

Počkala, než člověk dokončil odstraňování kousků řasy, to aby Nesmírnost věděla o svém sousedovi co nejvíc. Nepoznala čichem ani hmatem, že je to člověk Oddie Zentz. Když sevřela člověka Oddieho Zentze v pase a zatáhla ho do stěn laguny, pochopila, že tento člověk zabil mnoho lidí, tolik jako bouře a možná ještě víc.

Nesmírnost strávila většinu svého bdělého času snahou komunikovat s jinou řasou, mísit se s jinými, menšími stanovišti. Čím víc řasy, tím líp, říkala si. Čím hustší, tím lepší. Nedařilo se jí chápat tvory, kteří zabíjeli tvory stejného druhu. To tedy vskutku byli choří jedinci. Jestliže jsou nemilosrdní ke svým, rozhodně nebudou jevit žádné milosrdenství vůči ostatním. Nesmírnost dospěla k závěru, že by měla reagovat odpovídajícím způsobem.

My Ostrované rozumíme proudu a plynutí. Chápeme, že se situace a časy mění. Změna je tedy normální.

**Ward Keel,
Zápisníky**

Beatriz věděla, že není v kapitánově zájmu zabít Macka, obzvlášť pokud existuje spojení s jinými jednotkami na pevnině. Ale také už zanechala snahy uhádnout, co je v zájmu kapitána Brooda. Pokud to dokázala pochopit, kapitán Brood byl mužem snažícím se těžit ze špatného rozhodnutí a činícím další špatná rozhodnutí, aby zakryl své stopy. Tímhle tempem dlouho nevydrží, a navíc to byl typ, který prostě musí s sebou strhnout všechny a všechno.

Soustředila se na mapu, kterou si vyvolala na velké studiovou obrazovku. Byla to mapa Pandory, otočná, a na dotek klávesy zvýrazňovala obydlené oblasti, zemědělství, rybolov a doly. Na první pohled bylo poznat, kde leží továrny, pevninské i podmořské, a kde žijí ty zatracené komunity, které je obsluhují.

Teprve dnes, po vyvraždění svého štábu, zatímco jí v uších zněla Benova varování, se sjednotila s jejich řetězcem. Byli zotročení hladem a manipulací hladu, což byla Ředitelova obzvláštní dovednost. Soustředil se na potraviny, dopravu a propagandu. Před sebou, na obří holovizní obrazovce, viděla geografii hladu, která se před ní rozprostírala na pouhý dotek.

Největším továrním komplexem nad mořem i pod ním byl Kalaloch, živící bezedný chřtán Flatteryho Projektu Vesmírná loď.

Na displeji vypadal jako malé černé volské oko uprostřed amébovitého čeření modré a žluté. Ty vlnky představovaly osídlení – modrá byla samotný Kalaloch,

kde všechny cesty vedly k terminálu přívozu nebo k Frontě. Lidé v modré oblasti žili v kasárenských činžácích nebo ve zbytcích ostrovanských bublin, přilepených ke břehu.

Žlutá, jakási chabá skvrna šířící se od modré plochy, představovala místní uprchlickou populaci. Tito lidé, vyhladovělí, bez přístřeší, příliš slabí na těžkou práci, byli slabí i na vzpouru. Ředitelův štáb denně projížděl mezi nimi a vybíral těch několik málo šťastlivců, kteří byli odvezeni do města, aby tam umývali kamennou dlažbu, vybírali kameny z hnoje v Ředitelových zahradách nebo z odpadků třídili použitelné materiály. Za to dostal každý místo ve Frontě a pár drobečků v jedné ze stovek rozděloven potravin, jež Flattery v oblasti provozoval. Dokonce i soukromá tržiště byla pobočkou rozděloven – opravdoví kramáři z černého trhu mizeli s mrazivou pravidelností.

Sféra Kalalochu zahrnovala záliv a tamní odpalovací základnu, průmyslový park, vesnici, Flatteryho Rezervaci a houf nešťastného lidstva, které se tísnilo uvnitř obvodu kvůli ochraně před pandorskými démony.

Za touto sférou zaznamenala Beatriz podél pobřeží další podobné osady. Tyto menší tečky byly také obklopeny shlukem chudiny, dokonce i zemědělské osady a rybářské vesnice, tradiční zdroje potravin. Eskadry ochranky střílely pytláky na polích, majitele ilegálních truhlíků v oknech a střešních zahrádek. Stříleli občas i rybáře, který byl tak smělý, že nastražil nepovolenou udici.

To všechno jí už dříve řekl Ben. Důkazy viděla na vlastní oči a rozhodla se tehdy nevěřit. Beatriz si vydělávala pěknou hromádku potravních kuponů, jedla dobře a cítila se provinile kvůli hladu kolem sebe – dost na to, aby uvěřila všem těm tvrzením o vytváření pracovních míst za účelem nasycení lidu, kterými ji krmil Flattery.

Téměř dva roky se ve svých reportážích zabývala pracovními místy, lidmi, kteří je zastávali, a lidmi, kteří

je opouštěli. To už bylo dávno, kdy kráčela po blátivých ulicích hladu.

Poslední dobou nejsou žádná nová pracovní místa, říká si, ale určitě je mnohem méně lidí.

Teď byla nad tím vším, uvězněná a přeměněná, neměla co nabídnout, zato se měla čeho bát.

Dáš život za život, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu, oheň za oheň, ránu za ránu, úder za úder.

Křesťanská Kniha mrtvých

Boggs měl hlad celých dvacet let svého života, ale dneska to byl jiný hlad a on to věděl. Když se probudil, neměl kosti rozbolavělé od spaní na zemi, a když se podrbal na hlavě, zůstala mu v ruce hrst vlasů. To, jak věděl, neznamenal hlad, nýbrž konec hladu. Rozhlédl se kolem sebe po nehybných zchřadlých postavách své rodiny, schoulených k sobě pod skalní římsou. Dnes jim opatří potravu nebo zemře, protože věděl, že stejně umírá.

Boggs se narodil s rozštěpem, zející štěrbinou místo nosu a pahýlovitýma nohama, typickýma pro otcovu rodinu. Jeho šest bratrů mělo tyto defekty také, ale žili už jen dva z nich. Také otec byl mrtev. Všichni, stejně jako Boggs, znali svého nepřítele – hlad – od narození. Jeho znetvořená ústa nebyla přizpůsobena kojení, takže většina z toho, co jako novorozenec vysál, mu stékala po bradě. Matka se snažila zachránit prsty co se dalo, shrnovala mu to zpátky do prolákliny úst. Pozoroval ji při tom nesčetněkrát, když kojila jeho mladší bratry.

Před týdnem ji sledoval, jak se snaží kojit vyhladovělého desetiletého, když už se nedal najít ani žádný hmyz, který by posloužil za potravu. Byla vyschlá už dva roky a jeho bratr zemřel, svíraje hrst vypadlých oranžových vlasů. Boggs se znovu podíval na hrst oranžových vlasů ve své ruce a pak ji chabě odhodil.

„Vezmu si udici, matko,“ zatrylkoval po ostrovansku. „Přinesu nám krásnou marí.“

„Nepůjdeš!“ Její hlas byl suchý, chraplavý a plnil ten maličký prostor, který si vyhrabali pod římsou. „Nemáš licenci na rybolov. Zabijou tě, udici seberou.“

Jeho otec kdysi prosil místní oddělení ochranky o licenci. Všichni věděli, že se každý den vydává mnoho přechodných, a že někteří mohou platit dokonce i podílem z úlovku. Ale Ředitel stanovil na každý den fixní číslo. „Zachování zdrojů,“ nazýval to. „Jinak lidé vyčerpají zdroje ryb a jíst nebude nikdo.“

„Zachování zdrojů,“ ušklíbl se Boggs pro sebe. Pozoroval rybářskou udici, omotanou kolem matčina kotníku. Byly na ní připevněny dva lesklé háčky. Mívali nitěný pytlík na návnadu, ale pytlík snědli už před několika týdny. Zbývalo už jen deset metrů syntetického vlasce a dva kovové háčky, zastrčené do jeho závitů.

Boggs přelezl vedle matky, aby měl tvář na stejné úrovni jako ona. Měla široko od sebe posazené oční důlky po své matce, a stejné vypouklé modré oči. Nyní byla jejich modř slabě zakalená. Boggs si znovu hrábl do vlasů a nastrčil jí zcuchaný chuchvalec tak, aby na něj viděla.

„Víš, co to znamená,“ řekl. Plazení i úsilí spojené s mluvením ho vyčerpaly, ale nějak se mu podařilo vydržet. „Se mnou je konec.“ Zatahal za její vlasy a i tentokrát mu jich zůstal chuchvalec v ruce. „S tebou taky. Podívej!“

Krhavýma očima zvolna sledovala důkaz, který nepotřebovala, a přikývla.

„Vem ji,“ řekla jen. Přitáhla kolena ke kostnaté hrudi a Boggs nemotorně odvinul udici z jejího kotníku.

Vyplazil se zpod římsy a kam až dohlédl podél břehu, tam vylézali z děr i ostatní, zpod kusů hadrů a sutě. Tu a tam se odvážil prorazit vzduch pramínek kouře.

Boggs našel svou hůl, podepřel se a belhal se zvolna směrem k vodě. Původně si myslel, že je příliš vychrtlý na to, aby se potil, ale pot se z něj stejně jenom lil. Zprvu to byl studený pot, ale námaha, spojená s hledáním cesty mezi sutí a s umíráním, ho rozechvěla.

Do přílivu vybíhal malý vlnolam. Byla to spečenina z vyvřelé horniny, asi dvacet metrů dlouhá a pět až šest metrů široká. O černou skálu se zlomilo několik vln, které promáčely tucet licencovaných rybářů, hrbících se před vodní sprškou.

Boggsovi trvalo půl hodiny, než zvládl sto metrů od římsy k začátku vlnolamu. Zrak mu vypovídal službu, ale rozhlédl se kolem sebe, jestli neuvidí bezpečnostní hlídku.

„Démoní hlídka,“ zamumlal.

Vashonská ochranka vysílala pravidelné hlídky do uprchlických oblastí. Údajně bylo jejich účelem chránit lidi před zakuklenými švihouny a poslední dobou i před děsivými hejny nervoběžců, kteří se hnali od jihu. Boggs se otřásl. Minulou sezónu viděl, jak hejno nervoběžců zaútočilo na nějakou rodinu; vlezli jim do očí a nakladli do lebek slizká vajíčka. Původně si myslel, že ta rodina je příliš slabá, než aby křičela, ale mýlil se. Nebyl to pěkný pohled a hlídka si pěkně užila, když je spalovala.

Všichni věděli, že skutečným důvodem, proč ochranka hlídkuje na pláži, je zabránit lidem, aby se nakrmili. Ředitel šířil zvěsti o rybářských sklizních na černém trhu, které prý ohrožují ekonomiku Pandory. Boggs neviděl ještě ani stopu takových sklizní, natožpak nějaké ekonomiky. Maminčino maličké rádio ho informovalo o světě, ale pro něj to vždycky byla jenom slova.

Nalevo od něj doutnala pohřební hranice. Na kruhu skály, o trochu vyšší než hranice přílivu, ležely tři zuhelnatělé hrudky. Chudí nesehnali ani tolik paliva, aby spálili své mrtvé. Když se jich nashromáždilo dost, bezpečnostní hlídky se bavily tím, že je spalovaly plamenomety. Říkali tomu trénink na nervoběžce.

Na druhé straně skal pohřební hranici někdo střežil, a když se Boggs přiblížil, viděl, že je to Silva. Zastavil se a vydýchal. Silva byla dívka v jeho věku a povídalo se, že zabila své mladší sestry a bratry ve spánku.

Nikdo teď proti ní nehnul ani prstem, když se starala o jejich žalostný ohníček. Boggs doufal, že ho neuvidí. Potřeboval návnadu, ale věděl, že o ni nedokáže bojovat.

Spustil se na všechny čtyři a lezl k okraji hromady. Vztáhl ruku a hmatal po horkém kamení, dokud neucítil něco, co na omak nepůsobilo jako skála. Škubl, škubl silněji a něco mu zůstalo v ruce. Bylo to na jedné straně horké a loupalo se to, z druhé strany to bylo studené. Nedokázal se přimět, aby se na to podíval, jen popadl hůl a šupajdil pryč. Silva ho neviděla.

„Přinesu jí rybu,“ sliboval si. „Chytím rybu pro matku a pro kluky, a jednu pro Silvu.“

Přílivovou hlídku nebylo nikde vidět.

Už tudy prošli, říkal si. Prošli a zkontrolovali licence, teď jsou nahoře na pláži a prověřují díry ve skalách.

Boggs si stoupl stranou od ostatních rybářů. Mohli by ho zahnat, protože chytá ryby, které právem náleží jim. Mohli by mu ukrást ryby a udici a zbít ho, jako jednou zbili tatínka...

...Ale počkají, až budu mít rybu, říkal si. Tak bych to udělal já.

Schoulil se k vlnolamu tak, aby byl ze břehu takřka neviditelný, přivázal na udici kámen a připevnil háčky do té zuhelnatělé hmoty, kterou svíral v pěsti.

„Je to návnada,“ připomínal si, „je to jen návnada.“

Neměl dost energie, aby hodil návnadu moc daleko, nechal ji tedy na dně asi šest metrů od skal. Bylo tam hluboko, dost hluboko, aby tam zmizela většina udice. Zatáhl a pak se přesvědčil, že je volná. Bylo tam dost návnady pro dva, možná ještě tři pokusy.

„Máš licenci, hochu?“

Nabručený hlas za zády ho polekal, ale byl tak slabý, že se nemohl pohnout. Neřekl nic.

„Jestli máš licenci, tak jdeš pozdě. Máš jen jeden den, nemůžeš si ho dovolit promarnit.“

Několik kamenů o sebe bouchlo, jak muž sestupoval k místu, kde seděl Boggs zaklíněný do prolákliny. Byl

hubený a zsinalý, s chmýřím plnovousu na bradě a s lysou hlavou. Pokožka na temeni se mu loupala a tvář měl posetou boláky.

„Jsem taky ilegál,“ řekl stařec. „Říkal jsem si, že tohle je moje poslední šance. A ty?“

„Totéž.“

Natáhl se přes Boggse, dotkl se návnady a se zamručením ji položil.

„To samé jako já.“

Hlas byl tlumenější, zahanbený.

Zčistajasna se Boggsova udice napjala, pak ještě víc, potom mu málem vyškubla paže z kloubů.

„Máš ji, hochu,“ řekl stařec. Vzrušením mu stoupl hlas a popraskané rty zvlhly. „Jasně že ji máš, hochu. Pomůžu ti...“

„Ne!“

Boggs si ovinul vlasec kolem zápěstí a asi o metr ho přitáhl.

„Ne, ta je moje!“

Ať už to bylo cokoli, bylo to dost velké a silné, aby to nevyplulo na hladinu bez boje. Ale Boggs postupoval pomalu, zapíral pahýly nohou o balvan a zapojoval do tahu kostnatý hřbet. Představoval si, že mu zbývají ještě asi dva metry, ale nic neviděl kvůli černým skvrnám, které se mu míhaly před očima. Uslyšel, jak stařec překvapeně zamručel a jak se škrábe po skále za ním, a když už Boggs neměl čím táhnout a jen tam tak ležel, zaklíněn do skály, vytažený vlasec se mu zapletl kolem obou paží.

Voda před ním se se šplíchnutím rozestoupila a to, co chytil, po něm skočilo a chytilo ho za kotníky. Stisk byl pevný a lidský. Smálo se to.

„Chytil jsi velkou rybu, hochu!“ zahulákalo to. „Můžeš mi ukázat licenci?“ Další smích.

„Ty jsi... ty jsi...?“

„Ochranka?“ zeptal se hlas a táhl ho blíž k vodě, až si Boggs rozdíral hubený zadek o skálu. „To si piš, hochu! Podíváme se na tu licenci.“

Bezpečák ručkováním přitahoval Boggse k sobě. Tváří v tvář Boggs uviděl dýchací přístroj, houpající se z potápěčského úboru, a mokré černé vlasy, přilepené k vyboulenému čelu.

„Ty ji nemáš, co?“ Zvedl Boggse do výšky a zatřepal jím. Všechny kosti ve vyschlém těle mu zarachotily. „Máš?“

„Ne, ne... Já...“

„Krást potravu lidem od úst? Ty si myslíš, že máš právo rozhodovat, kdo přežije a kdo zemře? To právo má jen Ředitel. No, návnado, já ti ukážu, kde jsou největší.“

Nato si muž zastrčil náustek mezi rty, přitiskl si chlapcovy paže k hrudi a padl s ním naznak do moře.

Boggs jednou zakašlal, jak ho voda zašimrala v nose, pak se zakuckal, když mu vnikla do neduživých plic. Neviděl nic než světlo nad sebou, které se šířilo od hladiny, a bubliny z vlastních úst tam, kde se spojovaly jako květ na vrcholu stvolu.

*Zabíjej tudíž mečem moudrosti pochybnost zroze-
nou z nevědomosti, která leží v tvém srdci. Buď je-
diným v harmonii svého já a povstaň, velký válečníku,
povstaň.*

**ze Zavatánských rozhovorů s Avatou,
Queets Twisp, starší**

Mlčící Twisp a tiše mumlající Mose posbírali sporoprach ze dvou naplněných hyletounů do pytlů a trmáceli se se svým nákladem do kopců. Twisp poslední dobou trávil u mnichů málo času, ale nebyli celkově podezíraví a zdálo se, že si už na jeho příchody a odchody zvykli. Několik málo z nich vědělo o jeho práci u Stínů, ačkoliv si byl jistý, že kdyby o ní věděli i ostatní, stejně by se nevměšovali.

Jatka dole k nim nedosáhnou, o tom ho zkušenost poučila. Twisp si přehodil plášť na záda, vyhrnul rukávy a užíval si slunce. Aspoň na těch pár hodin může pustit z hlavy zprávy a šifry a ostatní součásti svého tajného života. Dnes se po něm možná bude žádat, aby učinil rozhodnutí nebo vydal rozkaz, který by mohl změnit Pandoru navždy. Až do té chvíle chtěl cítit pandorská slunce a vánky v kopcích.

Twisp a Mose se při sbírání sporoprachu zapotili a pot jim přilepil jemný modrý prach k rozpálené pokožce. Duše Avaty, svázaná v prachu, mu touto cestou vsa-kovala do pórů. Twispovo tělo se ubíralo po pěšině, lhostejné k tomu, jak jeho mysl uhání po řasocestách minulosti.

Ten, kdo ovládá současnost, ovládá i minulost, sděloval mu hlas v jeho mysli, a ten, kdo ovládá minulost, ovládá budoucnost.

Bylo to něco, co četl v dějinách, ale také to už slyšel z neviditelných úst řasy.

Avata ovládá minulost, říkal si. Mapuje cestu naší minulosti, naší genetické minulosti, která nám pomáhá stanovit správný kurz pro naši budoucnost.

Pozoroval, jak se jeho nohy kladou jedna před druhou, aniž by nad tím musel přemýšlet. Překračovaly ostré kameny, vyhnuly se plochokřídlému, to vše bez zásahu toho, čemu většina lidí říká myšlení. Bylo to, jako by byl bytostí pozorující jinou bytost, ale zevnitř.

Laciná zábava, pomyslel si a usmál se.

Mose za jeho zády si bzučel nějaký nápěv, který Twisp neznal. V duchu se ptal, kde se asi toulá mysl mladého mnicha, že mu přinesla takovou melodii. Měl příliš velkou úctu k zadumání druhého, než aby se ptal.

Každý kontakt s řasou nebo sporoprachem zanášel Twispa hlouběji do detailů lidstva a hlouběji do vlastní minulosti. Ano, ztracená láska byla bolestná a jejím opakovaným přehráváním se bolest nezmenšovala. Většina z těch vzpomínek ho plnila radostným vzrušením, jako třeba když se poprvé přitulil k matčinu prsu, chuť sladkého mléka a její chlácholivý hlas nad sebou, v pozadí švi-švů, švi-švů jejího ostrovanského srdce.

Dvakrát ho řasa zanesla ještě dál, do minulosti jeho předků, do prázdna, odkud se vymrštilo samo lidstvo. Twisp při těchto cestách získal něco víc než lekci z historie. Získal moudrost, prozíravost mudrců, odloučení od světských machinací lidí jako Flattery. Právě proto Ředitel nejprve neschvaloval a nakonec úplně zakázal rituál řasy.

„Chcete, aby vaše děti znaly vaše nejtajnější myšlenky, vaše tužby, všechny ty sny, které jste jim nemohli vyprávět?“ ptal se.

To Twispa varovalo daleko víc před hloubkou Flatteryho stihomamu, než před nebezpečím řasy.

Flattery úspěšně odradil většinu Pandořanů, alespoň ty, kteří byli závislí na jeho osadách a na tom, co jim rozdal. To, že z řasy izoloval neurotoxin, přimělo lidi k ještě větší obezřetnosti. Antisérum, které vyvinul, si získalo popularitu, protože se kontaktu s řasou

bylo v mnoha tradičních profesích doslova nemožné vyhnout.

Mohlo to být placebo, říkal si Twisp. Řasa dělá s myšlením lidí víceméně právě to, co očekávají.

Krátký pandorský rituál, odevzdávání lidí řase, už byl takřka opuštěn. Mrtví se teď spalovali, jejich vzpomínky se rozptýlily s kouřem ve větru. To Flattery podporoval svou prostou prosbou o hygienu.

„Rozkládající se těla se vyplavují na pláži,“ říkal. „To málo naplavené země, kterou máme, páchne ostatky našich mrtvých.“

Twisp zatřepal hlavou, aby se zbavil Flatteryho, jeho skřípavého nosového hlasu a povýšeneckého chování. Nechtěl, aby ho prach vedl právě po této cestě. Prahla po hlubším proudu historie, který by se týkal problémů Flatteryho a hladu.

„Lidé zotročovali lidi odjakživa,“ řekl si pro sebe. „Nová galaxie by neměla vyžadovat nové řešení.“

Jak pradávni lidé lámali pouta hladu, způsobeného lidmi?

Smrtí, řekl mu hlas v jeho mysli. Smrt osvobodí postižené, smrt je osvobodí od toho, kdo je souží.

Twisp chtěl, aby na tom byli Pandořané lépe. Flatteryho metodou bylo hladovění, vraždy, štvání příbuzných proti příbuzným. Stopy, které Twisp hledal v prachu, musely vést pryč od Flatteryho, ne za ním.

K čemu mi prospěje stát se jím? Vyměníme dlouhokukého vraha za vysokého.

Než s Mosem složili svá břemena před mnichy hyletounského klanu, necítil už Twisp potřebu rituálu. Plul v opojných mořích vzpomínek řasy. Jeho mysl vsázela na zdráhavé zápolení s brebentivým proudem.

Jeho lidé kolem něj brebentili a připravovali prach. Twisp ze sebe vypravil rozloučení a uvelebil se o samotě na vrcholku svého nejmilejšího výběžku. Ostatní starší kráčeli za jeho zády podél řady klečících Zavatánů a každému kladli na vyplazený jazyk lžičkou hromádku modrého prachu. Pokračovali vodními bubny

a zaříkadly, písněmi ze Země, z Lodi, ze staletí cestování napříč Pandorou a po jejích mořích.

Takhle se komunitoři setkávali s mrtvými, tady a po požití modrého prachu. Cestovali nazpátek časem, rozvíjeli vzpomínky, které byly dávno zapomenuty. Někteří byli svědky životů svých rodičů nebo prarodičů. Několik málo z nich, jeden či dva, vyrazili i do hlubší paměti samotného lidstva, a ti pak byli žádáni o radu stran posunu ke správnosti bytí.

Twisp se nechal ukolébat synkopami vodního bubnu a zanést zpět k prvnímu dni, kdy pocítil účinky nové řasy. Před pětadvaceti lety se poprvé dotkl pevniny jako věžeň Gelaara Gallowa. Toho dne s několika přáteli porazil Gallowovo ničemné partyzánské hnutí a ukončil občanskou válku. Toho dne šplouchly z oběžné dráhy do moře hybernační nádrže a přinesly jim Flatteryho.

Všechno to skončilo na vrcholku, jemuž teď Pandořané říkali Hora Avaty, na počest role, kterou řasa sehrála v jejich spasení. Čekal tam tehdy na očekávanou smrt z rukou Gallowa, vůdce mořanských partyzánů. Řasa mu tehdy přinesla vidinu vousatého tesaře jménem Noe. Noe byl slepý a spletl si Twispa se svým vnukem Abimaelem. Nakrmil hladového Twispa sladkým koláčem a jemnou chuť onoho lepkavě sladkého koláče si Twisp pamatoval ještě i po všech těch letech.

„Jdi do záznamů a vyhledej dějiny!“ řekl mu Noe.

Twisp to přesně tak udělal a od té doby žasl nad Noem, nad řasou i nad tím slunným dnem na Hoře.

„Tahle tvoje nová archa je venku na souši jednou provždy,“ řekl mu Noe. „Opustíme moře.“

Twisp se od té doby řase vyhýbal, říkal si jen, že musí nechat záležitost Pandory Pandořanům a Twispovy záležitosti Twispovi. Pak se do lidských životů vpravil Ředitel. Jejich životy se staly Twispovým životem, jejich bolest jeho bolestí.

Twisp hodně studoval, podrobně četl dějiny a jako každý Ostrovan přinesl do svého domova hlad. Ten domov se rozrůstal, stejně jako se rozrůstal hlad – do

dvou domovů, do tří domovů, do osady. Neshody s Ředitelem je vyhnaly do hnízda v kopcích a k tajnému obdělávání skalnatých plání na pobřeží, vzdálených od Flatteryho nohsledů. Nyní, v sevření sporoprachu, viděl Twisp složitost toho, co spředel, i sílu.

Zatímco byl prach rozdělován ostatním, dolehl k němu slabý hlásek. Byl to hlas Noemova světa, hlas, který nikdy nečekal, dokonce ani ve vlastní mysli ne.

„Bojuj s hladem potravou,“ říkal mu. „Bojuj s temnotou světlem, s iluzí osvětlením.“ Byl to slaboučký hlásek, téměř šepot.

„Abimaeli!“ řekl. „Konečně jsi tady, jak jsi mě našel?“

„Vůně sladkého koláče,“ řekl Abimael. „A silné volání dobrého srdce.“

Twisp proklouzl kolem Abimaela v střemhlavém pádu řasocestami své mysli. Byl nyní venku mezi vějířovitými listy, mimo periferní úponky, v hlavním stvolu řasy.

Tenhle hyletoun musel pocházet ze stanoviště praotců, říkal si. *Je to div, že ještě unikají Flatteryho kosám.*

„To není div, starší, nýbrž iluze.“

Hlas, který Twisp slyšel, nepřicházel zevnitř. Zvolna se otočil, rozpomněl se na mladého Mose. Tehdy si všiml Moseovy ruky na svém rameni.

„Ty také cestuješ po tomto úponku, bratranče?“

„Ano.“

Vtom Mose pohnul rty. Zorničky se mu divoce roztáhly a zase smrštily a Twisp věděl, že se totéž děje i s jeho zorničkami. Jednou se díval po požití prachu do zrcadla a ocitl se na místech, která by si raději nepamatoval.

„Pamatuju si je...,“ začal Mose.

Twisp ho přerušil, soustředil se jen na to, co Mose říkal o iluzi. Také tohle přerušení bylo přivoláno mlčky.

„Řekl jsi ‚iluze‘,“ připomněl mu Twisp. „Co ti řasa ukázala klamného?“

„Je to jazyk, kterým tenhle hyletoun mluvil, když

vyrůstal na úponku,“ řekl Mose. „Naučil se promítat iluze jako hologram. Starší, jestliže budeš sledovat úponek téhle myšlenky až ke kořeni, poznáš moc iluze.“

Zčistajasna se Twispova mysl rozběhla hlouběji do svého nitra.

Ne, říkal si, ne hlouběji do mé mysli! Hlouběji do Avatovy.

„Ano, tudy,“ lákal ho tichý hlas.

Twisp se ohlížel na své tělo jakoby z veliké výšky, bez zájmu o svou skořápku. Potom se obrátil dál do prostoru.

Co je iluze, co je skutečné? ptal se.

„Co je mapa?“ odvětil hlas. „Je to iluze, nebo je skutečná?“

Obojí, říkal si. Je současně reálná – něco, co lze držet a ohmatat – a iluze nebo symbol, nebo vyobrazení. Mapa není území.

„Když chceš ty, rybář, postavit člun, co uděláš nejdříve?“

Nakreslím si plán, pomyslel si.

„A ten plán není člun, ale je skutečný. Je to skutečný plán. Co uděláš potom?“

Myslí mu pluly vidiny všech člunů, které kdy postavil, na nichž rybařil nebo po nich toužil.

Potom...

Snažil se soustředit, snažil se rozpomenout, kam ho to Avata vedl.

„Nemysli na to,“ předl hlas. „Po plánu, co potom?“

Postavit model, pomyslel si.

„Ani to není člun. Je to model. Je to iluze, je to symbol a je skutečný. Jestliže máš přimět člověka, aby žil určitým způsobem, jak to uděláš?“

Dám mu model chování?

„Snad.“

Okamžik ticha, a Twisp v té pauze zpozoroval výrazný pulz moře. Hlas pokračoval.

„Ale mapa, model – ty mají základní omezení. Jaké je to omezení?“

Twisp měl pocit, že mu mysl praská ve švech. Avata do něj něco soukal, něco důležitého. Kdyby tak jen dokázal pochopit...

Velikost!

Ať už ho to napadlo intuitivně nebo ať mu odpověď poskytla řasa, efekt byl stejný.

Je to velikost! Nikdy z modelu opravdu nepoznáš, jaké to bude, protože v něm nemůžeš žít. Nemůžeš ho vyzkoušet kvůli velikosti!

Pocítil v sobě nesmírný vzdech.

„Přesně tak, příteli Twispe. Ale kdybys dokázal vyrobit iluzi v životní velikosti, bylo by i poučení v životní velikosti, že?“

Zčistajasna se znovu ocitl ve své sporoprachové paměti a uviděl starou Pandoru očima jednoho ze svých zkrvavených předků, bojujících ve Válce klonů. Uviděl, jak oblohu zatmívá nesmírnost Lodi, a myslí mu zvučelo poslední poselství: „Překvap mě, Svatý prostore!“ Hlas Lodi nebyl elektronicky monotónní, jak očekával. V jejím hlase zněla úleva, ba i blaženost, když naposledy proplouvala přes obě slunce a nehlučně mizela. Hodně se podobal hlasu, který slýchal v hlavě.

„Lod' se nás zbavila, když zamířila do Svatého prostoru,“ zašeptal si Twisp pro sebe. „Máme-li žít naplno, musíme se naučit, jak se zbavit břemene sebe samých.“

Ještě jedna věc mu vrtala v hlavě. Nevěděl, zda ji vyřkl nahlas nebo ne, ale věděl, že přinejmenším Mose ho slyšel.

„Musíme se naučit zacházet s iluzemi jako s kouzlem,“ slyšel Twisp svůj hlas. „Zajmout nepřítele, aniž bychom ubližovali, to bude vyžadovat pečlivě vytvořenou iluzi.“

Měl dojem, že někde hluboko v sobě zaznamenal pochvalné zamručení.

My Ostrované rozumíme proudu a plynutí. Chápeme, že situace a časy se mění. Změna je tedy normální.

**Ward Keel,
Apokryfní zápisníky**

Zpravodajství se mělo vysílat za hodinu, ale Beatriz věděla, že to tenhle tým nestihne. Měli jakýsi problém s přenosem, se kterým se jí odmítali svěřit, ale výsledky viděla na svých obrazovkách. Kdykoli byla nahrávka připravena k odeslání na pevninu, při přehrávání se ukázalo, že je poškozená. Někdo jako by stříhal po stříhačích. To nevadilo. Leon jí sdělil, že krátký klip, který připravila o OMJ, stejně nebude odeslán na pevninu ke schválení.

Vybavila si incident starý několik let, kdy byla Kontrola proudu ještě pod mořem v jednom mořanském areálu. Nahrávali jednu z Flatteryho „duchovních hodin“, propagandistické klábosení s lidmi z Pandory. Všechno šlo dobře až do vysílacího času.

Řasa rušila, to bylo tehdy jediné řešení – a nepopulární. Řasa rušila vysílání, mazala nahrávky...

Vlasy v týle se jí při té myšlence zježily. Pamatovala si, jak nakonec sestříhala nahrávky a změnila chronologii vysílání, zpřeházela obrazy a hlasový doprovod tak, že Flattery vypadal jako blázen a vysílání mělo blíže k pravdě.

Mack a já jsme do tohoto systému zapojili spoustu vláken řasy, říkala si.

Jakékoli zdržení se Beatriz náramně hodilo. Potřebovala víc času, aby vymyslela, jak do éteru oznámit, co nebylo ve scénáři, aniž by tím přivodila smrt sobě i ostatním. Svěří jí jen symbolické vystoupení, bude jej muset maximálně využít, až přijde čas. Většina Pan-

dořanů, i těch chudých, poslouchá rádio. Chtěla oslovit všechny. Doufala, že to není jen hysterie, co jí sděluje, že řasa je na jejich straně.

Pokud neprobíhá převrat, kdo za tím stojí? uvažovala.

Odškrtávala si pravděpodobné podezřelé – kdokoli z několika členů Mořanské obchodní, Stíny, vysídlení Ostrované, Brood, pravděpodobně jednající za někoho jiného z Vashonských bezpečnostních jednotek...

Nebo možná Zavatáni, pomyslela si, ačkoliv věděla, že to není jejich styl. Na politické problémy reagovali tak, že se zahrabali hlouběji, uprchli dál do kopců nebo do nebezpečných pobřežních oblastí.

Brood je oportunista, říkala si. *To zabíjení na odpalovací základně byla chyba, a on se jí snaží co nejlépe využít. Kdyby existoval organizovaný převrat, spojil by se a postavil na stranu každého, kdo by vyhrával.*

Beatriz si uvědomila, že Flattery nemá žádné přátele a zatraceně málo spojenců. Všichni mají dobrý důvod ho nenávidět. Přišel na Pandoru a oháněl se svým spasitelstvím, když se sama planeta obrátila proti nim, a pak se proti nim obrátil *on*.

„Jsem váš kaplan-psychiatr,“ říkal jim tehdy. „Dokážu přebudovat váš svět a mohu vás všechny zachránit. Vaše děti si zaslouží něco lepšího než tohle.“

Proč mu všichni věřili?

Léta v holovizi jí poskytla odpověď. Byl denně v éteru, buď osobně nebo prostřednictvím svých „motivačních seriálů,“ sbírky nahrávek, jejichž propagandistickou povahu chápala až nyní. Dokonce mu jich pomáhala několik vyrobit, včetně nedávného nadšeného seriálu o Vesmírné lodi. Všichni mu věřili, protože Flattery je příliš zaměstnával, než aby je napadlo něco jiného.

Flattery se stal nejobávanějším démonem ve světě démonů, jenomže byl člověk. Ještě hůř, byl *čistě* člověk, bez genů řasy a jiných genetických zásahů, které museli snášet Pandořané. Beatriz to už chápala. Udělal to s

jejich pomocí, s její pomocí. Ačkoliv byla v pasti, cítila radostné vzrušení z poznatku, že Broodovi muži nedokážou vyslat čistý signál na pevninu. Možná ji ještě budou potřebovat.

Jestli tenhle pořad udělám tak, jak je napsaný, zase jim budu pomáhat.

Uvědomovala si, k čemu Flatterymu dopomáhala. Nepomáhala mu zachránit svět v geologické a sociální krizi. Nepomáhala mu znovu usídlit bezdomovce z řad Ostrovanů, jejichž organiková města se rozbíjela o skály nových kontinentů, ani zachraňovat Mořany, jejichž podmořské osady se rozbíjely jako skořápky ořechů při nedávných pohybech dna oceánu.

Pomáhám mu uprchnout, říkála si. On nebude tohle „Plechové vejce“, aby prozkoumával okolní hvězdy. Je to jeho osobní záchranný člun.

Polohlasem zaklela a udeřila pěstí do konzole před sebou, ale jemně, jemně. Možná ji bude později ještě potřebovat. Na obrazovce před ní se odrážel obraz ženy, kterou nepoznávala. Barva vlasů byla černá, byly krátce ostříhané a chundelaté jako její, ale ty omámené hnědé oči z jejího odrazu zíraly z krví podlitého bělma, obklopené dvěma tmavými prohlubněmi, které ji děsily. Nos měla červený a pleť těstovitou, na to jak byla snědá. Reflexivně sáhla po komlince, aby zavolala Nefertiti, ať ji přijde nalíčit, ale pak se zarazila. Nefertiti jí už nikdy nebude kartáčovat vlasy, už nikdy jí nepošeptá do ucha při závěrečném odpočítávání: „Jsi nádherná, B., roznes je na kopytech!“

Znovu v zoufalství udeřila pěstí do konzole. Leon se po ní podíval, ale dál se pilně snažil vychytat mouchy ve vysílání do pozemního studia. On a jeho muži nebyli obeznámeni s beztížným stavem na ose Orbiteru, a každý drobný úkon, který vyžadoval pohyb, je zřejmě hněval ještě víc.

Beatriz věděla, že vystoupí-li, jak má napsáno, pomůže tím také Broodovi, a to pro ni bylo k nesnesení. Dohlížel na přesun OMJ do jeho krypty na palubě

Vesmírné lodi, takže ho chválabohu neměla na očích. Jestliže se Leon nedostane přes rušivé vlivy do vysílacího kanálu, Brood se vrátí a bude našťvaný. Nelákala ji představa Brooda v záchvatu vzteku.

Dwarf MacIntosh byl normální člověk, modrooký klon z hybernátoru, a Beatriz byla téměř normální Ostrovanka. Mutace se během posledních několika generací vyrovnaly a většina Ostrovanů, třebaže byli menší a snědší, vypadala stejně normálně jako MacIntosh a Flattery. Mezi Pandořany diktovalo vzezření život člověka od samého začátku.

Flattery není normální, říkála si. Jeho myšlení je zmutované, úchylné. Lidé by neměli dupat po lidech.

Zнала dějiny otrokářství na Zemi a členové její vlastní rodiny žili s důsledky genetického otrokářství Jesuse Lewise. Dnes pochopila alespoň Benovo obvinění, že Flattery zotročil Pandoru, Mořany stejně jako Ostrovany... a jeho útisk jen sílil, zatímco lidé hladověli čím dál víc.

Posledních pětadvacet let se stalo souvislou šňůrou celoplanetárních katastrof. Mořské dno prasklo podél linie kořenů řasy, aby vytvořilo první pruh pevniny. Následovaly další takové fraktury, vždycky podél gigantických kořenů ložisek řasy. Následné pohyby půdy zničily desítky mořanských osad pod vodou a způsobily potopení nebo úmyslné spojení většiny plujících organických měst Ostrovanů s pevninou; mezi nimi i toho jejího. Uprchlíci se hrnuli do primitivních pobřežních osad po tisících, nuceni naučit se znovu přežívat na pevnině po téměř třech staletích na moři nebo pod ním. Flattery jim jejich břímě neulehčoval, jen je zhoršoval.

„Celá tahle planeta se nás snaží zabít,“ řekl jí Mack, když spolu mluvili poprvé. „Nemusíme jí ještě pomáhat.“

Mack ale proti Flatterymu nic nepodnikl. Věnoval všechny hodiny bdění a hodně snů ve spánku zdokonalování stanice Orbiter jakožto odrazového můstku ke

hvězdám. Přitom řídil Kontrolu proudu a stával se světovým expertem na nejzáhadnějšího zdejšího obyvatele, řasu. Postupoval při určování svých priorit pozpátku.

„Potřebujeme Kontrolu proudu,“ říkal. „Řasa je fascinující, ale realita velí, abychom jejím prostřednictvím získávali zásoby, jinak lidé pomřou. Ovládnutím řasy se tento projekt usnadní, usnadní se život v osadách, zaručí to výsledky.“

Tehdy vynalezl grafmistr, který obcházel podmořský komplex mořanské Kontroly proudu, sestávající z mnoha stanovišť, a umožňoval obsluhovat velký síťový systém z oběžné dráhy. Mořanský komplex pod mořem utrpěl těžké škody, ale stále ještě provozoval hardware a instaloval nové sítě. Po zavedení grafmistru mohla jedna osoba zvládnout všechny řasocesty v nejbohatších oblastech Pandory.

Beatriz před dvěma roky stanula Mackovi po boku jako jeho prominentní host onoho dne, kdy se grafmistr spouštěl. Ačkoliv při této události oficiálně zastupovala holovizi, Beatriz těšilo pomýšlení, že tam byla spíše na Mackovo pozvání, než pracovně. V její přítomnosti vzplála v jeho modrých očích nepřehlédnutelná jiskra a užívali si dlouhé rozhovory, když za nocí proplouvali osou Orbiteru a spočívali v sítích. To, co začalo jako náhodný dotek rukou, přerostlo v milostný poměr se vším všudy.

Doufám, že dostaneme další příležitost, pomyslela si a vzdychla, aby zaplašila slzy.

Červený záblesk nad příklopem ji vytrhl z myšlenek, poté zablikal znovu. Byl to studiový ekvivalent zvonku u dveří, který na sebe upozorňoval u všech konzolí v celé místnosti. Bylo zvykem studio zamykat, když se nahrával pořad.

Někdo chce dovnitř.

Ať byl venku kdokoli, k Broodovým lidem nepatřil. Poznala to podle strachu, který se rozlil po Leonově bledé tváři.

To je Mack, pomyslela si. Musí to být on!

„Nehýbejte se!“ rozkázal Leon. Rozepnul si postroj a ukázal na ni velitelským prstem. „Já to vyřídím. Váš text bude za pár vteřin na obrazovce. Standardní postup. Jsem váš režisér a vy budete *velmi* pečlivě dodržovat mé pokyny.“

Doručkoval k příklopu, zapojil svá sluchátka a stiskl tlačítko interkomu.

„Natáčíme,“ ohlásil. „Vstup zakázán, až na studiový personál.“

Beatriz zadržela dech. Ačkoliv při natáčení a živém vysílání vždycky zavírali studio, holovize odjakživa podporovala obecenstvo. Mnozí dělníci z paluby Orbiteru ve volném času s potěšením sledovali její štáb při práci, a ještě nikdy je nikdo neodmítl vpustit.

„Tady je Spud Soleus.“ Vysoký hlas jí charakteristickým způsobem zapraskal ve sluchátkách, až se bezděčně usmála. „Kontrola proudu. Máme tady stav nouze. Doktor MacIntosh potřebuje ihned mluvit s Beatriz Tatooshovou.“

Ucítila tlak v hrudi a krev, stoupající do lící. Dlaně se jí dál potily.

„Jde do živého vysílání. Řekněte doktoru MacIntoshovi, že to bude muset počkat.“

„Nemůže to počkat. Naše vysílací linka selhala a kus sítě spadl.“

„Máme své rozkazy,“ řekl Leon. Jeho hlas zněl zdráhavě. „Možná po vysílání...“

„Doktor MacIntosh je velitelem Orbiteru,“ řekl Soleus. „Má od Flatteryho přímý rozkaz otevřít tu síť *hned*. Potřebujeme vaši linku k vysílání. Potřebujeme radu Beatriz Tatooshové. Připomínám vám, že veškeré elektrické obvody procházejí přes Kontrolu proudu a že vás můžeme vypnout.“

„Počkejte moment!“ Leonův hlas se zklidňoval. „Uvidíme, co se dá dělat.“

Vypnul interkom a přitiskl čelo ke stěně.

„Do prdele!“ řekl a bouchl čelem o plastocel. Sluchátka mu zabránila odletět vlivem nárazu pozadu přes studio. „Do prdele!“

Bod pro Spuda! pomyslela si Beatriz. O tom spojení Leonovi lhal. Něco z něj, ale ne všechno šlo přes Kontrolu proudu. Studio zřizovala spolu s MacIntoshem a nikdo je neznal lépe. To ale Leon nevěděl. Kromě toho měl už tak dost problémů. A Leon se neodvažoval jednat bez Broodových rozkazů. Nemůže upozornit Brooda, aniž by upozornil celý Orbiter.

Beatriz bušilo srdce v hrudi. Otřela si vlhké dlaně o stehna v kombinéze. Navzdory nebezpečí ji Leonovo dilema bavilo.

Cokoli, jen aby se svíjeli, říkala si.

Leon znovu cvakl spínačem interkomu.

„Nikdo sem nevstoupí, teprve až...“

„Můžeme vysílat na vaší lince přes naši vlastní přenosovou frekvenci,“ řekl Spud. „Ani se vám nemusíme plést do cesty. Doktor MacIntosh tady velí a říká...“

Leon prudce vypnul sluchátka, odpojil je a vrhl se zpět ke své stříhačské kóji. Nezvládl to a narazil do dalších dvou techniků. Vyprošťovali své končetiny a kabely, potom se shlukli k sobě a rozčileně si šeptali.

Beatriz sklouzla dva metry k příklopu a zapojila svá sluchátka. Znovu zapnula interkom a nechala sluchátka vznášet vedle příklopu, ve vzdálenosti pouhých dvou metrů. Neviděli ji a podle velkého chronometru trvala celá akce méně než čtyři sekundy.

Po návratu ke své konzoli otevřela Beatriz komlinku a vyťukala Mackovo číslo. Na konzolích ve všech stříhačských kójích se rozsvítí kontrolka, to věděla. Jak očekávala, v tu ránu byl u ní Leon, rudý vzteky.

„Já vám říkal, abyste se o nic nepokoušela!“ vyštěkl. Nebyl to už krotký videotechnik u stříhačské konzole. Teď to byl důstojník útočné eskadry ochranky, která se ocitla v úzkých.

„Rozflákal bych vás na sračku, kdybychom nepotřebovali tu vaši pěknou tvářičku. My *máme* rezervní

plán, sestro. Zkuste to ještě jednou a taky vyjedete přes tlakovou komoru – rozumíte?“

Beatriz musela poprvé za celý den skrývat úsměv. Řval na ni – něco, co by jinde na Orbiteru nebylo slyšet, kdyby předtím neotevřela interkom, kdyby nepřipojila sluchátka jen krok od místa, kde stál Leon. Nemusela ani nasadit všechny své herecké schopnosti naplno, aby předstírala hrůzu, kterou od dnešního procitnutí pocítila už mnohokrát.

„Poslechnu vás,“ řekla tak hlasitě, jak jen se odvažovala. „Nechci zemřít jako ostatní. Udělám, co říkáte.“

Leon se odstrčil zpět ke svým druhům, ale než k nim dorazil, ozval se klakson nad jejich hlavami čtyřmi dlouhými silnými tóny.

Třebaže ji ten hluk polekal, byla Beatriz bez sebe radostí. Tenhle signál poznávala, slyšela ho v minulosti při nejednom cvičném poplachu. Ty čtyři tóny znamenaly „Požár, všeobecný poplach, sektor Kontroly proudu“. Do tohoto sektoru patřilo i studio holovize.

Zatímco Leon a ostatní dva šmejdili po studiu a ptali se navzájem: „Co se to sakra děje?“ Beatriz si pro sebe zašeptala: „Spude, já tě miluju!“

Energie, jako každá jiná živá bytost, zajde v zájmu sebezáchovy do nekonečných extrémů.

**Ward Keel,
Apokryfní zápisníky**

První, co Rico uviděl, když prošel příklopem do kuchyňky, byla nehybná postava Cristy Galli, ležící s očima dokořán v postroji vedle plazmy. Zorničky jí pulzovaly zeleným jasem, jehož si Rico ještě nikdy nevyšiml. Jakýmsi šestým smyslem pochopil, že to, co teď vidí, není z tohoto světa. Jeho prvním popudem bylo utéct, zamknout za sebou příklop, ale ovládl se.

Ben ležel natažený na palubě vedle ní, jednou rukou svíral její kotník a nohy se mu chvěly jako dítěti při zlém snu. Na Rica celý ten výjev zapůsobil jako zlý sen.

„Bene!“ zavolal od příklopu, ale Ben neodpovídal. Přiskočil ke svému nejlepšímu příteli a viděl, že i Benovy oči jsou otevřené dokořán. Oba dýchali, ačkoliv Crista Galli měla mírně předkloněnou hlavu a s každým nadechnutím a vydechnutím bylo slyšet bublání. Rico dbal na varování Operativců a nedotkl se žádného z nich.

„Do prdele!“ vyštěkl a zašátral v levé náprsní kapse po oživovací dávce. Byla to maličká červená ampule asi o velikosti malíčku. Na jednom konci z ní vyčnívaly dvě jehly, zakryté plastickým pouzdem. Odcvrnkl pouzdro na druhý konec kuchyňky a dával si pozor, aby držel hroty směrem od svého těla.

„Krucinál, Bene, Operativci říkali, že se toxin může spustit, jestli se Crista namočí.“

Tato dávka byla titrovaná pro hmotnost jeho těla a doufal, že ji nikdy nepoužije. Jedním hbitým bodnutím ji zapíchl Benovi do stehna.

„Nepřestávej dýchat, člověče,“ žadonil Rico. „Jen nepřestávej dýchat.“

Obrátil se ke Cristě Galli a snažil se ovládnout nenadále vzplanulý hněv, který mu žhnul v hrudi. Věděl, že je to víc bezmocný vztek než nenávist, ale jeho tělo ten rozdíl nepoznávalo.

Jestli ho zabila...

Lepší část jeho rozumu mu nedovolila myšlenku dokončit.

Z Cristina hrdla se vydral přiškrcený sten, sten z jiného světa, při němž se Ricovi zježily vlasy v týle.

„Cristo? Slyšíš mě?“

Rico viděl, že má jakousi schopnost pohybu. Obrátila ruce dlaněmi vzhůru v gestu bezmoci a její rty se stále snažily zformovat slova, která z nich nevycházela.

„Flattery...“

To slovo bylo stěží srozumitelné. Dívala se přímo před sebe a ve snovém zpomalení s námahou dořekla: „...drogy.“

„Flattery ti dával drogy?“

Zvolna mžikla očima, jen jednou.

„Dával ti drogy, abys byla toxická? Nebyla to řasa?“

Opět pomalé mrknutí a téměř nepostřehnutelné kývnutí.

Létající ryba sebou znovu škubla, až se Rico natáhl na palubu. Hmátl po madlu a přitiskl se k přepážce, jak se křídla převalil na stranu a pak znovu narovnal.

Kovová pokožka křídlového člunu zaskřípala, jak jí něco zakroutilo a pak pustilo.

Řasa nás trhá, pomyslel si. *Ví, že je Crista tady!*

Crista byla připoutaná tak, jak ji asi zanechal Ben, promáčená, převlek odložila. Rico skočil po sedadle vedle ní a připoutal se, právě když se křídla zase narovnal a všechno se zklidnilo. Bylo to, jako by řasou projela poslední křeč a pak se uvolnila.

Zkontroloval Bena jak nejlépe mohl, aniž by se ho dotkl. Dýchal snadno a barvu měl dobrou. Pravou rukou

trochu pohnul směrem ke Cristě a Rico si pomyslel, že je to dobré znamení. Opatrně otevřel Benovi levou náprsní kapsu a vyndal další dávku pro Cristu. Její víčka se slabě třepetavě pohybovala, zdálo se, že úmyslně, a na levé ruce maličko zvedla špičky prstů, jako by ho odstrkovala.

Rico s injekcí zaváhal a tetelení ustalo.

Co jestli to není... šimrání? zeptal se sám sebe. Operativci ho upozornili, že antisérum samo o sobě může být smrtelné, bude-li někomu z nich podáno zbytečně. Pro ni by mohlo být smrtelné vůbec.

Jestli jí Flattery něco dával, možná je její tělo jiné, říkal si. *Možná by ji antisérum... zabilo.*

Bylo lákavé pustit se do toho i tak, potom, co udělala jeho partnerovi. Nikdo by se to nedozvěděl, ani Ben ne. Připravoval se k aplikaci a její oči se zase roztřepetaly a prsty začaly předvádět ty strkavé pohyby.

Ale to by se Flatterymu líbilo, pomyslel si. *Nic by se mu nezamlouvalo víc, než kdyby mohl světu sdělit, že Její Svatost Crista Galli zemřela rukou Stínů.*

Celá ta fikce se mu začala odvíjet v mysli, znenadání jasně ozářená na pozadí světla, které začínalo pronikat plazmou kuchyňky.

„Samozřejmě,“ řekl jí, „to dává smysl. On tě *udělal* toxickou, aby se k tobě nikdo nemohl přiblížit. Pak to zveřejnil a hodil to na tvůj... vztah s řasou, mám pravdu?“

Opět stěží postřehnutelné přikývnutí a pomalé mžiknutí. Zdálo se, že se jí ulevilo, působila klidněji a Rico si nemyslel, že by to způsoboval toxin.

Nenadálé prudké světlo naplnilo kuchyňku a křídílák začal rytmicky poskakovat kupředu. Byli na hladině a Elvira vyjde ven vyčistit sání. Při každém poskočení unikl z Cristina hrdla slaboučký výkřik a po lících jí kanuly slzy. Poprvé se mu zachtělo ji konejšit. Právě si začínal představovat, nakolik ji Flattery využíval, jak strašný a tajný byl asi její život v Rezervaci.

Byla kuriozita, vězeň, říkal si, a on z ní udělal monstrum.

„Stalo se ti to už někdy předtím... než ti Flattery začal dávat drogy?“

Očima zatěkala ze strany na stranu.

„Asi si myslel, že nás tvůj toxin zabije. Pak by tě dostal zpátky a byl by hrdina, varoval by znovu svět před tím, jak jsi nebezpečná. A kdybych ti dal tuhle injekci,“ opatrně vložil neotevřenou ampuli zpátky do kapsy, „pak bys zemřela a on by světu vyprávěl, jak jsme tě zabili my. To by dozajista obrátilo svět proti nám...“

Zamžikala „ano“ a Rico uslyšel Benův sten.

Interkom se znovu nabil, nato se Elvira zeptala: „Rico, jsou všichni v pořádku?“

Benova ústa se namáhavě snažila promluvit, pak to vzdal a zmohl se na mírné přikývnutí. Také Crista kývla a vymáčkla ze sebe pomalé „Anoooo.“

„Antisérum,“ řekl Rico do interkomu. „Nejsou na tom nijak skvěle, ale zlepšuje se to. Momentálně máš jen mě. Jdeš si zaplavat?“

„Říkala jsem si, že bych měla. Pohlídej kormidlo.“

„Už jdu,“ řekl. Přesvědčil se, že Crista i Ben jsou v bezpečí a že si žádný z nich nemůže ublížit tam, kde leží.

„Nechám interkom zapnutý,“ řekl jim. „Vždycky po chvílce na mě promluvte, i kdyby to bylo jen zasténání, jo? Vrátím se, až bude Elvira venku hotová.“

Crista znovu zvedla špičky prstů a vyždímala ze sebe pár slov.

„Řasa... ráda.“

„Řasa je ráda?“ Rozhodil rukama ve vzduchu a promluvil s nezastíraným sarkasmem. „Potom jsem taky rád. Jak to sakra víš?“

Obrátila dlaň vzhůru, jako by pokrčila rameny.

„Vol-ná,“ řekla a opakovala to slovo ještě pomaleji, „vol-ná.“

Pohled přes plazmu mu ukázal něco, co vypadalo jako nekonečná rozloha řasy, lenošící v posledních pa-

prscích obou odpoledních sluncí. Alki, to malé vzdálené slunce, začalo už skoro před rokem zvolna pulzovat a pulzovalo i teď. Od moře se k nim blížil hodně velký, hodně černý mrak. Občas se zvolna zvedl široký list řasy a pak padl nazpátek s plesknutím a šplouchnutím.

Jako prcek ve vaničce, napadlo ho.

Nikdy ještě neviděl, že by si řasa takhle hrála.

„Doufám, že máš pravdu,“ řekl. „Opravdu doufám, že máš pravdu. Nám to život hodně usnadní a Flatteryho lidem hodně ztíží.“

Odolával pokušení poplácat ji i Bena po ramenu.

„Dostaneme tě z toho, kámo,“ řekl Benovi.

Pořád mluvil spíš pro sebe než na Bena, když spěchal příklopem ke kormidlu. Mluvil na Bena přes interkom, zatímco kontroloval své nástroje, stejnou měrou pro svou útěchu jako pro partnerovu.

„Hrozně nerad to přiznávám,“ řekl Rico, „ale myslím, že nám Kontrola proudu zachránila kůži. Řasa nás dostala sem, ať už je to *sem* kdekoli, a pak se začala těmi obrovskými úponky rvát do kabiny. Kontrola proudu se asi snaží dostat nazpět původní kanál, protože řasa očividně bojovala s nějakými impulzy. Buď vyhodili pojistky, nebo nechali řasu volně dělat, co chce. Ať udělali cokoli, udělali to správně.“

Vrátil se ke kontrole přístrojů.

„Ten elektrický pulz v řase nám asi podělal Navcom,“ řekl Rico. „Skoro všechno ostatní vypadá fajn. Uzavřel jsem chladicí ventily do kuchyňky, aby tam nezatékalo; jen pro případ, že by to prasklo někde jinde. Vám dvěma tam mezi motory možná bude trochu teplo. Jakmile budeme ve vzduchu, vymyslím nějaký způsob, jak vás dostat sem.“

Dokončil kontrolu a uvědomil si, že se přece jen nevznesou do vzduchu. Teprve až Elvira dokáže znovu vyrobit hydrauliku, která vtahuje hydrokřídla a rozpíná vzduchokřídla.

Ben to nemusí vědět hned, pomyslel si. Ostatně já taky ne.

„Povídej něco, kámo! Cokoliv.“

„Rico... fajn.“

Zaznělo to hlasitě a jasně, třebaže namáhavě a pomalu, ale stačilo to, aby se po Ricově tváři rozlil úsměv. Cítil, jak Elvira vytahuje řasu z ventilů a znovu vyzkoušel Navcom. Byl mrtvý, z amplionů to ani neza-praskalo.

„Jde sem bouřka,“ sdělil Benovi, „možná to brzy bude zase hodně drsné.“

Nechtělo se mu Benovi říkat, že to bude *opravdu* hodně drsné, když teď nemohou vzlétnout nad bouři. Bez Navcomu a s oceánem ucpaným řasou, kam až oko dohlédlo, se Ricovi samotnému nechtělo přemýšlet o tom, jak moc drsné to bude.

*Každý, kdo ohrožuje myšlení nebo jeho symboly,
ohrožuje matici lidskosti samé.*

**Ward Keel,
*Apokryfní zápisníky***

Ben prve slyšel, jak člun vypouští zátěž, když hladil Cristu po vlasech a po tváři pod jemnou sprškou drobných kapiček v kuchyňce. Pamatoval si chuť soli, když se jeho rty dotkly jejích vlasů. Podle té chuti soli z vnitřní lodní přepážky věděl, že teče trubka chlazení, recyklovaná mořská voda, nic, čeho by se bylo třeba obávat, když teď mířili na hladinu.

Pamatoval si, že s Cristou mluvili a smáli se, když ho zčistajasna začalo mravenčit v horní části trupu. Krk mu nepohyboval hlavou tam, kam chtěl. Pokusil se vykřiknout, ale ústa a hrdlo mu odepřely poslušnost. Crista se sesula do postroje, ochablá, oči vytřeštěné strachem a zelené duhovky potemnělé skoro do modra.

Ach ne, napadlo ho. Ach ne, oni měli pravdu!

Škubavými křečovitými pohyby se vrhl na Cristu, natáhl se přes její nohy. Vydala krátký výkřik překvapení, ale nebránila se. Ben viděl, že nemůže. Ať se s ním dělo cokoli, dělo se to i s ní. Měl výhodu větší tělesné hmotnosti, více svalů, takže jeho tělu trvalo déle, než vypnulo.

Chytil se Cristina postroje, aby se přitáhl nahoru, ale ruce se mu proměnily ve dva těžké balvany na konci paží. V okamžiku se na ni sesul. Viděl a mohl dýchat, ale snaha pohnout se vyústila jen v nezvladatelné křečovitě záškuby. Sklouzl po křesle na palubu do pozice, z níž na Cristu neviděl. Jedna jeho ruka zůstala na jejím kotníku, takže cítil, jak se její tělo křečovitě zachvívá a uvolňuje, dosti podobně jako jeho vlastní. Antisérum

měl v kapse, ale nedokázal přimět své tělo k poslušnosti natolik, aby je vydoloval.

Rico si bude myslet, že jsem blázen, říkal si.

Když nyní přišli o Navcom, nemohli se pohybovat pod mořem a budou se kolébat na hladině jako kvakoši. Rico bude mít plné ruce práce i bez tohohle... maléru.

Elvira zná pár triků, pomyslel si.

Ben cítil, jak mu mravenčení probíhá jako žhavý ruměnec po zádech, do ramen a stehů. Snažil se znovu ovládnout svaly, ale nešlo to. Byla z něj jen bezmocná, roztřesená hromádka na palubě. Pamatoval si, že si připadal spíš zrazený než neopatrný. Pak začal cestovat závitů Cristina mozku. Rico, kuchyňka kolem nich, zbytek reálného vesmíru, to vše prosvítalo skrz temnou záclonu, která tvořila pozadí Cristiným myšlenkám a vzpomínkám. Tyto obrazy z jejího života se mu teď odvíjely v mysli.

„Bene!“ řekl Rico a jeho slabý hlas stoupal k Benovi odkudsi z veliké hloubky. Říkal ještě něco, ale Ben uslyšel jen *prask* antiséra o svou kombinézu. Necítil v celém těle nic než mravenčení, ale plně vnímal skutečnost, že ho Rico ukládá nataženého na palubu.

Čas se vlnil jako tmavá látka, napjatá mezi ním a Ricem. Bílá barva a nerezová ocel kuchyňky splývaly s velikou zářivou svatozáří žlutodesky, která za závěsem jeho mysli všechno smývala.

Ben už mnohé chápal. V hlavě Cristy Galli spala téměř nekonečná paměť lidstva. Mnohé z ní teď bzučelo i v Benově hlavě jako rozpouštědlo, jako když se pevná přísada rozpouští v kapalném. Cítil, jak uschlý květ jeho mysli pije a rozvíjí se, jeden spleťitý okvětní lístek za druhým, a za nimi ve stínu se vlnil obraz Rica La-Pushe.

Ačkoliv viděl a slyšel, cítil Ben odstup od svého těla, a budilo to v něm spíše zvědavost než strach. Vzpomněl si na pořad, který kdysi natáčel s Beatriz – o lidech,

kteří se vrátili z prahu smrti; hovořili o stejném odtahovém pocitu, o stejném příjemném teple, které vystřídalo všechny cit v jeho pokožce s výjimkou mravenčení. Říkali, že viděli svá těla z určité vzdálenosti, jako by byli v téže místnosti, pozorovali zdravotníky, kteří je resuscitovali, pamatovali si celé rozhovory, které se odehrávaly, i když se na monitoru nezobrazovala žádná srdeční činnost. Popisovali, jak pozorovali monitor životních funkcí se stejným odstupem, jaký měl Ben, když se sesul na palubu.

Jeho pohled však zřetelně vycházel z cizího těla, z cizí mysli. Byla to mysl děcka dole pod vodou, které vzhlíží vzhůru ke slunci ze střední hloubky laguny řasy. Viděl jen přímo nad sebe. Zorné pole měl mírně rozmazané a okraj nahoře ohraničovala světelná záře. Tam nahoře se proti zářícím sluncům rýsoval Ricův stín, horlivě se pohybující. Laguna byla plná Plavců, těch legendárních lidí se žábami, vlnivě plujících sem a tam v kanálech nad ní.

Byla to Crista jako dítě. Byl to Ben jako Crista jako dítě.

Vycítil, že Rico má velké obavy a chtěl mu říct: „To nic, jsem tady,“ ale nic z něj nevycházelo.

Obzvlášť jeden Plavec se jí věnoval, starší žena. Ben ještě nikdy neviděl Plavce. Představoval si je jako groteskní slizké tvory s širokými ústy a hloupýma očima a s jednoduchými krysími ocasy. Žena, která teď pečovala o Cristu, byla asi v jeho věku. Červené vějíře žaber se jí zběsile třepetaly na ramenou, když krmila holčičku plátky syrové ryby. Crista se houpala v řase a Plavkyně k ní připlouvala z hlubin. Nemluvila, nebo nemohla.

Odkudsi zpoza záře, velmi daleko nad Benovou vzhůru obrácenou tvář, zazněl Ricův hlas: „Tady tě uložím, abys byl v teple.“

Ben cítil, jak se laguna vzdaluje a Ricův hlas s ní.

„Crista ještě dýchá,“ řekl Rico. „Nevím, jestli mě slyšíš, Bene, ale dostaneme tě odtud. Dobře to dopadne.“

Té zatracené holce nic není. Jsme skoro na hladině. Někam tě dostaneme.“ Ricův hlas byl podbarvený hysterií a zněl, jako by měl slzy na krajíčku. „Někam tě dostaneme, kámo, jen vydrž.“ Stisk na rameni, a pak Rico zmizel.

Ben shledal, že může opustit dělohu řasy, a jestliže si představuje, jak kráčí chodbičkou sám k sobě, lépe vnímá kuchyňku a křídlový člun kolem sebe. Měl pocit, že dokáže přecházet po spojovacím můstku mezi Cristinou a svou myslí.

Nenadálé oslnivé světlo v kuchyňce a změna zvuku motoru Benovi zvěstovaly, že se vynořili na hladinu. Ben uvažoval, zda takhle zemře, při plném vědomí, zda bude vnímat poslední výdech a neschopnost nabrat vzduch do plic. Pamatoval si, jak se tenkrát s Ricem málem utopili, když ostrov Guemes padl za oběť sabotáži a potopil se. Tehdy málem zpanikařil, ale teď takovou paniku necítil, jen tupou poslušnost vůči osudu.

Přistihl se, že uvažuje o věcech, které by ho měly děsit. Bude ten neurotoxin, nebo co to je, paralyzovat jeho dýchací svaly? Srdeční sval? Litoval, že ho Rico trochu nepodepřel, aby mu to usnadnil, ačkoliv mravenčení už ustalo.

Injekce zabrala, říkal si.

Toužil zase přejít po spojovacím můstku do Cristy, ale cítil, jak se čím dál víc vzdaluje od můstku do křídla. Paluba pod ním byla nepohodlná a shledal, že se může trochu zavrtět a změnit pozici. Rozhodně se uzdravoval. Mlhavě vnímal hlas, vycházející z interkomu; byl to Ricův hlas a ozval se znovu. Zněl ustaraně.

„Mluv na mě, kámo! Cokoli chceš.“

Ben znovu vyzkoušel hlasivky. V hrdle měl vyschlo a nechtělo ho poslouchat, ale podařilo se mu ze sebe vymáčknout: „Rico... dobrý.“

Slyšel Cristu dýchat, ale ještě se nepohnula.

Copak se s ní děje?

„Blíží se bouře,“ ohlásil Rico, „možná to bude hodně brzy drsné.“

Benovi bylo do smíchu, pokusil se Ricovi odpovědět: „*Drsné?* A co je u tebe *tohle?*“ Ale vyšlo z něj jen zabrebtání.

Nový vládce musí nevyhnutelně utlačovat ty, přes které se dostane k moci. Tak dochází k tomu, že si nadělá nepřátele z těch, kterým ublížil, když přebíral nové vladařství, a přesto si nemůže uchovat přátelství těch, kteří ho nastolili.

**Machiavelli,
Vladař**

Flattery opustil bezpečí svého příbytku a vydal se na smělou obchůzku nahoru, na slunce. Nevi a Zentz byli na své misi, takže je měl z cesty, vzpoura otrhanců podléhala bezpečnostním silám a Flattery věděl, že ten, kdo drží Cristu Galli, vězí v nesnázích až po krk. Sám pro sebe se široce usmíval, když obrátil tvář k obloze. Miloval oblohu, počasí – tak odlišné od umělého ševelení vzduchu na Měsíční základně! Už byl skoro čas na odpolední déšť. Stejně jako několik málo dalších, kteří přežili hybernaci a byli vychováni ve sterilitě Měsíční základny, i Flattery měl cit pro počasí.

Vybral si skalní římsu s výhledem dolů na pobřeží, přes Rezervaci do té zatrachtilé vesnice, která se rozprostírala za její branou. Jak se zvedal vítr, zvedala se odtud směrem do vnitrozemí oblaka černého dýmu. Flattery měl na sobě svou nejzářivěji červenou bundu, aby hmyz poznal, že je velice naživu a pořád ještě velice Ředitelem. Tak blízko od hranic bitvy – teď ti dole uvidí, zač je toho loket!

Přítomnost dvou sluncí ho znervózňovala ještě i po tolika letech. Informace od geologů, kteří studovali řasu, potvrzovaly, že se kůra planety rozlamuje jako chlebová placka. To nejhorší teprve přijde, a on nemá v úmyslu být u toho.

Po pěšině pod ním se blížila Ventana, jedna z jeho poslů.

„Hlášení o poruše řasy, pane!“

Mávala messengerem.

Dal signál jednomu ze strážných, který přístroj prohlédl a pak mu ho přinesl. Flattery si posunul bílý klobouk hlouběji, aby mu stínil čelo. Tvar širáku byl ostrovanský, z politických důvodů. Klobouk byl bílý, protože Flattery byl přesvědčen, že bílá ho staví na první pohled na stranu pravdy a spravedlnosti. Nevyzvedl si zprávy hned. Věděl, co je uvnitř: nic. A v tuto odpolední hodinu už mraky zakryjí Orbiteru výhled na sektor číslo osm.

Jeho láska k počasí nezahrnovala škody, které slunce způsobovala jeho nepřizpůsobivé pokožce. Na čele se mu loupaly dvě růžové skvrny a Flattery se snažil soustředit na to, aby si je neškrabal. Jeho osobní lékař mu odstranil dvě takové skvrny před pouhým měsícem, a teď tohle!

Lidé mě musí vidět, říkal si. Nic nenahradí řádné vystoupení před národem.

Tři nejdůvěryhodnější osobní strážci ho doprovázeli v patřičném odstupu, pandorské instinkty je udržovaly ve stálém pohybu. Jeho pozorovatelná byla skalnatým výstupkem s vyhlídkou na areál, vesnici a záliv. Za zády měl na vzdálenost mnoha kliků jen vyšší body terénu – kopce, domov bezcenných Zavatánů. Spousta těch Zavatánů, stejně jako rolnictvo, věřila v Loď a v konečný návrat této Lodi jako jakéhosi mechanického Mesiáše. Ta představa ho rozesmála a strážní se po něm zvědavě podívali.

„Jen klid, pánové,“ řekl jim. „Jak vidíte, tam dole není nic, co by k nám mohlo dosáhnout.“

„Prosím Ředitele za prominutí,“ promluvil jeden ze strážných, Aumock. „Mým úkolem je nikdy nebýt v klidu.“

Flattery pochvalně přikývl. *Tenhle stojí za povšimnutí.*

„Výborně,“ řekl. „Cením si tvého zápalu.“

Aumock, Mořan z dobrého chovu, se po jeho pochvale nijak nenadmul pýchou. Už zase přejížděl pohledem okolí, zda nezaznamená podezřelý pohyb.

„Tam nahoře není nic než Zavatáni,“ řekl Flattery.

„Víte jistě, že tam nic není, pane?“ odvětil Aumock.

To bylo poprvé, co strážný po desetiměsíční službě po Flatteryho boku pronesl nějakou námitku. Flattery v odpověď jen zamručel.

Měl vůči těmhle Zavatánům svá podezření – na pohled jich byl stále stejný počet, ale jen zřídka bylo vidět stejné tváře. Flattery nebyl hlupák. Byl konec-konců *kaplan*-psychiatr a dokonale si prostudoval všechna utiskovaná náboženství. Byl nesvůj v blízkosti obyvatelstva, jež bylo potenciálně nepřátelské, jehož počet se patrně nedal určit a jehož celkový zdravotní a tělesný stav se zdál daleko lepší než u většiny příslušníků jeho ochranky.

Oni na ty útesy doslova vybíhají, dumal. Proč?

Právě tady, na holé vyhlídce nad Rezervací, procházel nejnovější zprávy, týkající se holovizního kříd-láku a podivné vzpoury největšího stanoviště řasy v regionu.

„Tak, Marto, ty opravdu věříš, že se vrátili?“ zeptal se.

Jeho komunikační důstojnice, trochu buclatá do modré kombinézy, se letmo kousla do rtu, než odpověděla. Flattery se s ní jednou vyspal a vybavoval si, že na dotek byla daleko uspokojivější než na pohled. Tenkrát bývala štíhlá mladice – před čtyřmi, možná pěti lety. Začínala jako osobní strážce, ale při práci s elektronikou projevila zručnost, která udělala na jeho techniky dojem. Když požádala o převedení, vyhověl jí. Bylo to dobře, přesunem zabránil řečem a nevyhnutelným nepříjemnostem, spojeným s vyprošťováním z ošemetné osobní situace.

„Já... já nevím,“ řekla. „Ten přístroj, který jsem osobně umístila na jejich kříd-lák, funguje dokonale, a jeho kurz odpovídá návratu k...“

„Pchá!“ vyprskl Flattery. „Nejsou pitomí. Trval jsem na tom, abys ten přístroj umístila *na ni* nebo *do ní* osobně, a ty ses rozhodla umístit ho jinam. Předsunutá

výspa Kontroly proudu už potvrdila, že přístroj je na palubě zničeného ponorkového vlaku, který táhne pár tisíc kilo mrtvých ryb.“

Flattery se kochal ohromeným výrazem, který jí zploštil tvář. Teď se zdála malá a bledá.

„Bála jsem se,“ řekla. „Bála jsem se jí dotknout.“

Marta svěsila hlavu, jako by čekala popravčí sekeru. Nelítostná slunce tady na skalním výběžku rozšířila kruhy potu, tvořící se jí v podpažních jamkách. Na pobřeží bylo těsně před bouří dusno a parno. Nemusel ani věřit, aby cítil déšť.

Flattery zavzpomínal na to, jaké to s ní bylo. Bylo to odpoledne a prýštil z nich pot. Drobné černé chloupky z jeho hrudi ulpěly na jejích malých bílých nadrech. Tehdy se ho tolik nebála, bylo v tom jen trošičku zbožné úcty, čímž se všechno usnadnilo.

Krucinál! zamumlal si pro sebe. *Zase ty výmysly.*

Vztyčil se v plné výši, byl skoro o dvě hlavy vyšší než Marta.

„Neujistil jsem tě snad, že je to bezpečné?“

Pronesl to svým nejchlácholivějším hlasem.

Přikývla, ale stejně nezvedla hlavu.

Flattery byl sám se sebou velmi spokojen. Jestli se tahle žena, která ho tak dobře zná, bojí Cristy a toho, co by jí mohl způsobit její dotek, pak tihle cizí lidé musí být na smrt vyděšení. Díky jeho předvídavosti hned na počátku a každodenní „medikaci“ by se měl už touhle dobou Cristin stav prudce zhoršovat, měly by se u ní projevovat právě symptomy, přičítané jejímu doteku. Asi už je v katatonii – další věc, kterou vymyslel, aby si zajistil, že ji dostane zpátky.

Neurotoxin jí už prýští ze všech pórů, a fikce, kterou tak dlouho a tak pečlivě vytvářel, se stane pravdou. Všichni, obzvlášť nepřítel, to uvidí na vlastní oči. Jenom on, Ředitel, ji může zachránit. Ty Stíny na to brzy samy přijdou v přítomnosti obludy, kterou si nemohou dovolit ponechat.

Zázrak chemie, pomyslel si a usmál se.

Nahlas Martu ujistil: „Chápu tvé obavy. Důležité je, že jsme se nedali obelstít jejich amatérským pokusem o lest. Jaké máš zprávy o škodách vzniklých tady?“

Oba sebou trhli při simultánním zapraštění dvou laserovek, a když se Flattery otočil, viděl, že jeho strážce usmažily párek zakuklených švihounů, blížících se směrem od kopců.

„To by mě zajímalo...“

Nedokončil myšlenku nahlas. Zajímalo by ho, zda Zavatání švihouny cvičí nebo ne.

„Chci porovnat výskyt švihounů se známými pozicemi Zavatání,“ řekl.

Marta přikývla a sejmula z opasku elektronický spoj, který měla na boku. Pohyb vyvolal lehkou změnu Aumockovy pozice. Marta si nevšimla, že se hlaveň jeho laserovky zaměřila na její hlavu, než se spoj ocitl na denním světle. Vycvakala svůj přístupový kód, beze spěchu, jak měla ve zvyku.

Flattery věděl ledacos o Zavatánech a jejich dějinách, ale zdaleka ne tolik, jak by se mu zamlouvalo. Byli trpěliví, organizovaní a posbírali kdeco. Pokud byla pravda co se povídalo, pěstovali ve svých oblastech na pobřeží bez povolení hospodářské plodiny a rozdělovali je mezi uprchlíky. Flatterymu to vadilo, protože to vážně oslabovalo jeho vyjednávací pozici vůči masám. Neměl tolik lidí, aby uhlídali tisíce čtverečních kilometrů skalnaté krajiny a současně dokončili Projekt Vesmírná loď. Projekt Vesmírná loď byl nekonečně důležitější.

Pochvalně zasalutoval, když jeden z mužů přešel zed', aby přinesl švihouní kůže.

Tím méně zbude pro Zavatány, pomyslel si.

V duchu si poznamenal, že se musí podívat, co řekne laboratoř o tom, kde švihouni byli, s kým, co žrali, kdy a proč.

„A tvoje hlášení o bojích?“ zeptal se.

„Obvod areálu je zabezpečen,“ řekla.

Marta si stiskla místo za pravým uchem, které ak-

tivovalo modus *příjem* na jejím implantovaném messengeru.

„Je tady spousta rušení, nevím proč. Minimální poškození areálu – suť podle očekávání, ale poměrně jen kosmetické závady jako obvykle. Kameny a hole se laserovkám nevyrovnají. Zajatci jsou drženi na nádvoří.“ Odmlčela se, zatímco jí do messengeru proudily další informace.

„Zprávy o elektrárně, terminálu přívozu a situaci v síti!“ nařídil.

Marta něco vytūkala do messengeru, potom se její výraz změnil. Fasádu nestranného reportéra vystřídalo ustarané svráštělé čelo. Předklonila se, jak jí informace vibrovaly o kost a proplouly tekutinami a chloupky vnitřního ucha k mozku.

„V elektrárně se shromažďuje početná jednotka,“ řekla. „Eskadra ochranky, která zaútočila na naši vyčleněnou jednotku na tamním stanovišti, se zakopala a vyčkává. Uprchlíky tábor je vzdálen necelý kilometr. Lidé z tábora posilují eskadru vzbouřenců, těsně mimo dostřel laserovek naší obrany.“

„Operace H!“ vyštěkl Flattery. „Kdyby se blížili, ať se k táboru přesune vzdušná podpora.“

Marta zbledla ještě víc. Ztlumila hlas tak, aby ji strážní neslyšeli.

„Operace H, pane... tu by viděli z tábora. Jestli zlikvidujete útočníky, svědci budou vědět, že to nebyl hyletoun.“

„Použijte LNV,“ řekl. „Máme v hangáru pár balonů, které vypadají jako hyletouny. Vypusťte je do vzduchu. O svědky se budeme starat později. Chci tu eskadru spálit, chci spálit každého, kdo jim pomáhá. Je to jasné?“

Marta přikývla a její prsty se jen míhaly, jak vytūkávala do přístroje rozkazy.

„Přívozy?“

„Funkční, pane. Změna proudu je hlášena na čas. Oběti vysoké, ale náhradníkům je už poskytován výcvik

přímo na místě. OMJ přistálo na stanici Orbiter, žádná aktualizace. Kontrola proudu ukončila signál řase v sektoru osm; není tam síť, ale také žádná agresivní aktivita.“

„Ukončila?“

Flattery zalitoval, že MacIntoshovi lhal. Byl si jistý, že by se řasa podvolila, kdyby dostávala dost dlouho elektrošoky v plné síle. Nikdy ho nenapadlo, že MacIntosh signál ukončí.

Idiot! Co ho to napadlo – nechat řasu dělat, co chce? Copak neví, jak moc potřebujeme mít ty řasocesty otevřené?

Dlouze, zvolna se nadechl a stejně pomalu vypouštěl vzduch.

„Funguje to?“ zeptal se.

„Ztraceno několik obchodních plavidel,“ řekla. „Většina se jich vynořila na hladinu, provádí opravy. V bouři jim to moc dobře nepůjde.“

„Rozkaz doktoru MacIntoshovi obnovit řasocesty, jinak to udělám odtud po mém. Má na to hodinu.“

„Ano, pane.“

Flatteryho nálada povadla. Od centra Kalalochu se ozvaly dva malé výbuchy a bylo vidět záblesk. Pokynul jednomu ze svých strážných.

„Ať ochranka dostane z vůdců té chátry, co se dá. Moc toho nečekám. Ty ostatní pak dejte venku nabodnout na kůly.“ Rozhlédl se po útesu za svými zády, který vedl do kopců. „Dejte je nabodnout na kůly tam nahoře,“ řekl, „ať si všichni zezdola mohou podrobně prohlédnout výsledky svého rozhodnutí. Nemělo by to trvat dlouho.“

Nejvíc ho zaujalo, co mu předtím Marta pověděla o řase. Vypracoval tak složitou síť klamů stran Cristy Galli, že si teď už i sám obtížně vybavoval, co byla jeho mistrovská iluze a co realita. Jeho první varování, aby jí bylo zabráněno v jakémkoli kontaktu s řasou, se zakládalo spíš na předtuše než na datech, ale teď mu bylo jasné, že jeho předtucha byla správná.

Řasa ji skutečně dokáže vyčenichat!

„Nařídila jsem Kontrole proudu zvolit chirurgické řešení,“ řekla Marta. „Mají hodinu na to, aby obnovili síť jakýmkoli jinými prostředky. Vysvětlila jsem jim, že v sázce je příliš mnoho ponorek.“

„Bude nezbytné rozřezat celé stanoviště?“

„Ne,“ řekla. „Stejně jako ta lůza, mělo by se i stanoviště v postiženém prostoru podřídít s minimálními škodami. Ten koridor nebude tak flexibilní jako kdysi, ale bude splavný, jen co se vymetou sutiny.“

„Až bude po všem, dej poslat vzorky do laboratoře,“ řekl. „Kompletní analýzu. Zjistit, proč se mohla bránit Kontrole proudu, a pak z nich vytěžit veškerý toxin.“

„Zavatání...,“ začala. „Bylo by politicky vhodné...“

„Dát jim to, co zbylo z řasy?“ Flattery se znechuceně ušklíbl. „Ať si vyloví vlastní. Nechci se podílet na jejich kacírství. A chci mít po ruce spoustu toxinu, mám v záloze ještě jedno překvapení pro ten ‚hmyz‘, jak jim říká Nevi.“

Marta si poznamenala rozkazy do messengeru u pasu.

Flattery mu bylo jasné, že řasa musela vycítit přítomnost Cristy Galli. Jak jinak vysvětlit tuto vzpouru? Došlo k ní na předpokládané trase Ozetteho křídla poté, co byl odstraněn Martin přístroj.

Řasa ji musela vycítit, jakmile se štěnice ocitla ve vodě, říkal si. Znovu se usmál, zčásti zřetelnou úlevou nad tím, že v té době nebyl na palubě *Létající ryby*, ale především nad tím, v jak neblahé situaci se nyní nalézají Ozette a jeho Stíny.

„Přelety?“ zeptal se.

„Už začalo špatné počasí,“ odpověděla. „Nízká pravděpodobnost kontaktu, vysoká pravděpodobnost ztrát. V oblasti jsou k dispozici dvě kobyly, ale jsou křehké a mají omezený dolet. Máte pro ně nějaké rozkazy?“

„Pozorovat, jak počasí dovolí,“ řekl. „Chci vědět, na koho se obrátí, až se ocitnou ve velkých problémech. Nevi bude brzy na místě.“

Flattery si všiml, jak se Martě zřetelně zachvěla ramena, když padlo Neviho jméno.

Právě proto ho využívám, pomyslel si. Už jen jeho jméno přináší výsledky.

Propustil Martu a pozoroval krajinu, svou krajinu, která se svažovala před ním. Kovově lesklá wihi odrážela záblesky slunečního svitu. Jejich krátké, dýkám podobné listy se obracely směrem k výbuchům ultrafialového pulzování Alki. Flattery obdivoval tuto nebezpečnou rostlinku pro její houževnatost a také kvůli ochraně, kterou skýtala jeho areálu. Její semena spala dvě staletí pod mořem a čekala, aby rozkvetla, jakmile oceány zase opadnou. Nyní se jí dařilo a ztěžovala přístup predátorům – lidským i ostatním – do blízkosti areálu.

Mezi wihi po jeho levici, blízko místa, kde se útes zvedal ke kopcům, se mihla tlupa maličkých rychložráčů. Ačkoliv údajně požírali všechno, co bylo měkčí než kámen, žráči se lidem vyhýbali. Přežili, stejně jako mnoho pozemských hlodavců, tak, že se během povodní ukrývali na organikových ostrovech. Chudí často riskovali a lovili je, aby je snědli – nebezpečný úkol. Zrovna na tomhle místě před pouhými dvěma roky pozoroval, jak hejno pohltilo starého Ostrovana. Chytil do sítě jen půlku hejna. Druhá polovina čekala ve skalách na jeho návrat a pak se mu vrhla na nohy, až upadl. Během několika okamžiků bylo po všem a Flatterymu to připadalo poučné. Nařídil samozřejmě vypálit celé hejno v hnízdech a jejich zuhelnatělá tělíčka předat vesničanům. Z přísně politických důvodů.

Ředitel věděl, že všechno, co ochraňuje samo sebe až do takových extrémů, se dá přimět i k tomu, aby chránilo jeho. Jeho zahradníci to uměli se zvířaty stejně dobře jako s rostlinami, a několik hejn rychložráčů už hnízdilo ve zranitelných přístupových bodech do areálu. Tohle byla jedna taková tlupa, usazená poblíž stezky do kopců. Často je pozoroval, obzvlášť po večerech, kdy se

od jejich štíhlých rezavých hřbetů odráželo sluneční světlo a vlnily se mezi stříbřitými wihi.

„Podívejte!“ upozornil ho strážný a Flattery uviděl, jak se k hejnu přibližuje plíživě číhavý hřbet švihouna. Strážný nastavil laserovku na vzdálenost zhruba v mezích efektivního dostřelu a zvedl ji. Flattery mu pokynul, aby počkal.

Švihoun překonal posledních dvacet metrů třemi bleskurychlými skoky, dopadl na zvířátka a omráčil je. Bylo jich příliš mnoho a švihoun byl vychrtlý hladem. Pokusil se jich pár spolykat, ale ta chvilka hejnu stačila, aby se znovu zformovalo. Švihoun jako by se rozpustil před očima. Flattery se znovu usmál a nad mořem se shlukovaly odpolední mraky.

„Jsou krásní, že?“ zeptal se jen tak nazdařbůh. „Prostě krásní.“

Jsme víc než naše myšlenky.

**MUDr. Prudence Lon Weygandová,
číslo pět, původní posádka,
vesmírná loď *Pozemšťan***

Zavatánský starší Twisp se díval, jak se Ředitel dívá, jak rychložráči ohlodávají churavého zakukleného švihouna až na kost. Ten pohled mu připomněl staré časy, kdy býval prostým rybářem na moři. Poslední účinky modrého sporoprachu posilovaly vzpomínku na hejna škrát, která dokázala během několika mžiků zhltnout makiho tisíckrát většího než byli sami. Twisp měl zdravý respekt vůči škrátám i vůči rychložráčům.

Chlupatí malí banditi, říkal si. Jedna věc ho na nich vždycky přiměla k úsměvu. Jejich křehké malé penisy se během páření odlučovaly a ponechávaly v samičce masitý špuntík, který její tělo vstřebalo. Sperma se tak udržovalo uvnitř a následní nápadníci venku, což zaručovalo genetické přežití prvního, který ji obskočil. Samci během několika týdnů narostl nový, ale ne tak rychle, aby se mohl pářit dvakrát během jednoho cyklu.

Mezi pandorskými muži se vyvinula svého druhu hra na úkor rychložráčů. Cílem bylo chytit rychložráče do pasti a ukrást mu penis. Ty se považovaly za lahůdku a říkalo se, že Ředitel je má rád vařené v páře do salátů. Nebylo snadné izolovat osamělého rychložráče. Mnohý opilec schovával pahýly tam, kde míval původně prsty.

Zvířátka vypadala jako banda lupičů, s maskami přes pohyblivé čumáčky a nervózními zvyklostmi, díky nimž byla vždycky nejméně polovina hejna ve střehu. Nikdy nezažil, že by napadli člověka, pokud je neobtěžoval, ale pokud byli napadeni, bránili se zběsile, s

naprostou nespoutaností, z níž ho mrazilo. Netoužil ověřovat si meze jejich trpělivosti.

Twisp na rychložráčích obdivoval, jak drželi pohromadě. Neexistovalo nic takového jako hladový rychlík. Jestliže měl hlad jeden z nich, mělo hlad celé hejno. Stíny tvrdily, že pandorský lid bude jako rychložráči, až přijde čas.

„Ten čas už nadešel,“ šeptal Twisp, když pozoroval Flatteryho.

Jeho šepot přehlušil vítr. V žilách mu kolovalo právě tolik sporoprachu, aby propůjčil doprovodnou hudbu poryvům přicházející bouře.

Vítr mu v odpověď hvízdal „anooo“, tady v kopcích stejně jako vždycky na moři. Jenže uvnitř, za plazmou a zajištěnými příklopy, vždycky slýchal, jak sténá „ne-eee“. Poprvé to bylo před téměř třiceti lety, ve společnosti ženy, na kterou nemohl zapomenout. Vítr měl tehdy pravdu a Twispova široká ramena trochu poklesla, když si uvědomil, že má pravdu i teď.

Hejno rychláčů dozabíjelo. Většina z nich teď stála vzpřímená na zadních, štíhlá těla větřila a zívala. Dlouhé růžové jazyky se viditelně kmitaly, jak olizovaly rezavé rypáčky.

Twisp měl při výcviku mnichů stále na paměti škráty a rychložráče. Odloučeně žijící Zavatáni byli stejně jako Stíny ve všech osadách vyceповání a připravení, ochotní bojovat, ochotní hladovět. Přesto však zoufale toužil najít nějakou jinou cestu.

Zeptal se větru: „Jak mohu zachránit lid a také Flatteryho?“

Odpoledne znehybnělo v ostrém tichu.

Twisp už dávno zaznamenal, že Ředitel si určitá hejna pěstuje a jiná vyhlazuje. Pečlivé pozorování přineslo plody – Twisp věděl vše o tajných doupatech rychložráčů a o statisících vchodů na pevnině. Věděl, že právě takovou trpělivost a pozornost k detailům budou všichni potřebovat, aby odvrátili krutou sílu setrvačnosti Flatteryho a jeho mašinérie.

Za scénou této malé smrti, kterou měl před sebou, se od kouřících trosek Rezervace rozprostírala větší scenerie smrti zuhelnatělých vesničanů. Tak jako se odpolední vítr znovu sbíral k bouři, tak i hlad sjednocoval Pandoru proti jejímu nejničemnějšímu nepříteli. Twisp pozoroval, jak se hloučky uprchlíků nevyhnutelně potácejí po stezce k údajnému bezpečí mezi Zavatány v kopcích.

Naši noví rekruti, rekruti Stínů.

Jeho úsměv byl chmurný. Pandořané nikdy nebyli válečníci. Vždycky tu bylo příliš málo lidí a příliš mnoho démonů. I přitom, jak byli hladoví, nechtělo se Pandořanům zvedat zbraně proti vlastnímu druhu. Flattery platil svou ochranku a platil ji dobře, aby bojovala proti jiným lidem. Choroba, o níž se Twisp domníval, že ji zlikvidoval už před lety, se pod Flatteryho vedením změnila v epidemii.

„Já mu také zprvu věřil,“ řekl Twisp. „Byla to chyba?“

Věděl, co vítr řekne, ještě než to uslyšel. Býval netečný, doufal, že to vyřídí někdo jiný. Také chtěl v klidu žít svůj prostý život, jako všichni ostatní.

Twispova vlastní trpělivost už byla opotřebovaná stejně jako jeho obnošené roucho. Skoro pětadvacet let doufal, že Pandora shodí Ředitelův plášť hladu a strachu. Naděje, o níž věděl, že je ještě méně podložená než sny. Znamenalo to čekání, a příliš mnoho hladových Pandořanů si nemohlo takový přepych dovolit. Byl to rozsudek smrti, a čas byl katem.

Když se Flattery chopil moci, vetřel se nejprve do nadvlády nad Mořanskou obchodní a pak získal kontrolu nad veškerou distribucí potravin. Zakoupil se do dopravy a komunikací po celém světě. Toho dosáhl za cenu smrti několika Twispových přátel, lidí, kteří dříve vlastnili Mořanskou obchodní a Kontrolu proudu.

Příliš mnoho nehod, příliš mnoho náhod.

Bojoval se známým knedlíkem v krku. Všichni byli mladí, naivní, a žádný z nich neměl proti Ředitelově

mazanosti šanci. Stejně jako vždy, i teď si pouze Flattery může dovolit čekat.

Jaká ironie, říkal si Twisp, že ti, kteří si mohou dovolit čekat, nemusí. Jestlipak mu zbylo něco, v co by doufal?

„Starší!“

Twisp se v duchu přikrčil před zadýchaným hlasem mladého Mose za svými zády. Už takhle se mu hrud' rozpínala netrpělivostí, i bez Moseova popichování.

„Copak je?“

Mladší mnich se nepřiblíží k nebezpečnému okraji skalního výčnělku, kde se Twisp nalézal, to věděl. Připouštěl si, že je to tak trochu hra, kterou s Mosem hraje.

„Proč tam stojíš?“ zeptal se mladší, hlas podbarvený do kňourání.

„Proč ty stojíš tam?“

Twisp se stále ještě neotočil, třebaže věděl, že to udělá.

„V komorách se žádá tvoje přítomnost. Je to naléhavé. Probíhá mnoho příprav, kterým nerozumím.“

Twisp neodpovídal.

„Starší, slyšíš mě?“

Pořád žádná odpověď.

„Starší, prosím, nenuť mě tam zase chodit! Víš, že se mi z toho vždycky strašidelně třesou laloky.“

Twisp se v duchu uchechtl, obrátil se a přistoupil k Moseovi u vstupu do jeskyně. Odpolední déšť už stejně začal, šelestil v křoví jako rychložráči. Věděl už, jak asi rozhodli Operativci. Že je na čase přestat doufat. Že Flattery a takoví jako on musí jít. Že lid povstává neorganizovaně a bez obrany. Že Zavatáni a Stíni jako jediní mají prostředky a pozice k tomu, aby zaručili jeho pád. Že budou znovu umírat tisíce lidí ve vyšším jménu života a samozřejmě svobody. Když už nebylo k čemu stočit řeč, stočila se vždycky k hladu.

„Pojď se mnou k Operativcům,“ řekl Twisp, „a já ti ukážu něco, z čeho ti laloky zrudnou. Potom budeš svědkem něčeho opravdu strašidelného.“

Twisp se uklonil ve vchodu do jeskyně, z úcty, a vstoupil. Jeho oranžové roucho se vzdouvalo jako maják na pozadí potměšlého odpoledne.

Zšeřelý vestibul uvnitř byl střežen dvěma mladými novici s oholenými hlavami a laserovkami. Chlapec vypadal asi na patnáct let a na oholené hlavě bylo vidět vysoký hřeben z kosti na temeni lebky, díky němuž byl vyšší než Twisp, ačkoliv měli oči ve stejné výšce. On i dívka na sobě měli neprůstřelné černé kombinézy Klanu švihounů. Oba byli patřičně ve střehu, hbité hnědé oči byly v rozporu s uvolněným držením těla. Spojenými silami otevřeli plastocelový příklop dokořán a vpustili oba mnichy do jeskyně uvnitř kopců.

Tyto dveře nesloužily k tomu, aby se dovnitř nedostali švihouni a plochokřídlí, nýbrž Ředitel a jeho Vashonská bezpečnostní jednotka. V průběhu let se sám Twisp stal mistrem zabezpečování. Vpádů VBJ bylo málo a byly neúspěšné. Na Zavatány hleděli bezpečáci jako na neškodné bezpáteřné slabochy, kteří jsou zfeťovaní řasou nebo šílení.

„Iluze je naší nejsilnější zbraní,“ přednášel Twisp mladým novicům. „Vypadejte jako hloupí, šílení, chudí a šerední – komu by se vás pak chtělo zatýkat? Všimněte si, jak si plíseň podmaňuje ovoce už jen pouhým svým vzezřením.“

První komora měla za úkol odvracet pozornost v případě překvapivého vpádu Vashonských bezpečnostních jednotek. Hrubě vytesaná ze skály hostila tři stovky Zavatánů z devíti klanů, rozložených podél stěn, se společnými sněmovními a jídelními prostory. Byla tu bludiště kóji ve třech podlažích, ověšených stovkami tapiserií, které pomáhaly tlumit lomozy tří set hlasů, zvučících uvnitř jeskyně.

Osvětlení bylo jako obvykle oslnivé, poháněné čtyřmi vodíkovými generátory, usazenými ve skále pod nimi. Vypadalo to tu primitivně a nuzně, a bezpečnostní inspektoři, které sem vysílal Ředitel, se jen zřídka kdy

zdrželi déle, než co by prostor letmo obhlédli. Tady žil Mose. Twisp tu měl také kóji – třetí podlaží, napravo od hlavního vchodu – ale spal tam jen zřídka. Víc než rok žil Twisp v tajných komorách skupiny, které Stíny říkali „Operativci“.

Twisp vystoupil do druhého podlaží s Mosem v závěsu. Vstoupil za starou ostrovanskou tapiserii ve výklenku, jehož by si nikdo nevšiml, leda snad děti při hře. Přistoupil k nepoškozenému kusu betonové přepážky, do níž byly vytesány složité dějiny interakce člověka a řasy. Ta část, proti níž stál, nazvaná „Lazarův efekt“, byla prostě obrovským basreliéfem, zobrazujícím lidskou ruku s nataženým ukazováčkem, dotýkajícím se šlahounu řasy, který vyvstával z moře.

Twisp vytáhl prst ze stěny a s cvaknutím dýky, opouštějící pochvu, se kus skály vymrštil kupředu. Když se Operativci setkávali kvůli zavatánským záležitostem, scházeli se uvnitř tohoto skalního labyrintu. Časté opravy prozrazovaly nestálost pandorské geologie a trasy se tu ustavičně měnily. Jen málokdo se v chodbách vyznal, a nikdo tak dobře jako Ostrovan Twisp, náčelník Operativců.

Mose těžce polkl a podezřele zbledl. Povídalo se o tisících vesničanů a prostých lidí, kteří hledali bezpečí mezi Zavatány, ale nikdy je už nikdo nespatriil. Mose sám viděl vstupovat do veliké jeskyně za nimi stovky lidí, kteří odtamtud nikdy nevyšli. Operativci je nazývali „Poslové chudoby“ a naznačovali, že byli přesídlení po celém světě. Ačkoliv Mose tyhle řeči slýchal, nikdy neviděl důkazy, které by to potvrzovaly. Mose jen zřídka přiznával, že se narodil a prožil svá hubená léta pouhých pět kilometrů od místa, kde nyní stál.

Nikdy nevyjdou z tohoto příklopu!

Twisp se usmál očividnému strachu mladého mnicha.

Proč ho tak rád škádlím? ptal se v duchu. Pamatuju si, že Brett to snášel tak dobře...

Potřásl hlavou. Dumání nad mrtvým partnerem nebylo produktivní. Vyčistit hnízdo hrdlořezů, kteří ho zabili, to prospěje všem.

„Pojď,“ řekl Twisp. „Se mnou budeš v bezpečí. Je čas napnout zavataňské svaly.“

Twisp s úsměvem vstoupil do dobře osvětlené spojovací chodby. Moseovy oči se už nemohly vyvalit víc. Jakmile zaváhal, položil mu Twisp velikou dlaň na rameno.

Mose také vstoupil dovnitř a panel se za nimi s cvaknutím zavřel.

„Chci, aby sis pamatoval všechno, co tu dnes uvidíš.“

Mose znovu těžce polkl a přikývl.

„Ano... starší.“

Mose nevypadal nijak nadšeně. Jeho už tak bledá tvář byla stažená, chirurgické jizvy podél okraje vlasů a na krku mu žhnuly pronikavě růžovou barvou. Střídavě si popotahoval roucho a mnul ruce.

Syrové ticho této kamenné chodby silně kontrastovalo s vytrvalým lomozem jeskyně, kterou zanechali za sebou. Chodba byla osvětlená zdrojem studeného světla, ani ostrého ani tlumeného, a měla světlezelené tóny mořanské architektury. Jako v mnoha jiných mořanských komplexech se tu stěny stýkaly v pravých úhlech s přesností, která byla mnoha Ostrovanům protivná. Tyto stěny byly vytesány plastocelovým hořákem, a kromě drobných poškození ubíhaly dokonale rovně, dokonale hladce.

Elektronický hlas shora Mosea polekal: „Bezpečnostní kód pro tvého společníka?“

„Jedna-tři,“ řekl Twisp.

„Pokračujte!“

Vydali se dál chodbou a Mose se zeptal: „Kde to jsme?“

„Uvidíš.“

„Co tím mysleli, ‚bezpečnostní kód‘?“

„Máme kontrolu přes kontrolu,“ vysvětloval Twisp.

„Kdybys byl nepřítel, který mě drží jako rukojmí, tato chodba by se neprodyšně uzavřela a my oba bychom zůstali v ní. Třeba by mě zachránili, třeba ne. Přinejmenším ty bys byl usmrcen.“

Twisp cítil, že se Mose přimkl ještě těsněji k němu.

„Operativci jsou hluboko pod námi, dokonce pod dnem oceánu.“

„Tohle udělali *Mořané*?“ zeptal se Mose.

Chodba zahýbala prudce doleva a končila prázdnou stěnou. Twisp vtiskl dlaň do prohlubně překážky a panel se odsunul, takže odhalil maličkou místnost, stěží dost velkou, aby se sem vešlo půl tuctu osob.

„Udělali to *lidé*,“ odpověděl Twisp. „Ostrované a Mořané stejným dílem.“

Panel se za nimi zasunul. Twisp pronesl jediné slovo: „Operativa,“ a místnost začala klesat.

„Ach, starší...“

Mose se držel Twispovy dlouhé paže.

„Neboj se,“ řekl Twisp. „Není v tom žádné kouzlo. Uvidíš mnoho zázraků, samé lidské zázraky. Naši bratři a sestry se o nich také dozvědí. Neříkal jsem ti, že ti z toho zrůžoví laloky?“

Nato se Mose rozesmál, ale dál se po celou dobu rychlého sestupu držel Twispovy paže.

*Také se bojím, jako všichni ostatní lidé, budoucnosti
příliš obtěžkané mysterií a příliš zbrusu novou, k níž
mě žene čas.*

**Pierre Teilhard de Chardin,
Hymnus vesmíru,
Zavatánská sbírka**

Doob se rval s ovládáním svého treku, když se kodrcal přes skalnatou zemi nikoho mezi okružní cestou a osadou. Jízda trekem byla zabíračka na ledviny, ale nebyla omezená na několik málo rovných silnic jako Stellina malá cushetta. Navzdory tomu, jak sebou házel, se trek také tak často neporouchával. Tohle byla za tenhle měsíc třetí Doobova a Grayova cesta na vrakovišť – a všechny tři kvůli opravám Stelliny pětileté cushetty.

„Měl bys nandat střechu!“ zahulákal Gray.

Oba muže promočil nenadálý odpolední déšť, krátké vlasy se jim lepily k hlavám jako tlustá vrstva nátěru.

„Mně se to líbí,“ zahulákal v odpověď Doob. „Máma vždycky říkala, že je to dobré na plet’.“

„To se říká o sexu.“

To byl první záblesk humoru, který Doob u Graye za celý den zpozoroval. Gray přišel před půl hodinou poté, co dokončil práci v osadě. Měl zachmuřeně sevřené rty a byl bez humoru, což se vůbec nepodobalo klid'asu Grayovi z vedlejšího domu. Gray dělal nějakou bezpečáckou práci v Ředitelově osobním štábu, takže pokud mu nebylo do řeči, Doob věděl, že není radno se vyptávat.

Ale Doob měl dneska plno otázek. Obloha nad osadou byla plná kouře, který mu dělal starosti, navzdory zprávám.

„Pořádný déšť pročistí vzduch,“ řekl Doob. „Taky to

prospívá mozku. Kéž by se tady dalo pěstovat něco jiného než skály.“

„Ti Zavatáni,“ řekl Gray, „to dokážou.“

„Co dokážou?“

„Přimět něco, aby tu rostlo. Mají všude podle pobřeží obrovské farmy. Přesně jako Ostrované, ale přestěhovali ostrovy do vnitrozemí.“

Doob se na Graye nevěřicně podíval. Samozřejmě ledacos slyšel, jako každý.

„Nekecáš? Oni tam nahoře pěstují *potraviny* a Ředitel jim to trpí?“

„Přesně tak. Nemůže si udržet kontrolu tam nahoře a zároveň tady dole.“

„Ale tam nahoře jsou jen útesy a skála...“

„To jsi někde slyšel,“ řekl Gray. „Kde jsi to slyšel?“

„No, ve zprávách. Neznám nikoho, kdo tam nahoře doopravdy byl.“

„Já ano.“

Doob se ohlédl na svého nejlepšího přítele. Dneska se s ním něco událo, něco, co změnilo celou jeho povahu. Gray byl samá legrace. Přišel domů, vypil s Doobem trochu bí, vrtal se ve vozidlech. Někdy, když si to Doob mohl dovolit, vzali manželky večer do osady na víno a bzučivky. Dneska Gray rozhodně samá legrace nebyl, ale Gray byl nahoře a Doob byl velmi zvědavý.

„Ano?“ zeptal se Doob. „No... jaké to bylo?“

Věděl, jak nebezpečná je tahle otázka. Tušil, že ať mu Gray může povědět o oblasti za pobřežím cokoliv, nebude zdravé to vědět.

„Byla to krása,“ řekl Gray.

Mluvil nahlas, ale jeho hlas byl přes hluk výfuku treku stále sotva slyšitelný.

„Mají zahrady, stovky zahrad. Na takovémhle skalním statku by člověk vypěstoval obilí za jednu sezónu. A každá zahrádka je lemovaná květinami všech barev...“

Teskný výraz v Grayově tváři budil v Doobovi obavy. Doob tento výraz vídal často od té doby, co se

Gray vrátil odtud, kam ho Ředitelovi lidé poslali. Gray nesděloval žádné informace samovolně a Doob věděl, že není radno se ptát. Čím méně bude o takových věcech vědět, tím vyššího věku se dožije, tím si byl jistý.

Kromě toho naslouchal nebezpečným politickým řečem své spolubydlící Stelly. Stejně jako Doobovi bylo i jí dvaadvacet, ale stýkala se s umělci a snažila se působit jako starší. Většinu jejich obytného prostoru proměnila v mnohaúrovňovou hydroponickou zahradu a pod podlahou pěstovala houby. Gray to samozřejmě věděl, ale předstíral, že nemá o ničem ani tušení. Stella pocházela z dlouhého rodu ostrovanských zahradníků. Její rodina vlastnila patenty na semena záměrně imitovaná pro pandorské podmínky a měla asi třísetleté zkušenosti s hydroponií. Doob si říkal, že by jí pod rukama možná vyrašily i zdi, kdyby ji nechal.

Stella mluvila bez ustání, ale Doobovi to nevadilo. Znamenalo to, že sám toho tolik říkat nemusel, a tak se to Doobovi zamlouvalo.

Gray mu dal signál, aby vypnul motor. Trek jednou vystřelil do výfuku a zastavil se na skalnaté římse, odkud měli panoramatický výhled všude kolem.

„Chci ti věřit,“ řekl Gray. „Jsou věci, o kterých si potřebuju promluvit.“

Doob polkl, potom přikývl.

„Jasně, Grayi! Trochu se bojím, však víš.“

Gray se usmál, ale zasmušile.

„To se ti nedivím,“ řekl. Ukázal na uprchlické tábořiště před nimi. „Tam venku hladoví lidé, kteří by tě zabili za jedno jídlo ze Stelliny zahrady. Flatterryho lidé by tě zabili za to, že pěstuješ ilegálně potraviny. Já bych tě zabil, kdybys někomu řekl to, co ti povím.“

Doob nasál dech. Z Grayova upřeného pohledu bylo znát, že nežertuje. Také věděl, že musí vyslechnout, co mu Gray musí říci.

„I Stellu?“

Grayovy oči zněžněly. Doob věděl, jak moc má Stellu rád. Choval se k ní jako k dceři, kterou Gray a Billie nikdy neměli.

„Uvidíme,“ řekl Gray. „Vyslechni mě.“

Gray mluvil téměř šeptem a pohledem těkal nervózně kolem sebe. Doob se schoulil těsně ke Grayovi a předstíral, že pracuje s ovládacím panelem treku. Měl silný pocit, že je někdo sleduje.

„Byl jsem měsíc pryč, to přece víš,“ říkal Gray. „Poslali mě do vnitrozemí špehovat Zavatány. Vybavili mě nějakou historkou, skrytou kamerou, cestou tam i ven. Přelety ukázaly známky ilegálního rybolovu a produkce potravin. Flattery chtěl znát podrobnosti. To, co jsem tam viděl, mi změnilo život.“

Nadzvedl víko kontrolního panelu a podepřel je. Gray i Billie byli vychováni dole, v mořanských osadách.

Je metodický jako Mořan, pomyslel si Doob.

Grayovy ledově modré oči ustavičně sledovaly každý pohyb kolem treku. Venku, takhle blízko k obvodu, jim hrozila jiná nebezpečí než lidé. Gray mluvil dál, zvolna a tiše, jak měl ve zvyku.

„Jsou to Ostrované bez ostrovů,“ řekl. „Jsou jich tam nahoře tisíce – Flattery nemá zdání, že jich je tolik. Mají kamufláž proti kontrolním přeletům. Ty ubohé zahrádečky, které vidíme ze vzduchu, tam jsou od toho, aby byly viděny. Pod kamufláží a pod zemí... to je něco docela jiného. Vyrábí bublinu z nutričních nádrží stejně jako kdysi. Až na to, že místo aby z ní pěstovali ostrovy, rozprostírají ji teď v podobě pěny po skále a týden nato už na ní pěstují rostliny. Vyrábí ji z odpadu a splašků jako za starých časů. Na plošině nebo při druhém použití zformuje bublina centimetr tlustou vrstvu organického gelu o průměru dvanáct metrů. Semena se zasejí do gelu v řádkách, pak se rozprostřou na holé skále nebo písku, nebo na loňské zahradě. Zadržuje to živiny, vodu, zároveň to tvoří obranu před predátory. Že by se to Stelle líbilo?“

„To by jí znělo jako nápad z nebes,“ řekl Doob. „Stýská se jí po životě na ostrově, protože ten náš ztroskotál, když nám bylo pět. Mně se po něm nejspíš stýská taky. Ani ne tak po tom plutí, jako po svobodě. Báli jsme se ztroskotání, ale nebáli jsme se jeden druhého.“

Poslední větu pronesl Doob s jistými výhradami. Připustit, že se člověk bojí ochranky, v podstatě znamenalo, že má důvod se bát. Strach byl podkladem pro vyšetřování.

„Ano,“ vzdychl Gray, „my se *bojíme* jeden druhého, vid’? I ty a já. Tam nahoře,“ ukázal do vnitrozemí, „jsou ostražití, ale nebojí se.“

„Co jsi udělal se svou zprávou? Řekl jsi...?“

„Prozradil jsem jejich štěstí? Zradil jsem jedinou známku lidskosti, které jsem byl svědkem za skoro dvacet let? Ne! Ne, lhal jsem a postaral jsem se, aby lhala i má kamera. Ale nejsem tak statečný, jak si myslíš. Víím, co Flattery vytušil – že existují osady, ilegální potraviny. Ale také tuším, co Flattery *chtěl*. Chtěl, aby to bylo pouze halabala, něco, po čem nestojí za to jít, *protože nemá sílu to zarazit!* Rozhlédni se kolem sebe, Doobe!“ Gray máchl paží, aby obsáhl obzor po obou stranách. „Tohle vyžaduje veškerou lidskou sílu, kterou má, a ztrácí to. V osadě dnes byly nepokoje, velké nepokoje, a budou další. Zprávy nejsou zprávy, jsou to výmysly načrtnuté Flatterym a napsané jeho osobními šašky. Jeho lži nás udržují maličké, a pokud jsme malí, udržuje si nás pod kontrolou. Ne, on nechtěl, aby bylo ve vnitrozemí něco velkého, takže když jsem mu ukázal pár otrhaných hlínoškrabů, udělalo mu to radost. Takže tu možná zůstane. Jeho hlavní jednotky jsou tady a ve Victorii, se spoustou mořských hlídek v rybářské flotile. Svět je mnohem větší, Doobe. Je o *hodně* větší, a každým dnem se zvětšuje. Myslím, že byste ty a Stella měli odejít tam nahoru.“

„Cože?“

Doob se bouchl do hlavy, jak vylézal zpod kontrolního panelu. „Zbláznil ses? Ona bude mít... Totiž, zrovna teď nemůžeme o něčem takovém uvažovat. Musíme zůstat, kde jsme.“

„Doobe, já vím, že bude mít dítě. Stella to řekla Billii a Billie to dnes ráno pověděla mně. Dlouho už to skrývat stejně nemůže. Budeš muset zažádat o nové potravinové kupony a může k vám někdo přijít, to nemůžete riskovat.“

Doob vzdychl a pak odplivl z okénka řidiče ven.

„Do prdele,“ zamumlal.

„Poslouchej!“ řekl Gray. „Existuje z toho cesta ven. Jak je na tom cushetta na vodě?“

„No, když běží, je to dobré. Křídla se ale nevyrovná, ani žádnému z těch stíhacích člunů ochranky.“

Gray se ohlédl na ložnou plochu treku. Byla to sklápěčka, dva metry široká a čtyři metry dlouhá. Doob si vydělával kupony tak, že vozil náradí stavařům sem a tam po plážích Kalalochu.

„Dostaneš z tohohle tři sta kliků v nerovném terénu?“

Doob zavrtěl hlavou. „Ani náhodou. Nanejvýš dvě stě. S konvertorem a přístupem k mořské vodě bych patrně mohl objet celý svět.“

„Jo,“ popotahoval se Gray za bradu. „Ale ve vnitrozemí není žádná mořská voda a konvertory nebudou fungovat v potocích nebo jezerech. Mám doma starou vysokotlakou nádrž, ta by ti stačila na celou cestu.“

„O čem to mluvíš?“ Doob si nervózně prohrábl rukou hnědé kudrnaté vlasy. „Ty si myslíš, že můžeme jen tak jet s tímhle trekem do vnitrozemí, jak se nám zlíbí? Uškvařili by nás, ještě než bychom se dostali do kopců.“

„Právě proto tudy nepojedete,“ řekl Gray. „Mám mapu a mám plán. Jestli dokážu dostat tebe, Stellu a tenhle trek do vnitrozemí k mým zavatačským kontaktům, šli byste?“

Doob vzhlédl právě včas, aby viděl, jak jednotka bezpečnosti opouští obvod a míří přes skály k treku. Bezpečáci byli vzdáleni ještě dvě stě metrů, ale nevy-
padali nijak radostně.

„Do prdele!“ řekl Doob.

Vrátil kryt kontrolního panelu a nastartoval motor. Začal otáčet stroj doleva k návratu domů.

„Ne!“ křikl Gray. „Vydali jsme se pro startér ke cushettě, a to taky uděláme. Zamávej jim.“

Gray zamával na bezpečnostní eskadru a Doob také. Vůdce eskadry zamávání opětoval a muži se otočili zpět k obvodové silnici, kde byla cesta pohodlnější.

„Vidíš?“ zahulákal Gray. „Takhle je to všude. Zjisti, co je pro ně nejsnazší, a projde ti to. O té cestě do vnitrozemí si ještě promluvíme na zpáteční cestě. Mám to všechno vymyšlené, žádný strach.“

Blýskl po Doobovi širokým úsměvem a Doob se přistihl, že se také usmívá.

Zahrady, říkal si. To se bude Stelle určitě líbit.

Ne zdržením se činů lze dosáhnout osvobození od činění. Ne pouhým odříkáním lze dosáhnout nejvyšší dokonalosti.

**ze Zavatánských rozhovorů s Avatou,
Queets Twisp, starší**

Twisp si vždycky říkal, že „komory“ jsou dobře pojmenované. Bylo to skutečně množství komor pod skálou – jedna pro každého člena rady a několik pro pomocný personál, a také společné sněmovní místnosti a prostory na spaní. Komplex nebyl podle mořanských měřítek elegantní a podle Ředitelových měřítek byl primitivní. V celých prostorách pracovaly party opravářů, odstraňující škody po loňském velkém zemětřesení, které už vstupovalo do dějin jako „velké zemětřesení z dvaosmdesátého“.

Z chodby naproti výtahu vedl příklop do Twispovy osobní komory, vytesané ze skelnaté černé skály. Otevřel a pokynul civícimu Moseovi, aby vstoupil.

„Posaď se tady.“

Twisp ukázal na nízkou pohovku nalevo od příklopu. Pohovka byla organiková, jako křeslopes. Byla to zřejmě ostrovanská kóje. Celá místnost měřila sotva čtyři čtvereční kroky.

Většinu černých skalních stěn pokrývaly police a na policích stály stovky knih. Byly to staré řasodřené, hodně zjizvená knihovna. Twisp býval rybářem bez holovize a bez obrazovek. Vybělená dřev z řasy a ruční tiskařské lisy v každé obci dávaly vzniknout literatuře a zprávám, které byly dostupné a mohly kolovat.

Twisp zajistil příklop, potom se usmál.

„Půjč si co chceš,“ řekl. „Na policích ty knihy nikomu neprospívají.“

Mose svěsil hlavu.

„Já... já ti to nikdy neřekl,“ vykoktal. Jedna ruka s okousanými nehty ždímal druhou.

„Neumím číst.“

„Já vím,“ řekl Twisp. „Skrýváš to dobře, trvalo mi dlouho, než jsem na to přišel.“

„A neřekl jsi nic...?“

„Jen ty můžeš vědět, kdy je správná chvíle. Vždycky se najde někdo, kdo je ochotný učit, ale není to k ničemu, dokud žák není k učení připraven. Číst je snadné. *Psát*, to je tedy ovšem něco docela jiného.“

„Učení mi nikdy moc nešlo.“

„Hlavu vzhůru,“ řekl Twisp. „Naučil ses mluvit, ne? Čtení není o moc jiné. Měsíc si posedíme každý den u kávy a po tom měsíci budeš umět dobře číst. Co takhle kdybychom začali už dnes, s kávou hned a s lekcí později?“

Mose přikývl a pohled se mu rozjasnil. Nahoře, mezi Zavatány, nedostával kávu často, protože jim celou produkci sebral Ředitel. Ale zaslíbil se zavatánské chudobě, což byl krok vzhůru od chudoby jeho rodiny. Mezi Zavatány zjistil, že člověk nemá nic očekávat a ze všeho se má radovat. Twisp se pustil do příprav, dlouhé paže ohnuté nad stolem.

Vyklápěcí stůl a kamenná výlevka vyčnívaly ze stěny na druhé straně místnosti, vedle zabudovaného sporáku a chladničky. Mose spočinul na starém gauči a nechal ho přizpůsobit se tvaru svého těla. Připadalo mu to nepopsatelně pěknější než jeho kavalec nahoře. Na jedné polici vedle gauče stálo několik holokostek. Na většině obrázků byl mladý rudovlasý muž a malá snědá dívka.

„Schůze začne brzy, Mose,“ řekl Twisp. Starší muž vzdychl, aniž by se otočil, a jeho dlouhé paže maličko ochably. Lžičkou nandal do malého kávovaru trochu voňavé kávy.

„Budeme tam společně jíst polévku, podle starého zvyku, jinak bych ti něco nabídl tady. Má kóje je tvoje kóje. Tamten příklop vede do přední části. Tenhle pří-

klop,“ kývnutím ukázal, odkud přišli, „vede do společných komor rady. Připrav se na změt' lidí, kteří dělají divné věci.“

„Tak to chodí celý můj život.“

Twisp se zasmál. „No, tak to se ti tady dole bude líbit. Pamatuješ na tu přísahu, kterou jsi skládal, když jsi přišel mezi Zavatány?“

„Ano, starší. Ovšemže se pamatuji.“

„Opakuj ji, prosím!“

Mose si odkašlal a posadil se trochu víc zpříma, třebaže byl k němu Twisp pořád zády.

„Odříkám se tímto všeho loupení a krádeží potravin a úrody, rabování a ničení domovů náležejících lidu. Slibuji držitelům domů, že se mohou pohybovat podle své vůle a potřeb, bez zábran, kdekoli ve svém bydlíšti; přísahám to s pozdviženýma rukama. Ani já nebudu plenit nebo ničit, ba ani žádat život za život a oko za oko. Hlásám dobré myšlenky, dobrá slova, dobré činy.“

„Velmi dobře odrecitováno,“ řekl Twisp a podal Moseovi horkou kávu. „Jsi tady, protože rada potřebuje znát tvůj názor. Rada má dnes před sebou závažné rozhodnutí. Takhle velké rozhodnutí před sebou ještě nikdy neměla. Možná bude muset žádat od Zavatánů, od nás všech, porušení téhle přísahy, té části o mstě, život za život a oko za oko. Budeme potřebovat, abys byl svědkem této schůze a tvůj názor nám pomůže při rozhodování, zda přísahu porušit nebo ne.“

Twisp usrkl své kávy. Pořád ještě stál nad Mosem a všiml si, jak se mladému mnichovi třesou ruce s okousanými nehty.

„Máš na to nějaký názor, Mose?“

„Ano, starší, mám.“

V Moseově hlase neznělo zaváhání a třas jeho rukou se zklidnil.

„Složení slibu... no, to je pro život. Přísahal jsem, že dodržím tu přísahu v životě. To jsem udělal, a tak se to patřilo.“

Mose zdůraznil svůj proslov krátkým kývnutím, ale pořád ještě nevzhlédl.

Tak ustrašený! říkal si Twisp. *Tenhle svět je obyvatelnější než kdy dřív, ale lidé se o tolik víc bojí, dokonce i svých nejbližších.*

Zaklepání na příklop, vedoucí do komor, je oba polekalo. Twisp otevřel mladé rudovlasé ženě, nesoucí poznámkový blok s podložkou. Byla půvabná, což zdůrazňovaly zelené maskáče, typické pro Klan řasy. Na jmenovce nad náprsní kapsou stálo „Snej“. Modré oči měla zarudlé a opuchlé.

Ona plakala!

„Za pět minut začíná rada, pane,“ řekla a popotáhla co nejdelikátněji. „Tohle jsou naše nejnovější informace.“ Neuhnula pohledem, ale ztlumila hlas. „Projekt Bohyně je možná ztracený, pane. Už kolik hodin po nich není ani stopa, neozvali se.“

Rty se jí třásly, třebaže se je snažila ze všech sil ovládnout, a přes zarudlá víčka vyhrkly nové slzy. Mose zaznamenal obecně panující atmosféru deprese mezi pomocným štábem.

„LaPush vysílal každou hodinu záběry ze své kamery...“

„Je tu taky problém s širokopásmovou komunikací,“ řekla. „Kanály v řase jsou čisté, ale konvenční vysílání je zřejmě rušené. Někdy čisté, někdy ne. Možná jsou to skvrny na slunci, ale *nechová* se to jako skvrny na slunci. Příliš selektivní.“

Sáhla do rukávu pro kapesník a vysmrkala se.

„Jsi rozrušená,“ řekl Twisp. „Mohu ti nějak pomoci?“

„Ano, pane. Můžete mi vrátit Rica. Víím, že Crista Galli je důležitá... nejdůležitější. Ale já...“

„Dnes máš službu u monitorovací konzole?“

Přikývla a otřela si oči rukávem.

„Soustřed' se na komunikaci z Flatteryho areálu a všechno přeposílej do komor rady. Dostaneme je zpátky... Rico a Ozette pod palbou nezpanikaří.“

Zdálo se, že Twispova poslední slova mladou ženu vzpružila. Vysmrkala se a napřímila.

„Díky,“ řekla. „Je mi líto... radši se vrátím. Díky.“

Mose sledoval Twispa z příklopu a pak kráčeli přes obrovské klenuté informační centrum, kde se to hemžilo lidmi. Mose poznával některé uprchlíky z vesnice, které vídal procházet jeskyní nahoře. Všichni měli na sobě buď zelené maskáče rudovlásky Snej, nebo tmavohnědé kombinézy. Mose věděl, že patří novějšímu Klanu zeměsprávy.

Twispův krok nabyl pružnosti, mladistvější než by odpovídalo jeho šedému copu, když procházel touto místností s improvizovanými stoly, obrazovkami, stohy papírů a kabely nataženými na podlaze. Tohle byla jeho práce už pětadvacet let: Operativa, srdce a duše mysteriózních Stínů po celém světě.

„Flattery si myslí, že jsme ve Victorii,“ sdělil Twisp radě hned na začátku, „a já chci, aby si to myslel i zbytek světa. Stíny budou iluzí, fikcí, kterou vytváříme za pochodu. V sázce je celý svět, možná všechny lidské životy. Musíme mít náležitou trpělivost.“

Doufal, že ještě pořád mají náležitou trpělivost.

Twisp odklidil několik úložných krabic ze starého křesla a naznačil Moseovi, aby si sedl. Velký plazmový štít je odděloval od zlověstného klidu místnosti techniků. Rudovlásky Snej na Twispa pokývla a pokusila se o úsměv.

Snej Twispovi trochu připomínala velvyslankyni Kareen Aleovou, jeho přítelkyni, která se stala jednou z prvních obětí Flatteryho eskadry smrti.

Zachránila spoustu životů, říkal si. A byla zatraceně pěkná.

Twisp zaplašil bolestnou vzpomínku a uvelebil se do křesla u své konzole. Křesla ostatních členů rady byla uspořádána, stejně jako jeho, jako loukotě v kole, z každého byl přístup ke konzoli, obrazovce a centrálnímu holujevišti.

Twisp odložil své omšelé roucho. Pod ním měl re-

zavě zbarvenou kombinézu Klanu hyletounů. Insignie sepjatých rukou na pravé straně prsou představovala neoficiální symbol Stínů. Stejně jako Twispa, doprovázel také každého z dalších tří konzulů civilní svědek. Jedno křeslo zůstalo prázdné, jeho obrazovka tmavá.

Ostatní tři svědci, stejně jako Mose, seděli s vykulenýma očima ve zbožném úžasu nad mapami a daty, které se před nimi rozprostíraly. Twisp si odkašlal a pronesl prostá, strašná slova, která někteří členové rady očekávali už víc než dvacet let: „Bratři a sestry, nastal čas.“

Po prastarém požehnání potrawy společně mlčky snědli misku polévky. Byl to klasický ostrovanský vývar, téměř čirý, na dně misky jen pár zkroucených jasně oranžových marí. Nahoře pluly kousky zelené cibulky, jejíž svěží vůně se vznášela komorami.

Jediné prázdné křeslo náleželo Dwarfu MacIntoshovi, muži, jenž přežíval z týchž hybernačních nádrží, které přinesly Ředitele Raju Flatteryho. MacIntosh odvrhl Flatteryho hrabivost pro známější zenovskou filozofii Zavatánů. Oholil si hlavu se slovy: „Z žalu nad ztrátou Flatteryho duše a jako připomínku, abych si uchoval tu svou.“

Před lety se MacIntosh a Flattery neshodovali, otevřeně a se zápletem, a mnohokrát. Povídalo se, že Flattery přesunul Kontrolu proudu na Orbiter, aby mohl na Orbiter odsunout MacIntoshe. Mack v poslední době zdokonalil systém konzolové komunikace, která používala jako nosič samotnou řasu. Všechny systémy v komorách byly napojené na řasu. Spolu s kódem, rovněž vynalezeným MacIntoshem, byla každá konzole schopná přímého bezprostředního kontaktu s Kontrolou proudu.

Doufám, že dokážeme udržet tyhle linky otevřené, říkal si Twisp. Konvenční kanály by mohly být rušené, nebo je to jen sluneční aktivita. Jestli je to slunce, patrně nechytíme ani řasokanály.

V duchu si poznamenal, že má Snej připomenout, aby zkontrolovala řasokanály, zda v nich není Ricův film. Při troše štěstí se tam mohl zachytit a uložit.

Po společném jídle přijal Twisp souhlas svých kolegů klidně; stejně klidně jako jej pronášeli, třebaže se to, co pronášeli, mohlo zvrhnout v masové umírání po celém světě. Všechny tváře v místnosti odrážely závažnost okamžiku. Všichni se shodli na tom, že už je čas. Důležité bylo pouze to, aby se všichni shodli na tom, k čemu ten čas nadešel.

Venus Brassová, nejstarší, pětasedmdesátiletá, viděla vraždu svého manžela a dětí na rozkaz Ředitele, sama unikla smrti jen o vlasek. Pomalá, vtipná Ostrovanka Venus vybudovala se svým manželem impérium distribuce potravin. Flattery se jej zmocnil a spojil je s Mořanskou obchodní. Přpravovali ryby a produkci malých dodavatelů jako byl Twisp na veřejné trhy za procenta z úlovku. Flattery teď prováděl distribuci jako jediný, kam a kdy se mu zachtělo, a za členské poplatky tak vysoké, že si je jednotlivec nemohl dovolit.

Kaleb Norton-Wang, právoplatný dědic Mořanské obchodní, byl ve svých třiaadvaceti nejmladším konzulem. Kaleb, syn Scudi Wangové, dědičky Mořanské obchodní, a Bretta Nortona, Twispova rybářského společníka, viděl své rodiče zahynout, když jejich člun jedné noci záhadně explodoval v přístavu. To se stalo ještě předtím, než by kdokoli začal Flatteryho podezírat, že by snad měl v takových věcech prsty.

Kaleb té noci upláchl na pevninu, aby si hrál s jinými dětmi. Bylo mu deset let a už kolik měsíců poslouchal u večere hovory o Flatterym a jeho manévrech, směřujících k převzetí Mořanské obchodní.

Twisp, procitnuvší na svém nedalekém koraklu, našel chlapce křičícího na molu, odkud sledoval, jak loď jeho rodiny hoří. Twisp a Kaleb spolu uprchli do stěží obyvatelných kopců. Stejně jako jeho zesnulý otec, i Kaleb viděl potmě. Matčino bystré mimosmyslové vnímání a její osobní spojení s řasou vytvořily u

Kaleba pozoruhodnou inteligenci. Stejně jako jeho matka dokázal komunikovat s řasou přímo, dotekem. Bylo pro něj příliš bolestné setkávat se v řase s pamětí svých rodičů, takže v myšlení řasy pátral jen zřídka.

Je příliš zatrpklý, říkal si Twisp. Trpkost táhne člověka dolů, způsobuje, že dělá chyby, které si nemůže dovolit.

Poslední dobou Kaleba mnoho nevídal. Chlapcovým okrskem byla Victoria, Flatteryho jediná bytelná pevnost ve vnitrozemí. Twisp se obával, aby Kaleb neřešil náročný úkol svého velení tak, že by se pustil do osobní msty na Flatterym a jeho lidech. Doufal, že ho vyučil dost dobře na to, aby chlapec nereagoval na Flatteryho tak, jak Flattery reagoval na jeho rodiče.

Vnitrozemské horské oblasti zastupovala Mona Flatwingová, rudolící žena středního věku, která právě mluvila.

„Jsme na tom dobře,“ říkala.

Tmavohnědé oči se jí třpytily a v chraplavém hlase silně zaznívalo ostrovanské trylkování.

„Všechny naše domácnosti mají potraviny na šest měsíců. Máme dost nadbytečných zásob, abychom zvládli velký příliv uprchlíků do příští sklizně. Konzul z pobřeží mi sdělil, že stejně jsme na tom i s potravinami z moře.“

Venus Brassová souhlasně přikývla.

„Upřímně řečeno,“ pokračovala Mona, „naši lidé sem nechťejí přijít bojovat. Odešli odtud, aby se od toho vzdálili, ve vnitrozemí si vybudovali dobré živobytí, chtějí mít pokoj. Přijmou v dobré víře každého, kdo hledá útočiště, jako vždycky. Byly provedeny obvyklé přípravy k obraně, ale musím zdůraznit tohle: ti lidé nechťejí nikoho zabíjet.“

Venus Brassová opět přikývla. Její třaslavý pisklavý hlas kontrastoval s Moniným.

„S našimi lidmi je to stejné,“ řekla. „Využívají svobodu moře, aby se zbavili ‚problémů‘, jak tomu říkají. Jsou stateční a otužilí. Spojenými silami na-

shromáždili pořádnou flotilu a útočné síly. Ale stejně jako Kalebovi lidé, i oni žijí mezi Flatteryho lidmi, když jsou na pevnině, obchodují s nimi, rodiny jsou propojené sňatky. Nechtějí nikoho zabíjet, obzvlášť ne příbuzné. Viděli jste, jak Flattery přesouval své vojáky právě kvůli tomuhle přístupu...”

Bum!

Kalebova pěst udeřila do stojanu s poznámkami, až sebou všichni trhli.

Twisp reflexivně zatáhl pěst, pak ji na koleni zvolna uvolnil.

„Tohle je pro Flatteryho rada snů,“ řekl Kaleb. V hlase měl ostrou trpkost, kterou v něm Twisp poslední dobou slýchal často. „Mluvíme tady o tom, jak nebudeme dělat *nic*, abychom zbrzdili tohle šílenství, tohle vraždění ve velkém. Copak jsem byl jediný svědek toho, co se tam venku dnes událo?“

„Hovor o tom, co neuděláme, je jen úvod k...”

„Není úvod k ničemu, jako obvykle,“ přerušil Venus Kaleb. „Je historická pravda, že lidé hladovějí jenom proto, že to lidé dopustí. My to prostě nesmíme dopouštět – už ani den, už ani hodinu.“

Venus se stáhla, jako by jí vlepil políček, a pak si založila paže na hubené hrudi.

„Začali tu záležitost dnes tvoji lidé?“ zeptala se.

Kaleb se usmál a nadšení v úsměvu zvýraznilo jeho mladické vzezření.

Je starý na svůj věk, říkal si Twisp. Dost starý na to, aby věděl, kdy tenhle úsměv použít.

„To je Flatteryho dílo,“ řekl Kaleb. „Já mám jiný plán, bližší našim ideálům. Moji lidé souhlasí a kontakty mi sdělují, že mnozí z vašich budou souhlasit také.“

„A co pak?“ zasyčela Mona a poposedla kupředu. „Když něco *uděláme*, upoutáme tím jejich pozornost. Flattery vyšle ochranku...”

To byl starý argument, ale Kaleb jej vyslechl. V jedné chvíli se podíval přes stůl na Twispa. Dychtivost,

která se leskla v jeho mladých očích, připomínala Twispovi Kalebova otce, když byl v tomhle věku – chytrý, smělý, zbrklý. Brett Norton zabil jen jednu, reflexivně, ale zachránil tím Twispa a Kalebovu matku.

Mona dokončila popis postoje svého lidu.

„Přijmou uprchlíky, ale neopustí své živobyty, které si vybudovali z ničeho. Mnohem raději zůstanou nevypátráni, než aby čelili konfliktu.“

„Chápu,“ řekl Kaleb. „Takhle to dělají rychložráči. O rychlácích platí ještě něco – když má rychlák hlad, má hlad celé hejno. Jsme koordinovaní a máme v běhu plán, který hejno nakrmí.“

Twisp potlačil úsměv.

Nejspíš přece jen poslouchal ty moje rychložráčské řeči!

Twisp věděl, že v radě neexistuje nic takového jako hodnosti. Budou hlasovat o účasti a o jednání, které jim jejich rozhodnutí nadiktuje.

„Všichni máme plány,“ řekl Twisp, „a teď se z nich stane jediný plán. Projekt Bohyně měl už před čtyřmi hodinami dorazit ke kontrolnímu stanovišti. To musíme na tomhle sezení také uvážit.“

Kolem stolu se ozval ševel. Čtyři svědkové byli bledí a ustrašení, když vstoupili, a rozčilením z rady jako by se ještě zmenšili.

Twisp zvedl ruku, aby utišil hovor.

„Máme na háčku ještě další rybu. Prosím, vyslechněte mě!“

Twisp zaznamenal zprávu, která přišla přes konzoli Dwarfa MacIntoshe, a pokynul Snej, aby ji přinesla. Pokračoval.

„Flattery vládl hladem a strachem. Jeho zřejmá motivace zní: dostat se z planety, velet Vesmírné lodi. Nic nenamítáme proti tomu, abychom se ho zbavili, je to tak?“

Kolem stolu všichni přikyvovali, ale Mona promluvila.

„Vezme s sebou tři tisíce našich nejlepších lidí a nechá tady tu zatracenou ochranu.“

„Oni *chtějí* jít,“ zdůraznil Twisp. „Měli bychom je nechat, ať osidlují vesmír, pokud je to jejich touha. Zbavíme se Flatteryho, to je naše jediná starost. Ale před jeho odchodem budeme muset rozbít mašinérii jeho moci. Nejprve musí být svržen a my musíme mít jistotu, že se nemůže vrátit. Musíme se vypořádat se zločinci, aniž bychom se zločinci stali sami. Jinak jsme my i naše děti ztraceni.“

Snej přečetla, co na to říká MacIntosh z Orbiteru.

„Twispe, Projekt Bohyně byl... zadržen.“

„Zadržen? No, to je lepší než ‚ztracen‘, aspoň že tak. Kde jsou? Kdo to udělal?“

„Řasa,“ řekla Snej. „Doktor MacIntosh usuzuje, že řasa zvětřila Cristu Galli a rozhodla se ji zajmout. Ruší spojovací systém, ale jeho řasokanál stále funguje.“

„Má dost dat, aby nás informoval?“ zeptal se Twisp.

Masáží se snažil zahnat bolest hlavy, která se mu hromadila v čele. Dnes více než kdy jindy pociťoval tíhu posledního půlstoletí. Snej mu podala messenger a Twisp ho zapojil do své konzole.

„Řasa v sektoru osm odchýlila jejich křídla do svého stanoviště,“ hlásil Mackův hlas. „Zcela přesunula několik transportních kanálů, aby to mohla provést, a neznámý počet ponorek byl vyřazen z provozu, možná ztracen. Došlo k obětem na životech, počet neznámý. Kontrola proudu zkusila povinné ‚přesvědčování‘ podle Flatteryho trvalých rozkazů. Bez účinku...“

Kolem stolu se ozval šum. Užasl i Twisp.

Řasa se bránila, pomyslel si. To je znamení, které potřebujeme!

„Máme v té oblasti někoho?“ zeptal se Kaleb. „Nějaké lidi z Klanu řasy, kteří si vědí rady?“

Mona zašmejdila prsty po konzoli.

„Ano,“ řekla. „Máme na pevnině Orákl, personálu habaděj.“

„Jestli je tam narušená doprava, naši lidé jsou pravděpodobně taky v nesnázích,“ řekla Venus. „Pokusím se vyzvednout ponorku, ale hádám, že celá oblast bude neproniknutelná...“

Twisp ji přerušil.

„Teď potřebujeme totálně narušit vše, co dělá Flattery. Ať jdou jeho lidé kamkoli, ať udělá jakýkoli tah, potřebujeme, aby mu v tom někdo překážel, potřebujeme slepé uličky. Musí být zklamaný na každém kroku. Znamená jeho vměšování do Kontroly proudu, že pronikl mezi nás?“

„Je to možné,“ řekla Snej, ústa chmurně sevřená, „ale pochybuju o tom.“

„Požádej doktora MacIntoshe, aby uzavřel Kontrolu proudu,“ řekl Twisp. „Dojde k represáliím, jak víš. Ale my víme o pohybu v řase víc než kdo jiný, a většina řasy je na naší straně. Pro tuhle chvíli bude doprava po celém světě znemožněná. Všichni samozřejmě víte, jak je to nebezpečné.“

Twisp, který po většinu svého života rybařil na otevřeném moři, věděl lépe než kdokoli z nich, jakému osudu teď vystavil tisíce lidí na moři i pod ním. Nesčetní nevinní jsou nyní uvězněni v nesplavných vodách, někteří obklopení nepřátelskou řasou. Karty jsou rozdány, a to samotným Flatterym.

„Náš úspěch nebo nezdar zcela závisí na spolupráci pandorského lidu,“ řekl. „Musíme ho vyhladovět. Potírat hlad hladem, strach strachem...“

Kaleb ho zarazil zdviženou rukou, potom se kývnutím hlavy omluvil.

„Nebojujeme hladem proti hladu,“ řekl Kaleb. Jeho hlas byl tichý, nasadil káravý tón novopečeného otce.

„Jsme lidé,“ řekl. „Hlad potíráme potravou.“

Nastalo uctivé ticho a pak Monin svědek řekl: „Ano, ano, jsme s tebou.“

„Kalebe, ukaž mi, jak můžeme svrhnout Flatte-ryho a nakrmit hladové, a jdeme do toho taky,“ řekla Venus.

„Je to až k pláči jednoduché,“ řekl Kaleb. „Na obrazovkách se vám teď objevují nejčerstvější informace. Jak vidíte, budeme potřebovat tu spolupráci, o které mluvil Twisp. Musíme *okamžitě* dostat do vzduchu Ozetteho a Galli. Můžeme počítat se Stínoboxem?“

„Máš pravdu,“ souhlasila Mona a zatřukala na obrazovku. „Čas má tady klíčový význam. Lidé nemohou pomáhat, jestliže nevědí jak. Budou věřit Benu Ozettemu, budou uctívat Cristu Galli. Musí dostat plán *hned*.“

„Moji lidé už infiltrují,“ řekl Kaleb. Jeho hlas zněl klidně, sebejistě, otcovu silnou bradu vystrkoval přímo před sebe. „Bude jich asi pět tisíc, důkladně se vmísí mezi chudé. Ústní podání funguje mezi chudými nejlépe.“

„Ještě něco od MacIntoshe?“ zeptal se Twisp.

Snej pokývla a kousla se do rtu. „Ano,“ řekla. „Beatriz Tatooshová je prý na palubě a udělalo se jí špatně z pitné vody.“

Snej vzhlédla od messengeru, čelo nechápavě svraštělé.

Twisp ucítil, jak se mu srdce v hrudi rozbušilo dvojnásobnou rychlostí.

„No,“ prohlásil, „to je náš osobní kód pro velké problémy na oběžné dráze. Flattery pravděpodobně poslal nahoru s Beatriz bezpečnostní jednotku. Asi vytušil, že s Mackem něco je. Krucinál!“

Twisp zhluboka nasál dech a pak zvolna vydechoval.

„Škoda, že tu Beatriz není s námi,“ řekl. „Kéž by měl MacIntosh tam nahoře zrovna teď nějakou podporu!“

„Uvidíme, jakou podporu máme momentálně tady dole,“ řekl Kaleb. „Zmobilizujme naše lidi ve vnitrozemí a zachráníme ten křídla.“

Kaleb vstal, očividně připravený okamžitě vyrazit do Victorie.

Potřebujeme ho tady.

„Kalebe,“ řekl Twisp, „pojdme se projít. Máš před sebou skoro tři hodiny cesty. Ve vnitrozemí žijí dobří lidé, už pátrají. Ve jménu starých časů, pojdme do Oráklu. Možná by se měl někdo zeptat řasy, co má sakra za lubem.“

Kořeny a křídla. Ale nechte křídlům narůst kořeny a kořeny vzlétnou.

Juan Ramón Jiménez

Stella Blisssová vybalovala tři bedny mechových orchideí a aranžovala je do trojic podél krátkého chodníčku k hale Wittleského sídla. Tuto práci dostala teprve včera večer a Stelliny mechové orchideje byly náhodou připravené. Byla sochařkou květin a cenila si uznání, kterým obecnstvo její umění zahrnovalo.

Stella měla na sobě novou levandulovou blůzu s nabíranými rukávy a nažehlené pracovní kalhoty stejné barvy. Blůza vyhovovala jejím nádrům, přecitlivělým čerstvým těhotenstvím, sochařka si však říkala, že si kalhoty teď nějakou dobu nebude moci obléct.

Stella minula strážné a sloužící, kteří si hledali záminky, aby ji mohli pozorovat. Ve světle reflektorů byla nervózní, třebaže ji její postavení od té doby, co čekala dítě, stavělo do světla reflektorů často. Dvanáct dlaní vysoká Stella upoutávala pozornost všude kam vstoupila, i když byla v montérkách.

Stella se oblékala jako květiny, které pěstovala. Doob vyprávěl rodičům, že doma ji včely sledují na každém kroku, ale nikdy ji nebodnou. Chundelaté tmavé vlasy jí rámovaly opálenou tvář s vysedlými lícními kostmi a modrozelenýma očima. Rty měla plné, často sevřené soustředěním. Poslední dobou se hodně usmívala a navykla si pobzukovat staré melodie novému človíčku, který spal v jejím nitru.

Pěstování rostlin a jejich technické úpravy, aby byly požitelné, bylo ve Stellině rodině už devět generací tradicí. Kvůli nedostatku potravin směřovalo veškeré úsilí produkce i výzkumu k potravinářství. Stella se

nikdy nevzdala květin ani včel, které umožňovaly jejich růst.

Nosila v sobě desátou generaci, dítě, o němž ze sna věděla, že z něj vyroste žena jako ona. Věděla to stejně, jako to kdysi věděla její matka, jako to věděly všechny jejich matky už několik staletí. Byla to dávná tradice, nesnadná v těchto těžkých dobách. Tyhle mechové orchideje vyvinula Stella sama a byla hrdá na to, že je dnes uvidí jiní umělci, hudebníci, ti sochaři vzduchu, pandorské panstvo.

Stella slyšela, že Jeho Ctihodnost Alek Dexter je barvoslepý, vybrala tedy směs barev, která vyhovovala jí samotné. Většina těch květů byla v různých odstínech levandulové, jakkoli nedokázala odolat, aby se nepředvedla s půltuctem svých jemně růžových.

Drobný strážný, naparující se jako obr, šťouchl do každého z jejích kartonů laserovkou a mlčky prověřil mechové záhonky nožem. Stellu dvakrát prohledala nějaká matrona, když vstupovala do areálu. Nebylo to poprvé a předpokládala, že to nebude ani naposledy. Stella měla určité jednoznačné názory, ale raději se soustředila na své květiny.

Kordon ochranky uzavíral celý blok a další jednotka střežila budovu. Byl to domov nejvyššího výkonného činovníka Mořanské obchodní, člověka, jehož Ředitel považoval za primární terč Stínů. Povídalo se o něm, že je jedním ze tří mužů, kteří čekají ve frontě na Ředitelovo místo, pokud by snad došlo k nějakým nepředvídaným nepříjemnostem.

Tento příbytek, rozmáchlá stavba z formovaného kamene a plastoceli, nebyl nijak postižen nedávnou sérií zemětřesení, která zpusťovala značnou část Kalalochu. Jeho hranice byly zajištěné dvoumetrovou kamennou zdí, nahoře posázenou střepinami ostrého kovu a rozbitého skla. Stella nemohla uvěřit, že Fronta pro tento sektor prochází ve vzdálenosti pouhého jednoho bloku. Nikomu z těch, kdo pořádali tuto recepci, zřejmě

vůbec nevadily zvuky křiku a těžkých vozidel o nic méně, než kamení vrhané za jejich zády.

Zachmuřený bezpečák měl za uchem masitou květinu, jeden z nově vymodelovaných kožních designů, které jí připadaly odporné. V podpaží mu rozkvétaly dva obrovské kruhy potu, o trochu větší, než by dusné odpoledne ospravedlňovalo.

„Co bys našel v té hlíně,“ zeptala se ho, když skončil, „smrtonosné útočné žížaly?“

Strážný se zamračil, pohledem nervózně mžikl od Stelly k oblaku kouře, který se hromadil pod šedou čepicí odpoledního nimbu.

„Ztrácím smysl pro humor,“ zavrčel. „Nezhoršuj to.“

„Bojíš se, že sem vtrhne lůza a...“

„Já se nebojím ničeho,“ vyhrkl a nadmul chlapeckou hrud' v pytlovitých maskáčích. „Mým úkolem je chránit pana Dextera, a to taky dělám.“

Pustila se do něžného úkolu vyjímání rostlin z nádobek a jejich zasazování do záhonků vedle chodníčku. Tuhle část měla ráda – dotýkat se hedvábných úponků a slepých kořínků, čichat jílovkou zeminu, jak ji rozlamovala. Když si večer čistila své krátké nehty, dělala to nad květináčem, aby nic nepřišlo nazmar.

„Musíš mít rád květiny, podstoupil jsi spoustu bolesti a problémů, aby sis jednu opatřil za ucho.“

„Byl jsem opilý,“ řekl. „Kdyby je dokázali udělat tak, aby voněly, nebylo by to tak špatné.“

„Oni časem na něco přijdou, uvidíš. Čichni si k těmhle.“

Nastavila mu levandulovou orchidej. Vzal ji od ní a přiložil k nosu, potom se usmál. Potěšilo ji, že se napětí v jeho tváři trošičku uvolnilo.

„Jo,“ řekl, „to by bylo hezké.“

„No, tenhle typ květin začal vonět teprve před rokem. A z mechu vykvetl teprve před pěti lety. Já ho to naučila.“

„Květiny!“ Bezpečák se okázale opovržlivě ušklíbl, ale neodvrátil se. „Květiny nejsou k jídlu. Měla bys pěstovat něco, co by se dalo jíst.“

„Cože?“ Přiložila si ruku k ústům s předstíraným překvapením. „Za pěstování potravin bez licence člověka zastřelí. Na pěstování květin licenci nepotřebuješ. Kromě toho tvá duše taky potřebuje potravu. Květiny mají duchovní živiny, které se prostě nedají změřit.“

Už nevypadal tak skepticky, ale zachoval si ostražitý postoj. Potlačila pokušení promluvit o svých včelách, protože včely znamenaly med a o její produkci medu věděla jen nepatrná hrstka lidí.

Jakmile byly sazeničky v záhoncích, důkladně je orosila a smetla z chodníčku úlomky a zatoulanou zeminu. Byla trochu nervózní. Uvízla v městě bez dopravy. Sousedka Billie ji svezla do práce hned ráno. Její cushettě, třebaže byla prakticky nová, zase něco vyhořelo, kvůli čemu nestartovala. Ve městě se jí stejně nelíbilo. Byly tu samé stísněné prostory a to ji vždycky skličovalo. Byla tu tramvaj do centrálního prostoru s transferem dál, ale ta patrně kvůli nepokojům nejezdila. Nijak ji netěšila myšlenka, že půjde deset kliků domů pěšky bez Doobovy ochrany.

„Stello, má milá, už jste tady hotová?“

Paní Wittleová, hostitelka, jí kynula od hlavního příklopu. Byla to šedovlasá upjatá žena s upřímným úsměvem pro každého, se světlou pletí, která mohla pocházet jedině z mořanského rodu. Ačkoliv byla tichá, zdvořilá a delikátní, paní Wittleová sama a vlastnoručně zachránila během první série zemětřesení ve třiasedmdesátém celou loď naloženou nejlepšími pandorskými uměleckými díly. Dobrovolně vypomáhala v podmořském muzeu, když přišel kolaps, a zrekvírovala starou dodávkovou ponorku. Místo aby zachránila sebe, nakládala do ponorky umělecká díla ještě ve chvíli, kdy švy muzejní kopule praskly a dovnitř pronikl proud vody dost silný na to, aby přeřízl člověka napůl.

„Ano, paní Wittleová. Líbí se vám?“

Stará žena shlédla na chodníček a obočí se jí malinko pozvedlo.

„Krásné,“ řekla a vzdychla. „To, co o vás říkali, byla pravda, má milá. Ale já teď mám problém a vy mi asi můžete pomoci.“

„Copak je?“

„Nějaká výpomoc, se kterou jsme počítali, se dnes nedostavila... Problémy, víte. Nemohla byste se zdržet o chvíli déle a vítat moje hosty u dveří? Mám tady seznam hostů a jmenovky jsou na stole hned za příklopem. Samozřejmě jste vítána, zůstaňte jako můj host a užijte si recepci. Udělala byste to pro mě?“

Stella měla jednoznačný názor na bohaté lidi, a byl to názor jednoznačně negativní. Sto metrů odtud čekají hladovějící chudí celé hodiny ve Frontě, aby si mohli koupit omezené příděly potravin za svůj těžce vydělaný plat. Služebnictvo boháčků předávalo kartičky s razítkem „recepce“ u vysoce střežené zadní nákladní rampy a plnilo své dodávky hojností potravin. Stella už dříve pracovala na takových večírcích, aby si mohla vzít domů zbytky. Plat nehrál roli, vždycky vydělávala víc, než jí přídělová karta umožňovala nakupovat. Nikdy nedokázala přijít na to, jak překonat byrokracii, aby dostala přídělovou kartu s razítkem „Výjimka“.

Dnes ale byla její cushetta mimo provoz a Stella se neměla jak dostat domů.

„Ano,“ řekla. „Mohu zůstat. Ale nejsem oblečená... a budu potřebovat odvézt domů.“

Paní Wittleová se rozzářila a vzala ji za loket.

„Vy ani nevíte, jaké starosti jste mě zbavila, má milá! Samozřejmě že vám můžeme zařídit odvoz, jen to nechte na mně. Teď se podíváme do šatníku mé dcery. Jsou tam jedny elegantní černé šaty, které vám budou báječně slušet, i když jsem si jistá, že na vás by vypadalo báječně všechno.“

Stella se nad tím komplimentem zarděla.

„Děkuji,“ řekla. „Nebude jí to vadit?“

Tvář paní Wittleové na kratičký okamžik potemněla, nato vysunula bradu.

„Ne, má milá, bohužel ne,“ řekla. „Zahynula při té strašné události minulou sezónu na univerzitě. Strašné.“

„Já... to je mi líto.“

„No, měla svou hlavu,“ řekla paní Wittleová, „a trvala na tom, že ji bude používat.“ Pak šeptem dodala: „Byla jsem na ni *tak* hrdá! Jednou vám to celé povím, teď není vhodná doba.“

Šaty byly přiléhavé a černé. V prsou byly nepříjemně těsné, ačkoliv poslední dobou jí připadalo, že ji bolí každý tlak na nadrech. Výstřih byl rovněž trošičku moc hluboký, odhaloval ji tak, jak se ještě nikdy neukazovala.

„Škoda, že mě v tom nevidí Doob,“ řekla, otáčejíc se před dvojitým zrcadlem. „Tomu by se to líbilo.“

„Pak si je jednoduše budete muset nechat, má milá,“ řekla paní Wittleová. Do očí jí vhrkly slzy, ale nepřetekly. „Abych řekla pravdu, ráda bych, abyste si tyhle šaty prohlédla a vzala si všechno, co se vám hodí. Nepatří se, aby tu jen tak visely, nejsou to koneckonců obrazy.“

Stella protestovala, ale paní Wittleová připravila kartónovou krabici plnou dceřiných šatů a pak vyprovodila Stellu na její místo u malého stolku vedle vchodu.

Čestný host Alek Dexter si při příchodu popotahoval rukávy košile, vyčnívající z manžet saka, a nadával na dusné odpoledne. Stella mu připnula jmenovku na levou stranu hrudi a ze zvyku látku uhladila. Místo aby se přidal k ostatním hostům, postával vedle ní a nestydatě hodnotil její dekolt. Zachytila jeho pohled a opětovala jej, dokud se neodvrátil.

„Celý den na schůzích,“ mumlal. „Po tom čurbesu, který ztropili distributoři, musím za dvě hodiny promluvit na večeři Pokrokového klubu a pak mám v osm koktejl u Ředitele. Není divu, že se pořád zadýchávám a

nemůžu shodit na váze. Vypadáte krásně, má milá...“ zamžoural na jmenovku a přiblížil se k její hrudi, „...Stello. Stello Blissová.“

Potřásl si rukama a Stella cítila, že se mu velice potí dlaň.

Myslela jsem, že se tahle velká zvířata na veřejnosti nepotí.

Na čele a na horním rtu se mu nashromáždil lesklý film, otřel si jej kapesníkem.

Ctihodný Alek Dexter pokynul svému řidiči, který postával opodál, v chladném vánku u vchodu.

„Budu potřebovat jinou košili,“ řekl přitlumeně. „Na dnes večer pudrovou modř.“

„Ulice jsou zablokované,“ řekl řidič. „Nestihl bych to zpátky, abych vás odvezl na večeři.“

Jeho hlas se Stelle zdál vzdorovitý, a z toho, jak napjal čelist, vytušila, že pokud Alek Dexter ve své přítomnosti něco nestrpí, pak je to vzdorovitost.

„Tak nějakou kup,“ odsekl. „Obchody jsou otevřené až do večerky a trh je jen pár bloků odtud.“ Ledabyly mávl rukou. „Vezmi to z drobných výdajů. Změň svůj postoj, nebo změň zaměstnání.“

Příklop za řidičem rámoval uličku a nad ní bouřlivé nebe. Dva strážní stáli čelem do ulice, zády k němu. Třetí naklonil hlavu, když uslyšel tři tóny, vycházející z messengeru u jeho opasku. Zvedl ho, promluvil do něj a pak spěchal dovnitř. Jeho tvář jako by byla bledší a bledší při každém z pěti kroků, které ho donesly po bok Jeho Ctihodnosti. Jejich rozhovor byl krátký a vedený šeptem, ale Stella z něj vyslechla každyčké slovo.

„Pohotovostní varování, kód Brutus, pane. Chcete zabezpečit tady nebo v areálu?“

„Do prdele!“ řekl Alek Dexter a odvrátil tvář, jako by dostal políček. Stejně jako pan Wittle byl možným nástupcem Ředitele. Třel si čelo, zatímco před domem se z treku vyhnula jednotka bezpečáků. Tvář měl stejně bledou jako jeho strážný. Pozoroval eskadru ochranky, rozbíhající se z treku a zaujímající pozice

venku. Půl tuctu ozbrojenců, špinavých a zpocených, se prodralo kolem něj a rozestavělo se kolem recepce.

„To jsou naši?“ zeptal se strážného.

Strážný pokrčil rameny, laserovku svíral v třesoucích se rukou, až mu klouby zbělely. „Nevím, pane.“

„Hamf,“ zamručel Dexter. „Nejspíš je těžké poznat, ze které jsou strany, když nevíme, na které straně jsme my. Jen varování, říkáš? Flattery není...“

„Ano, pane, varování. Vydal je Flattery.“

„Počkáme tady,“ řekl Dexter. „Kdybychom to jeli zjistit osobně, někde uvízneme. Bude mi milejší uvíznout u téhle půvabné slečny.“

Uklonil se, uchopil Stellinu ruku a políbil ji. Pak odešel dovnitř za hostitelkou a jejími hosty, podél dlouhého stolu obtěžkaného výběrem nejkrásnějšího ovoce a mořských plodů, jaké kdy Stella viděla. Uprostřed jej zdobil metr vysoký špalek ledu, vyřezaný tak, aby představoval delfína ve skoku.

Zvuky boje se přiblížily a ochranka v tichosti uzavřela dvojité příklop. Stella se bála, co bude následovat.

Dexter se ani jednou nepodíval na její orchideje.

Abyste nabyli vědomí, musíte překonat iluzi.

**MUDr. Prudence Lon Weygandová, číslo
pět, původní členka posádky,
vesmírná loď *Pozemšťan***

Série výbuchů, kterou způsobili Flatteryho Nebeští jestřábi shora, zranila zelenou řasu v sektoru osm, pozabíjela desetitisíce ryb a hnízdo zárodků lahvonosých želv a zvířila dost usazenin na to, aby to zaneslo filtry ponorek v okruhu padesáti kliků. Obrovské stanoviště modré řasy v sousedství sektoru osm instinktivně stáhlo všechny listy a shluklo se co nejtěsněji kolem své centrální laguny. V této konfiguraci byly listy upěchovány tak těsně, že sotva dýchaly. Krmení nepřipadalo v úvahu.

Modrá řasa, když se naplno rozvinula, pokrývala plochu o průměru téměř jednoho sta kilometrů. Její vnější okraje hraničily s projekty domestikované řasy na téměř 280 stupních obvodu; zbytek byl obrácen na otevřené moře a část z něj denně narůstala viditelnou rychlostí. Pro vlastní bezpečí se řasa vyhýbala kontaktu s domestikovanými řasami. To byli otroci člověka, svázání elektrickým bičem, to modrá pochopila z odumírajících úlomků, které k ní moře zaneslo. Brzy bude takových úlomků mnoho. Po těchto explozích vždycky následovala smrt řasy. Následovala také další úmrtí, jimiž se modrá řasa občas vykrmila až k neuvěřitelnému tempu růstu.

Tohoto dne přinesl proud ještě něco dalšího. Něco jako auru, vůni, něco, co bránilo řase choulit se příliš těsně a příliš dlouho. Něco rozhýbávalo tuto modrou řasu hluboko v jejím nitru, způsobovalo mravenčení její genetické paměti. Nic přesného nevystupovalo do popředí. Záhy si už modrá nemohla déle pomoci a rozevřela doširoka své listy v naději na pěkný, silný závan.

Nakrm lidi, pak po nich žádej ctnost.

**Dostojevskij,
Bratři Karamazovi**

Turbulence z výbuchů se ještě neusadily, když *Létající ryba* vyskočila bezmocně na hladinu. Ricovi se okamžitě rozslzely oči v nenadálé prudké záři odpoledního slunce, která zalila kokpit. Zašátral po slunečních brýlích a snažil se mžikáním zaplašit oslnění. Na pravoboku uviděl dlouhou šedou čáru, což muselo být pobřeží. Na levoboku, ve vzdálenosti dvou nebo tří kilometrů, kypěla na hladině, kam až oko dohlédlo, zlovlná bílá pěna.

Kaluž mořské vody se rozšířila v jezírko pod Elviriným velitelským křeslem. Její krvácení z nosu sláblo; zatřepala hlavou ve snaze zaplašit důsledky otřesu, který ji postihl při prvním hlubinném výbuchu.

Každý kromě Elviry by se tam venku stal návnadou pro škráty, říkal si Rico.

Nějak se dostala vlastními silami do tlakové komory strojovny, třebaže omráčená a roztřesená výbuchem. Následovalo mnoho dalších výbuchů, tolik, že se to ani nedalo spočítat.

„Ten zatracený Flattery všechno řeší tím, že to vyhodí do vzduchu,“ bručel.

Světla řasy mžikala venku všude kolem nich, moře bylo zahlcené rozcupovanými listy a urvanými úponky.

„Sestra Řasa,“ řekla Elvira, sledujíc jeho pohled po divoké hladině, „se stahuje, zachraňuje se.“

„Elviro, já nechci poslouchat ty kecy o Sestře Řase. Chci se odtud dostat.“

„Přelety!“ upozornila a ukázala na dvě tečky na deseti hodinách z okna kabiny. Její ruce automaticky nastavily sekvenci ponoření, ale motory zůstaly zticha.

„Ucpané,“ řekla, tvář lhostejnou a omámenou. „Silt a... řasa ve filtrech.“

„Neber si to tak, Elviro,“ řekl Rico. Poplácal ji po rameni. „Ty nálože shodili oni. Jestli nesli celý ten náklad, dochází jim palivo. Aspoň tam venku nemáme na krku hromadu min.“

Rico se odpoutal a přinesl Elviře ze skříňky ručník.

„Na,“ řekl. „Osuš se, převlékni se do nového potápěčského úboru. Možná tu nějakou dobu pobudeme a nemá smysl, abys onemocněla.“

Vzala si ručník a Ricovi připadalo, že se jí vrací smysly.

„Flattery může z Orbiteru stejně sledovat i jednomístný korabl od přístavu k přístavu,“ řekla. „Tady na nás ti chlapi nemůžou, a dokud máme na palubě Cristu Galli, neodvážší se nás vyhodit do vzduchu. Mezitím musíme jí a Benovi obstarat nějaké kvalitní ošetření, a to rychle.“

Znovu je rozhoupaly dvě zvukové vlny, jak se přelétající letouny spustily nízko nad ně a pak se vzdálily. Rico rozeznal tváře pilotů v maličkém letounu, který se mihl kolem nich.

„Jsou mladí, Elviro, vidělas to? Mají celý život před sebou a nalepí se na Flatteryho.“ Udeřil pěstí do opěrky křesla a zabručel: „Proč to dělají? Měli by se někde u příklopu cicmat s nějakou mladicí. Copak je matky nenaučily nic lepšího?“

„Jejich matky mají hlad, Rico, a mají hlad *ted'*.“

Rico na Elviru překvapeně pohlédl. Byl zvyklý na ni mluvit, ale nedostávalo se mu jiné odpovědi než občasného zamručení. Už byla odpoutaná z postrojů a bojovala s házením křídla, jak se ubírala k zádřovým skříňkám.

„Už tam nepůjdeš,“ řekl. „V moři je binec, nic se tudy neprodere.“

„Uklidni se laskavě,“ řekla a znělo to jako rozkaz.

Elvira si stáhla potápěčský úbor a třela si ručníkem krásně vyladěnou muskulaturu s otevřeností a beze

studu, jak bylo pro Mořany typické. „Postarej se o ostatní. Já vyčistím filtry.“

Když vklouzla do nového úboru, Rico si uvědomil, že je pohledem na Elviřino bledé tělo vzrušený. Dokonce i její bradavky, velké jako palce, vypadaly v chladu svalnatě. Nikdy by si na Elviru nedovolil, to oba věděli, ale překvapení z toho vzrušení Ricovi připomnělo Snej i to, a jak moc se mu po ní stýská.

Elviřin plán byl logický, to věděl. Odškrtával si seznam priorit.

Ben a Crista, říkal si. Udržet je naživu. Monitorovat rádio, připravit se na překvapení ze strany vashonské ochranky.

Elvira proklouzla kolem něj k příklopu, ani se na něj nepodívala. Rico se probojoval přes házení a houpání křídla ke skříňkám a vytáhl další tři potápěčské obleky. Podél madel v lodní přepážce se probojoval zpátky do kuchyňky. Cestou poslouchal praskání vysílačky a hlášení z přeletů.

„Velitel Vzdušné hlídky základně. Nálože svrženy. Máme vaši rybu, přepínám.“

„Slyšíme, Vzdušná hlídka. Máme vaši pozici. Náš pták je vypuštěn. ETA třicet minut. Hlášení stavu.“

Třicet minut! pomyslel si Rico.

Jejich pták je určitě křídla, jistě rychlý.

Není tam místo na hodně zbraní ani hodně lidí – to je dobře. Možná pro ně máme pár překvapení.

Rádio dál repetilo o stavu *Létající ryby* a dohady o osobách na její palubě, ale rychle se ocitli mimo dosah.

Rico se sklonil nad Benem a viděl, že je nehybný, hrud' se mu nezvedá a neklesá, ale barvu neměl špatnou. Přiložil tvář k Benovým ústům a zaznamenal slaboučký dech. Zkontroloval Benovi pulz na krční tepně a zjistil, že partnerovo srdce bije, ale jen několika údery za minutu. Oči měl otevřené, ale nehybné. Zdály se suché, Rico mu tedy několikrát otevřel a zavřel víčka, aby je zvlhčil, a pak je nechal zavřená.

Odepnul bezpečnostní pásy a pracně navlékl Bena do jednoho z potápěčských úborů.

„Jsme nahoře,“ řekl a doufal, že ho Ben slyší. „Shodili na řasu nějaké nálože, ale myslím, že je to jen povrchové poškození. Elvira venku uvolňuje sání. Flatteryho lidi na nás nasadili křídla, budou tady každou chvíli. Možná budeme muset jít přes palubu.“

Uslyšel Cristu Galli zasténat a viděl, že se snaží v postrojích posadit.

„Tvoje dívka přichází k sobě,“ řekl. „Obléknu jí úbor, potom se kouknu do seznamu šifer a dám Operativě vědět, co se děje. Všichni ostatní zřejmě vědí, kde jsme.“

Neprodyšně uzavřel Benův úbor a nafoukl límec, pro každý případ. Když se Rico obrátil ke Cristě Galli, viděl, že pláče. Její zarudlé opuchlé oči se upíraly na Benovu mrtvolnou postavu na podlaze kuchyňky. Zdálo se, že je při vědomí a vnímá.

„Rozumíš mi?“ zeptal se Rico. Navzdory tomu, že byla připoutaná, držel se hodně daleko z jejího dosahu.

Přikývla.

„Ano.“

„Mělas už někdy takovouhle reakci?“

„Ano.“ Hlas měla nezřetelný. „Jednou. Než mi začal dávat injekce. Předstírala jsem, že beru pilulky, ale pak jsem je vyplivovala.“

„Co se stane teď?“

Pokusila se pokrčit rameny. „Pořád totéž. Možná křeče. Trvá to... chvíli.“ Dodala nezřetelným šeptem: „Nikdy jsem si s nikým nepřipadala jako člověk, jenom s Benem.“

Rico zaznamenal, že se jí zorničky divoce rozšiřují a zase zužují.

Musí to být nějaké silné drogy, uvažoval. Zatracený Flattery!

„Jsme na volném moři,“ vysvětloval, „a bezmocní. Musíš mít na sobě potápěčský oblek pro případ, že bychom šli do vody.“

Tehdy mu svitlo, co si zřejmě Flattery uvědomoval od počátku, před čím je Operativci varovali ve svých instrukcích: „Nepouštějte ji do vody. Nedopust'te, aby měla kontakt s řasou.“ Byla to spekulace, předběžné opatření. Jestliže se ukáže vashonská ochranka, nebude jiná možnost, nemá smysl dělat si s tím starosti.

„Můžu ti s tím pomoci, pokud to sama nesvedeš. Promiň že to říkám, ale radši bych se tě nedotýkal.“

Podával jí úbor na délku paže.

„Nemůžu se dostat z toho postroje,“ řekla.

Rico klepl na mechanismus rychlého uvolnění a byla volná. Odtáhl se od ní, zčásti reflexivně, zčásti proto, že křídílák sebou zase hodil jeho směrem.

Nato se i ona odtáhla od něj.

„A co si myslíš ty, že jsem?“ zeptala se.

„Nevím,“ řekl. „A ty?“

„Vím, že nemyslím... *nemůžu* si myslet, že dělám tohle...“ Ukázala chabě směrem k Benovi. „To *nemůžu* být já!“

„To jsou drogy,“ řekl Rico.

Snažil se, aby z jeho hlasu nezněł hněv. Potřebovala útěchu, ne dalšího nepřítele. „Nezapomínej, ty drogy jsou Flatteryho věc, ne tvoje.“

Její slzy i to, jak se na Bena dívala, to vše *působilo* upřímně.

Ale jen se podívej, co se přihodilo Benovi! varoval sám sebe.

„Oblékni si ten úbor,“ řekl Rico. „Nemáme moc času.“

Crista si musela stáhnout šaty, aby se dostala do potápěčského úboru. Rico poklekl vedle Bena, ruku na jeho čele. Trochu se pohnul a Rico to přijal jako dobré znamení. Dýchal mnohem silněji.

Crista vůbec nepůsobila cudně, ani nevypadala jako obluda.

Patrně byla příliš dlouho pokusným zvířetem, takže neměla možnost vypěstovat si nějaký ostych.

Rico byl stejně jako Ben vychován mezi Ostrovany,

celkově stydlivým národem. Rico si v duchu připouštěl, že Crista má ty nejhezčí nohy, jaké kdy viděl. Znovu mu přišla na mysl Snej z Operativy, a vzdychl. Měl v plánu poslat jí také zprávu, spolu s tím, co zamýšlel sdělit Operativcům. Obrátil se zpět ke Cristě Galli.

Trochu bledá, pomyslel si.

Zdála se velmi slabá a pracně se snažila navléci si úbor a zapnout uzávěry. Dýchala rychle a mělce. Na čele se jí perlil pot a stále ještě byla bledší, než když ji Rico poprvé spatřil ve vesnici. Oči pořád předváděly ten trik s rozšiřováním zorniček a všiml si nezvladatelného třasu v nohou.

„Můžeš se dostat zpátky do postroje?“ zeptal se.

Zavrtěla hlavou.

„Ne,“ řekla, hlasem nyní slabším. „Začíná to...“

Znovu ztrácela vědomí. Lehla si do křesla, oči stále otevřené.

„Vnímáš ještě?“ zeptal se. „Slyšíš mě?“

„Ano,“ řekla. „Ano.“

Rico se jí pořád ještě nechtěl dotknout. Ať to bylo cokoli, Bena to málem zabilo; nehodlal dopustit, aby se to stalo i jemu. Opatrně sáhl za ni a zacvakl postroj, potom jej škrubnutím utáhl. Posunul opěradlo křesla tak, aby ležela. Tou dobou už byla Crista opět v bezvědomí.

Rico si kvapně navlékl úbor a všiml si, že se moře poněkud uklidnilo. Slyšel Elviru bouchat a škrábat u okének trupu a doufal, že jí řasa nezpůsobí halucinace jako některým lidem. Předtím se jí zřejmě nic nestalo.

„Bude záležet na štěstí,“ mumlal si pro sebe. „Sakra nejlepší pilotka v celém sakra světě bude vidět místo číselníků grapefruity.“

Ozvalo se velmi hlasité zaškrábání, spíš jako dlouhé plazivé škrábnutí po povrchu křídla. Pak další. Byl to stejně plazivý zvuk, jaký vydávala řasa, když je chytila. Rico skočil ke kabině, ale už bylo pozdě.

Celý křídla se naklonil na bok. Rica to odhodilo k lodní přepážce na pravoboku tak silně, až mu to vyrazilo dech. Mezi hemžením černých améb ve svém zorném poli viděl, že se vznášejí ve vzduchu. Zase to s ním hodilo, tentokrát ne tolik, a příd křídla se zvedla natolik, že viděl, jak je masa chapadel hyletounu táhne vzhůru.

„Do prdele!“

Vyškrábal se na kolena a plazil se po převrácené stěně k velitelskému křeslu pod plazmou. Mohl by otevřít okno a střelit po tom laserovkou...

Tehdy spatřil, jak velký tenhle hyletoun vlastně je. Odhadoval ho na sto metrů v průměru, a dvě hlavní chapadla, která křídla svírala, byla skoro stejně dlouhá. I to nejmenší chapadlo bylo tlustší než Rico.

Už byli asi tak sto metrů ve vzduchu a stoupali.

To zhoupnutí prve, říkal si, musel odhodit pekelnou zátěž, aby nás mohl zvednout.

Tehdy si vzpomněl na Elviru a hnal se k výhledu na moře pod sebou. Byla tam, potápěčský úbor nafouknutý, plula naznak. Asi ho viděla, ale nezamávala.

„Krucinál!“

Nemohl jí hodit světlici, nemohl vyzkoušet motory. Cokoli z toho by mohlo odpálit stovky křehkých metrů vodíku v obludném hyletounu. Ten si přitiskl *Létající rybu* vzhůru nohama ke svému obrovskému oranžovému břichu. Rico ještě nikdy nebyl tak blízko hyletounu, ale už jich několik viděl explodovat. Hyletoun značně menší než tenhle srovnal se zemí první maličkou osadu v Kalalochu. Šest set lidí se v té ohnivé bouři upeklo zaživa. O tom s Benem taky natáčeli reportáž.

Nejhorší byli ti živí. Pamatoval si, že se Ben nespokojil s běžnou reportáží, nevyhnutelnými záběry uškvářeného masa na živoucích kostech, třesavkou, zvracením a křikem.

„Jen natáčeť jejich oči,“ řekl mu tehdy. „Zbytek nech na mně.“

Ben se jich vyptával na jejich život, ne na výbuch. Umírající a téměř umírající naplnili osmnáct hodin nahrávek, než udeřili švihouni. Právě Ricovy záběry týmu, bojujícího o vlastní životy proti tuctu smeček švihounů, posedlých krvežíznivým šílenstvím, naháněly husí kůži obecenstvu holovize po celém světě.

Rico viděl, že se břeh rychle blíží a za nimi se valí černá mračna. Doufal, že tíha křídla nestáhne hyletoun tak nízkou, aby neproletěl nad šedými skalisky před nimi. Vydal se po stropě zpátky do kabiny a usedl pod velitelská křesla. Tenhle obrovitý hyletoun míří k nějakému cíli, a ten cíl je na pevnině. Jestli je neroztříská na kousky o tenhle útes, ve vnitrozemí vylétnou do vzduchu.

Rico zvážil znovu možnosti a to, k čemu dospěl, se mu nezamlouvalo, ačkoliv si byl jistý, že by se útesu raději vyhnul. V duchu se ptal, zda Operativci mají na tohle nějakou šifru. Doufal, že Operativci budou u Elviry dříve než Flatteryho lidé. Rico odmítal přemýšlet v hlavě co by se stalo, kdyby to nestihli.

Hned za útesem se rozpoutala každodenní odpolední bouře. Obloha na ně udeřila bez varování, mračna se valila černá a ocelově šedá, jak pro ně bylo typické.

Blesky ne, modlil se Rico v duchu. Blesk nepotřebujeme.

Příkrov mraků ale potřebovali, to věděl. Při dobrém krytí budou další přelety a Flatteryho špehové v Orbi-teru bezcenní. Teď to víc drncalo, jak se bouře přesouvala spolu s nimi do vnitrozemí. Rico byl dost blízko od útesu, aby viděl kresbu na hřbetě jednoho plochokřídlého, když je náhle tah vzduchu směrem vzhůru zvedl tak prudce, až se mu udělalo špatně od žaludku. Už byli skoro nad vrcholem, viděl to jasně, ale záď křídla zachytila za okraj útesu a odrazila před jejich plavidla hluboko do kožnatého břicha hyletounu.

Nepřipoutaný Rico létal po kabině jako hračka. Křídla se valil dolů po útesu, zatímco hyletoun splaskl a sesul se na něj. Když se křídla zastavil, zůstal Rico

ležet omámený na plazmasklovém předním okně kabiny. Pod stínem příkrovu hyletounu viděl jen nesmírný oblak prachu. Protáhl si paže a nohy, zakašlal, aby vyzkoušel žebra. Pohmožděný, ale žádné zlomeniny.

„Ohromné!“ řekl si Rico v duchu. „Držte ji co nejdál od řasy, říkali. A teď se tu v tom udusíme.“

Snažil se uklidnit, ale několik hlubokých nádechů nestačilo, aby se mu přestaly třást ruce. Doufal, že křídílák sklouzl až na pláž. Nijak se mu nezamlouvala představa, že by zůstali viset v půli útesu.

Odpolední průtrž se lila na příkrov i na jejich křídílák. Rico myslel na Elviru, uvězněnou v té bouři na otevřeném moři, a hodnotil v duchu její šance. Blížily se k nule. Touhle dobou už možná splynula se svou sestrou řasou.

„Aspoň v té příšeře nezbylo už moc vodíku,“ zamumlal.

Rozsvítil světla v kabině a zapnul rádio. Pár světel svítilo, ale rádio nefungovalo. Zhluboka se nadechl vzduchu prodchnutého řasou a pak se vydal na zád zkontrolovat Bena a Cristu.

Jestliže si myslíte, že vize je víc než čin, proč mi vnucujete strašlivé činy války?

**ze Zavatánských rozhovorů s Avatou,
Queets Twisp, starší**

Mack očekával zpětný dotaz ochranky, když mu přístroje znenadání ukázaly nahodilé poškození řasy explozí v sektoru osm.

Nečekal, pomyslel si Mack. Flattery chce to, co tam je; chce to moc a hned.

Mack si byl jistý, že to „něco“ zahrnuje Cristu Galli. Přístroje ukazovaly prolínající se vzorce mezi raněnou domestikovanou řasou a masivním sousedním stanovištěm divoké modré. Mack a Alyssa Marshová provedli kdysi periferní studie právě tohoto konkrétního stanoviště modré, největšího ložiska divoké řasy na světě.

Naučila se před námi skrývat, klikatit se tak, aby mohla prorůst do kruhu domestikované řasy a vytlačit ji, aniž by byla vypátrána.

Ted', když se osvobodila, tušil, že by to mohlo způsobit zmatek v Kontrole proudu. Jestli je tak rozsáhlá, jak udává grafmistr, pak by se modrá řasa klidně mohla stát Kontrolou proudu.

Jestli je tahle řasa na naší straně, pak je Flattery obklíčen, říkal si. Ale co jestli není na naší straně?

Beatriz mu teď dělala velké starosti. Vždycky se ohlásila z přístaviště, ale tentokrát se neozvala. Jestliže byla nedostupná uvnitř svého studia, bez možnosti komunikace, tušil problém. To se jí vůbec nepodobalo. Jen okamžik po Spudově odchodu mu obsluha spinotrysky hlásila, že viděla tělo vyhozené z tlakové komory raketoplánu. Když volal ochranku nebo do studia, nikdo to nebral.

„Krucinál!“

Řasa už grafmistru odpovídala, byla to neuvěřitelně zdravá a mocná reakce. Tohle stanoviště, které hlubinné nálože omráčily do stavu pouhých reflexů, se okamžitě znovu probudilo – s odpovídajícím posunem frekvence.

Tohle je nová řasa, říkal si. Absorbovala vzpomínky naší domestikované a převzala je.

Všechn hardware domestikované řasy byl neporušený, ale místo aby po obrazovce poskakovaly desítky frekvencí, byla nyní na grafmistru jen jediná řasová frekvence.

Mackova obrazovka ukazovala, jak se síť přetváří, až na nereagující prostor v severozápadním rohu. Doufal, že tam řasa není příliš ořezaná.

„No,“ zamumlal, „zatím to vypadá, že nás má ráda.“

Měl v plánu využít Kontroly proudu a obrátit řasu proti Flatterymu. Vychovával co nejvíc inteligentních stanovišť k poslednímu pokusu ve chvíli, kdy Flattery zajde příliš daleko. MacIntosh spatřoval ve válce drogu, nadmíru návykovou drogu, a nechtěl, aby ji Pandořané začali užívat.

„Chci ten sektor na vizuál,“ řekl sektorovému monitoru. „Měli bychom je uvidět.“

Na vizuálu měl jen šedočerné víření odpolední bouře, která mu zastírala výhled na celý sektor. Ozette, LaPush a Galli byli někde pod tím. Přese všechno doufal, že hlubinné nálože z nich všech nenadělaly sekanou.

Zkus ještě linku dolů do studia, říkal si. Jestli se tam Spud nedostane, budeme muset nějak upoutat jejich pozornost.

V břiše se mu ozval pocit podivnější než stav bez tíže. Zaplašil ho, stejně jako zaplašil mrazivý chlad, který zavanul vzduchem poté, co přistál její raketoplán. Uvažoval, kolik jich tím letem dorazilo. Do raketoplánu by se jich vešlo třicet až čtyřicet, záleží na vybavení. Pak tu byla podpora OMJ a technici. Všichni na palubě musí vědět, co se událo.

Nerad myslel na OMJ, odkud pochází, co s ním Flattery udělal. Bývala to Alyssa, ne „to“, ale „to“ se mu momentálně zvládalo mnohem snáz. Podpora byla Mackovou povinností, stejně jako kdysi na palubě *Pozemšťana*. Nebyl představou tohoto úkolu nijak nadšený.

„No,“ říkal si pro sebe, „než se dostaneme tak daleko, možná budu mít pro Flatteryho ještě pár překvapení.“

Poblíž vížky se ozval tichý tón, který ho upozornil, že se na hololevišti řasy něco formuje. MacIntosh tu věc zbudoval poté, co se s Beatriz poradil o holografii. Vedl ji přes grafmistr v naději, že od řasy získá obrazy. Za dva měsíce původní experiment daleko překonal i jeho nejmělejší sny.

Řasa byla dlouho zklamaná a frustrovaná a měla toho hodně na srdci. Prozatím to byly samé obrazy, blikající světla a prapodivné zvuky. Obrazy byly jasné – obvykle prostá informace o skutečných věcech v reálném čase. Zvuky a světla jako by byly hovorem nebo modulací, případně filozofováním. MacIntosh zatím nedokázal interpretovat nic kromě zřetelnějších obrazů.

Odrasil se a proplul přes malou kancelář ke svému novému projektu na úpatí vížky. Umístění s téměř nulovou gravitací takhle blízko od osy se mu nezamlouvalo, ale pro pozorovatelnu to bylo nejpraktičtější místo. Zprvu se mu líbil bezprostřední přístup k přístavišti raketoplánů.

Aby dosáhl téměř normální gravitace, musel by se nějak vypořádat s protivnou dvouminutovou rotací Orbiteru, která téměř znemožňovala vizualizaci čehokoli. Byl dost štíhlý a pružný, aby si s tím jeho tělo poradilo. Od té doby, co se seznámil s Beatriz Tatooshovou, si oblíbil také bezprostřední přístup do holovizního studia.

Experimentální holovizní jeviště se rozsvítilo obrazem obřího hyletounu, vlekoucího zátěž přes vrcholky vln. Tato projekce byla to nejkvalitnější, co kdy viděl. Byla to dokonalá miniaturizace a doprovodná data sdělovala, že jde o zdroj narušení uvnitř řasy. Kovový lesk zátěže

upoutal jeho pozornost blíž k maličkému trojrozměrnému výjevu, který měl před sebou.

„To není zátěž!“

Miniaturní hologram nyní přehrával incident s *Létající rybou* a hyletounem. Pozoroval z perspektivy hyletounu, jak se řítí dolů na útes. Blížili se rychle, a když MacIntosh pochopil, že se vrcholu nevyhnou, přistihl se, jak zvedá nohy. Potom hyletoun vybuchl a obrazovka zhasla.

„Tam někde blízko je Orákulum,“ zamumlal.

„Možná bychom mohli vypravit záchranný tým.“

Přeručkoval zpátky k velitelské konzoli a zavolal interkomem Spuda. V té chvíli se pekelně rozvřeštěly klaksony.

Čtyřklaksonový poplach znamenal naplno rozpoutaný požár někde v sekci přední osy, v *jeho* sekci. Největší strach měl o přistávací stanoviště raketoplánu a tamní sklady zásobního paliva.

Čtyřklaksonový poplach mohl signalizovat požár v Kontrolě proudu, v prostorách studia nebo v přístavišti raketoplánů. Všechny prostory se automaticky neprodyšně uzavřely. Ve všech čtvrtích osy se rozblikala varovná světla a interkom Orbiteru klidně opakoval: „Vakuové úbory povinné ve všech uzavřených prostorech. V případě ohně bude nasazeno vakuum. Bude nasazeno vakuum. Vakuové úbory povinné ve všech uzavřených prostorech...“

MacIntosh vyťukal za Kontrolu proudu na své konzoli kód „prostor čistý, vizuálně“. Jestliže senzory nevystopují v prostoru žádné nebezpečí ohně, pak Kontrola proudu nebude uzavřena. Otevřel skříňku vedle příklopu a počínal si podle předpisů. Neprodyšně se uzavřel do tlakového obleku a aktivoval komunikační zařízení pod krytem obličeje. Otevřel příklop do chodby právě včas, aby viděl, jak nějaký bezpečák udeřil Spuda přes obličej pažbou laserovky. Úder Spudem mrštil k příklopu do studia a bezpečák se chytil bližšího madla, aby to zkusil znovu.

MacIntosh zahulákal: „Počkat!“, ale muž udeřil Spuda znovu. Spud v bezvědomí odplul do poloviny chodby.

MacIntosh nastavil své zařízení na nejvyšší hlasitost.

„Počkat!“ řval. „Stůjte, pane!“

Bezpečák přicházel očividně přímo z pevniny a postrádal dovednost manévrovat v osovém prostoru Orbiteru. Otočil se za hlasem a pustil madlo. Setrvačnost v téměř beztížném stavu ho spirálovitým pohybem vymrštila chodbou směrem k MacIntoshovi. Muž upustil laserovku, protože máchal rukama, aby udržel rovnováhu, a Mack ji chytil, když plula kolem něj.

Mack dorazil ke Spudovi, právě když začal přicházet k sobě.

„Slyšel jsem je říkat, že ji zabijí,“ říkal Spud ústy plnými krve. „Spustil jsem poplach, protože mě nic jiného nenapadlo.“

„Dobrý nápad, Spude,“ řekl Mack. „Vem si úbor pro případ, že bychom spustili vakuum.“

Dorazila eskadra dobrovolných hasičů a zaplnila chodbu, zatímco se Spud oblékal, a hned za nimi se už vytvářel obvyklý dav. Navzdory bachratým oblekům se eskadra pohybovala s elegancí, kterou jí MacIntosh záviděl. Ohlédl se po majiteli laserovky, ale muž už zmizel. Příklop do studia zůstal uzavřený.

MacIntosh napojil svůj komunikátor přímo do Spudových sluchátek.

„Beatriz je vycvičená,“ řekl. „Oblékne se.“

„Zná vizuální kód ,všechno čisté‘?“

MacIntosh přikývl.

„Zná ho, ale vsadím se že ví, že ho není radno použít.“

Bylo zapotřebí udělat dvě věci, aby se v uzavřeném požárním prostoru nespustilo vakuum: vyslat automatický senzorový signál „všechno čisté“ do počítače Orbiteru, a kódovaný vizuální signál „všechno čisté“ do počítače. Protože senzory ve studiu bezpochyby ne-

hlásily žádné stopy ohně, počítač očekával vizuální kód, značící, že místo prohlédl nějaký člověk a prohlásil je za čisté. Mezitím zůstal podezřelý prostor neprodyšně uzavřený, přístupný jen hasičskému personálu.

Interkom upozornil: „Pozor na palubě osy, žlutý sektor osm čárka šestnáct. Vakuová instalace za tři minuty. Vakuum za tři minuty. Plné tlakové úbory povinné v těchto prostorách...“

Elektronický přístroj, s jehož pomocí hasičská eskadra vstupovala do uzavřených příklopů, na první pokus nefungoval, ani na druhý. MacIntosh zasunul svůj komunikátor do zástrčky v přepážce a pokusil se o přímý kontakt se studiem.

Spud se napojil na MacIntoshe. „Máš něco?“ zeptal se.

MacIntosh zavrtěl hlavou. „Praskání. Oni prostě...“

Při třetím pokusu se příklop rozletěl. Hasičská eskadra vtrhla dovnitř a MacIntosh se prodral za nimi, skrýváje laserovku jak nejlépe mohl. Byl rád, že to udělal.

Beatriz byla jediná, komu se podařilo obléct úbor. Stála vedle příklopů a chytila MacIntoshe, když se hnál kolem. Setrvačnost jí mrštila o stěnu vedle ní, ale pevně se držela madla, takže oba zůstali na místě.

Ostatní zápolili s uzávěry svých obleků, zaskočení nenadálostí vstupu požární eskadry. Kdosi z nově příchozích se nemotorně vrhl dozadu do studia, ale jeden z hasičů a jeho partner ho chytili v letu, přitlačili ho k madlu a připoutali. MacIntosh si dal záležet, aby ostatní viděli jeho laserovku a zůstali na místě.

Mackova eskadra dokončila prohledávání místnosti ani ne za minutu a jeden z mužů vyslal signál „všechno čisté, vizuálně“ do počítače. Interkom ohlásil „všechno čisté“ a MacIntosh si rozepnul přilbu. Beatriz byla rychlejší.

„Pozabíjeli můj štáb!“ vykřikla. „Zavraždili vaši bezpečnostní eskadru a tam ve skříňkách mají zbraně.“

Jeden z hasičů odplul na druhou stranu studia, aby prohledal improvizovanou zbrojnicí.

„Držte ty muže,“ nařídil MacIntosh, „a seberte všechny zbraně, které mají. Nejspíš je budeme potřebovat.“

Hasiči pomocí různých lan a pásů, které měli po kapsách, svázali Leona a jeho dva muže. Všichni tři byli v beztížném stavu zmatení a bezmocní. Hasiči v něm žili a pracovali den co den, ale MacIntosh stejně musel obdivovat, jak lehce se pohybují dokonce i se třemi zápolícími zajatci ve vleku.

Beatriz ho pevně objala a políbila. I přes objemný vakuový úbor mu byl její dotek příjemný.

„Doufám, že se nám to podaří i za jiných okolností,“ řekl. Ucítil, jak se třese, a přitiskl ji k sobě.

„Jejich víc,“ řekla. „Napočetla jsem jich dohromady dvaatřicet. Podle mého odhadu je jejich velitel kapitán Brood u OMJ.“

„Spude, slyšel jsi?“

„Ano, doktore Macku.“

„Všechno tohle dění sem někoho přiláká. Uzavři osový žlutý sektor, vstup jen po zadání kódu. Možná jich tady pár zavřeme s námi, ale získáme tím čas vypořádat se s ostatními.“

Spud aktivoval nejbližší konzoli a v mžiku rozkaz vykonal.

MacIntosh pokynul hasiči s bílou přilbou.

„Na druhé straně chodby je velká úložná skříň, která je prázdná. Zavřete tam tyhle muže a pak se sejdeme ve výukové laboratoři vedle Kontroly proudu. Jestli najdete nějaké zbraně naší ochranky, přineste je s sebou. Chci vaše nejlepší tuneláře, všechny, které seženete.“

„Rozkaz, veliteli,“ řekl hasič a pak dodal: „Tihle muži jsou ze země, pane. Viděl jste, jak jsou nemotorní. Naší nejlepší zbraní je tady stav beztíže a vakuum.“

„Máte pravdu,“ řekl MacIntosh a vzal Beatriz za ruku, „to bude nejlepší strategie. Jdeme na to!“

Maso a tuk přiblížené k plameni jsou jím sice pohlceny, ale vy, kteří se k němu přiblížíte, teprve ožijete.

Zohar: Kniha jasu

Spider Nevi doufal, že vzbouřená chátra dá Flatterymu co proto, protože Nevimu rozhodně dávala co proto řasa. Zahlédl Zentze plujícího nznak, bylo mu vidět jen bělma očí, náustek dýchacího přístroje odhodil. Dlouhý úponek řasy se mu ovinul kolem pasu a vytrvale ho stahoval k okraji laguny.

Naštěstí měl Zentz tolik duchapřítomnosti, že si nafoukl límec obleku. Ten mu udržoval hlavu a ramena nad hladinou, ačkoliv přitom, jak byl tlustý, by jeho tělo docela pěkně plulo i bez něj. Bylo také štěstí, že Nevi trefil úponek rychle a první střelou. Dostal Zentze zpátky do křídla ještě než v patách ucítil kypění řasího hněvu. Zdálo se, že Zentz dýchá.

Bylo by to mnohem jednodušší, kdyby se utopil, říkal si Nevi. Ale ještě ho možná budu potřebovat. Živé tělo je mnohem užitečnější než mrtvé.

Jednu věc věděl Nevi s jistotou, že se musí dostat z dosahu řasy. Jeden zombie v posádce stačí. Křídla se začal zvolna otáčet kolem své osy a Nevi polohlasem zaklel.

Navádí nás do svého dosahu!

Podařilo se mu připevnit k Zentzovu límci lano ze záďového příklopu a vytáhnout ho na palubu křídla. Pomocí lodního háku smetl kusy listů řasy, které na bezvědomém Zentzovi ulpěly.

Celá situace už Nevimu ani nepřipadala absurdní, teď byla prostě komická. Bylo mu jedno, jestli Flattery zůstane u moci nebo ne. Ať už bude nahoře kdokoli, bude potřebovat Spidera Neviho a jeho služby, a Ne-

viho tahle pozice bavila. Bylo to jako mít už předem nastavené tři nebo čtyři dobré šachové tahy, když je soupeř na řadě táhnout. Inu, je na čase, aby Flattery pochopil, jaká je jeho cena.

Tak on mě sem pošle?

Zentz prve uvízl v řase a automatika v potápěčském obleku mu bránila odplavat kdovíkam. Nebránila mu slepě se bránit záchraně. Pětašedesátikilovému Nevimu chvíli trvalo, než přemohl téměř stokilového Zentze, nacpal ho do křídla a připoutal ke křeslu. Nevěděl, proč se s tím obtěžuje, leda snad že tím Flatterymu poskytne něco na hraní, pokud by se nevrátili s Cristou Galli a Ozettem.

Nevi rychle vymanévroval křídla ke středu laguny a připravoval vertikální start. Sežere jim to víc paliva, než se mu zamlouvalo, ale sníží se tím pravděpodobnost, že je popadne to stanoviště řasy.

Vyťukal automatickou sekvenci a všechna energie křídla ho vykopla přímo vzhůru. Člun se komíhal jako brouk na stéble trávy, dokud nebyli bezpečných sto metrů nad lagunou. Nastavil řízení na rovný směr a rovnoměrnou výšku a pak křídla vypustil. Z rutinního desetiminutového doplňování paliva se vyklubalo skoro hodinové zdržení a Nevi si už nemohl dovolit promarnit ani okamžik.

Poslouchal rádio a nechápal původ ani důvod situace, která nastala dole v Rezervaci. Snažil se zachytit Flatteryho na vyhrazeném kanálu, ale na druhém konci se nikdo neozýval. Dolehl k němu útržek vysílání z nějakého přeletu a Nevi užasle potřásl hlavou.

Který idiot přemluvil Flatteryho k hloubkovému bombardování křídla, který honíme?

Vypnul rádio a uvolnil stisk řízení. Odpolední turbulence mu nedělaly dobře na žaludek, vypnul tedy autopilota. Potřeboval se zaměstnat ještě něčím jiným vedle toho že poslouchal, jak Zentz uslintaně dýchá. Udržoval žlutou šipku na své obrazovce namířenou k zeleným souřadnicím, nastaveným přeletovými letouny.

Podle toho, jak se Zentz svíjel na křesle spolupilota, poznal, že náčelník bezpečnosti přichází k sobě.

Nevi měl co dělat, aby potlačil úšklebek při pouhé představě Zentze jako náčelníka čehokoliv.

Náčelník porušování bezpečnosti, říkal si. Náčelník nebezpečnosti.

Nevi musel uznat, že pro Zentze bylo těžké udržet se skoro rok proti rostoucímu nepřátelství vesničanů. Dav vesničanů byl jedna věc, ale tahle Crista Galli a její spoluhráč Stín, to bylo něco docela jiného.

„Sto metrů v průměru!“ zabublal Zentz.

Zentzovy oči byly rozdivočelé, zorničky se rozšiřovaly a stahovaly na obou stranách, tančily v jakémsi zvláštním rytmu.

Nevi neodpověděl. Zentz začal blouznit o nějakém obřím hyletounu, hned jak Nevi dostal křídílák zpátky do vzduchu.

„Crista Galli! Řasa se zbláznila,“ pokračoval Zentz. „Obří hyletoun chytil celý křídílák...“

„To je hokus pokus, a jen ve vaší hlavě,“ řekl Nevi.

Věděl, že ho Zentz neslyší, ale Nevimu to udělalo dobře. Jeho hlas zněl klidně a bezvýrazně, byl to navcičený klid, který se vyplácel, kdykoli musel pracovat se Zentzem. Věděl, že Zentzovi z toho naskakuje husí kůže, a to šlo Nevimu na nervy. V duchu se ptal, jestli z toho Zentzovi nenaskakuje husí kůže i ve snu. Doufal, že ano. Neviho tenhle let znervózňoval.

Bouře hodila Nevim do bezpečnostních pásů jeho velitelského křesla. Některé spodní tahy podél pobřeží mu málem vyprázdnily žaludek. Jako většina Pandorů i on dával přednost cestování ponorkovými cestami v řase, obzvlášť během odpoledních bouří, ale dnes měla rychlost zásadní význam. Kočka dopřála myšce příliš volnosti. Možná měl Zentz s tím jejich křídílákem pravdu. Kdo ví, co mu řasa ukázala?

Kdyby se Ozette a Crista Galli vydali tímhle krajem pěšky, mohli by skončit jako návnada na švihouny. Ozette mu nepřipadal jako člověk, který přežije v di-

vočině. Nevi věděl, že je Flattery potřebuje oba živé – prozatím. Prozatím i Nevi potřeboval to, co potřeboval Flattery, a nechtěl si tady udělat takové pohodlíčko, aby na to zapomněl.

Zentz je potřebuje živé ze všech nejvíc, pomyslel si.

Velkým otazníkem byl pro Neviho ten hyletoun – co se stane s Cristou Galli, jestliže přijde do kontaktu s takovou věcí?

Nebo co taková věc udělá pro ni?

A cosi na těch zatracených zavatánských vandrácích ve vnitrozemí způsobovalo mrazení dokonce i Nevimu. Nikdo nemůže takhle obdělávat otevřenou krajinu bez nějaké ochrany. Chtěl vědět, jaká ta ochrana je. Nebo kdo ji provádí. Pořád si udržovali krok náskoku před Flatterym a švihouny – tyto úspěchy jim vysloužily Neviho osobní úctu.

Bouře se občas na chvíli utišila, takže Nevi zahlédl pobřeží. Fronta mraků se natlačila před obě slunce a mátlá mu perspektivu. Věděl, že pod zavatánskou kamufláží leží tisíce čtverečních kilometrů půdy. Nepotřeboval velkou představivost, aby ocenil hodnotu nové úrodné půdy pod sebou.

V řádu týdnů dokázali Zavatáni změnit holou skálu v zahradu, začít čerpat vodu a založit své páchnoucí laboratoře. Celé vnitrozemí bylo protkáno potoky a podíbané stovkami jezírek. Mnohá z těch jezer už proměnili v rybí farmy. Jejich žalostné statečky se rozrostly víc než dost na to, aby je uživily, to Nevi věděl. Měl lepší informace než Flattery, ale za informace ho Flattery neplatil.

Co dělají s přebytky? ptal se v duchu.

Věděl, že až bude znát odpověď na tohle, vyřeší také otázku Stínu.

Nebudou potraviny, nebudou Stíny, říkal si.

Byla by škoda, kdyby se Flatterymu podařilo smazat z povrchu země ty farmy, aby zarazil zásobování, které se určitě přesouvá do podzemí. Musí existovat nějaký výnosnější způsob...

Napadlo ho, že by Stíny mohly vyhrát. Pokrčil rameny.

Nevi si přiznával, že Zavatány obdivuje, že obdivuje jejich nezávislost, kterou Flattery dosud nedokázal ovládnout. Neměl v úmyslu ušpinit si sám ruce, třebaže už tahle cesta byla, jak se ukázalo, dosti ohavná.

Nevi se usmál, to byla vzácná trhлина v jeho ocelovém vystupování. Měl své plány, až půjde na odpočinek, a tahle vnitrozemská oblast se zemědělskou půdou a novými, bujně rostoucími lesy, ho lákala. Lidé tady nahoře budou možná brzy potřebovat profesionální ochranu. Ochranu před takovými, jako je Flattery a jeho náčelník bezpečnosti, ten fušer.

Za tenhle rok přibyla spousta nových nezákonných osadníků, říkal si.

Od té doby, co před několika lety začala zemětřesení, uchýlovali se lidé kvůli bezpečnosti na pevninu. Je sice snazší najít dům než tunel vyhrabaný do skály, ale zmapovat tyhle lidi nebude vyžadovat tak velké úsilí. Nevi vletěl do nenadálé bouřkové stěny a tam nebyla valná možnost najít cokoli.

Soustředil se na obrazovku. Déšť, který šlehal o kovový povrch a plazmu kabiny, ho málem ohlušoval. Zapnul přistávací světla, aby viděl terén. Přesto viděl nanejvýš na vzdálenost několika set metrů. Bzučák mu připomněl, že skoro stojí na místě.

Podle přeletových souřadnic byli jen dva kilometry od pobřeží. Zentz už přišel k sobě natolik, že se posadil v křesle a držel si hlavu.

„Tak jaké to bylo?“ zeptal se Nevi.

„Už se tam nikdy nechci vrátit.“

„Kde jste byl?“

„Všude.“ Zentz si otřel sliny rukávem. „Byl jsem všude... zároveň. Viděl jsem, jak je sbírali.“

„Jsou někde tady kolem.“

„Ztroskotali,“ řekl Zentz. „Pod útesem. Ztroskotali.“

Nevi pobaveně zamručel. Představoval si tuto šedou zemi za slunného dne, v květu.

Flattery nemohl poslat vojáky, říkal si, ti by se vůbec nikdy netrefili.

„Blížíme se,“ řekl a ubral plyn. „Už je vidíte?“

„Ne... ano!“ Zentz ukázal roztřeseným prstem na pravobok. „Tam, podívejte se, jak je to veliké, ta... věc! Já věděl, že to není jen sen.“

Nevi byl znechucen Zentzovým prskavým vzrušením. Bouře už přecházela stejně rychle jako přišla, a viditelnost nad ztroskotavším hyletounem byla dobrá. Terén však vypadal smrtonosně. Zmačkaná hromádka spadlého křídla byla jasně viditelná mezi oranžovými střepy splasklého hyletounu.

Byla to příšera jaksepatří, a splasklá pokrývala daleko víc než stometrový kruh, který zabírala ve vzduchu. Skoro polovina z ní splývala padesát metrů dolů do moře a zbytek se zmuchlal na úzkém pruhu pláže mezi mořem a nebezpečnými skalisky. Křídla vypadal téměř neporušený, přímo na úpatí útesu.

Nevimu se nechtělo přistát na té věci – viděl už, co modrý prach udělal s některými z těch vyhořelých Zavatánů, kteří se omámeně potulovali kolem vesnice. Pruh písku odkrytý odlivem byl příliš úzký a příliv nevyzpytatelnější, než se mu zamlouvalo. Pláž sama, od čáry přílivu k útesu, byla změtí balvanů. To znamenalo přistát ve vodě nebo dosednout na vrchol útesu. Pohled na všechnu tu řasu ve vodě se mu nezamlouval, ani pozice mrtvého hyletounu.

„Elektronický a infračervený sken,“ nařídil Nevi. „Udělám pár přeletů, aby nás dole nic nepřekvapilo. Potom se budeme starat o to, jak je dostat zpod té věci.“

Jejich situace náhle připadala Nevimu absurdní. Flattery si postavil svůj milovaný Orbiter a Vesmírnou loď měl téměř připravenou ke startu; měl v plánu založit kolonii v pásu kosmického odpadu ve vzdálenosti víc než tisíce kilometrů. Měsíce Pandory byly ještě nestabilnější než planeta. Dokonce i Nevi souhlasil s tím, že útěk je konečné řešení. Pochyboval však, že by se ještě dožil doby, kdy to bude stát za to.

Obzvlášť pokud bude dál riskovat život v zápasu s vodíkovým balonem halucinogenního prachu a chapa-del. Rozhodl se přistát na vrcholu útesu, u pěšiny, která nevypadala příliš nebezpečně. Ze Zentze by už měly účinky řasy vyprchat, než se dostanou dolů.

Jestli je ta holka tak svatá, jak říkají, uvidíme, jak se z toho dostane.

*Nic víc po nás Loď nikdy nežádala, ničím víc nemělo
náLoděnství nikdy být: nalézt naši vlastní lidskost a
žít s ní v souladu.*

**Kerro Panille,
z Války klonů**

Rico otevřel příklop do kuchyňky páčidlem ze skříňky s nástroji a uviděl Bena, jak sedí vzpřímeně a pachtí se s uzávěrem svého postroje.

„Bene, kamaráde...“

Klopýtal po zprohýbané podlaze k Benovu křeslu, ale dával si pozor, aby se ho nedotkl. Benovy mořansky zelené oči se zdály jasné, když se do nich podíval, ale nereagovaly příliš dobře. Ben i Crista byli napůl pohřbení v troskách toho, co zbylo z kuchyňky.

„Můžeš mluvit?“

Benovi uvízl hlas v hrdle. „Já... asi můžu,“ řekl.

„Zůstaň sedět,“ řekl Rico.

V hlavě mu začínalo podivně bzučet, takže zhluboka nabral dech a pomalu ho vypouštěl. „Zatím nikam nejdeme, tak se uklidni.“

Krátce zaváhal, než rozepnul poslední dva pásy.

„Crista...“ Benův hlas zněl cize, vzdáleně. „Není jí nic?“

Rico cítil, jak mu brní rty, a špičky prstů také. To byl celý Ben, nejdříve myslet na ostatní. Ohlédl se k druhému křeslu. Žádný pohyb tam nezaznamenal. Všechna světla v kuchyňce zhasla, ale z místa, kde Rico klečel v sutinách, to vypadalo, jako by nedýchala.

Do prdele!

„Sed,“ opakoval Rico a tlačil Bena do sedadla. „Já to zkontroluju.“

Svaly mu nefungovaly zcela jak by měly a bylo mu, jako by se pohyboval zpomaleně. Silný déšť, který

zaléval křídla, tlumil i to málo světla, které pronikalo jediným nezakrytým okénkem. Rico si všiml, že stíny nejsou jen stíny šedi, nýbrž poskakující odstíny modři a zeleně, na jejichž pozadí mžikaly jazyky studeného žlutého plamene.

Svatozář žlutých plamenů obklopovala nataženou postavu Cristy Galli. Rico neviděl žádný pohyb, ale rty měla růžové a to mu dávalo naději. Už ji zkontroloval tep na krku, ale pak couvl. Nedokázal se přimět, aby se jí dotkl.

Ležela nehybně, zcela ochable, ústa pootevřená. Nafouknutý potápěčský límec jí držel hlavu v záklonu a uvolněné dýchací cesty. I takhle si Rico musel přiznat, že je krásná. Kvůli Benovi, kvůli hladovému pandorskému lidu doufal, že zůstala naživu. Před jeho očima začalo její tělo vydávat zelenavou záři. Slabší záře, také zelená, ale světleji odstíněná, vycházela i z něj. Prýštily z něj zelené obláčky a amébovitě se vkrádaly do vzduchu. Jeden z nich se spojil s podobným obláčkem, vycházejícím z Cristy Galli. Byla naživu, o tom nebylo pochyb. Teď už jí stačí jen tak udržet.

„Rico?“

„Jo, Bene,“ řekl.

Vlastní hlas mu zněl jakoby z dálky.

Ale je tady, můj hlas je tady.

„Není jí nic?“

Rico se zhluboka nadechl a trochu citrónově zelené záře mu vletělo do plic jako mlha nebo prach.

„Je to dobré,“ řekl a pracně se snažil ovládnout svůj jazyk. „Flattery jí dával drogy.“

Rico se zvolna otočil a uviděl siluetu svého partnera na pozadí jediného osvětleného kusu nezakryté plazmy. Déšť, který na ni dopadal, vykřesával jiskry, které vystřelovaly z Bena a létaly kuchyňkou. Ben se posadil, promnul si oči a víření ohně se pohybovalo spolu s ním. Nebyla to ta modrozelená záře, která se zmocnila Cristy a Rica, nýbrž smyslně teplý jas, jako tepání nějaké membrány zevnitř.

Sporoprach...

„Asi jsem zprachovaný,“ řekl Benovi svým novým, pomalým způsobem. „Jak ti je?“

„Bolí mě hlava,“ slyšel říkat Bena. „Pekelně bolí hlava.“

Benova řeč byla zahlcená a nezřetelná.

„A svaly mě vůbec nechtějí poslouchat, ale fungují. To ta injekce.“

Rico mu pomohl posadit se zpříma. Obě jejich svatozáře se vyklenuly a zavířily kolem nich. Ben si držel hlavu v dlaních, skloněnou skoro ke kolenům.

„Chápu, jak to myslíš... Sám si začínám připadat trochu zprachovaně. Dlouho.“

„Jo,“ Rico znovu zvolna vydechl, „dlouho. U Cristy to jsou drogy. Flatteryho drogy.“

„Drogy, jo,“ řekl Ben. „Měla v sobě ještě něco; Flattery chce, aby si lidé mysleli, že je to šťáva z řasy. Výmysl.“

Ben se postavil na nejisté nohy, přidržoval se Rica a přepážky a vydal se ke Cristě Galli. Rico sledoval, jak jí Ben kontroluje tep, jak se sklání a naslouchá jejímu dechu.

„Je to dobré,“ řekl Ben. „Jestli je na tom jako prve já, taky nás slyší.“

Naklonil se k jejímu uchu.

„Bude to dobré,“ řekl a poplácal ji po rameni.

Rico doufal, že to není lež. Jakýsi zpanikařený pocit v útrobách mu říkal, že žádný z nich už na tom nikdy nebude dobře. Zeleň z aury se mu přisála těsně k tělu. Když potlačil neklid, znovu se z něj vykradla a smísila se s aurou ostatních.

Ty drogy jsou nebezpečné, ne její dotyk, připomínal si. Jak dlouho potrvá, než vyprchají?

Rico věděl, že jednotlivá dávka prachu nevydrží v reálném čase moc dlouho. Bude si muset připomínat, že je to prach, co deformuje čas. Věděl, že ho nemají příliš nazbyt. Mohou počítat s pomocí řasy. To intuitivně cítil.

To ten prach, říkal si.

„Měli bychom zjistit, co nám zbylo,“ řekl Ben.

Rico se násilím soustředil. Věděl, že Ben má pravdu, a jestli jsou oba zprachovaní, pak oba musí dávat pozor.

„Jestli nedáme pozor, tak jsme mrtví,“ slyšel Rico svůj hlas.

Ben jen zamručel.

Rico vytáhl z opasku laserovku, zkontroloval náboje.

„Už vědí, že jsme dole,“ řekl. „Musíme se dostat zpod tohoto bince, takhle jsme moc dobře viditelní.“

Zapřel se o přepážku, obrácenou vzhůru nohama.

„Bylo to už tak dost těžké, než jsme se všichni ocitli v říši snů.“

Rico zamířil ven z vyraženého příklopu.

„Přines mi trochu prachu,“ řekl Ben. „Potřebujeme ho, abychom ji z toho dostali.“

„Ani náhodou,“ řekl Rico. „Už ho měla dost, přímo tady. Nevíme, co s ní dělal Flattery. Silná dávka by ji mohla zabít, nevíš...“

Znovu slyšel, jak jeho hlas hovoří bez něj. Ben trval na tom, že má pravdu, že už je zprachovaná a přivádí ji to k sobě, že potřebuje ještě...

„Myslím to vážně, Rico. Ona to potřebuje, a anti-sérum – viděl jsi, co jí to udělalo. Uvažuj o tom.“

Rico nechápal a věděl, že nemají čas o tom uvažovat.

Už nic neřekl, jen se otočil na patě a zvedl Cristě nohy v podkolení. Ben ji vzal v podpaží a klopýtali s ní poklopem do toho, co zbylo z kabiny.

Několik světel ještě fungovalo a ozařovalo demoloované stěny a strop. Kuchyňka a zádová část křídla zůstaly vzpřímené, ale člun byl překroucený takřka v půli u kabinového příklopu. Celá příd' ležela na boku. Jedno křídlo se vymrštilo ze zatahovacího prostoru a proťalo trup, přičemž odlouplo část trupu jako slupku.

Ben odhrnul trosky nohama a pak Cristu položili. Zavolala jeho jméno a sevřela mu paži. Rico se okamžitě pustil do práce ve snaze osvobodit je zpod vyfouklého hyletounu a vraku. Starost mu dělalo několik kapes nerozptýleného vodíku. Déšť pomáhal, ale jiskry mu působily obavy – ne ty duchovní, které viděl v kuchyňce, ale ty, které vykřeše skála o kov a jež by mohly odpálit vodík.

„Ještě je tu kolem trochu plynu,“ upozornil je Rico. „Neměl by to být problém, ale musíme být opatrní. Moc se nepohybujte, dokud se neuvolníme.“

Rico stál nohama v trhlíně trupu, zatímco zbytek těla pracoval na využití části křídla jako štítu, jímž odstraňoval mrtvý hyletoun od křídla. Jakmile měl hlavu a ramena ve volném prostoru, viděl, že křídlo leží vedle útesu a hyletoun se rozprostírá mezi ním a mořem. Křídlo zakrýval kus vaku a dvě chapadla. Celá scenerie vířila ve světelné hře sporoprachu.

Není tu plyn, říkal si. Pěkný mořský větrík.

Rico zavěšil mastnou spáleninu, odporně nasládlou, když propaloval plát hyletounu laserovkou. Odloupl jej z trupu, přičemž se mu ještě víc zatočila hlava a kolena se mu podlomila. Kabina se naplnila hustým vlhkým kouřem a Crista za jeho zády se rozkašlala.

„Cristo!“

Takhle radostný tón už Rico od Bena dlouho neslyšel. Uvolnění plátu hyletounu vpustilo dovnitř trochu vzduchu a trochu světla. Déšť proměnil většinu prachu v bláto, ale pořád ještě v sobě měli pěkně silnou dávku. Rico měl v hlavě pocit, jako by byl připraven k velkému skoku, jako by se držel nějaké obrovité kotvy těsně předtím, než klesne do hlubin. Pořád si nahlas připomínal: „Jsme zprachovaní, brzy to přejde.“

Vklouzl zpátky dovnitř a Crista se opřela o loket, kašlala, zajíkala se a třepala hlavou.

„Bene,“ její hlas byl skřípavý a hluboký, „jsme zachráněni. Avata se o to postará.“

Právě v té chvíli se dírou nad nimi proplazilo jedno chapadlo. Během okamžiku se ovinulo Ricovi kolem pasu a vzápětí ho dírou vytáhlo. V životě necítil nic silnějšího než ten stisk v pase, ale nebolelo to. Uslyšel výkřik a ucítil, jak po něm Ben hrábl, potom díra a křídílák zmizely z dohledu a Rico už neviděl nic než vodu.

Jestliže tudíž bylo v oněch dnech nezbytnější uspokojit vojáky než lid, bylo tomu tak proto, že vojáci měli větší moc než lid. Dnes... všichni vládci považují za nezbytnější uspokojit lid než vojáky, protože prvně řečení mají nyní větší moc než druzí.

**Machiavelli,
Vladař**

Holomistr Rico LaPush byl vskutku skvělou kořistí. Nesmírnost si tohoto člověka LaPushe vážila jako sochaře obrazů, těch nejlepších, jaké kdy lidé vytvořili. Skoro deset let monitorovala Nesmírnost lidské vysílání ve všech spektrech. Prostřednictvím tohoto vysílání byla svědkem nevyhnutelného rozvoje lidské politiky. Pokud měla k porovnání vlastní data, porovnávala a shledávala významná fakta nedostatečnými. Od lidí se naučila lhát. Pak se naučila jemnému rozdílu mezi lží a iluzí, pravdou a osvětlením.

Nesmírnost měla v úmyslu naučit se holografii. Sama od sebe vytvářela občas prchavé iluze – přízraky lodí na moři, fantomové rádiové přenosy – salonní triky vysílání. Holografie byla ještě vzácnější. Nesmírnost už znala lidi a lidské dějiny. Věděla, že holografie, čistý jazyk obrazů a symbolů, se stane jazykem dorozumívání různých druhů.

Byly tu samozřejmě i jiné formy – elektrický hlas, hovor lidí. Mluvili mezi sebou o koncentraci ryb, o počasí, vyráběli záhadné modulace, kterým lidé říkali „hudba“. Kromě hudby to bylo všechno lehce srozumitelné, ale ne příliš zajímavé. Pak začal člověk, jemuž se opovažovali říkat „Řasmistr“, používat samotnou řasu jako přenosové médium. Tento tajný komunikační kanál spojoval Orbiter se zavatánským světem, a řasa

všechno slyšela. Nesmírnost mluvila v obrazech a tato slova nad kanálem řasy pomáhala spřádat obraz světa, jaký byl a jaký by mohl být. Ačkoliv Řasmistr naslouchal, postrádal jemňůstky holografie, které požadovala Nesmírnost.

Nesmírnost nenapadalo lepší místo kde začít, než u LaPushe, Holomistra. Nesmírnost rozeznala dobré hologramy od špatných. V této záležitosti by mohla Ricovi LaPushovi posloužit.

Chapadlo hyletounu, které popadlo LaPushe, třímalo obrovský list modré řasy. Přenášel všechny pohyby přímo do řasy. Ricova automatická kamera, připnutá na klopě, natočila každou hodinu desetisekundové vysílání, které vysílala zpátky do jeho rekordéru v křídla. Nesmírnost přijímala všechna vysílání, včetně těchto.

Flattery byl dominantní člověk, ale Nesmírnost v něm nespatovala žádnou budoucnost. Zotročil řasu, ale co bylo ještě horší, zotročil vlastní druh. Flattery nedůvěřoval žádnému tvorovi, který by mohl vědět, co si myslí – včetně lidí. Měl v plánu ukrýt budoucnost světa před jeho lidmi, a řasa kolem něj zaznamenala těžký puch hrabivosti. Kromě kanálů řasy ovládal Flattery veškerou komunikaci mezi lidmi. Potlačoval ji, stejně jako potlačoval vzdělání. Řasa často žasla, že lidé přežijí sami sebe. Zdálo se, že se sami k sobě chovají jako zuřivé šelmy.

Flattery by obětoval mnohé, aby zachránil sám sebe, uvědomila si jednoho dne, snad až do posledního člověka.

Nesmírnost nechovala žádné iluze stran svého postavení ve Flatteryho hierarchii.

Řasa věděla, že pokud lidé přijímají Flatteryho jako Ředitele, nikdy si neuvědomí svůj potenciál jako Jednoty. Jestliže to neudělají, neuznají ani potřebu Jednoty mezi řasou. Flattery viděl v této potřebě hrozbu, u lidí stejně jako u řasy. Opravdový Avata už nebude, dokud povládne Flattery. Kdykoli mozek vyrostl, Flattery mu uštědřil ránu.

Ode dne, kdy to pochopila, rozhodla se Nesmírnost způsobit pád Raji Flatteryho a sjednotit ořezaná stanoviště řasy ve všech mořích. Řešení, jak věděla, bylo v holografii. Kdyby dokázala promítat holoobrazy, mohla by komunikovat způsobem, jemuž lidé porozumí. Mohla by mluvit ke vzdáleným lidem stejně jako k řase.

Jazyk mezi inteligencemi, říkala si Nesmírnost, to je pandorská revoluce.

Rica LaPushe bylo těžké sledovat. Pohyboval se rychle a skrytě, a většinu času trávil poslední dobou na pevnině. Byl vystaven řase z organikových ostrovů, jež byly starými městy, a při natáčení s Benem dole pod vodou mezi Mořany – ale přesto se rozhodl nekomunikovat po většinu svého dospělého života s řasou přímo.

Je to prostě otázka soukromí.

Na rozdíl od Flatteryho politických obav ze zrady a smrti, Ricovi se prostě jen nechtělo dovolit řase odposlouchávat svou psychiku. Nebudila v něm pocit „zajedno s Jedností“ jako u mnoha Zavatánů, to Nesmírnost cítila. To, co řasa o Ricovi věděla, měla z jiných zdrojů a ze vzdušných vln holovize.

Holomistr Rico LaPush se možná stane Bitevním mistrem řasy, pokud nebude pouhý obraz stačit. Načasování a prezentace obrazů měly zásadní význam. Jako kanál řasy, prostý vodič, nechávala se Nesmírnost využívat věrnými v jejich boji s Ředitelem. Nyní bylo na čase využít v tomtéž zápasu jich.

„Hledání vizí v řase porušuje občanská práva,“ prohlásil jednou Flattery. „Jestliže váš syn použije řasu, pak on a všichni kdo ji použijí, včetně řasy, budou znát nejtajnější myšlenky a sny vašeho mládí, celého vašeho života před jeho početím. To znamená znásilnění ducha, nejvyšší násilí.“

Vydal zákon, podle nějž bylo navazování kontaktu „za účelem komunikace“ prohřeškem trestaným různými způsoby; všechny byly nepříjemné. Zavatání tento zákon všeobecně ignorovali, což bylo řase značně ku prospěchu.

Nesmírnost musela popadnout Rica rychle, než vypláší ostatní. Nepřítel Nevi se blížil a nebyl čas na malicherné konfrontace. Nesmírnost chovala patřičnou úctu k řaseti Cristě Galli. Ona bude nástrojem, který dokončí symfonii řasy. Ale bez Ricova génia spatřovala řasa v Cristině budoucnosti – a v budoucnosti všech – beznaděj, smrt a zoufalství.

Hyletoun podal skvělý výkon. *Létající ryba* nyní spočívala na Orákulu, starém, zajištěném malou, ale otužilou tlupou Zavatánů. Jeho jeskyně, mnohem větší než Flatteryho, byla obývána stejnou měrou živým kořenem řasy a Zavatány. Přístup z vody byl pro křídla příliš nebezpečný. Lidé vykopali průchod z vrcholku útesu dolů a s tunelem vyhrabaným řasou se setkali v zubaté skále u břehu. Tohle Orákulum bylo stejné jako to, které leželo u paty Twispova velitelského centra pod kopci.

Flattery ze své jeskyně řasu odstranil, aby vyhovovala jeho vkusu. Zničil jedno z hnízd řasy, důlek, kde se řasa zakořenila do samotného kontinentu. Zavatáni ochraňovali stovky těchto stanic podél pobřeží, pečlivě udržovali Flatteryho lidi v odstupu. Každé Orákulum bylo strategickým řasodílem komunikace, spojením s celým světem a s Orbiterem nad ním.

Nesmírnost se od jistých Zavatánů dozvěděla, jak se tvoří obrazy na matrici lidského mozku a jak její vlastní tělo odpovídajícím způsobem tvoří obrazy, které vidí na snové krajině moře. Až se naučí promítat své myšlenky, své obrazy tak, jako Rico LaPush promítal své hologramy do prázdného prostoru, pak dosáhne spásy Avaty i lidí.

Běda Flatterymu, říkala si. Běda sobectví a lakotě! Vlekla Rica do Orákula a mezi své co nejrychleji, aby se zbytečně nebál svého nového žáka, Avaty.

Jaké štěstí bychom kdy mohli prožívat, kdybychom zabíjeli v boji příslušníky vlastního druhu?

Bhagavádgíta

Když po poledním přidělu Smrt'ák ohlásil, že poběží óčko, jeho eskadra ho zmlátila. Mysleli si, že ho to přivede k rozumu, nebo že mu to alespoň fyzicky znemožní běžet kolem Švihouniště zamořeného démony. Nezabralo to.

„Já vím, proč to děláš,“ řekl mu vůdce eskadry. Říkalo se mu „Horká skála“ a jeho sestra byla v Lil-liwaupu provdaná za Smrt'ákova bratra. Mluvili mezi čtyřma očima za několika balvany, ohraničujícími kalalošský uprchlický tábor.

„Stejně jako všichni ostatní, kteří to dělají, máš už plné zuby zabíjení. Chceš něco pro někoho udělat, nechat rodině svou pojistku, je to tak?“

Smrt'ák se jen opřel zády o balvan a zíral na čistou skvrnu modré oblohy, po níž ubíhala oblaka.

„Kdo za tebe dostane zapláceno? Máma? Brácha? Ta blondýnka, co ji pícháš v táboře?“

Smrt'ákova ruka se vymrštila směrem k Horké skále, ale zarazila se těsně u jeho hrdla. Horká skála neuhnul. Horká skála nikdy neuhnul.

„Bratr.“

Horká skála polohlasem zaklel a pak zašeptal: „Nebylo by lepší se tam vrátit? Túra už skoro skončila, to nejhorší máme za sebou. Za měsíc jdeme všichni domů. Jeden měsíc. Jestli tě to nepouští...,“ rozhlédl se na obě strany, „...tak s tím bojuj doma. Vyřeš si to doma.“

„Domů se nehodím,“ řekl Smrt'ák. „To všechno, co jsem udělal... Nejsem normální. Ty taky nejsi normální. Nemůžeme se tam vrátit. *Nemůžeme!*“

„Takže místo aby ses vrátil domů, poběžíš óčko, vyšvihneš se ze Švihouniště a zas se tam vrátíš. Víš, jakou máš šanci. Lichter to před měsícem dokázal. Flus to dokázal a shrábl potravinové kupony, že to vydalo na roční příděl. Dva z osmadvaceti – je to sebevražda a ty to víš.“

„Ať tak nebo tak, mé rodině to prospěje,“ řekl Smrták.

Jeho hlas zněl jednotvárně a Horká skála ho přes lehký vánek sotva slyšel.

„Dostanou moji pojistku a odškodné, jestli to nedokážu, a výhru, jestli to dokážu.“

„Jo,“ řekl Horká skála, „ale nedostanou to co chtějí... což jsi ty. Jestli se vrátím bez tebe, sestra mě přetrhne.“

„Nemůžu se vrátit. Ty to víš. Zrovna ty bys to měl vědět. Po tomhle by pro nás měli vytvořit nějaké místo nebo nás nechat jít po těch Stínech, obsadit místo kde jsou a zůstat tam, a pak už bychom nikomu nemuseli ubližovat...“

Smrták se zakuckal a Horká skála odvrátil pohled. Vykoukl zpoza balvanů a uviděl u pláže zbytek eskadry, zády k sobě sledovali, zda nezaútočí démoni nebo Stíny.

„Jsi můj švagr, ale na to zapomeňme,“ řekl Horká skála. „Jsi nejlepší chlap, kterého mám. Tihle chlápci jsou dneska naživu díky tobě – to se nepočítá?“

„To neznamená ani hovno,“ odtušil Smrták. „Znamená to, že mám ve váčku nasbíráno víc uší než všichni ostatní. Oni po nás házejí kamení a odpadky a my po nich střílíme laserovkami a plamenomety – do prdele, člověče, i kdyby to byla zvířata, bylo by to nesportovní.“

„Myslím...“

„Já myslím, že bys měl přestat myslet za mě a začít myslet za sebe,“ řekl Smrták. „Naučil jsem se tady zabíjet, ale nenaučil jsem se, jak se mi to má začít líbit, a sakra jistě jsem se nenaučil v noci spát. To poslední co

jsem slyšel bylo, že v Lilliwaupu není místo pro vrahy.“

Vstal, oprášil si maskáče a nadhodil laserovku.

„Takhle to bude,“ řekl. „Poběžím, ať už mi dovolíš brát sázky nebo ne. Musíš uznat, že velké výhry jsou dobrý podnět, a já mám v úmyslu to ještě zpestřit.“

Horká skála mžikl pohledem po pláži, po útesu, po balvanech rozvalených kolem nich. Tohle byl kraj zakuklených švihounů a jeho obezřetnost byla automatická. Kromě toho tu za minulý týden vypálili dvě hnízda nervoběžců a nic nenahánělo Horké skále husí kůži víc než nervoběžci.

„Udělejme to,“ vzdychl a pak šel za zbytkem eskadry k čáře přílivu.

Jasně zářící odpolední slunce šlapala na paty každodenní bouři a třpytivě se odrážela od mokrých černých skal Švihouniště. Byl to úzký výběžek, vyčnívající tři kilometry do oceánu, a jméno dostal pro svou oblibu jakožto místo, kde se běhalo óčko.

„Běžet óčko“ byla hra stejně stará jako pandorští lidé. První osadníci uzavírali sázky a pak běželi neozbrojení a nazí podél obvodu své osady s nadějí, že utečou démonům – kvůli vzrušení a pár kuponům. Ačkoliv to bylo technicky vzato protizákonné, byla to hra, kterou Vashonská bezpečnostní jednotka vzkřísila. Za starých dob si ti, kteří běh přežili, vyte- tovali na znamení svého úspěchu nad jedno obočí krokvici. Ačkoliv i tato tradice byla vzkříšena, běhy se konaly na místech jako bylo Švihouniště – na místech, která byla proslulá hojným výskytem démonů. Ti dva z osmadvaceti, které Horká skála viděl přežít, tvořili přesně dvojnásobek skutečné průměrné úspěšnosti.

„Sázky jsou vždycky dva ku jedné,“ řekl Smrt'ák. „Vás šest má stejný měsíční plat jako já, to tedy znamená, že až se vrátím, dostanu roční plat.“

„Až se vrátí,“ zamumlal McLinn. „Poslechněte si ho!“

„No, já chci *pět* ku jedné,“ řekl Smrták.

„Pět k čemu?“

„Dostal jsi moc silnou ránu do hlavy.“

„Ani omylem!“

„Do prdele,“ řekl McLinn, „za pět ku jedné by to klidně mohl dokázat. Do toho nejdu.“

„Vyslechněte mě, pánové,“ řekl Smrták. „Vidíte tu velkou skálu tamhle za výběžkem? Nejenže poběžím óčko, ale doplavu k té skále a zase zpátky. Za pět ku jedné.“

„Proberte se, chlapi,“ varoval je Horká skála a všichni rychle přelétli očima okolí. „Když tady stojíme takhle dlouho, stává se z nás výtečné vnadidlo, na to nezapomínejte. Tak jo, jdeme na to. Sází se, nebo ne? Běží se, nebo ne?“

„Já to беру.“

„Já taky.“

„Jdu do toho.“

„Tady je sázka.“

Každý z mužů předal pět svých potravních kuponů Horké skále, aby je podržel. Každý kupon představoval v civilním sektoru měsíční příděl. Smrták předal pět svých proti jejich pětadvaceti. Horká skála do toho nešel, a Smrták na něj nenaléhal.

„Prokaž mi jednu laskavost!“ požádal Smrták.

„Povídej,“ řekl Horká skála.

„Pojmenujte tu skálu po mně. Chci, aby si mě lidi tady podle něčeho pamatovali. Skály jsou mnohem trvalejší než lidi.“

„Smrtákova skála,“ vmísil se do hovoru McLinn.

„To zní pěkně.“

Horká skála obdařil McLinna jedním ze svých ochromujících pohledů a McLinn se začal horlivě věnovat své strážní službě.

„Jestli to chceš udělat, udělej to,“ řekl Horká skála. „Já osobně bych tě radši zastřelil tady, než abych se díval, jak tam jdeš. Ještě chvíli vydrž a udělám to.“

„Tady jsou doklady,“ Smrták podal Horké skále malý balíček. „Žold, odškodné, penzijní, pojistka, všechno dostane můj bratr.“

„Kdo dostane uši?“

„Jdi do prdele!“

Smrták sáhl za výstřih svých maskáčů a ukázal Horké skále náhrdelník, který vyrobil z hnědých vysušených oušek. Ačkoliv to byly lidské uši, vypadaly teď jako mořské lastury nebo pokroucené kousky kůže. Rozepnul si maskáče a beze slova z nich vystoupil. Předal Horké skále svou laserovku a rozběhl se směrem k výběžku, na sobě jen boty. Těžký náhrdelník se mu v běhu točil kolem krku, jako když si špunti hrají s obručí.

Střídali se na hlídce, pořád ho sledovali dalekohledy.

„Už je skoro u výběžku,“ hlásil McLinn. „Kolik vsadíte na to, že si při plavání nechá boty?“

Nejtíšší z nich, kterému říkali „Duha“, vsadil měsíční žold. Všichni ostatní byli zticha a sledovali výběžek silnými dalekohledy, zda se neobjeví švihouni, nebo co hůř, nervoběžci. Rainbow prohrál. Všechny je překvapilo, když se Smrták dostal až na skálu.

Nikdo není překvapenější než Smrták, pomyslel si Horká skála.

„No, vysloužil si své místo v dějinách,“ zasmál se McLinn.

Smrták se postavil na skálu kus od břehu, zařval něco, co neslyšeli, a zatřepal svým náhrdelníkem z uší k nebesům, jako by je proklínal.

Švihoun asi lenošil na slunci na té straně skály, která byla obrácená k oceánu. Náraz jeho skoku srazil Smrtáka i švihouna dobrých deset metrů do úzkého pruhu moře směrem k výběžku. Trocha pěny, která se vyvalila na vlnách, byla zelená, takže Horká skála poznal, že ještě než zemřel, Smrták jaksí dokázal pustit švihounovi žilou. Ani Smrták ani švihoun už nevyplavali.

Horká skála vyplatil dluhy a strčil do kapsy Smrtákův balíček dokumentů. Když balil maskáče, laserovku a zbytek věcí svého švagra, nikdo z jeho mužů se mu nepodíval do očí. Vyštěkl pár rozkazů a pak kráčel bokem kousek od nich, když dokončovali dlouhou obchůzku směrem k táboru.

Snění, šílené snění velí životu.

Gaston Bachelard

Byl to sen, kterým Crista Galli trpěla celá léta, sen o jejím návratu do náruče řasy, v němž byla opět kolébána ve vlhém moři. Promnula si oči a obrazy jí zamžikaly na víčkách jako pestré rybky v laguně. Ben, krásný Ben po jejím boku, Rico v jeskyni pod nimi. Byli tu i další – bledli, mizeli a zase se objevovali...

„Cristo!“

Benův hlas.

„Cristo, probud' se! Řasa má Rica.“

Zamžikala a obrazy nezmizely, jenom je překryly další obrazy jako hromádka dětských kresek na listech celofánu. Ben klečel uprostřed těchto obrazů, pevně ji držel za ramena a díval se jí do očí. Vypadal unaveně, ustaraně... Scény z jeho života kanuly z aury kolem něj a rozprostíraly se vedle ní na podlaze.

„Viděl jsem něco kolem jeho pasu, chapadlo,“ říkal.

„Myslím, že ho to vtáhlo do vody.“

„To nic,“ zašeptala. „To nic.“

Držel ji, když stahovala nejisté nohy pod sebe. Zhluboka nadechla hustou vůni hyletounu a pocítila, jak jí síla pulzuje ze středu bytosti do všech unavených svalů. Všechno zřejmě fungovalo.

„Vidím Rica,“ řekla. „Řasa ho zachránila. Je mu dobře.“

„To ten prach,“ zamumlal Ben a zatřepal hlavou.

„Jestli ho řasa má, pravděpodobně je utopený. Musíme odtud ven. Jsou tu démoni, Flatteryho lidi...“

On mi nevěří, pomyslela si. On si myslí, že jsem... že jsem...

Ve vzduchu před sebou spatřila gelovitou vidinu, Rica mokrého a lapajícího po vzduchu v nějaké

jeskyni. Rico zaklonil hlavu a rozesmál se, obklopen... přívětivými pocity. Tuhle stránku jeho povahy předtím neviděla. Někdo se k němu přiblížil, někdo přátelský.

„Zavatáni,“ naklonila hlavu ke straně jako by naslouchala, „vyjdou z jeskyní.“

„To ten prach, Cristo,“ naléhal Ben, „to vyprchá! Tohle jsou halucinace. Musíme najít Rica a zmizet. Flatteryho lidi...“

„...jsou tady,“ řekla. „Už jsou tady. To není halucinace...,“ zachichotala se, „...to je celofán.“

Odvinula v duchu trochu celofánu a viděla zlověstné postavy, shlížející z útesu. Dvě. Zaostřila své vidění důkladněji a pochopila, že je obě zná z Flatteryho areálu: Nevi a Zentz. Zentzova tvář a tělo byly silně znetvořené. U Neviho šlo o duši. Tu viděla v kypící černé auře, která z něj prýštila a hledala ji. Větrila ve větru černým ry-pákem jako švihoun na lovu.

Cítila, jak ji Ben táhne zpátky trhlinou v *Létající rybě*. Jasná obloha v patách za bouří ji nutila mžourat a ostřit zrak na dvojitou duhu, která lenořila na obloze nad jejich hlavami. V duchu se ptala, zda Ben nemohl mít s tím prachem pravdu. Růžová barva v oblouku duhy plála nejjasněji ze všech barev a pulzovala ve stejném rytmu jako její vlastní tep.

„Vidíš to?“ zeptala se.

„Ty duhy?“ řekl Ben. „Ano, vidím. Dej mi ruku, pomůžu ti sem dolů.“

„Neznamenají duhy něco?“ zeptala se. „Nějaký příslib?“

„Bůh údajně umístil duhu na oblohu jakožto příslib, že už nikdy nezničí svět potopou,“ řekl. „Ale to bylo na Zemi a tohle je Pandora. Nevím, jestli jsou boží sliby přenosné. Ukaž, dej mi ruku!“

Netrpělivost v jeho hlase ji jen ještě zpomalila v pohybu.

Rico je v bezpečí, říkala si. Ben mi nevěří, takže si dělá starosti...

Zaclonila si oči před září a přelétla pohledem útes. Jeho vrcholek byl totožný s tím, který se předtím vyskytoval v její vizi, až na prázdno, nicotu tam, kde prve viděla obrazy Zentze a Neviho.

Další obraz Rica v jeskyni. Natahoval se po listu řasy, který ho sem přinesl, a Crista cítila, jak je přenášen k mrtvému hyletounu u jejích nohou. Stál tam proti nim, hlavu nakloněnou ke straně a ruce v bok. Vypadalo to jako by byl netrpělivý, jako by se nemohl dočkat, až se rozhodnou.

„Podívej,“ řekla Benovi, „vidíš Rica?“

Ukázala na jeho obraz usazený v bodě, kde se hyletoun dotýkal moře. Poprvé se na ni usmál a zakýval na ni prstem.

„Vidím slunce, jak se odráží od vody,“ řekl Ben. „Je to moc ostré světlo, nedá se na to koukat. Měla by sis dávat pozor na oči.“

„To je Rico...“

„Jsme dost zprachovaní,“ řekl Ben.

Sestoupil z křídla ku zemi a natáhl se po ní.

„Snaž se nedotýkat hyletounu. Nejbezpečnější patrně bude vylézt na útes.“

„Ne!“

To slovo se jí vydralo z hrdla, ještě než o tom stačila zapřemýšlet.

„Na útes ne,“ řekla. „Něco tam cítím. Viděla jsem je tam. Neviho a Zentze. Jdou po nás.“

Ben ji vytáhl z vraku a zůstali stát na nejistém povrchu kluzké skalnaté pláže.

„Tak jo,“ vzdychl. „Věřím ti. Když ne útes, tak kam?“

Nemohla se ubránit pohledu na moře.

„Tam nemůžeme,“ řekl. „Prosím, nechtěj po mně, abych tě tam vzal. Ty tam možná žít můžeš, ale já ne.“

Letmo se rozhlédl, kousl se do rtu.

„Jestli vidíš Rica, jak se k němu dostaneme?“

Nemohla odolat, aby nepohladila zbytky hyletounu zavěšené přes křídla. Ačkoliv to byla rostlina, a navíc

evidentně mrtvá, vyzařovaly ty cáry teplo, které jí bylo příjemné. Pošimralo to něco v její paměti, cosi vzdáleného, co souviselo s dětstvím. Řasa ji ochraňovala, živila, chemickou cestou ji vzdělávala a učila zvyklostem ostatních lidí. Dotykem poznala, že hyletoun pocházel ze stejného stanoviště.

Zvolna se otáčela, přejížděla pohledem pláž. Věděla, že Ben je v lecčems moudrý, že mu musí věřit. Bez cílů řasy by i ona zemřela v moři. Mnohé se jí hrnulo nazpátek v úryvcích a barvách. Ze všeho nejvíc se k ní chtěla rozběhnout, zabořit se do ohromného těla řasy, mrtvá nemrtvá.

To je sobecké, upozornil ji nějaký hlas. Sobecké už není přijatelné.

Slyšela už o nehostinnosti vnitrozemských oblastí a při prvním pohledu neviděla nic než černou skálu – strmý černý útes, pak černou suť, potom pěnivé vření zeleného moře. Ale mezi tou sutí byl život. Kousičky zeleně se zabydlely mezi skálami, přilnuly ke škvírám ve stěně útesu. Něco, možná něco, co mluvilo uvnitř její hlavy, jí ukazovalo do vnitrozemí.

„Tam!“

Vzala Bena za ruku a ukázala na obrovský černý balvan, na jehož vrcholu ulpělo jediné stříbrné wihi. Bylo to asi třicet metrů směrem do vnitrozemí, v půli cesty mezi útesem a čarou přílivu.

„Tam musíme.“

Tehdy zpoza balvanu vystoupili Nevi a Zentz, laserovky vytasené, a ubírali se přes skaliska směrem k nim. Cristu to nepřekvapilo ani nepolekalo. Slyšela, jak Ben polohlasem zamumlal: „Do prdele!“ a viděla jak sebou jeho hlava rychle škube zleva doprava, jak hledá, kam se schovat. Ale věděla, že to není nutné. *Věděla.*

Ten okamžik se jí poskládal jako veliké početí. Celý svět umlkl – vlny, vítr, opatrné kroky dvou vrahů, rachotící na vlhkých kamenech.

„Ruce na hlavy, odstupte od křídla!“ Zentz pronášel rozkazy traslavým hlasem s nádechem jektání.

„Ano,“ řekla Crista Benovi, „tam musíme.“

Drželi se pevně za ruce ve zkamenělém odpoledni a pozorovali, jak se za Nevim a Zentzem zvedá ze země obrovský balvan. Zvedal se hladce, tiše, jako v pantech. Žádný z mužů nic neuslyšel.

„Ruce na hlavu!“

Balvan se za nimi opatrně položil a ze stínu pod ním vylezlo půl tuctu mužů, ozbrojených jen provazy a vrhačími sítěmi.

„Řekni mi, že to taky vidíš,“ zašeptal Ben. „Řekni mi, že už nejsem zprachovaný.“

„Je to, jak to má být,“ odpověděla zpěvavým šepem. „Máme před sebou velkou chvíli, a ta se nedá zastavit.“

Snad to prozradilo něco ze způsobu, kterým se Neviho pohled setkal s jejím. Bez ohlédnutí uskočil stranou směrem k pláži a otočil se na patě. První síť už dopadala na Zentze a další, špatně vržená, škrábala Nevimu o ramena. Dva záblesky z jeho laserovky skolily oba síťáře, ale Zentz se zmítal bezmocně zapletený v síti. Když se Nevi otočil zpátky, zírala Crista Galli do hlavně jeho laserovky. I na třicet kroků se zdála obrovská.

„Zabiju ji,“ oznámil tak hlasitě, aby to všichni slyšeli. „Věřte mi. Jsem hodně rychlý.“

Všichni ztuhli a v tichu, které tuto nehybnost doprovázelo, měla Crista pocit, že všichni jsou půvabnými součástmi nějakého velikého obrazu. Věděla, kdo ho asi namaloval.

Nevi se přikrčil a pečlivě mířil. Jeho pestrobarevná tvář byla nečitelná, oči upíral jen na Cristu Galli. Cítila, jak se jí hlava čistí, pleskání vln o skálu se vracelo.

Ale je tu něco...

Bylo to něco, co necítila od doby, kdy ji vylovili z moře, něco známého...

„Spojení,“ zašeptala.

Ben dýchal vedle ní a Crista to pocítovala, jako by dýchala sama. Byli jedno tělo, tep synchronizovaný s duhami, vlnami a ohromným tepem srdce vesmíru. V

duchu znala možnosti a žasla nad obětí, kterou je ochoten přinést. Viděla, co se odehrává v jeho mysli: strhnout ji za ruku a prudce otočit, dostat se mezi ni a Neviho, přijmout zásah, než ho síťaři skolí. V okamžiku, kdy už se chtěl pohnout, se dotkla jeho ramene.

„Ne,“ řekla, „to není nutné. Ty to necítíš?“

„Cítím ty pohledy na hrudi,“ řekl. „On je to jediné, co stojí mezi námi a...“

„Osudem?“ zeptala se. „Mezi námi a osudem není nic.“

Za Nevim stanul obraz Rica, který na ni divoce gestikuloval a usmíval se.

Nevi se napřímil, opatrně postupoval po skalách zmáčených deštěm směrem k nim. Líbila se jí vůně deště, jiná vlhkost než pach moře, snazší pro plíce, ale ne tak sytá. Vůně moře a mrtvého hyletounu ležela těžce vedle ní jako spící milenec.

„Vidíš?“ zeptala se Bena a usmála se.

„Asi vidím,“ řekl.

Nevi vyštěkl několik rozkazů a dva z přeživších síťářů začali zvolna vyprošťovat Zentze. Crista Galli měla opět pocit, že je součástí obrazu.

„Nehýbej se,“ zašeptala.

Ben se nehýbal.

Nevi se zastavil, tvář mu zaplavil výraz překvapení.

„Kde jsou?“ křikl a zastínil si oči, třebaže měl slunce v zádech. „Kam se poděli?“

Crista potlačila zahihňání a Ricova postava nehlučně aplaudovala za zády Spidera Neviho.

„Já tomu nerozumím,“ řekl Ben. „Jsme neviditelní?“

„Nejsme neviditelní,“ řekla, „prostě jen nejsme vidět. Nedokáže nás rozeznat od téhle krajiny. Myslím, že je to trik, kterému řasu naučil Rico.“

Ben jí stiskl ruku a užuž chtěl něco říct, ale v tom okamžiku se začalo střílet.

Dnešního rána vyšplhám vzhůru do výšin, ponesu s sebou naděje a zoufalství své matky; a tam... na vše, co se má nyní ve světě lidského těla zrodit nebo zemřít pod vycházejícím sluncem, přivolám Oheň.

**Pierre Teilhard de Chardin,
*Hymnus Vesmíru***

Twisp vyprovázel Kaleba k mžikajícím světům na okraji Orákula. Byla to malá jeskyně, součást velikého kořene, který dal Flattery vypálit několik tisíc metrů do vnitrozemí. Bylo to tiché místo, místo, kde člověk vdechoval jód ze slaneého vzduchu a cítil chladný tep moře.

Kaleb kráčel po vyšlapané stezce krokem svého otce – ramena stažená dozadu, velké oči pozorně sledující všechny nuance světla a pohybu. Za života jeho rodičů se nikdo neradil s Orákulem tak často jako on. V šeru u jezírka Twisp viděl, že se Kalebova adolescentská neohrabanost proměnila ve ztělesnění atletického půvabu.

„Jsi muž, jakého by tvůj otec tuze rád znal,“ řekl Twisp.

„A ty jsi muž, kterého měl můj otec nejraději.“

Oba stanuli společně na břehu jezírka a pozorovali záblesky řasy těsně pod hladinou. Oba muži mluvili tlumeně, ačkoliv komora řasy přenášela každý šepot až do svých nejvzdálenějších výběžků. Za jejich zády, v diskrétní vzdálenosti, stanul oddíl Zavatánů, který jezírko ošetřoval. Pilně čistili a zase sestavovali jedno z největších rypadel, které jim pomáhalo hloubit jejich obydlí ve skále.

„Když se tvoji rodiče poznali, byli mladší než jsi teď ty,“ řekl Twisp. „Je v tvém životě někdo?“

Viditelný ruměnec, který se rozlil od Kalebova límce, Twispovi ještě víc připomněl mladíkova otce. Kalebova pleť byla snědší, po matce, ale jeho přirozeně kučeravé narudlé vlasy byly dědictvím po Brettu Nortonovi.

„Ano? Takže tu někdo je?“

„Victoria je velká,“ řekl, „stýkám se s mnoha ženami.“

Jeho hlas hraničil s trucovitou trpkostí.

„S mnoha,“ dumal Twisp, „a kterápak ti zlomila srdce?“

Kaleb se ušklíbl, napůl se odvrátil, ale pak se otočil zpátky k Twispovi. Usmíval se.

„Starší,“ řekl, „ty jsi opravdu síla, se kterou člověk musí počítat. Jsem *tolik* průhledný?“

Twisp pokrčil rameny.

„Tahle nemoc se pozná,“ řekl. „Sám jsem jí svého času trpěl. Třicet let, a pořád ještě sním za bílého dne.“

Nepokračoval. Důležitější bylo, aby něco pověděl Kaleb.

Kaleb usedl k jezírku, nohy spustil do vody, bosými chodidly hladil řasu.

„Když cestuji řasocestou a vydám se po otcově větvi, vidím tě tak, jak tě viděl on. Byl jsi k němu hodný – pevný, laskavý, nechal jsi ho příliš mnoho mluvit.“ Kaleb se zasmál. „Byl to dobrý člověk, já vím. A ty, ty jsi byl taky dobrý člověk.“ Sklonil hlavu a mírně jí zavrtěl. „Rád bych byl dobrý člověk, ale asi jsem jiný. Můj život je jiný.“

Pak se spustil do jezírka a ulehl naznak na řasu, jako by spočíval na veliké pohovce. Jeho hlava a hrud' ležely nad vodou. I v tom pestrobarevném modrém a červeném mžikání řasosvětél v jeskyni Twisp viděl, jak do Kalebových velkých očí vstupuje nový život.

„V čem jsi jiný, Kalebe?“ zeptal se. „Dýcháš, jíš, krvácíš...“

„Víš, proč tu jsme,“ přerušil ho Kaleb.

Jeho hlas teď zněl pevně, nebylo v něm nic ze zdráhavosti mladíčka vzdorujícího svému věku.

„Kolik lidí dnes zemřelo, protože chtěli roztrhat Flatteryho na kusy, ale spokojili se tím, že roztrhali na kusy *cokoliv*?“

Twisp zůstal zticha a Kaleb pokračoval.

„Řeknu ti pravdu, vážím si tě. Chci, aby sis i ty vážil mě. Chci, abys schvaloval, co dělám. Jestli tohle nebude fungovat, pravděpodobně na něj budeme muset zaútočit, jak víš.“

Jeho hlas začínal znít zasněně a Twisp věděl, že se v něm hromadí řasa, že ho vede do propastí daleké minulosti. Twisp ho kormidloval přes myšlenky na nezdar, přes tu záležitost, která v něm budila pocit nezdaru.

„Je tu jedna žena, která ti nedá spát,“ řekl Twisp. „Povídej mi o ní.“

„Ano,“ řekl Kaleb a zavřel šedé oči.

Kalebovy oči, stejně jako oči jeho otce, vyzařovaly zralost neúměrnou jeho věku.

„Ano, je tu. Měla dva špunty, než jsme se poznali. Qita znala řasu tak, jako jsme ji poznali ty a já. Jako spojence. Měla i jiné milence, ale já byl její poslední. A ona bude poslední pro mě.“

To z něj vyždímalo tak bolestné zasténání, až se Twispovi zježily vlasy v týle. Kaleb cákl do jezírka oběma pěstmi, ale zůstal pohroužen v řase a utišoval se laskáním vln.

„Starší,“ zašeptal Mose a zatahal Twispa za rukáv, „viděl jsi jeho oči?“

Twisp přikývl a než stačil odpovědět, mžikání světel řasy nabylo na takové intenzitě, jakou ještě nikdy neviděl. Vypadalo to jako jedna ze zimních magnetických poruch na noční obloze, s velkými skákavými duhami barev, které jako by prostupovaly a měnily vodu, skálu a vzduch. Mose odstoupil od jezírka s obavou, ale Twisp vztáhl ruku, aby ho zadržel.

„Starší přátelé,“ zašeptal Twisp. „Jsou rádi, že se vidí.“

Snad k tomuto okamžiku vedl Kalebův původ. Jeho matka Scudi Wangová a její matka předtím byly prvními z lidí, kteří dokázali komunikovat s procitající bytostí. Lidé o ní mluvili jako o „řase“ a řasa jí říkala „Avata“.

Když Twisp poznal Scudi Wangovou, byla to snědá mladá žena, vášnivě pracující po vzoru své matky na novém celosvětovém rozšíření řasy. Řečeno jejími vlastními slovy prováděla „matematizaci vln“ a tím umožňovala Kontrolu proudu, systém, který ušetřil životy tisíců Ostrovanů a znamenal revoluci v cestování po pandorských mořích.

Scudi Wangovou řasa milovala – to se Twisp dozvěděl od samotné řasy dávno předtím, než se Kaleb narodil. Jakmile Flattery řasu napadl a lobotomizoval ji, Scudi nařídila, aby s ním Mořanská obchodní – její dědictví – přestala obchodovat. Tři dny nato byla spolu s Kalebovým otcem zavražděna.

Twispovi se zdálo, že Kaleb na sebe bere matčiny rysy, jak tam tak ležel v jezírku. Jeho vlasy se zdály temnější a pleť zrovna tak. Řasa ho objímala, jako by ležel na dlani obří ruky. Světla kolem něj poskakovala a tančila podle jakési neslyšné hudby. Twisp si vybavil den, kdy Scudi vložila ruce do moře a prosila řasu: „Pomoz nám!“ A řasa jí vyhověla. Zachránilo je to tehdy před smrtí, a ten okamžik navždy změnil Twispův život. Všem jim změnil život.

V letech po své smrti se Scudi stala svého druhu pandorským historickým památníkem, na její počest vzniklo mnoho plaket a soch. Když masivní zemětřesení zpusťovalo staré sídlo Kontroly proudu pod mořem, byla ze skla vytesaná socha Scudi Wangové nalezena nedotčená, sevřená v listech nedalekého stanoviště řasy. Toto znamení lásky ze strany řasy, to uznání symbolu Flatteryho rozzuřilo, takže proti řase zahájil vendetu, která trvala dodnes.

Twisp pozoroval Kaleba, spočívajícího na hřbetě kořenu řasy, a připadalo mu, jako by se ten kořen sunul vzhůru, aby mladíka objal těsněji.

„Twispe,“ zavolal z jezírka, „to chtěla udělat maminka, ne? Zastavit Flatterymu veškeré zásobování, vyhladovět ho. Celá ta léta jsem se nadarmo hnál za tím dnem, kdy zemřela, a teď už ho mám...“

Kaleb se dal do pláče a Twispovi dalo práci rozeznat jeho slova.

„Tehdy by to zabralo, fungovalo by to. Ale teď mu patří všechno, všechno... Teď už není jak. Nic než zázrak neosloví všechny lidi najednou... aby ho všichni začali ignorovat, chtělo by to... chtělo by to znamení od Boha...“

Jeho hlas odumíral a slábl, až z něj zbylo jen bzučení, jež jako by udržovalo stejný rytmus jako červená a modrá světla.

Zvýšením počtu proměnných se axiomy samy nikdy nemění.

Algebra II

Beatriz měla ráda pocit otáčení při volném pádu. Oči nechávala zavřené a představovala si, jak se roztahuje na jednom z těch teplých organikových lůžek, která pěstovali Ostrované. Toužila být nyní v takovém lůžku s Dwarfem MacIntoshem, v nějakém jiném světě, pod nějakou jinou hvězdou. Ale takovéhle lůžko bylo samozřejmě v téměř beztlížném stavu n-smysl.

MacIntosh do ní ještě jednou něžně strčil, takže oba odpluli do „pavučin“. To byla prostorná místnost v tubulární ose Orbiteru, někdy zvaná „park soukromí“, často používaná ke zdímnutí nebo meditacím mezi povinnostmi nebo k občasnému skotačení nějaké dvojice zoufalých milenců. Prostor křížovalo jemné bílé síťoví, dělící obrovský prostor na zamžené boxy a doupátka. Hologramy měnily některé části pavučiny ve fantastické světy a ještě víc tak odnášely obyvatele od starostí života na palubě Orbiteru. Tohle všechno Beatriz znala ze své poslední prohlídky, takže dnes nechávala oči pevně zavřené.

„Dezorientace tentokrát trvá déle,“ řekla MacIntoshovi. „Vážně nechci otevřít oči.“

„Po tom, čím jsi dneska prošla, mě to nepřekvapuje,“ řekl. „Taky by se mi je nechtělo otvírat.“

Slyšela, jak mu pod prsty cvakají klávesy messengeru, který měl u opasku, a pocítila na obnažených rukou a obličeji náhlou hru hřejivých světél.

„No, teď jsme v Přístavu andělů, v tom luxusním ostrovanském letovisku, o kterém jsi tolik slyšela. Je tu teplo, cítíš to?“

Ano, dotek vzduchu na jejích lících byl vlhký, hladivý. Uměla si samu sebe představit na pláži v Přístavu andělů, jak si nechává sušit vlasy na sluncích a míchá studený nápoj. Vedle ní čekala mísa plátků manga a papáje. Tady na Orbiteru nebylo slyšet vlny ani tepání příboje na jejích zádech, které jí někdy bralo dech...

Otevřela oči. Po obou stranách od ní se rozprostírala písčná pláž. Zeleně přetékala přes vrcholy útesů dolů k pláži a několik malých chýšek čekalo pod doškovými klobouky připraveno zchladit její sluncem vyprahlou pokožku. Když se oba otočili, točil se i hologram reagující na odkazový bod v messengeru.

Hologram byl kompletní, včetně jejich šlépějí v písku, které je sledovaly od okraje modrozeleného moře. Fiktivní přívoz, který je dopravil do této iluze, už zmizel pod vlnami, zbyl po něm jen zvířený proud a cestička bublin směrem k obzoru. Mořská štěňata ňafala a skákala ze skal, které lemovaly přístav, a lovila ryby, vyplašené z úkrytů přívozem.

„Potřebovali jsme pár minutek o samotě,“ řekl MacIntosh. „Potrvá víc než pár minut, než se tady uklidí ten binec, než budou všichni vystopováni. Máme výjimečnou posádku, právě proto jsou tady nahoře. Upozornění už dostali, takže ten Brood nemá šanci.“

Uchopil jednu ze smyček, připevněných u jejího pasu, aby je mohl lenivě směřovat kolem vnitřku hologramu.

„Nikdo neví, kdo jsou Stíny,“ řekl. „Ty to víš?“

„Já... ne, nevím.“

„To proto, že Stíny neexistují. Zeptej se koho chceš. Nemají schůze, neposílají zprávy ani neverbují. Věci se prostě vykonají – výpadek proudu, přesun řasocesty – a Flattery o něco přijde. Zásoby ho obkrouží, ale nepřistanou. Posily se neukáží...“

„Tak to právě myslím,“ řekla Beatriz. „Chci vědět *kdo* to dělá, jak *ví* *kdy* to udělat a co se stane.“

MacIntosh jí řekl, aby se připoutala, a pak rotovali pavučinami v pomalé spirále. Iluze, která se odehrá-

vala v síťoví, plážové letovisko, to vše jí bylo šité na míru, navržené tak, aby jí to pomohlo snížit orientační stres.

On je tady nahoře doma, pomyslela si.

Uvědomovala si, že to *nahoře* teď nedává stejný smysl jako před několika málo hodinami.

„Říkají tomu ‚házet láhev‘. Vyhodíš něco do vln a je tu šance. Ale jestliže vlny *ovládáš*, nebo alespoň malou část z nich, pak už to není šance ani náhoda, je to jistá věc. Nesystematičnost Stínů láká všechny občany k tomu, aby Flatterymu házeli klacky pod nohy při každé příležitosti. Odchýlíš něco z trasy *sem* – řekněme pornorku naloženou vodíkovými generátory – a hled' si svého a už nikdy nic takového nedělej. Někdo venku ve vlnách uvidí, jak ten odchýlený náklad generátorů pluje kolem, odchýlí ho *tamhle*... a než se kdo naděje, už míří do vnitrozemí k osadě Průkopníků.“

Opsal prstem spirálu přes prostor, v němž se spolu nalézali, a pak zapíchl prst do dlaně druhé ruky.

„Doručeno.“ Mrkl. „Flatteryho projekt tím ztrácí a lidé získávají. Ne Stíny.“ Usmál se. „Je to geniální. A hrát může každý.“

„Ano...“

Znovu byla v myšlenkách u Bena.

Jakpak dlouho asi hraje Ben...

„Zavatáni, Rico a Ben...“ MacIntosh zaváhal, pečlivě volil slova, „ti nechtějí Flatteryho zabít. Jenom ho chtějí odstranit. Po tom všem, co jim udělal, ho pořád ještě nechtějí zabít prostě proto, že je to lidská bytost. Víš jak je to neuvěřitelné? Víš jak moc jste se vy Pandořané od nás vzdálili?“

„Naši nepřátelé na Pandoře byli odjakživa větší násilníci než my,“ řekla. „Až na řasu. Řasa za ta léta pozabíjela lidí víc než dost.“

„Ale kdo to začal?“ zeptal se MacIntosh. „Kdo jí hodil do klece roznětku?“

Znovu zavřela oči a pomalu, zhluboka dýchala.

„Není ti nic?“

Znovu pomalu vydechla a nadechla.

„Nevím,“ řekla. „Rozhlížím se po téhle scénérii a vím, že je to umělé, fiktivní, neskutečné... ale lidé nás sledují. Za skalami a rostlinami jsou hlavně laserovek. Koutkem oka pořád vidím lidi, jak peláší do úkrytu.“

Objal ji a pak jí konečně vtiskl polibek, na který čekala. Nebylo to žádné kamarádké d'obnutí na tvář, bylo to přesně to co potřebovala, aby se vrátila na svět.

„Po tomhle jsem toužila,“ řekla. „Ale připadalo mi to... nemístné, když je všude tolik mrtvých.“

„Ano,“ řekl. „Já po tom taky toužil.“

Přejel špičkami prstů po jejích rtech.

„Víš, chvíli budeš nervózní, možná dlouho. Vrátime se tam za pár minut a ukončíme tu záležitost s kapitánem Broodem. Možná bude jiného názoru, ale jeho lidé už přišli na to, jak málo se tu vyznají. Potom uvidíme, co se dá udělat pro tvé přátele na pevnině.“

„Nemyslíš si, že jsou... mrtví?“

„Ne,“ řekl. „Nemyslím.“

„Jak to víš?“

„Řasa.“

Ve tváři se jí asi zračilo překvapení, protože se uchechtl.

„Víš, jak moc mě řasa zajímá,“ řekl. „Od té doby, co mi Flattery předal Kontrolu proudu, mohu trochu experimentovat. Vyplatilo se to.“

Znovu ji políbil a pak jí vyprávěl o komunikačním systému řasy, který vynalezl, a o svých pokusech řasu sjednotit.

„Jakýmpak bude asi řasa bohem?“ zeptal se. „Milosrdným? Mstivým?“

„To teď není důležité, ne?“ zeptala se. „Brood je chytrý. Nebudu schopná myslet na nic jiného, dokud nebude... neutralizován.“

MacIntosh je uvedl do hologramu oblohy, která se rozkládala po celé jejich pavučině – 360 stupňů oblohy a vysoká oblaka zakrývala mřížoví, které je chovalo ve své náruči, aby nespadli.

„Mně dělá větší starost Flattery,“ řekl. „Brood je malá ryba. Flattery má rozjeté velké věci, dost velké věci na to, aby rozdrtil každého, kdo mu bude stát v cestě.“

„Ale byl to kaplan-psychiatr,“ namítla Beatriz. „Je vyškolený k tomu, aby si počínal lépe.“

„Je vyškolený k tomu, aby se dokázal vypořádat s nezbytným a přimět nás, abychom se všichni přizpůsobili,“ připomněl jí. „Žádné romantické kecy, jen holá fakta. Je naprogramovaný k tomu, aby se postaral, abychom do vesmíru nevypustili inteligentní monstrum.“

„Jestliže se nepřizpůsobil a nevypořádal, proč předpokládat, že nás všechny vezme s sebou?“

„To je jednoduché,“ řekl MacIntosh. Když se usmál, tvář se mu svraštila až k oholenému temeni. „Flattery číslo pět stiskl spínač ‚destrukce‘, však jsi četla *Dějiny*. Tamten Flattery byl mnohem milejší než *tenhle*. Jenomže program už ožil, předpokládal jeho počínání a předešel mu.“

„Možná to dokážeme!“ Beatriz se pokusila zatřást jeho rameny, ale jen je oba ve vzduchu roztočila. „Máš pravdu, zarazíme ho s pomocí řasy!“

„No, když už ví, že po ní Flattery jde, pak je program asi spuštěný, nemyslíš?“

„No...“

„Vím o jiné možnosti, která se týká Cristy Galli.“

Crista Galli v ní probouzela zvědavost přesahující její význam pro zpravodajství. Ben v Cristě něco spatřoval, v jejích očích bylo něco, co ho smetlo a vzdálilo od Beatriz. Třebaže už mezi Benem a Beatriz všechno skončilo, žena, která tohle dokázala – mladší žena, která to dokázala – ji silně zajímala.

„O co jde?“

Slyšela zrezivělou zatrpklou v podtónu svého hlasu, zbytečně štekavý způsob, kterým jí slova splynula ze rtů.

„Myslím, že řasa nás v tom předběhla,“ řekl.

Vzhlédla ze svého hnízdečka na jeho šíji a spatřila v jeho tváři široký úsměv. „Myslím, že Crista Galli je experimentem řasy v umělé inteligenci. Myslím, že je uměle vyrobená, nehotová a živá. Bylo by hezké, kdybychom ji takovou dokázali udržet.“

Od messengeru na jeho opasku se ozval melodický tón. Neodtrhl paže od jejích ramen, ale aktivoval přístroj prostým hlasovým povelům.

„Mluv!“

„Brood a dva z jeho mužů se zavřeli u OMJ. Jestli tam prý do pěti minut nebudete, začne se hrabat v některých mozcích.“

*A jsme tu jak na pláni ztemnělé
Smýkáni poplachem z boje a útěku...*

Matthew Arnold, „Doverská pláž“

Orbiter tvořil kolem nosu Vesmírné lodi široký plochý kruh z plastoceli. Dvě válcovitá tělesa se souběžně otáčela kolem svých podélných os. Záhy ten kruh sklouzne, aby zůstal na oběžné dráze kolem Pandory, kdežto Vesmírná loď se pohrouží do temných záhybů vesmíru. U kormidla bude OMJ, svlečený lidský mozek.

Organická myšlenková jádra měla určitou výhodu oproti mechanickým navigátorům, a ta byla jasně určená už kdysi dávno experimenty na Měsíční základně. Navigace na všech úrovních vyžadovala jemné rozlišování a vytváření symbolů, kterých hardware nikdy nedosáhl. Mozek zbavený těla a všech ostatních zátěží čerpal potěšení, alespoň údajně, z vymyšlení nemožného kurzu. Na OMJ platila jedna páka, která na mechanické navigátory neúčinkovala – OMJ tuhle práci potřebovalo, aby zůstalo naživu.

Konkrétní OMJ, které technici připravovali k instalaci, Alyssa Marshová číslo šest, nepocíťovalo žádnou bolest ani tělesnou rozkoš, když mikrolaser přivařoval nezbytné spoje. Na Měsíční základně ji vyškolili v astronavigaci a v letech po přistání na Pandoře porodila dítě. K Flatterymu se doneslo, že dítě zemřelo při zemětřesení a Alyssa Marshová se vášnivě vrhla do svého projektu studia řasy. Její tělo bylo rozdrceno při nehodě výzkumné stanice v řase, ale Flattery se postaral o to, aby její němý mozek žil dál.

Záhy už němý nebude. Záhy bude mít její mozek tělo, kterým může pohybovat – vesmírnou loď Nietzsche. Bude navigovat se znalostí rozdílů mezi schopností a touhou, s povědomím o nutnosti snů. Momentálně leží

bezpohlavně za dvojicí zamčených příklopů a sní o banketu, kde je Flattery hostitelem a ona současně čestným hostem i hlavním chodem.

Dwarf MacIntosh shromáždil své síly před oběma příklopy a znovu se pokusil kontaktovat kapitána Brooda. Z komory OMJ se odpovědi nedočkal. Tři nebo čtyři monitory uvnitř byly mimo provoz, ale ten jeden zbývající ukazoval pohled shora na to, jak dlouhé precizní prsty nervového technika prozkoumávají síť, obklopující to, co zbylo z Alyssy Marshové.

„Připojení je naplánováno až na příští týden,“ řekl někdo. „Co se to tam děje?“

Na obrazovce se objevila hlaveň laserovky, namířená na technika. Dlouhé pavoučí prsty ztuhly, nato se zvedly od povrchu mozku směrem k obrazovce a pak vycouvaly z obrazu.

„Ať se ten blázen laserovky radši nedotýká,“ protáhl někdo jiný, „jinak z nás bude hvězdný prach.“

„Počkejte s palbou, kapitáne!“ nařídil MacIntosh. „Tady je MacIntosh. Jste ve vysoce explozivním prostoru...“

„Brood je mrtvý,“ přerušil ho nějaký hlas, který se lámal mládím a strachem. „Kéž ho Lod’ přijme. Kéž Lod’ odpustí a přijme nás všechny.“

Hlaveň laserovky se zvedla k obrazovce a poslední monitor v záblesku zhasl.

Beatriz zatahala Macka za rukáv.

„Je to Ostrovan,“ řekla. „Staré náboženství, jako moje rodina. Někteří jsou přesvědčení, že tenhle projekt, budování obrazu a podoby Lodi, je rouhačství. Někteří věří, že by se OMJ mělo nechat zemřít, že je to – že *ona* je – lidská bytost, držaná tady proti své vůli a zotročená.“

MacIntosh zakryl mikrofon interkomu dlaní.

„Nevěřím bezvýhradně v Broodovu smrt,“ řekl jim. „To by bylo moc snadné. A proč odstřelit monitor namísto OMJ? Ty jsi Ostrovanka, promluv s ním. Vezmi to přes náboženství, nabídni se, že ho dostaneš

do přímého přenosu, jestli o to stojí. Moji muži tady ti pomohou ven.“

„Kam jdeš ty?“

Spatřil v jejích očích nespoutaný strach z vyhlídky na to, že ji opustí.

Co to s ní udělali? ptal se v duchu.

Popadl ji za ramena, zatímco jeho muži proplouvali spojovací chodbou, předstírajíce, že si nevšímají jejich kradmých projevů náklonnosti.

„Spud a já známe v tomhle Orbiteru pár cestíček, které na plánech nejsou.“

Přitiskla ho k sobě tak těsně, jak jim to vakuové obleky dovolovaly.

„Vydržím všechno, jen když tě neztratím,“ řekla.

„Vím, že tropím scény před tvými lidmi, ale nemůžu si to nechat pro sebe.“

„Jsem rád, žes to řekla,“ usmál se. Políbil ji navzdory odkašlávání, významnému mručení a pochechtávání posádky.

„Náčelník Hubbard tady zůstane s tebou, zatímco jeho lidé zajistí tenhle prostor. Podle tvého odhadu nám pořád ještě chybí pár Broodových lidí. Něco má za lubem, cítím to v kostech.“

MacIntosh napůl zasalutoval náčelníkovi a odrazil se směrem ke Kontrolě proudu, na zádech nádobu se stlačeným vzduchem.

Temné, otupělé a bezcitné síly určují osud lidstva.

John Wisdom

Rico dík iluzi neviděl a věděl, že ani Ben nevidí jeho. Ben nemohl vidět ani Neviho a Zentze. Rico hvízdal signál „k zemi“ a doufal, že dvojice nevyběhne z hranic obrazu. Potom by byli viditelní a na volném prostoru, na pozadí blížícího se přílivu. Rico padl na zem, když Nevi začal střílet.

Je na čase poslat mu příhodnější překvapení, pomyslel si Rico.

Zkroutil se tak, aby byl lépe krytý.

Nevi pátil do skal, kde se skrývali Ben a Crista. Zentz kryl Nevimu záda, přičemž udržoval tučt místních Zavatánů na zemi. Nevi přestal střílet, ale zůstal obezřele přikrčený.

„Šetřte náboji,“ varoval Zentze. „Možná tu nějakou chvíli zůstaneme.“

Všechno utichlo až na jejich chraplavý dech, kypění stoupajícího přílivu a pisklavé *pink* chladnoucích hlavní zbraní.

Rica držel pevně kolem pasu rašící výhonek úponku řasy. Připomínalo mu to otcovu paži, když ho zvedával jedním máchnutím od země. Chmýřité poupě řasy bylo na jeho břiše jako malá ženská dlaň, přikrývalo mu pupek, objímalo ho zezadu.

Hlavou mu bleskl obraz Snej a stejně náhle se tvář Snej objevila v řídkém vzduchu asi deset metrů před Nevim. Stoupající příliv olizoval kůži hyletounu pod ní a zasyčel na Neviho botě.

„Co sakra...?“

Nevi přistoupil o krok, o dva kroky blíž. Zentz se pohyboval spolu s ním, pozadu, krok za krokem. Ohlédl

se a zbledl, když uviděl Snej. Okamžitě věnoval pozornost obraně prostoru za svými zády.

„Ta zrzka,“ zabublal, „kde je zbytek?“

Rico pochopil, že může posílit intenzitu obrazu tím, že se na něj bude dívat, soustředí se na něj. Bylo to jako obrovská spirála energie, krmící se sama sebou, sama sebe zjemňující, procitající. Dvakrát se zvolna nadechl pro uklidnění a pak dokázal zhmotnit i zbytek jejího těla. Stála tam ve své zelené kombinéze, ruce v bok, a upřeně hleděla na Neviho. Byla o trošku větší než ve skutečnosti. Byl zvědavý, zda ji dokáže přimět k řeči.

„No,“ řekl Nevi, „už je tady.“

Další ohlédnutí a Zentz začal vlhce, trhaně oddechovat, až to Rico slyšel i na vzdálenost desítky metrů a přes příboj. Přitiskl se zády těsně k Nevimu.

„Do prdele, Nevi, hlava, které naroste tělo!“ kňoural. „Vrátíme se do křídla.“

„Držte hubu!“

Nevi se zarazil a rozhlédl se po scénérii za Snej. Byl to skoro stejný výhled, jaký měl Rico: černý skalnatý pás pláže mezi přílivem a útesem, shluk velkých čedičových balvanů a křídla, na němž visely vlhké cáry nevybuchlého hyletounu. Podél břehu zářila do daleka ohromná rozloha moře jako zelená láva na pozadí černých útesů.

„Kde jsou?“ zeptal se jí Nevi. „Já je chci.“

Dvoutónový hvizd Ricovi sdělil, že Zavatáni jsou připraveni vyrazit na oba muže. Všiml si, že jeho iluzorní Snej nevrhá stín.

To už asi zařídit nesvedu, pomyslel si. Už i to mluvení bude dost náročné.

Její stín se rozplýval od nohou na kůži hyletounu k místu, kde se dotýkal pláže, dál ne. Ležel rovnoběžně s ostatními prodlužujícími se stíny dne, ale byl amputovaný na okraji kůže. Příliv už omýval okraje obrazu, lámal světlo. Při troše štěstí si toho Nevi nevšimne.

Rico se usmál, soustředil se na Snej a rychle v koutku duše poděkoval Avatovi.

„Složte zbraně,“ řekla Snej. „Už je konec.“

Ale ze rtů jí nevycházel žádný zvuk.

„Do prdele!“ zamumlal Rico.

Zentz zareagoval výstřelem z laserovky. Přišlo to tak rychle, až to Rica vytrhlo z iluze a na prach rozbilo skálu pouhý metr před ním. Avata vrátil ztracený obraz. Nevi také vypálil a pokročil o další krok k nim.

„Není to skutečné,“ řekl Zentzovi. „Kontrolujte se.“

„Možná jsme zprachovaní,“ řekl Zentz. „Všechny ty kecy o hyletounech...“

„Už jste někdy zažil, aby měli dva zprášenci společnou halucinaci?“ zeptal se Nevi. Zastavil se na krok od Snej a zamžoural.

„Něco není v pořádku...“

Rico zadržel dech. Kdyby Nevi prošel plochou obrazu, uviděl by Bena a Cristu a Rico by neviděl Neviho. Celý prostor nad spadlým hyletounem se stal kopulí imaginace, hypnózou světla, živým sousoším.

Musí existovat práh vědomí, za nímž vědomí nabývá vlastností boha.

**Člen pupečnickové posádky
vesmírné lodi *Pozemšťan*,
z *Dějin***

Mose měl oči tak vyvalené, že Twispovi připadal ještě menší, než když ho tlupa uprchlíků před deseti lety přinesla polomrtvého hladem. Vzpomínky ho udržovaly vzdáleného od řasy, stejně jako Kaleba k ní přitahovaly. Twisp ten zápas pozoroval skoro čtvrt století. Řasa musí být pro Kaleba asi něco jako droga.

Ne řasa, pomyslel si Twisp. Minulost.

Twisp také věděl, jak ho řasa vždycky táhne do jedné konkrétní části minulosti, do konkrétního roku, ke konkrétní ženě. Twisp ji tehdy považoval za nejkrásnější ženu Pandory. Později, když byli z hybernačních nádrží vypuštěni Flattery a ostatní, nabyli Pandořané poprvé po více než dvou stech let vzezření nezmutovaných lidí.

Všichni byli tak naštvaní, že jsou klony, vybavoval si Twisp, a přitom to ani nebylo vidět, když někdo byl klon.

Pamatoval si ten trpký obřad, jemuž předsedal Raja Lon Flattery, při němž trosečníci z hybernační nádrže navždy vymazali výmluvné „Lon“ ze svých jmen. Odehrávalo se to s absurdní vážností a neobdařilo to Flatteryho lidi žádnou z vlastností, které od nich Pandora požadovala: lepšími reflexy, vyšší inteligencí, týmovou spoluprací.

„Ve škole tě nenaučili,“ řekl Twisp Moseovi, „že Flattery nedokázal ovládnout Kareen Aleovou. Zabila ji, stejně jako Kalebovy rodiče, Flatteryho eskadra smrti. Byla první obětí. Zním lidí, kteří jsou přesvědčení, že

to udělal sám Nevi. Stín Panille byl v té době v čele Kontroly proudu. Byl do Kareen Aleové zamilovaný. Taky ho to zabilo. Byl to můj přítel.“

Twispův hlas zněl jen o poznání silněji než šepot.

„Přestal jsem nakonec pátrat v řasocestách. Dávám přednost tomu, jak si mé vzpomínky poradí samy. V řase zůstávají příliš pravdivé. Vzpomínky pro mě nejsou drogou jako pro některé. Raději chodím k řase pro *ted*, ne pro *tehdy*.“

„Z řasocest by mi asi přenáramně zrůžověly laloky, starší,“ řekl Mose. „Ten modrý prach mě někdy zavede do mého srdce a nechá mě tam. Nevím, jak by to dopadlo v řase.“

„S prachem čelíš jen vlastnímu svědomí,“ řekl Twisp. „V řase čelíš svědomí nás všech. Z toho ti tedy laloky zrůžoví jaksepatří. Vyžaduje to pravdu a jedinečnou pozornost. Člověk se snadno ztratí v krutém bludišti života někoho jiného. Kaleb se naučil řasu filtrovat, tak jako se učíme filtrovat své smyslové vjemy.“

„Co tam najde, starší?“

Twisp zavrtěl hlavou.

Červená, zelená a modrá světla sílila a jejich mžikání se zrychlovalo, až byla jeskyně zaplavená světlem. Obsluha rypadla opustila svůj stroj a stoupla si na břeh jezírka spolu s ostatními, kteří se tam v úžasu shromáždili.

„O tomhle jsem už slyšel,“ řekl jeden, „ale nikdy jsem nic podobného neviděl.“

„Ani jeho matka, velká Scudi Wangová, nebyla taková,“ řekl jiný.

Twispovi bylo zatěžko zadržet příval slov, která mu paměť hnala na jazyk. Vzpomínky bránily Twispovi vstoupit do řasy, tak jako do ní vtahovaly Kaleba. Řasa pro Kaleba představovala záchranný člun, pro Twispa kotvu.

Nad jezírkem se vznášela podivná mlha. Každíčký atom jeskyně se nabil viditelným šumem a všechno nad okrajem vody zářilo chladným zeleným oparem. Napůl

vytvořené obrazy – útržky něčí minulosti – blikaly z oparu a zase mizely. Twisp viděl oheň a dítě u prsu, vzpomínku kapitána Yuriho Brooda, smyslnou hnědou křivku mokrého prsu ve světle svíček. Bylo to jako řítit se nehlučným tunelem, jen *šplách* a *plesk* moře zdůrazňovaly plynutí.

Twisp měl pocit, že něco znovu prožívá, bylo to déjà vu bez vu. Z mlhy uslyšel hlas, ženský hlas.

„Chce kontaktovat jedno z vnitrozemských Orákul,“ ohlašoval. „Jsou tu zprávy o Cristě Galli a o ostatních. Skrze mě pozná Kaleb mého syna a přes něj pak Raju Flatteryho. Prozkoumá Flatteryho vnitřní bytost. Bez tajemství nemůže vládnout, a když je tu řasa, tajemství neexistují. Kaleb se vydá po cestě DNA, která vede k Flatteryho příklopu. Avata odvysílá to, co tam uvidí, po celé Pandoře.“

Celá jeskyně se stala jevištěm obrovské holoprojekce. Záhy se brebentění a lomož života, které obrazy doprovázely, stáhly do pozadí. Z mlhy se stala vířící koule barev a zvuků, její pohyby byly škubavé a zmatené.

„Kaleb musí soustředit svou pozornost,“ řekl Twisp. „Je snadné ztratit se v bludišti života někoho jiného. Musí filtrovat Avatu tak, jako filtrujeme své smysly. Potom budeme mít plán.“

Ten, kdo se zdráhá přistoupit k činům, ale zvažuje v srdci jejich rozkoše, ten žije v klamu a je falešným plavcem Cest.

Zavatánské rozhovory s Avatou, Queets Twisp, starší

Flattery si nechal přinést odpolední kávu do Zeleně, užíval si přitom improvizované procházky mezi oranžohrdlými orchidejemi. Držely se ve skalních rozsedlinách hluboko v jeskyni, jejich květy tvořily pastelovou kaskádu. Kondenzát kapal v podobě skoupého deštěku na listy a mokrou skálu, na zelenou plochu hladiny jezírka.

Do jezírka prudce vtrhla zářivá světla řasy, odražená od nedalekého ložiska. Na okamžik se zarazil. Tohle bylo něco jiného, a řasa, stejně jako Flattery, jen zřídkakdy dělala něco jinak.

Flattery se otočil na patě a klusal zpět ke svému velitelskému bunkru.

„Nařídil jsem ořezat tohle stanoviště řasy!“ vyštěkl a pro zdůraznění před sebe namířil prst. „Chci je ořezat *hned*.“

Marta něco vyštěkla do svého messengeru.

„To nestačí,“ řekl Flattery. Pokynul své osobní eskadře.

„Frankline, postarej se, ať se to udělá! Použij dole na pláži minometnou jednotku.“

„Rozkaz!“

Franklin měl u pasu váček. Uvnitř byly sandály, dokumenty a deník prvního člověka, kterého zabil. Říkal, že je schovává pro rodinu toho muže, budou je potřebovat. Franklin vyklouzl z příklopu jako stín, s lehkostí válečníka.

„Ted' nemůžeme polevit,“ řekl Flattery Martě. „Všechno půjde bezvadně, pokud nezačneme být neo-

patrní. To ložisko řasy, to jsou naše jediná zadní vrátka. Potřebujeme je zajistit *hned*. Chápeš mé obavy?“

Marta přikývla a pak vzdychla.

„No,“ řekla, „já mám taky nějaké obavy. S komunikací se dějí divné věci.“

„Jaké ‚divné věci‘?“

„Nahodilé zdroje přenosu vysokorychlostních obrazů, stovky zdrojů, silných, a zdá se, že jsou všude kolem nás.“

„Jsou všude kolem nás,“ zasyčel Flattery. „To ta řasa. No, o to jsme se už postarali. Zprávy o škodách, zprávy z Orbiteru, zprávy o Cristě Galli?“

„Nevi a Zentz přistáli. Zahlédli Galli a Ozetteho a nepředvídají žádné problémy při jejich předvedení.“

„LaPush?“

„Chycen řasou. Pilotka zůstala v našich nálozích, stav neznámý.“

Chycen řasou!

Všechny ty řeči o řase Flatteryho znervózňovaly. Přistihl se, že si zpocenou rukou prohrabává vlasy. Upřený pohled Aumocka se setkal s jeho pohledem a Flattery pochopil, že jeho strážný ten okamžik strachu postřehl.

„Řasocesty jsou bezpečné?“

„Myslíme si to,“ řekla Marta. „My...“

„Vy si to *myslíte*?“

„Broodova eskadra je na palubě Orbiteru. Žádné další zprávy. Plánované holovizní zpravodajství z Orbiteru se nevysílalo.“

„Jedeme na pomocné zdroje energie,“ přerušil ji plukovník. „Selhání hlavní elektrárny... do prdele, není divu, že se ti vojáci dostali přes naši ochranu. Oni *jsou* naše ochrana. ‚Hadí brigáda‘ jsme jim říkali. Do prdele!“

„Znamená to ‚kód Brutus‘?“ zeptal se Flattery.

Plukovník zavrtěl hlavou.

„Ne, Řediteli. Tohle tady je izolovaná jednotka vojáků. Cílem byla elektrárna, a když už ji obsadili, očekáváme, že ji budou bránit.“

„Bránit?“ rozvzteklil se Flattery. „Nemusí ji bránit, vyhodili ji do vzduchu! Co byste udělal vy na jejich místě?“

„Já – já bych věděl, že jsem překročil Rubikon,“ řekl plukovník. „Odtud není cesta zpátky. Mířil bych rovnou k vrcholu.“

„No, zatraceně, učinite příslušná opatření! Tady jde o krk i vám, pane.“

Marta se hlásila o slovo.

„Nařídila jsem zdvojnásobit krytí ponorek v moři,“ řekla. „Nedostala jsem žádné potvrzení a nevím, jestli mě slyšeli. Také chybí kontakt s messengery minometníků na pláži. Odezva, kterou dostáváme, je zmatená.“

Flatterymu stáhla žaludek ledová panika.

Ne řasa, pomyslel si. Tím to být nemůže. Musí to být někdo, kdo řasu ovládá. Ale kdo?

V úvahu přicházely dvě osoby: Dwarf MacIntosh nebo ctižádostivý a vynalézavý kapitán Brood. Crista Galli nebyla pravděpodobnou možností. Zčistajasna Flattery pocítil plný dopad tohoto rušení.

Jsmo odříznutí, pomyslel si. Celá naše síla byla v koordinaci a teď jsme odříznutí.

Očividně nastal čas na protiútok.

„Trošku jsme ochabli, lidi,“ řekl, „byli jsme trochu neopatrni. Tahle neškodná epizodka by nás mohla stát krk, musíme se vzchopit.“

Nachytil je na švestkách, trošku je zpéroval, teď je bude muset uchlácholit, uklidnit.

„Právě dorazily zprávy o bombě v horní kanceláři.“

Zvedl Martin messenger a podržel si jej nad hlavou.

„Dick a Matt jsou naživu, ostatní to nezvládli. Světlo věčné ať jim svítí.“

Všichni odpověděli: „A světlo věčné ať jim svítí,“ a reflexivně se k němu trochu přiblížili.

„Mohli jsme to být my, lidičky. *Ještě pořád* to můžeme být my, pokud se do toho neobujeme. Přímé rozkazy považujte za jedinou bezpečnou komunikaci. Informace dovnitř, nic ven.“

„Rozkaz!“

Obrazovky a hologramy v jeho bunkru začaly blikat, nejdříve sotva postřehnutelně, ale brzy chrlily vysokorychlostní střídání barev po celé místnosti. Občas zahlédl rozmazanou tvář, kterou poznával. Byla to jeho vlastní tvář.

„Co víme o Kontrole proudu?“ zeptal se.

Jeho štáb a strážé stály jako uhranuté v surrealistické záplavě barev, které je všechny vizuálně prostupovaly. Odpotáceli se na svá stanoviště a přitom se u nich projevovala stejná dezorientace, jakou cítil i sám Flattery.

„Kontrola proudu uvolnila řasu v sektoru osm,“ hlásila Marta. „Potom uvolnila veškerou řasu na celém světě. Senzory nyní ukazují, že je všechno nedotčené. Řasa je zřejmě znovu při síle. Silné podezření na selhání grafmistru.“

„Broodova mise?“

„Žádné zprávy. Holovize pokryla incident na odpalovací základně reportáží ve zprávách, o smrti terénního štábu Tatooshové, z rukou extrémistů, kteří si říkají Stíny.“

Barvy, které oslňovaly po celé místnosti, zůstávaly stále stejně jasné, ale jejich víření se zpomalovalo do méně závrtného tempa. Flattery měl dojem, že zaznamenal nějaký ženský hlas, slabý a vzdálený, jaksi povědomý. Skoro jako by volal jeho jméno.

„Pokračují boje v centrech distribuce potravin,“ řekla Marta. „Příliš mnoho lupičů, než aby se všichni dali postřílet. Obvyklý dav s heslem ‚hladovíme teď!‘ Někteří naši lidé otevřeli skladiště. Všechny sklady mimo obvod byly vyloupeny.“

To jsou tisíce nákladních raketoplánů potravin, naježil se Flattery. To je můj kontingent, moje celoživotní zásoba do Vesmírné lodi.

„Sušené obilí, ze kterého vyžijí tři tisíce lidí na deset let,“ řekl. „Dost sušených ryb, aby uživily padesát tisíc. Přidat vodu, smíchat a uvařit. Instantní víno – přidej balíček do litru obyčejné vody a promíchej. Chléb a

ryby pro zástupy, voda ve víno... Kdyby ta Vesmírná
lod' dokázala cestovat v čase, mohl jsem být samotným
Ježíšem Kristem. Do prdele!"

Vědomí, dar hada.

**Raja Lon Flattery, model číslo pět,
*Záznamy Lodi***

Bezpečák s vychrtlou tváří, ozbrojený paralyzátorem i laserovkou, zablokoval MacIntoshovi cestu u příklopu do Kontroly proudu.

„Ha!“

Pokynul Mackovi a jeho mužům, aby se zastavili, a chytil se madla, aby se udržel na místě.

„Velení Orbiteru,“ řekl Mack. „Kdo jste sakra vy?“

„Bezpečnost,“ řekl muž a zdůraznil to laserovkou.

„Kapitán Brood má podrobnosti. Podle Ředitelových rozkazů máme zajistit Kontrolu proudu.“

MacIntosh se odstrčil od lodní přepážky za svými zády a vymrštil se. O jedno strčení do ramene a zkroucení zápěstí později už měl MacIntosh paralyzátor i laserovku. Prskajícího bezpečáka tiskli ke stěně chodbičky hlavou dolů dva z Mackových hasičů.

„Za den za dva se s tím sžiješ,“ usmíval se MacIntosh, „pokud se toho dožiješ. Jestli se toho dožiješ záleží na tom, kolik mi toho řekneš – hned teď.“

„Já nic víc nevím,“ v bezpečákově hlase zněl kňouravý podtón.

„Tlaková komora,“ řekl Mack. Jeho muži valili bezpečáka chodbou k nákladní tlakové komoře, souseďící s Kontrolou proudu.

„Ne, ne, nedělejte to!“ prosil bezpečák. „Já nic víc nevím, já vážně nic víc nevím.“

„Kolik mužů je ve vaší eskadře?“

„Šestnáct.“

Mack otevřel vnitřní příklop tlakové komory.

„Podle mých informací je to jinak – kolik vás sem přišlo, a jsou ještě všichni na palubě?“

„Jsme tu jen my, veliteli. Šestnáct vojáků a šestnáct techniků.“

„Kde jsou?“

Ticho.

„Tlaková komora, pánové,“ řekl Mack. „Dekompresi provádějte pomalu. Kdyby tě třeba napadlo něco, co bys nám chtěl povědět, můžeš nám to říct z komory. Dekompresi zastavíme, až si poslechneme celou písničku.“

Když Mack otáčel zámkem za bezpečákem do polohy „zavřeno“, uviděl další půltucet svých mužů v plné zbroji vystupovat z výtahu. Mack otočil kotoučem, který začal se slyšitelným syčením vypouštět vzduch z komory. Jeho vězeň začal být okamžitě hysterický.

„Posádka raketoplánu jsou naši,“ říkal. „Dva vojáci, tři členové posádky zůstali na palubě. Hološtáb jsou dva vojáci, tři technici. V obsluze OMJ jsou tři vojáci, dva technici. Kontrola proudu čtyři vojáci a čtyři technici, když počítám sebe a kapitána Brooda. Zbytek zajistil Vesmírnou loď. Prosím vás, nevypouštějte vzduch! Nevyhazujte mě ven.“

„Nechte ho uvnitř pro případ, že bych si to rozmyslel,“ nařídil Mack. „Můžeme si tu sbírku tady rozšířit, až jak se věci vyvinou. Potřebujeme Brooda, abychom zjistili, co má Flattery za lubem. Připojit OMJ, obsadit Kontrolu proudu a Vesmírnou loď... Vypadá to, že to jde s Ředitelem z kopce víc, než přiznává. Možná se připravuje vyrazit s Vesmírnou lodí na malé kolečko po soustavě.“

Kód vetřelce, tónové a světelné varování, se spustil na všech křižovatkách koridorů. Tohle cvičení Mack nikdy nebral vážně, ale teď toho litoval.

„Rate, ty a tvoji lidé obsadíte raketoplán. Barb, ty pracuješ na Vesmírné lodi a znáš ji tady ze všech nejlíp. Vezmi si Willise a jeho inženýry. Nezapomínejte, žádné laserovky. Máte na sobě vakuové obleky, použijte je. My ostatní vyřídíme to hnízdečko tady. Jestli nám už Flattery nevěří, ať má taky proč.“

Mack věděl, že má nad Broodem navrch, pokud se setkají v téměř beztlákovém stavu Kontrola proudu. Broodovi technici by sice mohli přijít na kloub starému hardwaru, který Kontrolu proudu řídí, ale nové organické spoje po celém Orbiteru a lodi, vypěstované Ostrovany zvláště pro MacIntoshe, je asi překvapí. Tato řasovlákná předávala světelné a šifrované zprávy chemoelektricky uvnitř buněčných jader. To řase umožňovalo vnášet světlo do hlubin oceánu a zprávy na Orbiter. Rychlost a kapacita řasových spojů daleko přesahovala veškerý hardware, který Pandořané vyvinuli.

Pozdě, Raji, říkal si Mack. Kontrola proudu už nikdy nebude, co bývala.

Brood může zažít jedině nezdár. Než jeho technici přijdou na kloub Mackovu tajnému systému, budou z nich už pradědečci.

Bytí je svaté a vesmír je domovem.

Huston Smith

Žhavá slunce rozpouštěla hustou mlhu po bouři a sežehla albínský nos a odhalené paže Cristy Galli. Když závan větru od moře zachytil do svého víru mlžný opar, osvěžilo jí to rozpálenou kůži jako hedvábí. Cítila prve *bam* vlnolamů v příboji za mlhou, a teď už viděla, jak se vlny ve skutečnosti přiblížily.

„Zase začal příliv,“ řekl jí Ben.

Držel ji za pravou ruku, ale jeho hlas zněl prázdně a vzdáleně, zahlceně. Hodně mrkal a jeho pohyby byly pomalé a přehnané.

Zprachovaný, říkála si. Jaképak to asi je?

Nyní už byla přesvědčená, že ji prach vrátil do reality, místo aby ji od ní vzdálil. Bylo to její vlastní antiserum, lék proti amnézii, který uvolnil ventily a spustil proud vzpomínek.

Rozpomněla se i na Zentze. Byl pouhý kapitán, když přišel do laboratoře v Rezervaci, která se stala jejím domovem. Odvedl výzkumnici, která s ní tehdy mluvila, mladou Ostrovanku, vyučující sociální psychiatrii na Přípravce TaoLiní. Jednou týdně se Addie přicházela vyptat Cristy na její sny a vždycky s ní strávila odpoledne v soláriu u čaje. Crista procitla v laboratoři jako dvacetiletá žena bez jediné vzpomínky.

Psychiatřka Addie Cloudshadowová se snažila její vzpomínky vrátit. Přitom se stala Cristinou první přítelkyní. Kvůli Zentzovi se už Crista neodvažovala navázat další přátelství, dokud nepřišel Ben. Zentz vstoupil toho dne do laboratoře s tasenou zbraní, řekl prostě: „Pojďte se mnou,“ a zastřelil Addii hned za Cristiným příklopem. Crista dostala hysterický záchvat a sedativa, a Flattery slíbil, že se o Zentze postará. O čtyři

roky později se Zentz objevil jako šéf Flatteryho ochranky a Crista se v duchu zapřísáhla, že z Rezervace uteče.

Dnes jí mlha bránila v pohledu na pláž. Ještě včera by ji spatření Zentze vyděsilo, ale dnes už se nebála. Così v záblesku řasopaměti ji varovalo před Nevim, tím druhým stínem v mlze, ale osvětlovalo to také napětí mezi těmi dvěma. Uvědomovala si, že bude působit v její a Benův prospěch.

Řasa jí přehrávala Neviho incident při doplňování paliva a dokonce krátce zabloudila i do Zentzovy mysli. Ještě nikdy neviděla nic tak plného hrůz a strachu. Cítila tam také nenávist, ale ta už dávno ustoupila strachu z Flatteryho, který se sám o sobě stal silným osobním strachem ze Spidera Neviho.

Rozdělení padnou, pomyslela si.

Flatteryho svět se rozpadal, bojoval sám se sebou, zmítal se ve smrtelné křeči rychleji, než dokázal usmrcovat ostatní. Tohle viděl Zentz, když ho chytla řasa, a jen Crista znala sílu jeho rozhodnutí nezemřít u Flatteryho nohou, ani Neviho rukou.

Crista měla ze skal, kde stála, otevřený výhled přes bouřlivé vlny u vlnolamů a ještě dál. Ačkoliv podél břehu ležela mlha, moře samo se třpytivě rozkládalo do daleka, aby se někde v dálce setkal s oblohou. Kam až oko dohlédlo, obrovské listy řasy se líně zvedaly z moře a líně a šplouchavě zase padaly nazpět. Crista nalézala ve hře řasy a nekonečnosti obzoru klid a útěchu.

„To je tedy příhodná chvíle k tomu, aby se člověk zprachoval,“ zamumlal Ben a potřásl hlavou.

„Rico má plán,“ zašeptala Crista, „a spustí ho hned... *ted'.*“

Crista Galli cítila, jak se jí ježí vlasy, když kolem ní vyvstal Ricův elektrický tanec světél jako štít. Obě slunce, stojící vysoko na obloze, zvedala mlhu z mokré pláže a pokrývala jí pokožku jemnou drtí soli. Mlha zvýrazňovala surrealistické vlastnosti Ricova hologramu, vyvedeného v životní velikosti. Zezadu to bylo

jako dívat se skrz zamlžené zrcadlo, které odmítalo její odraz. Crista pozorovala pouhé stíny Neviho a ostatních, přízraky za hranicemi holografického obrazu, který ji a Bena vymazal z viditelné krajiny.

Nevi a Zentz se zastavili za světelnou clonou a vykřikovali na sebe navzájem strategické kódy.

„Krýt křídlo, vlevo,“ řekl Nevi. Jeho hlas byl neuspěchaný, precizní. „Krýt nahoře. Beru terén.“

„Ale oni... oni *zmizeli*!“

„To je trik,“ řekl Nevi, „kamerový trik. Jsou tady a nemůžou ven. Pozice?“

„Zajištěná. Deset metrů, levé křídlo. V té mlze nevidím ani hovno.“

Zentz ze sebe vydával spíš bublání a blábol, než skutečná slova.

„Ozette!“ zvolal Nevi. „Je nemocná. Jestli se nevrátí, zemře, to přece víš. Nemáš na vybranou. Pošli ji sem!“

Ben přiložil prst ke rtům.

„Nevidí nás,“ zašeptal Ben. „Nehýbej se.“

Nerozeznávala jednoho člověka od druhého. Gigantický hologram tančil na své oponě z mlhy. Surrealistické postavy za holografickým polem se změnily v rozmazané šmouhy. Tři záblesky z laserovky prorazily závěs zčeřeného světla a všude kolem ní se rozsvítila kaskáda prizmat. Ben ji stáhl na zem a obraz se v mžiku znovu zformoval.

„Zůstaň ležet a nehýbej se,“ šeptal. „Tohle je dokonalý hologram. *Dokonalý!*“

Odplazila se s ním do záhybu hyletounu u černého lávového balvanu. Z kůže hyletounu se zvedl, jakkoli slabý, pramínek obrazů a naplnil jí mysl vytrvalým objasňováním spletené pandorské politiky. Tlustá kůže hyletounu zadržovala teplo odpoledního slunce. Přitisknutá k Benovi se cítila bezpečně. Záblesky slunečního světla přerušované jiskřily po celém hologramu, který je obklopoval. Crista čerpala novou sílu z doteku hyletounu, a také sebejistotu, která trvala na tom, že Nevi neuspěje.

„Neuvidí nás, dokud zůstaneme uvnitř obrazu,“ šeptal Ben. Hlas se mu napínal námahou soustředit se přes prach, který mu koloval v žilách. Držel se u země, ale hbitýma očima sledoval co nejvíc z okolní scenerie.

„To je neuvěřitelné!“ žasl. „My jsme *uvnitř* hologramu... Kam dal sakra triangulátory, aby to vyrobil? A to *rozlišení*...?“

„Z řasy,“ řekla Crista. „Všechno co potřeboval, dostal od Avaty.“

„Škoda že nevidíme, co se to sakra děje,“ šeptal Ben. „Teď zrovna jsme uvnitř díry ve světelné show. Vidíš tady ten okraj? Ricův hologram sleduje obrys našeho hyletounu. Udělal studio z kůže hyletounu.“

Prstem se dotkl okraje kůže hyletounu a ten jako by zmizel, když ho prostrčil hologramem. Kratičké zatehlení světla a stínu kolem jeho prstu bylo jedinou známkou narušení obrazu.

„Mlha způsobuje, že iluze je obzvlášť pestrá,“ řekl. „Všechny ty maličké záblesky, které vidíš, jsou lasery, zachycující kapičky vody vířící v mlze – docela hezké.“

„Mohu ji dostat zpátky živou nebo mrtvou, Ozette,“ naléhal Neviho hlas. Byl nyní blíž, jen pár kroků od nich. „Jestli je mrtvá, svět si bude myslet, žeš ji zabil. Jestli je živá... no, pak všichni dostanou další šanci.“

„Vrátit se tam,“ zašeptala, „to neznamená žít.“

„Neboj se, on ví, jak to musí být.“

Další tři záblesky prorazily světelnou clonu a poďobaly balvan nad nimi v oslnivé červené a fialové spršce. Ben ovinul paže kolem Cristy, vtiskl ji mezi sebe a skálu. Zdálo se, že ji prach vynáší ze snu, namísto do něj. Cítila, jak se jí hlava a smysly pročišťují tak, jak to ve Flatteryho zajetí nikdy nezažila.

„Myslím, že ten prach... Měl jsi pravdu,“ řekla Benovi. „Neutralizuje to, co mi dával Flattery.“

Přitáhla si Benovy paže těsněji kolem sebe a bylo jí, jako by s ním splývala, její atomy pilně pelášily mezi oscilacemi jeho atomů. Bylo jí, jako by se rozkládala na

světlo a stín. Nebyla už ani tolik hmotná jako myšlenka, představa, sen. Necítila bolest ani rozkoš, jen pocit přenosu, cíleného pohybu, nad nímž neměla žádnou kontrolu.

„Bene,“ zeptala se v záchvatu obav, „Bene, jsi tady?“

„Ano,“ dotkl se jeho dech jejího ucha, „jsem tady.“

„Promiň!“ řekla. Věděla, že něco přichází, nějaká dravčí intenzita ovládala její vědomí a nedala se zaplášit. „Promiň.“

Vzedmul se v ní podobný pocit, jaký prožívala už jednou – v kalalošském přístavu. Ten pak vybuchl s hlasitým *prásk*, které se jí vyvalilo ze srdce jako rozhněvaný hrom. Všechno kolem ní znehybnělo, až na mokré hluk stoupajícího přílivu.

Vítej doma, Cristo Galli!

Hlas jí promluvil v mysli, nezvučně. Vycházel ze šelestu umírajícího hyletounu, promluvil jím sám Avata.

Zmocnil se jí osvěžující pocit odstupu a hned nato známé odtělesnění. Rozdíl mezi kůží hyletounu a její vlastní se stíral. Zmocnilo se jí známé mravenčení. Bylo to tlumené, dotěrné mravenčení, věděla o něm, že je jakousi smrtí těla, z něž se líhne zelený hyletoun její mysli. Její mysl rozepjala svou ohromnou plachtu na slunci a poprvé se nadechla.

Vyklubali jsme se z jednoho úponku, Cristo Galli!

Už si vzpomněla. Před bombardováním, které ji vyprostilo, byla kvůli bezpečnosti zakořeněna v zámotku řasy. Vzpomínky jí plnily hlavu tak rychle, až ji to omračovalo. Benovo zasténání v uchu ji přitáhlo zpět na pláž, kde se choulili. Hologram zmizel a mlha se zvedla natolik, aby bylo vidět roztroušená těla ve skalách.

„Já myslel, že jsem mrtvý!“ Ben si třel spánky. „Jak... co jsi to udělala?“

Crista nemohla odpovědět. Bylo jí, jako by existovala ve dvou světech současně – jeden byl na pláži u Bena a jeden v moři u velikého strážce Avaty. Holo-

gram se vypnul hromobitím a Nevi ležel na pláži, téměř na dosah od ní, hloupě mžikal očima a krev mu prýštila z červeně žilkovaného nosu. Zvolna vstala a sebrala mu laserovku. Rico, třebaže potácivě, se vzpamatoval první a odzbrojil Zentze.

„Omlouvám se, sestro,“ Rico se lehce uklonil a škádlivě se usmál. „Je toho mnoho, co tento nevědomý bratr dosud neví.“

Zapotácel se a málem upadl, ale chytil se boku mohutné skály a opřel se o ni.

Ostatní kolem něj, ti omráčení, se začali vrtět a potřásat hlavami. Několik obětí laserovek se už ale nepohne nikdy. Připadala si teď větší, vyšší, a zdálo se, že i Rico k ní vzhlíží vzhůru. Hluboký nádech mlhavého vzduchu jí pročistil mysl a pomohl vehnat novou sílu do jejích mladých nohou. Příliv jí syčel až k nohám a o pár metrů dál olizoval Neviho postavu ležící na písku.

„Tak, Rico, ještě pořád mě nechceš pustit k řase?“

Vypravil ze sebe zasmání a zavrtěl hlavou.

„Dvě pravidla,“ řekl. „První: Nikdy se nehádej s ozbrojenou ženskou!“

Nadhodila si Neviho laserovku, jako by ji viděla poprvé, a pak se otázala: „A to druhé?“

„Nikdy se nehádej s ozbrojeným mužem!“

Opětovala jeho smích a Ben se k nim přidal.

„S Nevim ses pohádal,“ řekl Ben, „a vida, jak to s ním dopadlo.“

„Já se s ním nehádal,“ řekl Rico. „Já ho obelstil – totiž Avata ho obelstil. Teď máme další práci. Věřte tomu nebo ne, musíme zachránit Flatteryho. Jinak...“

„Zachránit Flatteryho?“ Z Benova hlasu kapala trpkost. „Ten to všechno začal, měl by nést následky.“

„Ne, pokud bychom měli trpět všichni,“ řekla Crista. „Ne za cenu vyhlazení lidského života na Pandoře. On to dokáže, já to cítím. Rico má pravdu. Flatteryho musíme zastavit, ale musí zůstat naživu.“

Tucet omráčených Zavatánů se pracně stavělo na nohy a vzpamatovalo se. Ben vzal Neviho v podpaží

a vlekl ho z dosahu vody. Jeden zavatánský zvěd se ho ujal a svázal Nevimu ruce za zády pořádným kusem maki.

„Ten hologram...“ řekl Ben. „Nikdy jsem nic takového neviděl. Jak jsi to dokázal?“

„Už jsem myslel, že se ani nezeptáš,“ řekl Rico.

Zvedl kus úponku řasy z okraje vody, krátce ho pohladil a pak pustil zpátky do moře.

„To byl ten trik. Myslím, že tuhle naši zavatánští přátelé už mají ty dvě nuly pod kontrolou. Pojdte za mnou, rád bych vás seznámil se svým přítelem Avatou, největším holostudiem světa.“

Zvěd na vrcholku útesu vydal varovný výkřik a současně se jako zlověstná šmouha z oparu ve vnitrozemí vyřítila smečka švihounů. Ben vyškubl těžkou laserovku Cristě z ruky a odstrčil ji směrem k Ricovi. Sám vypálil rychlou salvu; štěkot zbraně doprovázel čistý pach ozonu. Dva švihouni padli ve změti skřeků a písku ve vzdálenosti pouhých deseti metrů. Ostatní se pustili do svých mrtvých, jak jim velel instinkt. Zavatánský zvěd vyprázdnil svůj zásobník do zbytku smečky.

„Jsou tak... tak rychlí,“ zajíkla se Crista a zjistila, že visí na Ricově paži.

Nevyškubl se ani ji neodstrčil, ale objal ji kolem ramen a stiskl.

„Na pevnině není moc času na přemýšlení,“ řekl Rico. Pak dodal směrem k Benovi: „Vidím, že jsi i na stará kolena pořád rychlý.“

„Někteří z nás zůstanou navždy mladí,“ zasmál se Ben. „To bude asi tím, v jaké společnosti se pohybujeme.“

Ben ji vzal za ruku a všem třem se zatajil dech.

„Jestli nejsou moc rozžvýkaní, dáme ti jednu tu kůži na památku,“ řekl Cristě Rico.

„Co bych dělala s mrtvou věcí?“ zeptala se. Obrovský studený prst jí sjel po páteři, až se otřásla. „Daleko víc mě zajímá život.“

„*Touché!*“ zasmál se Ben. „Jdeme. Chci se podívat na to Ricovo záhadné studio.“

Poryv větru odfoukl poslední zbytky mlhy ze zóny přílivu a obě odpolední slunce pohladila Cristinu bledou pokožku. Materiál jejího potápěčského úboru se ve slunečním svitu vlnil a příliv si jako améba bral nazpátek změř skalisek, která vyznačovala jeho horní hranici. Ruku v ruce s Benem následovala Rica, který pelášil od moře nahoru k útesu. Dva zavatánští zvědi v zelených kombinézách stáli u velikého vstupu mezi balvany.

„Tudy!“ řekl Rico. „Zdaleka to není tak strašidelné jako cesta, kudy jsem přišel já. Dávejte pozor kam šlapete, ta mokrá skála náramně klouže.“

Crista se zastavila v tmavém vstupu a cítila, jak na ni dýchl závan vlhkého vzduchu. Stěnu uvnitř zdobila série vytesaných reliéfů, byly na nich propletené úponky řasy, ryby a slunce. Nastavila tvář poslední dávice světla, než bude čelit temnotě.

„Podívej,“ ukázal Ben k obloze, „hyletouny. A mají křídla, ve kterém připluli tihle dva.“

Půl tuctu se jich objevilo odkudsi z vnitrozemí a dva nesly v propletených chapadlech lesklý křídlový člun. Všechny klesly v lenivých kruzích asi o sto metrů dál na pláž. Vypustily vodík a přitom hvízdaly své prapodivné písničky, obsahující jeden dlouhý řezavý hvízd „vzduch čistý“. Jejich ohromné plachty se třepetaly a pleskaly, křižovaly v pobřežním vánku. Slunce pronikající skrz plachetní membrány jim propůjčovalo tlumeně oranžovou záři, a i na tuhle vzdálenost rozeznávala jemnou pavučinu jejich žilkování.

„Strážci Orákula,“ řekl jeden ze Zavatánů. „Stejně jako tebe je Avata poslal, aby nám pomohli. Není se čeho obávat.“

Připadalo jí, že jejich hvízdání volá do větru: „Aváááááta, Aváááááta.“

„Pojď,“ řekl Rico, „ať to tady tihle chlapi skončují. Není moc času.“

Prošli vysokým portálem, vytesaným ve skále, a ačkoliv očekávala temnotu, vstoupili do velkolepě osvětlené komnaty. Světlo vycházelo ze samotného jezírka, rozprostíralo se z řasy a jako teplý vánek pulzovalo na jejích lících tak lehounce, jako by i ono bylo naživu.

„Avata mě sem přivedl mořem,“ sdělil jim Rico. „Do jezírka je vstup skrze samotnou řasu. Vstup se uzavírá, jak příliv stoupá, při odlivu se pak zase otevře. Jen taktak jsem se sem promáchl. Jak vidíte, je tu hodně živo.“

Silný mořský pach pláže vystřídala vůně tisíců květů, ale na dohled žádné květy nebyly. Jeden kořen řasy se zvedal z jezírka uprostřed jeskyně a tlačil se až k vysoké kopuli stropu.

„Ten kořen vychází ze stropu,“ řekl Ben. „Tahle skála se převrátila vzhůru nohama při zemětřesení ve dvaosmdesátém. Podívej se na tu obludu!“

Viděla, že je to pravda. Nevyrůstala z jezírka, nýbrž do něj spadala. Horní část kořene, třicet či více metrů nad jejich hlavami, byla nerozeznatelná od skály, na níž ulpívala. Kolem ní se jiskřily tisíce odrazů z její mineralizace.

„Ten je starý,“ řekla a natahovala krk, aby dobře viděla. „Hodně starý.“

Stěny jeskyně terasovitě stoupaly až k místu, kde se kořen stýkal se stropem. Terasy byly obdělávané a stěny hustě obrostlé popínavými liánami, obtěžkanými ovocem. Mezi vší tou zelení se na ni usmíval uvítací výbor v pestře vyšívaných kostýmech. Když všichni tři vystoupili z průchodu k okraji jezírka, rozlehl se potlesk a skandování. Sílicím světlem pulzovalo: „Cris-ta, Cris-ta, Cris-ta!“

„Podívej se na sebe,“ řekl Ben přes ten rámus, „ty záříš.“

Byla to pravda. Kromě místa, kde její dlaň spočívala v Benově ruce, obklopovalo její tělo světlo. Nebyl to odraz záře řasy na bílé pokožce a bílém potápěčském úboru, protože pulz tohoto světla odpovídal tepu jejího srdce. S každým úderem se cítila silnější.

„Děkuji vám,“ uklonila se davu. „Děkuji vám všem. Vaše naděje na novou Pandoru se záhy naplní.“

Přistoupila k okraji jezírka, splynula s bílým světlem, které odtud vyzařovalo, a cítila, jak znovu vstupuje do velikého srdce Avaty. Bylo to, jako by otevírala tisíc očí po celém světě a dívala se všemi najednou, a některýma z těch očí pozorovala samu sebe, jak u jezírka pozoruje Avatu.

Slyšela, jak její hlas stoupá a plní jeskyni, sytý jako ještě nikdy předtím.

„Strach je měnou Flatteryho říše,“ prohlásila. „Dostane jí tedy zapláceno.“

Z hladiny jezírka vyskakovaly obrazy, na povel máchnutí jejích vztažených paží, a plnily jeskyni jako hbité zářivé přízraky. Její tělo v moři nabylo k prasknutí a radostně vztáhlo k nebi tisíce paží.

Jedna z hlídek se zajíkla a pak vykřikla.

„Řasa! Podívejte se, řasa!“

Nikdo se však nemusel chodit dívat na moře, všechno se to odehrávalo před jejich očima uvnitř jeskyně. Ve všech mořích Pandory vztáhla řasa své ohromné úponky vysoko nad hladinu. Pestrobarevné oblouky světla přemostily zálivy mezi stanovišti. Dokonce i hyletouny za sebou vlekly zelené fábory světla ze své zátěže, čímž vytvářely spojení mezi izolovanými porosty divoké, stejně jako domestikované řasy.

Rico se usmál přes oslnivé světlo a Crista si uvědomila rozdíl mezi Ricem, když ho potkala poprvé, a Ricem, který je zachránil na pláži: tenhle Rico byl šťastný.

„Máte před očima Avatu!“ vykřikl. „Řasa povstala. Ať žije Avata!“

Potlesk a výkřiky radosti ustoupily těžkým rytmům vodního bubnu a flétny v pozadí.

„Ale jak...“

Ben spolkl otázku dřív, než ji vyslovil. Očima se zoufale snažil sledovat celou podívanou, která ho obklopovala. Přehlídka přízraků z celé Pandory se rozlévala mezi lidmi v jeskyni jako holografický příliv.

„Jako řasocesty v mysli,“ vysvětloval Rico, „jenomže už to nefunguje jenom na dotek.“

Rico se obrátil ke Cristě a uchopil obě její ruce do svých. Světlo kolem nich poskočilo ještě výš.

„Ačkoliv se to zdálo jako pár minut, byl jsem od tebe vzdálený celá léta,“ řekl. „Prožil jsem tvůj život, svůj život, Flatteryho život. Pohřbil ve vlastním těle tajemství, které by řasu zabilo, pokud by zemřel. Jestli se mu zastaví srdce, spoušť uvolní jeho zásobu toxinů do celého světa. Během několika minut by to řasu paralyzovalo a během několika hodin zabilo. Teď vidíš, že ho musíme izolovat, zastavit, zachránit před vlastní nevědomostí. Vstup do řasy. Řekni celému světu, co víš.“

Crista cítila, jak ji to táhne k okraji jezírka, a komnatou se rozlehl šepot, když vystoupila na tlustý kořen řasy. V tom okamžiku pocítila radost. Stala se přímo silou života ve všech přítomných, a vstoupila do bytosti mladého Kaleba Norton-Wanga.

Během několika okamžiků se síť rozrostla. V Orákulech po celém světě se lidé radili s řasou a řasa vstupovala do myšlení všech tak, jako oni vstupovali do jejích myšlenek. Bylo to spíš odevzdávání mysli, spojování kusů v jeden celek. Bylo jí, jako by se točila a vířila jako zrnko prachu v proudu vzduchu, a vlákna světla vystupovala ze všech jejích buněk do světa. Jedno z nich, ze středu čela, přesáhlo hranice světa a dotklo se věrných nad ním. Ze svého místa na palubě Orbiteru sledovala, jak se pandorská moře začínají tetelit světlem.

Tak vidíš, Cristo Galli, říkal hlas v jejím nitru, uťatý výhonek se znovu naroubuje. V tobě se části spojují, a Avata je mnohem víc než jen součet těchto částí.

Jestliže vezmete jakoukoli aktivitu, jakékoli umění, jakoukoli disciplínu, jakoukoli dovednost, vezměte ji a tlačte co nejdál, tlačte ji až tam, kde ještě nikdy nebyla, tlačte ji k nejdivočejším hranicím hranic, a pak ji násilím vnutíte do říše magie.

T. Robbins

Dwarf MacIntosh nechal evakuovat a neprodyšně uzavřít prostory na ose Orbiteru, s výjimkou hrstky dobrovolníků z hasičské posádky, kteří zůstali jako jeho bezpečnostní jednotka. Mack si byl jistý, že se Brood zahnaný do kouta uchýlí k sabotáži, takže instruoval Spuda, aby připravil separační nálože, které v případě nutnosti odpálí Orbiter od Vesmírné lodi. Byl si také jistý, že se Brood zaměří na Kontrolu proudu, která byla nasnadě jako nejdůležitější a nejcitlivější instalace v prostoru.

Při troše štěstí nedostane obojí, loď i Orbiter, říkal si Mack. Při troše štěstí nedostane vůbec nic.

Mack vždycky nenáviděl pocit, že má v rukou zbraň. Měsíční základna je v tomto směru všechny dobře poučila, a to, že poslední dobou žil ve stavu beztlíže, mu poskytovalo oproti Broodovi výhodu, ale neuchyloval se k zabíjení tak horlivě jako někteří jeho druzi. Mack byl starší než zbytek posádky *Pozemšťana*. Vycvičil spoustu posádek Vesmírné lodi a nakonec na Flatteryho žádost letěl i on.

Už se nehnal ani do umírání. Od té doby, kdy do jeho života vstoupila Beatriz, zjišťoval, že se mu chce žít víc než kdy jindy. Vyhlídka na to, že stane proti Broodovi s namířenou laserovkou, ho studila v břiše a ruce se mu při ní trásly. Chytil se madla před hlavním příklopem ke Kontrolě proudu a zkusil západku.

Odemčeno!

Mack a tři z jeho mužů se uzavřeli do kompletních vakuových obleků a vyzkoušeli frekvenci eskadry ve sluchátkách.

„Hotovo jedna,“ řekl.

„Hotovo dva.“

„Tři.“

„Jo, čtyři.“

„Pokud možno jen pěnu,“ připomněl jim. „Nebudovali jsme tohle všechno proto, abychom to vyhodili do povětří. Nezapomínejte, připojení řasy tam nepřežije vakuum, takže nechceme přerušení, pokud tomu dokážeme zabránit. Vakuum je posledním východiskem. Dvojko a trojko, vy jste vpravo a vlevo. Čtyřko, jdu za tebou. Kontrola?“

Tři pěsti se zvedly vzhůru, ačkoliv „vzhůru“ pro Dvojku znamenalo vzhůru nohama.

„Ted’!“

Mack odtáhl příklop a nahrnuli se do místnosti, která byla za poslední dva roky jejich domovem. Dvojka byl zasažen, ještě než prošel příklopem, ale Trojka, který jeho tělo použil jako štít, zapěnoval oba Broodovy nohsledy a ti ztuhli a znehybněli během několika mžiků. Čtyřka se skutálel do stropní pozice nad Broodem.

Brood sám seděl klidně připoután v řídicím křesle, laserovkou ledabyle mířil na grafmistr. Ani si přes maskáče neoblékl vakuový oblek.

Mack zaváhal, zcela ho upoutala zaměřovací tečka Broodovy laserovky, která spočívala na mozku, kontrolujícím veškerou zdomácnělou řasu světa.

„Doktore MacIntoshi, zastřelte své dva muže, jinak tahle věc patří minulosti.“

Během několika bezprostředně následujících okamžiků prolétla Mackovou myslí rychlostí světla logická úvaha.

Určitě blufuje! Kdyby zlikvidoval grafmistr, neexistuje způsob, jak by ode dneška za rok mohl na Pandoře žít on nebo kdokoli jiný. Tehdy si Mack uvě-

domil, že Brood *nemusí* žít na Pandoře – nemusí, pokud má Vesmírnou loď *Nietzsche*.

Jenže on Nietzscheho nemá. Zatím ne.

„Mohl bych dodat,“ řekl Brood, „že pokud zahynu, patří minulosti také vaše OMJ. My můžeme přizpůsobit kohokoli, víte.“

Mack viděl v panelu konzole odraz čtyř techniků. Krčili se za další řadou přístrojů a sledovala je hlaveň Čtyřkovy laserovky. Mack doufal, že to tak daleko nedojde. Muži v pěnových kokonech mohli přežít, pokud je odtud brzy vyříznou, ale palba z laserovky – hnusné, depresivní!

Brood zatřásl na interkom na Mackově konzoli.

„Nechal jsem tam svého člověka, Earse, aby dohlédl na OMJ. Možná jste si všiml, jak je mladý. Taký nervózní. V minulosti to už způsobilo problémy. Můžete se zeptat své holohvězdy co se stane, když je Ears nervózní. Jsi tam, Earsí?“

Hlas v interkomu si párkrát odkašlal, než odpověděl.

„J-j-jo, šéfe, mluví na mě zvenčí. Ale já je neposlouchám.“

„Připojování postupuje?“

„Jo.“ Hlas byl mladý a pisklavý. „Podle techniků už nanejvýš dvě hodiny.“

„Vy připojujete OMJ?“ I Mackovi zněl vlastní hlas nevěřičně, což odpovídalo jeho pocitům. „Na co, sakra?“

„Možná si budeme chtít s touhle věcí vyrazit na malý výlet, doktore,“ řekl Brood. „Teď zpátky tady k těm dvěma hovniskům! Řekl jsem vám, abyste se jich zbavil.“

„To neudělám, kapitáne,“ řekl Mack.

Odepnul si přilbu a odložil ji. Usedl do Spudova řídicího křesla a zaujal stejně ležérní rozvalenou pozici jako Brood.

„Jestli si myslíte, že blufuju...“

„Ne, neblufujete. Něco uděláte. Ale grafmistr je jeden z vašich trumfů. Nezahodíte ho kvůli něčemu tak triviálnímu, jako jsou dva moji lidé.“

„Mohou odejít.“

Mack pokynul svým mužům a promluvil do mikrofону ve své přilbě.

„To je v pořádku,“ řekl. „Zajistěte příklop. Vezměte s sebou ty dva a tamty čtyři.“

„Ti zůstanou!“

„Odejdou všichni, až na vás a mě,“ řekl Mack. „Stejně jste věděl, že to tak dopadne. Vaši dva strážní takhle možná mají šanci. A ti ostatní, těm se nic nestane, dokud se tohle... nevyřídí. Mám pravdu?“

Brood se dotčeně ušklíbl a gestem je poslal pryč. Vycouvali, vlekli za sebou raněné, a Brood se po nich ani nepodíval. Dál zaměřoval pozornost na četné obrazovky grafmistru, které mapovaly svět. Zpoza obrazovky pronikala slabá záře a Mack si všiml jemné mlhy, rozprostírající se od jeho holojeviště poblíž vížky.

Záhadná, ale zřetelná bílá záře pronikala zpod konzole a olizovala podrážky Broodových plátěných bot. Podobná záře osvětlovala úpatí holojeviště jako malý měsíc na palubě. Odraz světla na plastocelové lodní přepážce znamenal, že i vížka je zaplavená touto září.

Řasa, pomyslel si. Copak má asi za lubem?

Broodova laserovka pořád ještě mířila na grafmistr a Mack na něm viděl, že se sítě přeformovaly, ale do úhledných řádek zakroucených vln. Buď si Brood té záře nevšiml, nebo nevěděl, že je to něco neobvyklého.

Něco vyřazuje a překrývá celý systém!

To něco znamenalo, že grafmistr už není důležitý. Byl to pouze nástroj zaznamenávání, ne už nástroj manipulace.

„Poslal vás Flattery?“ zeptal se Mack.

Po Broodově tváři, nikoli nehezké, se rozlil pokřivený úšklebek.

„Ano,“ řekl, „poslal mě.“

„A plníte jeho rozkazy, když kolem sebe takhle pálíte?“

„Plním... *smysl* jeho rozkazů.“

„Proč jsem nebyl...?“

„Protože jste součástí problému, doktore.“

Brood se otočil tváří k němu a Mack spatřil jeho oči, mnohem starší než ta chlapecká tvář, v níž byly zasažené. Nyní mu Broodova laserovka mířila na hrud'. Světlo dál prýštilo ze všech spojů řasy. Podobná záře se tetelila na všech obrazovkách za zády bledého kapitána.

Celá planeta se rozsvěcí, pomyslel si Mack. Musí to být řasa. Co jen může chystat?

„Měl jsem rozkaz zajistit Kontrolu proudu a udržet Tatooshovou pod zámek,“ sdělil mu Brood.

Jeho tvář byla klidná, téměř teskná. „Měli jsme zabránit Ozettemu proniknout do zpráv, nahradit v případě potřeby kohokoli z Beatrizina štábu, doprovodit ji sem nahoru. Ředitel se domníval, že by se vás mohla pokusit ovlivnit a tím ohrozit bezpečí Kontroly proudu a také projektu Vesmírná loď.“

„Takže jste ji terorizovali, popravili její štáb, povraždili mou bezpečnostní eskadru a nyní se chystáte zničit Kontrolu proudu a ukrást Vesmírnou loď – na to vám neskočí ani Flattery, kapitáne!“

Brood se usmál a ukázal krásné nabroušené zuby, ale jeho oči zůstaly tvrdé jako plastocel.

„Možná je to rodová vlastnost, tohle šílenství,“ zvyšoval hlas, který začínal znít břitce. „Vy jste tedy tu fámu neslyšel. Flattery je prý můj otec... Ať už byla mou matkou kterákoliv, byla kdysi na počátku jedním z jeho rozptýlení. Já byl ‚špatný plod‘ toho rozptýlení, jak by asi někteří řekli.“

Mack nebyl ani tolik překvapen Broodovým původem jako studeným vztekem, s nímž mu to Brood sděloval.

Rozpálený hněv bodá, říkal si, ale studený hněv, ten zabíjí.

Mack chtěl něco říci, ale Broodova zdvižená ruka ho zarazila.

„Ušetřte mě svého soucitu, doktore! Soucit nežádám. Nejsem jediný, komu se dostalo té výsady, jsou tu

i další. Jestliže to ví, spatřuje ve mně přízeň, protože na něj neútočím. Jestli to neví...”

Pokrčení rameny, našpulený ret. Přízračné světlo mu dosahovalo ke kotníkům.

„Jiní neměli takové štěstí. Moje matka, ať byla kdokoliv, například. Ředitel chce moc a já chci také moc, to je jasné. Ať tak nebo onak, budu ji mít.“

„Tam dole vyhlásili ‚kód Brutus‘. Vy k tomu patříte?“

Brood se štěkavě zasmál. Z těch nabroušených zubů přešel Mackovi mráz po zádech.

„Já jsem vítěz, doktore,“ řekl. „Jsem na straně vítězů. Nemohu prohrát. Jestli vyhraje Flattery, pak jsem pro něj zachránil Vesmírnou loď, zachránil jsem mu jeho milované řasocesty a vítězím. Jestli Flattery prohraje, pak jsem obsadil Vesmírnou loď a ty milované řasocesty, abych je uchoval pro vítěze.“

„Co se stane, jestli vás někdo z těch druhých požádá o pomoc?“

„Pak dojde k poruše komunikace,“ řekl Brood. „To tady nahoře není žádná novinka, vidíte, doktore?“

Mack se usmál.

„Ne, to není. Tenhle problém tu máme každou chvíli.“

„Toho jsem si všiml. Moji lidé jsou na téhle vlně noví, ale jsou důkladní. Monitorovali jsme vás tady dost dlouho – jen tak ze cviku, pochopte. Znáám vás docela dobře, doktore MacIntoshi. Jak dobře znáte vy mě?“

„Já vás neznám vůbec.“

„To bych neřekl,“ opáčil Brood. „Věděl jste, že nevyhodím do vzduchu grafmistr – zatím ne. Věděl jste, že kdybych *opravdu* chtěl vaše lidi usmrtit, byli by mrtví a vy s nimi. Povězte mi, co ještě o mně víte, doktore!“

Mack si hladil bradu. Krev vytékající z těla muže číslo dvě se blížila, kulaté bobule krve se vznášely prostorem jako slavnostní dekorace. Mack se stále snažil vzpomenout, který z jeho mužů to byl, ale ne-

vybavovalo se mu to. Ale Brood byl v povídavé náladě a Mack se ho v ní snažil udržet.

„Nic jste nenechal náhodě,“ řekl Mack. „Kdybyste se postavil na špatnou stranu, vždycky můžete utéct s Vesmírnou lodí – pokud dáte dohromady posádku.“

„Mám vás, doktore,“ řekl Brood. „Původního člena posádky. Mám taky OMJ. A vsadím se že vy, chytrý člověk a velitel, budete mít nějaký záložní systém – patrně něco tak šikovného jako je grafmistr? Ano, zálohování zálohy...“

Brood se znovu zasmál, tentokrát spíš pro sebe. Natáhl hlavě laserovky a šťouchl do globulí krve tak, aby je srazil k sobě a vzniklou hroudu pak odstrčil mimo dosah směrem k věži. Na hlavni se zaleskla šmouha tmavé krve.

Odkudsi z hloubky paměti, z postupů, v nichž byl vyškolen, si Mack vybavil jednoho ze svých instruktorů, který mu vyprávěl, jak čistě se zabíjí laserovkou, jak náboj úhledně uzavře krevní řečiště, když rychle vypálí kuželový otvor do těla. V praxi, jako obvykle, tomu tak vždycky nebylo.

Zčistajasna se celá místnost Kontroly proudu naplnila nepřekonatelným oslepujícím světlem. Bolest udeřila Macka bodavě do obou očí, reflexivně si je zakryl. Slyšel, jak Brood někde nablízku zápolí, jak bouchá a naráží do řady konzolí směrem k příklopě.

„Co to sakra...?“

Mack zkusil odkrýt oči a zjistil že vidí, pokud je dostatečně přimhouří, ale po lících mu stejně proudily slzy. Z toho, co uviděl, se mu už tak prudce uhánějící srdce rozbušilo ještě rychleji.

Kdyby bylo světlo pevná hmota, vypadalo by takhle, říkal si.

Nebylo už ani tolik jasné, jako všeobjímající. Dokonce to světlo kolem sebe *cítil*. Nebyl to žár, jaký by způsoboval sluneční svit, nýbrž pocit podobný tlaku aktivovaného vakuového obleku.

Mack se odrazil a hrábl po Broodově laserovce, za-

tímco ten vzhůru nohama zápolil s mechanismem příklopu. Laserovku minul. Brood v tom okamžiku náhodou otevřel oči, hlaveň se vymrštila a zacílila Mackovi mezi oči.

„Doktore, vám to pořád nedochází, co? Měl bych vás na místě usmažit, ale chvíličku počkám. Radši bych na to měl vás a vaše děvče pohromadě. Teď mi povězte, co se to tu sakra děje!“

Z interkomu se ozval zděšený hlas: „Kapitáne Broode, my tady *nevidíme!* Komoru OMJ plní světlo a vychází z toho *mozku...*“

Přerušily ho zvuky zápasu a Mack usoudil, že jeho posádka pronikla do komory OMJ. Teď poprvé vypadal Brood ustaraně, snad se dokonce i trochu bál.

„Nevím, co se to tam děje...“

„Nechte si ty *kecy*, doktore!“ zařval Brood.

Jemná sprška slin se vznášela ve vzduchu kolem jeho hlavy.

„To je asi řasa,“ vysvětloval Mack.

Mluvil tím nejklidnějším tónem, jakého byl schopen.

„Tady a v komoře OMJ jsou spoje s řasou.“

Z Broodova hrdla vyšel podivný přiškrcený výkřik. Kapitán vytřeštil oči na něco za Mackovými zády. Mack se chytil madla a otočil se, přičemž si levou rukou stínil oči. Na řadě obrazovek, které měl před sebou, jako by se odvíjely divoké nahodilé scény z Pandory. Některé pocházely z prvních osadnických dnů.

„To... to jsou mé *vzpomínky*,“ zajíkl se Brood. „Všechna místa, kde jsme žili... moje rodina... až na... kdo to je?“

Jedna tvář se objevovala a zase mizela, otáčela se a zase vracela a světlo ji zhmotňovalo. Mack ji hned poznal. Byla to Alyssa Marshová před více než dvaceti lety.

Všude kolem nich se ozýval tichý a měkký Alyssin hlas, který říkal: „Jestli se přidáš k nám, hned, můžeme začít.“

Ve světle se objevil veliký příklop a v místnosti zavládlo těžké ticho. Nic jiného nebylo vidět. Příklop visel ve vzduchu, zdál se stejně pevný jako Mackova ruka, ale kapsa světla, která jej obsahovala, zpevněla tak, že úplně vyloučila Kontrolu proudu – neexistovala paluba, strop ani lodní přepážky, ani konzole a zvuky, nic než příklop. Dokonce i Broodův těžký dech světlo pohltilo. Mack měl pocit, jako by byl sám, ačkoliv Brood byl tak blízko od něj, že se ho mohl dotknout. Byl v pokušení vztáhnout ruku, jen aby se přesvědčil, že je opravdový.

Stínobox, říkal si Mack. *Možná přišli na to, jak...*

„Co je to za sračky?“ zeptal se Brood. „Jestli je to nějaký trik řasy, já na něj neskočím. A jestli to děláte vy, pak jste mrtvý muž.“

Než mu v tom Mack stačil zabránit, Brood vypálil do příklopu dávku z laserovky. Střelba však neustávala a Brood nemohl pustit zbraň. Detail příklopu sílil a příklop bleskurychle procházel desítkami změn, stávaly se z něj stovky dveří a příklopů, které se otevíraly jedny před druhými.

Zbraň už byla tak rozpálená, že ji Brood neudržel a snažil se ji pustit, ale přilepila se mu k rukám, rozžhavená do ruda, dokud nedošly náboje. Třebaže se ze všech sil snažil křičet, žíly na krku napjaté a tvář jasně rudou, nevydával ze sebe Brood ani hlásku. Když bylo po všem, jen mu zeskelnatěl zrak a vznášel se bezmocně ve vzduchu, přičemž zuhelnatělé ruce držel daleko od těla.

Mack po tu dobu nic neslyšel a nic necítil, třebaže viděl, jak se Broodovi škvaří maso na prstech. Přesto příklop před ním stále čekal. Nejprve vypadal jako jedna z těch velkých tlakových komor, oddělujících Orbiter od Vesmírné lodi. Pak to chvíli zase vypadalo jako dveře do velké zasedací místnosti, které si pamatoval z Měsíční základny. Pokaždé, když Mack do těch dveří vstoupil, dočkal se informací o nějakém novém aspektu experimentů Měsíční základny s umělou

inteligencí. Při některých z těch schůzí mu vstávaly vlasy na hlavě a z dlaní mu kapal pot. Tentokrát ho ty dveře neděsily.

Nepochyboval o tom, že je to iluze, hologram blízky dokonalosti. Byl zvyklý pracovat s hologramy čtvrté až páté generace, ale tenthle *působil* reálně. Světlo se zhmotnilo.

„Jak se tohle dělá?“ uvažoval nahlas. „Hologram tisící generace?“

Vypadalo to, jako by se každičký atom v místnosti, ve vzduchu, v jeho dechu stal součástí obrazovky. Vztáhl ruku, očekával, že projde iluzí. Neprošla. Byl to bytelný, opravdový příklop. Brood už nebyl nablízku. Stejně jako zbytek místnosti – prostě přestal existovat. Byl tu jen Mack a veliké těžké dveře, vydolované z jeho vzpomínek na Měsíční základnu. Měl dojem, že za těmi dveřmi slyší hlasy. Měl dojem, že tam slyší Beatriz, a že se směje.

„Prosím, přidejte se k nám, doktore!“ naléhal tichý hlas. „Bez vás by nic z toho nebylo možné.“

Když sáhl po klice, dveře se opět změnily. Stal se z nich příklop mezi areálem Měsíční základny a arborem, které tak často navštěvoval, dokud tam ještě žil. Bezpečná plazmaskleněná kopule chránila lesní porost, kde se hrozně rád procházel. Tady na okraji polostínu, na měsíci Země, kráčel po travnatých svazích a číchal chladnou vlhkost kapradin pod příkrovem skutečných stromů. Jeho myšlenky, nebo to, co jimi manipuluje, asi opravdu moc chtějí, aby ten příklop otevřel.

Mechanismus závory v jeho dlaních se zdál skutečný. Aktivoval západku a příklop se otevřel do místnosti, kde bylo ještě víc jasu než v té, kde stál. Tentokrát ho světlo do očí nebolelo, a když vykročil kupředu, vynořilo se z něj několik známých postav, aby ho uvítaly.

Já jsem zemřel! pomyslel si Mack. *Brood mě asi zastřelil a já jsem zemřel!*

Konfrontovat člověka s jeho stínem znamená ukázat mu jeho vlastní světlo.

Carl Jung

Protipožární posádka Orbiteru se vznášela ve svých prapodivných vakuových oblecích sem a tam chodbami před komorou OMJ. Většinou to byly ženy, které vůbec tvořily většinu posádky Vesmírné lodi. Všechny byly vybavené opaskem plným nástrojů k vytváření nouzových spojení nebo násilnému vstupu a několik jich před sebou strkalo hasicí nádoby s těkavým plynem, přičemž nenápadně hlídaly Beatriz. Všechny opustily svá pracovní stanoviště, aby povstaly proti nebezpečí ohně. Jen nekontrolované vakuum bylo obávanější než oheň na palubě vesmírné stanice. Jadrné vtipy, které si mezi sebou vyměňovaly přes mikrofony v přilbách, uvolňovaly nervozitu, která se jim zračila v očích.

Beatriz od počátku tušila, že ten mladý bezpečák, který se zamkl v komoře OMJ, se snaží nastavit OMJ on-line. Kapitán požárníků, který zůstal u Beatriz, byl konstrukční inženýr jménem Hubbard. Jako všichni hasiči na palubě byl i Hubbard dobrovolník a byl zvyklý stíhat dvojnásobek práce v polovičním čase. Úkoly rozdělával členům svého oddílu podle jejich skutečných pracovních dovedností. Během několika minut byly všechny obvodové skříňky otevřené a jejich vnitřnosti vyhřezly do chodby.

Čtyři ženy nastavily dva plastocelové hořáky, jeden u příklopu, jeden u sváru ve stěně komory OMJ. Jen samo operační rameno hořáku vážilo skoro pět set kilo, ale tady v blízkosti osy byl jediným manévrovacím problémem jeho objem.

Tyhle ženy tu jsou určitě od začátku projektu, říkála si Beatriz. Používaly nohy tak, jak by asi ona používala

ruce, a jejich vakuové obleky byly upravené tak, aby se přizpůsobily obratnějším prstům u nohou. Když navštívila Orbiter poprvé, myslela si, že tato dovednost pochází z nějakého konkrétního plemene Ostrovanů, ale pozdější návštěvy prokázaly opak. MacIntosh osobně si počínal s nohama a prsty nohou velmi obratně, a jeho vakuový oblek tyto změny rovněž odrážel.

„Dejte nám patnáct minut,“ říkal jí Hubbard, „a my toho chlapa dostaneme.“

„Tihle chlapi mi povraždili celý štáb,“ řekla. „Napřed žertovali o tom, že zlikvidují celou vaši bezpečnostní eskadru, a pak to udělali. Dostat toho chlapa za patnáct minut nepostačí k záchraně... OMJ.“

„Jak byste to udělala vy?“

Beatriz nepostřehla v jeho hlasu žádnou změnu, jen naléhavost.

„Pomáhala jsem Mackovi instalovat některé spoje do komory OMJ. Je tam průlez, tunel, který začíná v obvodovém panelu v sousedním oddělení, a vede do kontrolních konzolí uvnitř komory. Znáám cestu a mohu...“

„Tuhle Prcek se umí promáčknot náramně těsnými prostory,“ řekl Hubbard. „Může jim odpojit přívod vzduchu a zavést oxid uhelnatý...“

„Ne,“ řekla Beatriz, „to je moc riskantní. OMJ to neublíží, ale už jsem viděla leckoho zpanikařit, když má nedostatek kyslíku. Chceme ty chlapy udržet v klidu, mohli by klidně začít střílet po všem, co uvidí.“

„Máte pravdu,“ řekl Hubbard. „Prcku, řekni Croninovi, ať ukáže nějaké to své chemické kouzlo. Chceme vidět toho chlapa v okamžiku v limbu a tady venku, a taky všechny ostatní, kteří tam jsou s ním. Chceme, aby OMJ a ten druhý technik byli v provozuschopném stavu až to skončí, jasné?“

„Rozkaz, šéfe!“

„Poslouchejte všichni,“ řekl Hubbard. „Nastavte si sluchátka a mikrofony na hlasově aktivovanou požární frekvenci tři-tři-jedna.“ Sám si patřičně nastavil svou

výstroj a pak Beatriz vysvětlil: „Takhle mluvíme a on nemůže poslouchat, nemusíme se spojovat přes interkom.“

Beatriz si všimla nástrojů v Hubbardově pouzdru.

„Ukažte mi, co tam máte,“ řekla. „Možná bych mohla aktivovat některé senzory v komoře prostřednictvím interkomového boxu. Pak bychom měli oči a uši.“

Odsunula kryt a z boxu se rozlila slabá záře. Nebyla to elektrická záře, třešňově rudé žhnutí drátů nebo modrobílé cvak krátkého spojení. Tahle záře byla bledá, chladná, se slabým pulzováním, jež jako by jí sílilo před očima.

Hubbardova ruka reflexivně zamířila k malé nádobě u jeho opasku, ale Beatriz ho zarazila.

„To musí být světélkování,“ řekla, „z řasových vodičů, které jsme sem zavedli vloni.“ Vybrala si z Hubbardovy soupravy detektor proudu a přiložila ho k jedné hrsti nekonvenčních řasových vodičů.

„Řasové vodiče?“ zeptal se Hubbard. „Co to sakra...?“

„Obvody zhotovené z řasy se nepřetěžují a mají zabudovanou paměť, kromě jiných vlastností. Trochu jsme s tím v holovizi experimentovali... Fajn, něco tu je,“ řekla při pohledu na přístroj, který se jí třepetal v ruce. „Neřekla bych tomu tak docela proudění. Spíš excitace.“

Když přejela holým hřbetem ruky po svazku řasových vláken, Beatriz zčistajasna viděla do vnitřku komory OMJ. Mladý strážný stál na opačné straně laboratoře, laserovku v pohotovosti, oči vytřeštěné a zjevně vyděšené. Beatriz pozorovala scénu ze dvou stanišť. Jedno bylo uprostřed lodní přepážky za OMJ, patrně vývod spojující s připojením, které držela. Druhý byl asi ve výši pasu naproti ochrance a Beatriz si uvědomila, že sleduje dění z nitra mozku Alyssy Marshové. Kluk pořád cvakal pojistkou na své laserovce.

„Jděte dovnitř,“ zašeptala Hubbardovi. „Dostaňte někoho dovnitř. Zpanikaří a všechny je zabije.“

Svírala svazek řasových vláken pevně v pěsti a mlhavě slyšela, jak Hubbard úsečně vydává rozkazy své posádce. Cítila, jak ji to táhne po vláknech oběma směry, jako by viděla několika páry očí současně. Vnímání sebe samé sláblo, jak plula vlákny, chytla se tedy madla na stěně a přinutila proud, aby vstoupil do ní.

Nemůžu to nechat pokračovat, říkála si. Musí to přestat. Ach, Bene, měl jsi pravdu!

Bylo to skoro nesnesitelné, ale také magnetizující. Věděla, že by mohla vlákna pustit, zastavit ten střemhlavý let tunelem světla, ale reportérský instinkt jí říkal, aby tu jízdu vydržela až do konce. Řítla se skrze spoje na palubě Orbiteru a Vesmírné lodi, potom cítila, jak ji to vystřeluje k povrchu Pandory. Zesílila stisk a v duchu se ptala, kdo to v pozadí sténá. Po chvíli pochopila, že ty steny vydává sama.

Stala se konvekčním středem řasy. Bledý mladý bezpečák s obrovskými ušima a zabroušenými zuby stál sotva metr před jejíma očima.

Alyssiny oči, říkála si a otřásla se. Stala jsem se Alyssinými očima.

Technikovi se při práci třásly ruce a s každým novým vláknem přilepeným na své místo se podivná záře zvětšovala.

„Brood neříkal, že se má stát tohle,“ říkal kluk, nervózní jako nikdy. „Je to *normální*?“

„Já nevím,“ řekl technik. Beatriz slyšela v jeho šepotu strach. „Mám toho nechat?“

Kluk si mnul čelo, nespouštěl pohled z OMJ. Beatriz věděla, že vidí, jak se mozek Alyssy Marshové napojuje k jakési změti řasou vypěstovaných neuronů, ale jeho pohled opětovala Beatriz. Potem mu zvlhly vlasy a v podpaždích se mu šířily tmavé kruhy.

Strach z nastalé situace? ptala se v duchu. *Nebo se bojí OMJ?*

Byl to potomek Ostrovanů, možná tu byly nějaké pověry, ale fyzická abnormalita by ho sama o sobě

nevyděsila. Mořanovi by bylo asi zatěžko stát proti živému mozku, Ostrovan by nad tím jen mávl rukou.

„Ne,“ řekl. „Říkal ať to připojíme, děj se co děj. Škoda, že nám neodpovídá.“

Kluk cvakl spínačem přenosného messengeru a zkusil to znovu.

„Kapitáne, tady je Leadbelly, přepínám.“

Jedinou odpovědí byl slabý šum v řasocestách.

„Kapitáne, můžete číst?“

Pořád žádná odpověď. Leadbelly se bokem přesunul k interkomu vedle příklopu. Téměř beztláčný stav mu ztěžoval udržet se přitom zády v kontaktu s lodní přepážkou.

„Jaký kód má Kontrola proudu?“

„Dva-dva-čtyři.“ Laborant ani nevzhlédl od práce.

„Odtamtud se aktivuje hlasem.“

Vyťukal tři číslice a záře v komoře okamžitě zesílila, takže byla téměř oslnivá. Odjistil laserovku s kovovým cvak-cvak a Beatriz sama sebe slyšela křičet „Ne! Neee!“ právě v okamžiku, kdy se Prcek vyřítila jako řízená střela z otvoru ve stěně a vrhla se Leadbellymu na ramena. Technik zavřeštl a uskočil stranou, Leadbelly vykřikl nezřetelný vzkaz do interkomu.

Jeho laserovka spustila a pro Beatriz se svět zpomalil. Viděla, jak záblesk z hlavně směřuje přímo k ní a blíží se k ní, jako by byl tažen nějakým vláknem.

Tohle není možné, říkala si, laserovka střílí rychlostí světla.

Hlaveň byla tak blízko, že náboj ještě zcela neopustil hlaveň, když narazil na záři kolem mozku Alyssy Marshové. Beatriz sledovala, jak laserovka během okamžiku nasává energii zpět. Leadbelly zařval a snažil se rozpálenou zbraň odhodit, ale ta se mu už roztavila v ruce. Prcek se pevně držela Leadbellyho oběma rukama a nohama, spirálovitě se točili napříč středem komory. Střela odstartovala jakousi reakci v

záři a Beatriz viděla, že je jí obklopena a kupodivu se nebojí.

Uvnitř té zářivé sféry panoval klid. Beatriz visela v jádru čehosi průzračného, teplého, zavěšená ve žlutém světle.

Tenhle pocit napodobují pavučiny, říkala si.

Beatriz nalézala klid ve známém šumu nějakého mohutného přílivu ve svých uších a spíš cítila než viděla přítomnost světla všude kolem sebe.

Střed, říkala si. *Tohle je střed... střed mě!*

Objevil se příklop a ačkoliv neměla ruce ani nohy, otevřela ho dokořán. Stál tam její bratr, když mu bylo jedenáct, hrud' obnaženou a hnědou a opasek obtěžkaný čtyřmi velkými ještěrkami.

„Tři jsem vyměnil na trhu za kávu,“ řekl a bouchl pytlíkem na stůl před ní. „Získala jsi stipendium na vysokou školu, ale vsadím se, že tohle k němu nepatří. Dej mi vědět, až budeš potřebovat další.“

Bylo jí toho dne šestnáct a nevěděla jak mu poděkovat. Spěchal kolem ní z příklopu ven, mrtvé ještěrky za ním vydávaly mokré zvuky.

Kolem se hnaly zákmity příklopu, každý napojený k arterii let. Některé slepé v létech-která-mohla-být. Otevřela jiný, tentokrát ostrovanský příklop z těžkého dešťoleně, a ocitla se v prvním dočasném přístřeší své rodiny na opravdové pevnině. Byla to organiková stavba, stejně jako ostrovy, ale tmavší a lámavější než ty, které pluly po mořích.

Byl tu dědeček, zvedal sklenku květového vína, a celá její rodina si připíjela s ním.

„Na naši pilnou včelku, absolventku Holografické akademie a novou studiovou režisérku holovizních nočních zpráv!“

Ten přípitek si pamatovala. Připadal na 475. výročí odletu Lodi z Pandory. Ten den se stal v průběhu let příležitostí k vážné oslavě, při níž se nechávalo jedno místo u stolu prázdné. Původně mělo představovat nepřítomnost Lodi, ale v nedávnějších

dobách se toto gesto stalo upomínkou na mrtvé členy rodiny.

„Lod' nám prokázala velkou laskavost, když nás opustila,“ řekl dědeček.

Tato poznámka vyvolala silné protesty. Nepamatovala si, že by tento rozhovor před lety vyslechla, ale teď popíchl její zvědavost.

„Lod' nám nechala hybernační nádrže, to je pravda,“ řekl dědeček. „Ale *my* jsme šli tam nahoru a dostali je dolů. A dostali jsme je dolů bez pomoci čehokoli a kohokoli z jejich vnitřku. *To* nás pozvedne z naší bídy – naše genialita, naše zručnost, *my sami*. Flattery je jen další rozmazlený spratek, který kouká, kde by co dostal zadarmo. Ty mluvíš o nanebevzetí, mámo. *My* jsme faktor nanebevzetí a díky Lodi jednoho dne povstaneme, abychom uvítali úsvit, a budeme stoupat výš – je to tak, holčičko?“

Smích společnosti slábl a vzdaloval se, a před Beatriz stál jediný příklop jako modrý drahokam. Podobal se mnoha příklopům Orbiteru, zapadal do paluby místo do lodní přepážky. Napříč tetelivé modři jeho světelného povrchu na krytu příklopu stálo: „Přítomnost“. Sáhla po klice a ucítila v dlani chladivý satén leštěné oceli. Otevřela příklop dokořán a ponořila se dovnitř.

Měla tentýž pocit střemhlavého letu jako při počátečním nemotorném pohybu v téměř beztlákovém stavu na ose Orbiteru. Cítila na sobě všechno, jako by měla tělo a to tělo bylo hyperpozorné, ale stále je nikde neviděla. Vnímala i jiné lidi, nedaleko, a tento pocit jí mimo jiné říkal, že se nemá čeho bát. Průzračnost záře kolem ní se skládala a houstla, tvořila stín u jejího levého ramene. V mžiku se z ní zhmotnil Dwarf MacIntosh.

„Beatriz!“ Objal ji a políbil. „Už vím, že jsem umřel,“ rozesmál se. „Asi jsem v nebi.“

„Nezemřeli jsme,“ řekla. „Ale možná jsme přišli do nebe. Něco se stalo s napojením řasy. Víím, že je pořád

ještě držím před komorou OMJ, ale taky vím, že jsem tady s tebou...”

„Jo, napojení řasy a holojeviště v Kontrole proudu začaly zářit, a potom ty obrazovky... Celý svět jako by svítil sem dolů. Nejdřív jsem myslel, že to má něco společného s těmi magory, které sem Flattery poslal. Teď si myslím, že za tím vším jsou tvůj přítel Ben Ozette a Crista Galli.“

„Ale jak? Jsme na oběžné dráze! Řasa, které se tady dotýkáme, se nedotýká ničeho jiného. Může to klidně být jen psychická porucha, ale pak bys tady nebyl se mnou.“

„To je tím světlem,“ řekl Mack. „Řasa používá ke komunikaci chemikálie, to už nějakou dobu víme. Teď jsme ji naučili používat světlo. To holojeviště, které jsme zbudovali k experimentům, funguje dokonale, a všechny komponenty pocházejí z řasy, jenže řasa je o pár kroků dál. Řasa vezme kousky světla, rozbije je na komponenty, chemicky nebo elektricky je zakóduje a pak je reprodukuje jak se jí zachce. Vypiloval jsem to z jevu, kterému kryptografové říkali „Digitální kódovací systém“. Ty toho víš o holografii víc než já, tak mi řekni, co se to tu děje!“

„Jestli máš pravdu,“ řekla, „jestli je to holografie řasy, pak se naučila používat světlo jako vlnu i částici. Můžeme se navzájem obejmout, a přesto jsme jen jakási holoprojekce, že? Možná řasa našla jinou dimenzi.“

„Ano,“ řekl ženský hlas, „jsme reorganizace světla a stínu. Kam jde světlo, tam jdeme my.“

„Ty jsi... Avata?“ zeptala se Beatriz.

Odpověděl jí jemný smích, smích jako měsíční svit nad nehybnou vodou. Ze záře se začala záhadně zhmotňovat třetí postava. Byla to žena, zářivá jako světlo kolem nich, a proto byla stěží viditelná. Beatriz ji okamžitě poznala.

„Crista Galli!“ zajíkla se. Rozhlédla se kolem sebe po další postavě, po Benovi, ale viděla jen průzračnou kouli, která je věznila.

„Neboj se, Beatriz. Ben a Rico jsou se mnou. Tak jako jste ty a doktor MacIntosh s posádkou Orbiteru. To, co vidíš teď, jsou skořápky našeho bytí, naše ulity. To, s čím se setkáváme tady, je bytost sama.“

„Ale já tě *vidím* a slyším,“ řekl Mack. „Beatriz a já jsme se dokonce dotýkali.“

Crista se znovu zasmála a Beatriz cítila, jak i na ni jde chichotání, které nedokázala potlačit.

Tady jsem v bezpečí, říkala si. *Broode, Flattery, tady mě nedostanete!*

„To je pravda, jsme v bezpečí,“ řekla Crista.

Beatriz si v té chvíli uvědomila, že myšlenka je na tomto podivném místě stejně dobrá jako řeč.

Nebo je to místem?

„Ano, je to místem. Jde o to *kdo* a také *co* a také *kde*. Doktore MacIntoshi, jsme hmotní, protože naše mysl udělala skok ve vnímání spolu se světlem. Věci se mění tak, aby se přizpůsobily našemu různíci se podvědomí. Viděl jste hodně příklopů?“

Beatriz se dívala, jak vztáhl ruce a podíval se nechápavě na své nohy.

„Ano, viděl, ale...“

„A jeden vám připomněl něco příjemného, proto jste ho otevřel?“

„Ano, a skončil jsem tady.“

„Já taky,“ řekla Beatriz. „Ale jeden dřívější mě zavedl... zpátky. O léta zpátky k mé rodině.“

„To byl způsob, kterým tě Avata uklidňuje,“ řekla Crista. „Vezme tě na známé příjemné místo. Poslední dobou jsi byla vyděšená. Avata nestojí o tvou hrůzu. Chce tvou odbornost.“

„Odbornost?“ Beatriz máchl rukou kolem sebe, aby gestem obsáhla okolí. „Co bych po *tomhle* ještě mohla nabídnout?“

„Uvidíš. Říkej tomu Stínobox, největší holostudio světa, které má za své jeviště skoro celý svět. Do jeho středu postavíme Flatteryho, ukážeme ho světu. Co potom?“

„Zabránit lidem, aby se ničili navzájem,“ řekl Mack. „Nedostali ho, takže zničí jeho stroje na energii. Jestli to udělají, ohrozí nás všechny, včetně Avaty. Odhalení Flatteryho by mohlo být nebezpečnější než si myslíte.“

„Ale podívej se na naši *metodu*!“ řekla Beatriz. „Je neuvěřitelně mocná. Bude to vypadat jako dar od bohů, vize, zázrak.“

„Viděl jsem z Kontroly proudu tetelení světél nad všemi stanovišti řasy,“ řekl Mack. „Skutečně k tomu dochází?“

„Ano,“ přikývla Crista, „je to skutečné.“

„Potom jsme už pozornost světa upoutali, ne? Všichni se určitě zastavili jako zkoprnělí, aby se na to podívali.“

„Moji lidé se zastavili na tak dlouho, aby se potěšili světelnou podívanou,“ řekl někdo. „Míří do Kalalochu se vším, co mají po ruce.“

Ze světla se vynořila další silueta, svalnatá mužská postava s rudými vlasy. Třebaže se Beatriz s Kalebem Norton-Wangem ještě nikdy nesetkala, uvědomila si že zná jeho minulost skoro stejně dobře jako svou vlastní. Ve stejném okamžiku jí došlo, že to platí také o Cristě Galli a o Mackovi.

Oni mě tedy také znají, říkala si Beatriz a spatřila, jak se na ni Mack zubí v odpověď.

„Už jsme částí Avaty,“ řekla Crista. „I jiní plují v tomhle proudu, ale my jsme velvyslanci Avaty k našemu druhu. Vy, doktore MacIntoshi, jste věřil, že jsem výrobkem řasy. Až do dneška jsem ani já sama neznala svůj původ. Vděčím za život Avatovi, za své zrození lidstvu a věrností jsem vázána oběma. Nejsme snad všichni téhož názoru?“

Beatriz souhlasila. „Jsme! Flattery se musí zastavit, to zabíjení musí přestat. Dokážeme to, aniž bychom se stali jen další eskadrou smrti?“

Beatriz se odmlčela, ucítila v sobě poryv světla a sledovala přehrávku střetnutí s Nevim na pláži. Nato objevila jednu zajímavou stránku splynutí s Avatou –

všichni mohou mluvit současně a ona může všechno dokonale sledovat.

Kaleb řekl: „Mohu promluvit ke všem svým lidem, použít řasu... totiž Avatu, jako jste ji použili vy k porážce Neviho. Kdo by mohl nedbat na obrovitý hologram na obloze?“

„Já ji k porážce Neviho nepoužila,“ řekla Crista. „Já byla pouhým svědkem. Avata a Rico společně vyrobili kouzlo, ale nikdo nikoho *nevyužíval*.“

„Polepším se,“ řekl Kaleb a lehce se uklonil. „Jak máme spolupracovat s Avatou?“

„Iniciovali jsme to zpočátku tím, že jsme vůbec vyhledali kontakt s Avatou. Každý z nás to dělal z vlastních důvodů, které teď už všichni známe,“ vysvětlovala Crista. „Kde existuje řasa, tam může Avata promítat hologramy. Jak vidíte, ty už jsou v této chvíli dokonalé. Naše holografická já se tady mohou objímat a *my to cítíme!*“

„Naším problémem je Flattery,“ řekl Mack. „Nikdy se nedal snadno přesvědčit, a když teď ze sebe udělal císaře, věří, že jen on sám je schopen racionálně rozhodovat. Všechno ostatní je hrozba. Je paranoidní, tudíž je jasné, že bude líčit jakékoli pasti, jen aby se ochránil před útokem. Nezapomínejte – je to taky psychiatr. Dokáže se bránit před emocionálním i fyzickým útokem. Nejvyšší hrozbou je samozřejmě to, že zemře. Avata a nakonec všichni lidé zemřou také. Nemůžeme dopustit, aby podlehl panice a nastartoval světelné spoje.“

„Proč ho Avata nemůže prostě... *zajmout*, tak jako upoutal nás?“ zeptal se Kaleb. „Není to právě typ, který by se sám zabil, a my bychom tím získali trochu času.“

„Flattery činí neuvěřitelná opatření, aby se k řase nepřiblížil,“ řekla Crista. „Nemá ve svém areálu ani produkty z řasového papíru. Musí se k řase dotáhnout.“

„Nebo vyhnat,“ řekl Kaleb.

„Nebo musí řasa přijít za ním,“ navrhla Beatriz. „Třeba je to možné. Jsou tu Zavatáni...“

Ano, řekl hlas, který je obklopoval. *Ano, Zavatáni.*

Zčistajasna se světlo kolem nich projasnilo a Beatriz viděla, že se pod ní rozprostírá to, co zbylo z Kalalochu, zraněné zbytky. Plula nad osadou v ohromné výši, s příjemným pocitem spokojenosti, kterou mohl způsobovat jen vítr, který ji nadouval.

„Á, Beatriz, našla jsi hyletoun!“ říkal Cristin hlas. „Spojme všichni své ruce v Avatovi a buďme s ní, hned.“

Beatriz si neurčitě uvědomovala svou existenci ve světle. Cítila Mackovu ruku na své levici a Kalebovu na pravici, ale vjemy, které přijímala, pocházely z vnímání hyletounu, a ty ji hnaly v zužujícím se kruhu vysoko nad Flatteryho Rezervací.

Její směrem křížovaly další tři hyletouny a každý z nich pleskal naplno rozepjatou plachtou v tradičním pozdravu.

Vznášela se přímo nad zčernalými zbytky dřívější exploze hyletounu. Stovky lidí pobíhaly sem a tam kolem krytu ze sutin a dobývaly se na Flatteryho pozemek. Mnozí z nich měli na sobě šedohnědé maskáče jeho bezpečnostních jednotek.

„Musíme se dostat k Flatterymu dřív než oni,“ řekla Crista. „Jestli zemře, možná už pro Avatu není naděje, ani pro nikoho z nás.“

Beatriz upustila trochu vodíku a klesla níž, zmenšovala poloměr kroužení. Třebaže někteří bojovníci dole upozorňovali gesty na její přítomnost, nikdo nepozvedl zbraň ani na ni nevystřelil.

Všichni na pevnině už jsou na naší straně, říkala si. *Exploze hyletounu by znamenala sebevraždu.*

V duchu se ptala, nemá-li Flattery nějaké věrné odstřelovače v nedalekých kopcích.

Ted', když byla jen pár set metrů nad Rezervací, si povšimla desítek lidí v oranžových kombinézách. Vyskakovali z podzemních krytů po celém areálu. Z desítek jich bylo padesát, stovka a víc... samí Zavatáni z klanu hyletounů. Rychložráči uprchli z palebné zóny

a pelášili do svých doupat v areálu, a Zavatáni už stavěli malé oranžové praporky ke vstupům do těchto doupat.

Ukazují vesničanům cestu do Flatteryho bunkrů, pomyslela si. Jestli se dokážeme dostat dovnitř první, možná ho chytíme do pasti.

„Výtečně!“ říkal Mackův hlas. „Ale i kdyby se nám to nepovedlo, musí uprchnout po moři a my ho naženeme přímo na Avatu.“

Ostatní tři hyletouny byly nesmírné, jejich jemná chapadla vlekla zátěž skoro padesát metrů pod těly plynových vaků.

Z tohoto stanoviště měla možnost pozorovat zvěř z Flatteryho Rezervace, roztroušenou na periférii scenerie. Byl to přepych, tahle záhadná pozemská zvířata. Měla potravu a zdravotní péči, zatímco lidé hladověli, ale Beatriz jejich přežití nelitovala.

Lidé se o ně postarají přinejmenším stejně dobře, jako se staral Flattery, říkala si. Ben měl pravdu, není nedostatek potravin, jen velmi selektivní distribuce.

Snesla se tak nízko k zemi, aby rozeznala jednotlivé Zavatány, kteří na ni mávali a volali pozdravy. Špičky dvou nejdelších úponků ji pálily, když se dotkly vrcholků wihi. Takhle blízko u země se skoro nedalo manévrovat, ale od svého hostitele hyletounu necítila žádné obavy.

Nebojte se, lidé, říkal hlas Avaty. Ať ukončení tohoto sporovaku značí naše společné zrození na Pandoře.

„Jak to myslíš, ‚ukončení‘?“

Na rozdíl od lidí se rozdrtíme vlastní vahou, když ztroskotáme. Bez konečného ohně zůstanou naše sporoprachy navěky uvězněné ve svých skořápkách.

„Chceš říct, že pokud neexplodujete, jsou vaše spory sterilní?“

Ano. Ted', víš, jsme už příliš nízko, než abychom se zvedli. Budu teď žít v tobě. Honem! Ostatní musí také spěchat. Najděte každým chapadlem díru, vyžehňte Flatteryho ven. Avata bude... Avata...

Beatriz měla pocit, jako by jí na hrudi ležela kamenná zátěž, sotva dýchala. Jedno po druhém nalézalo deset jejích chapadel doupata, vyznačená Zavatány, a začínala se sunout do hlubin pandorského kamene. Slyšela, jak ostatní tři hyletouny někde v její blízkosti vypouštějí vodík.

„Jaké to pro ně je?“ ptala se v duchu svých přátel. „Jako když matka zardousí křičící dítě, aby zachránila vesnici?“

Poté ožila v chapadlech. Bylo to jako mít desatery oči, a světlo, které vycházelo z umírajícího hyletounu, proměnilo šátravé mysterium v bludiště hrůz. Upíraly se na ni oči – oči a maličké jehlovité zuby, vyceněné se syčivým vrčením. Drala se kupředu a zuby útočily, uhryzávaly kusy chapadel, jak je zaháněla dál do bludiště.

„Já to nevydržím!“ křičela. „Koušou mě do obličeje! Jsou to děsné malé...“

„Beatriz, poslouvej mě!“

To byl Mackův hlas. Mack byl nablízku, ale nevěděl co je tam dole, neviděl ty malé... věci, které koušou a koušou, a Beatriz tady dole nemohla zavřít oči, protože se zdálo, že se pro ni stal celý hyletoun očima.

„Beatriz, mluv na mě!“ říkal Mack. „Teď se nevracej. Jsem tady, všichni jsme tady, držíme se za ruce s Avatou. Držíme se za ruce v Avatovi a ty jsi v Orbiteru, držíš se spojení řasy. Cítíš mě vedle sebe? Teď přistávám vedle tebe.“

Mluvil na ni hlas Avaty. Zněl jako hlas Alyssy Marshové.

Zapamatuj si to jako držení za ruce, i když víš, že to tak nebylo. Až budeš tento příběh vyprávět, řekni, že jste se všichni drželi za ruce. Je to symbol, ty spojené ruce, jako je symbolem zařatá pěst. Vyber si, co z toho pošleš dál. Avata učí skrze chemii doteku, „vstříkáním poznatků“, jak někteří této metodě říkají. Lidé udržují svůj druh naživu symboly a legendami, mýty.

Vnímal ho. Cítila tlak jeho trupu na svém těle a tíha na její hrudi polevila. Mohla zase dýchat a v duchu se ptala, zda hyletouny také dýchají.

Jsme... ti víc podobní... než odlišní, říkala přítomnost. *Užiju si hluboké nadechnutí... až ho budeš moci... nabrat.*

Rychložráči jí nedávali pokoj, jejich tlamičky kousaly, rvaly jí kousky masa z obličeje.

Z chapadel tohohle hyletounu, připomínal jí hlas.

„Jsem dole.“

To byl hlas Cristy Galli.

„Já taky,“ řekl Kaleb. „Nakopeme někomu zadek!“

Doupata byla příliš úzká, než aby rychložráči mohli nastartovat svůj typický útok v rojnici. Chapadla je tlačila dál do jejich doupat a oni se mohli vždycky jen asi po metru otočit k zuřivému hryznutí. Beatriz měla pocit, že už zasunula asi polovinu délky svých chapadel do deseti nor, když se ocitla v otevřeném prostoru. Nad tím, co tam uviděla poničenými pahýly hyletouního těla, se jí zatajil dech.

Hejno rychlých zvířátek proudilo do velkolepé zahrady, místa tak krásného, až si Beatriz říkala, že je určitě ve spárech nějaké hyletouní vize smrti. Slyšela výkřiky a sténání ostatních, když narazili na zuřivé rychložráče, a snažila se je ukonejšit tím, že se soustředila na scénu před sebou.

„Jste blízko,“ říkala, „nevzdávejte to, jste tuze blízko.“

Poraněnými pahýly větrila květy, hustě rostoucí v zeleném listoví. Mechy a kapradiny visely dolů z černě glazovaného stropu a pokrývaly většinu stěn jako koberec. Nemohla zabránit světlu, aby proudilo ven z ní do komnaty, ale neudělala by to, ani kdyby to bylo možné.

Pak uslyšela jiné výkřiky. Křik muže, rvaného na cáry. Uviděla ho, byl to starší muž, máchající proti zpanikařeným rychložráčům prořezávací tyčí. Nejprve jako by začal tát, nato se skácel a jeho křik ztlumily stovky tělíček, které ho zaplavily.

Přiblížila se dvojice velkých koček. Byly větší než švihouni, silnější, ale přílivu rychložráčů, který se dál hrnul z třiceti dalších nedalekých tunelů, nemohly konkurovat. Vojáci se hnali dovnitř z otvoru za lagunou, pálili z laserovek a rychle postupovali kupředu. Ani oni neměli šanci před zuřivostí tlupy.

Křídla, který určitě patřil Flatterymu, uprchl pod hladinu jezera, šplouchlo to, až voda smáčela stěny. Už tady neměla co dělat. Raději než sledovat ty hrůzy, se stáhla k Avatovi a k útěše světla.

Ferdinand Aragonský... vždy plánoval a prováděl velké věci, které plnily jeho poddané úžasem a obdivem, a tím je zaměstnávaly. Jeden čin plodil druhý s takovou rychlostí, že nikdy nebyl čas na to, aby se lidé mohli v klidu spiknout proti němu.

**Machiavelli,
Vladař**

Flattery problém dřív uslyšel, než uviděl. Zajistil systém horního bunkru a přestěhoval svůj nejdůvěryhodnější personál do menšího kancelářského komplexu vedle Zeleně. Bylo to tu stísněné, ale vyhovovalo to jeho potřebám a nedalo se sem proniknout shora. Tady si dopřeje luxus čekání na výsledky bojů nahoře.

„Jestli budeme tiše sedět, můžeme sledovat, jak se kolem nás všechno vyřeší,“ řekl Martě. „Ohně se samy vypálí, lidé se unaví nebo vyhladoví tak, že už neuvednou zbraň – potom si přebereme, kdo je kdo. Brzy bude tma. Nikomu se nebude chtít zůstat venku potmě s pobořenou hradbou. Démoni...“

Nemohl potlačit zachvění a za daných okolností předpokládal, že to nevadí. Marta a ostatní tu byli proto, že ho znali nejlépe a sdíleli jeho nadšení pro odchod z Pandory. Všichni byli trochu omámeni rychlým stěhováním do jeho soukromého bunkru. Bylo dobře, že na Pandoře bylo jen málo osob trpících klaustrofobií.

Flatteryho potěšilo zjištění, že i když jsou pod palbou, bojují jeho lidé za jeho věc ještě důrazněji. Přesto za sebou zamkl příklop na dvě západky, když se vracel do Zeleně.

Jestli tu máme zůstat dlouho, budu je sem muset přivést, říkal si. Budu to odkládat co nejdéle.

Za celý svůj život na Měsíční základně, od chvíle kdy byl implantován do náhradní dělohy až do oka-

mžiku naložení na palubu *Pozemšťana*, si Flattery nepamatoval žádné místo, kde by měl soukromí, kde by nebyl střežen. Zčásti to chápal díky svému psychiatrickému vzdělání. Úplné soukromí je mrtvé, o tom se dobře poučil, a protože to věděl, byl zkonstruován jako kat svého živočišného druhu. Kdo je lépe vyškolen než kaplan-psychiatr k tomu, aby poznal Druhé – umělou inteligenci, *nepřátelskou* inteligenci? A kdo by mohl být lépe připraven na to, aby se s takovou hrozbou patřičně vypořádal? Měsíční základna učinila správné rozhodnutí, tím si byl jistý. Na to byl opravdu hrdý.

Pýcha předchází pád, řekl mu nějaký hlas hluboko v hlavě. Mávl nad tím rukou a otřásl se.

Je možné, že v téhle záležitosti s řasou trochu pochybil. Řasu potřebuje – Pandora řasu potřebuje – udržet ji tudíž naživu není ani tak otázkou uvážlivosti jako nezbytnosti. První Kápéčko na Pandoře nařídil řasu zničit a chybělo velmi málo, aby tento čin zničil, co zbývalo z lidstva i z planety samé. Prořezávání je riskantní, Kontrola proudu je riskantní, protože je vždycky víc řasy než lidí, kteří ji ovládají. Před deseti lety se už řasa vymkla z rukou a Flattery byl nucen soustředit se výlučně na stanoviště, která vyznačovala důležité obchodní cesty podél nových břehů Pandory.

Potom před pěti lety vstoupila do jeho života Crista Galli. Na začátku měl podezření, že je agentkou řasy. Měl to chápat lépe, ale tenhle druh obezřelosti mu po celou dobu udržoval náskok před řasou. Chromozómový sken prokázal, že Galli je člověk. Technika, který sken prováděl, dal zabít řasovým toxinem, takže se začalo mluvit o smrtícím dotyku Cristy Galli. Následné úpravy její krevní chemie poskytly příležitost ke vzniku dalších důkazů proti ní. Tyhle řeči posloužily jeho cílům lépe než celé legie ochranky.

Dobře zacílená pomluva a trochu kouzelnických kejklů, to má v politických a náboženských oblastech nezměrnou cenu, říkal si.

Flattery byl spokojen navzdory tomu, že kolem něj zuřil konflikt. Po pravdě řečeno musel tlumit svou blaženost z vyhlídky na to, co bude následovat.

Tohle vyřeší populační problém, uvažoval. Starý Thomas Malthus zase přichází na scénu.

Trosečníci, kteří jsou proti němu, pomřou hladu, to je jednoduché. Má času co hrdlo ráčí, má v ruce všechny zdroje světa. Ze svého bunkru má přístup ke třem největším zásobárnám potravin na světě – dostatku obilí a konzervovaných potravin, aby to uchovalo pět tisíc lidí v plném zdraví nejméně deset let. Zeleň neposkytuje dost čerstvého ovoce pro všechny, ale on a vybraný kádr si tam mohou docela spokojeně žít do nekonečna. Stačí jen čekat.

Prvním upozorněním na problém uvnitř jeho osobního areálu bylo slabé syčení, které uslyšel přes pleskání vln v jezírku. Současně nad sebou uslyšel pisklavý kvikot, nato se spustily alarmy, ohlašující příchod vetřelce. Většina senzorů nahoře byla vyřazená, zničená nebo zakrytá sutí. Tyhle, umístěné v desítkách rychložráčských nor, nebyly opravdové vizuální senzory, nýbrž alarmy aktivované přítomností cizího tvora. Flattery přivolal údržbáře a kvikot všude kolem nich zesílil.

„Co to je?“ zeptal se Flattery. „Říká to ‚aktivita úrovně A‘.“

„Rychložráči,“ řekl údržbář. „Úroveň A je nastavena na ně, protože nejčastěji pronikají do trhlín. Tohle ukazuje, že je jich hodně a že jsou hlouběji, než se obvykle nacházejí.“

„To kvičení – sílí.“

„Je jich spousta, bodejt,“ řekl údržbář. Pozoroval senzorový sken a kousal se do vyčnívajícího dolního rtu. „A pořád míří sem.“

„Spusťte pasti!“

Údržbář stiskl červenou tečku na skeneru. Syčení, které se už změnilo v kvikot, vystoupalo nyní do pisklavých skřeků zloby a hrůzy.

V tom okamžiku se několik desítek hnědých rychložráčů vyvalilo z praskliny nad Flatterym a napravo od něj. Byli nepříjemně blízko, sypali se nad příklopem do Flatteryho bunkru.

„Měl byste je odklidit. Nechceme, aby se tu zabýdlieli...“

„Pořád přicházejí,“ řekl údržbář. Ukázal o kus dál dozadu, kde se zřetelně něco hýbalo v listí u zdi. „Budu tady potřebovat pomoc.“

„Nepustíme do Zeleně víc lidí, než je nutné. Vy jste mi tvrdil, že je bezpečné držet tady v okolí tyhle hlodavce, vy se o ně postaráte. *Hned!*“

„Ano, pane.“ Starší muž se nahrbil, vzdychl a odjistil laserovku. „Je jich spousta,“ řekl. „Budu potřebovat víc nábojů.“

Záplava malých tělíček a skřeků upoutala jejich pozornost nalevo od bazénu, u nákladní rampy a Flatteryho křídla. Za nimi proráželo z příkrovu kapradin jasné bílé světlo. Teď už Flattery viděl, že podobné světlo vystupuje z praskliny nad jeho příklopem.

„Tohle se mi nelíbí,“ řekl Flattery. „Co teď říkají ty vaše milované senzory?“

Údržbářovy nervózní prsty se kmitaly po desce přenosného ovladače.

„Mrtvé,“ řekl. „Něco všechny senzory zkratovalo.“

Flattery uslyšel za svými zády hrdelní předení Archanděla a poprvé si uvědomil, že to není jen hrstka rychložráčů, kteří pronikli do jeho zahrady. Během pár mžiků jich tu byly stovky. Něco je vybičovalo do horečného napětí, proto se u nich vůbec neprojevovala jejich obvyklá plachost před lidmi.

„Začněte střílet,“ řekl tlumeně. „Pošlu sem nějakou palebnou sílu.“

Než odjistil příklop a stačil signálem přivolat pomoc, světlo uvnitř Zeleně se proměnilo v příliš silnou zář, než aby rozpoznal něco jiného než drobné šmouhy pohybu, které mu zkřížily cestu. Spěchal k přístavišti a zajistil se uvnitř křídla.

Flattery nastartoval motory křídlového člunu a zahájil kontrolu před ponořením, když si uvědomil, že nechal kotvicí lana zajištěná. Vzhlédl k údržbáři, který divoce pátil na stíny v zeleni, a uviděl, jak zčistajasna mizí pod hustým chuchvalcem srsti. Bylo to, jako by uklouzl po obřím rychložráčím kožichu a pak se vypařil. Kožich se roztekl po zemi a zmizel, zbyla po něm jen mužova zbraň, zkrvavené cáry šatstva a rozházené ohlodané kosti. Ani Archanděl pro ně nebyl žádný soupeř a Flattery měl své pochybnosti i o pětičlenné bezpečnostní eskadře, která zahajovala obchůzku.

„Ani nebyli tak chytří, aby za sebou zavřeli příklop,“ mumlal přes zatáté zuby. „Jestli je nezastaví...“

Flattery nemusel dumat o nepříjemných věcech, o mstivosti rychložráčů měl všude kolem sebe důkazů habaděj. Eskadra je zatlačila dost daleko, aby se Flattery mohl vrhnout ke kotvicím lanům a uvolnit se od můstku. Jedinou únikovou cestou teď pro něj bude potopit se pod vodu a čekat. Světlo v Zeleni bylo tak jasné, že sotva mohl odečítat z přístrojů. Téměř už obklopovalo jezírko a Flattery si byl jistý, že je to nějaká zbraň, kterou proti němu používají Stíny.

„Banda vagabundů!“ syčel. „Proč nedají pokoj? Přece i oni musí být dost chytří aby věděli, že brzy už na téhle planetě nebudu.“

Když napouštěl potápěcí komory vodou, měl dojem že ve světle vystupujícím ze Zeleně vidí vířit tváře – tvář Cristy Galli, Beatriz Tatooshové, Dwarfa MacIntoshe a nějakého mladého kudrnáče, kterého neznal. Potřásl hlavou a věnoval se svým přístrojům. Jakmile se usadil pod hladinou jezírka, dýchalo se mu snáz. Atmosféra v křídlačku byla úsporná, nebyla to chladivá svěžest Zeleně, ale Flattery si teď připadal jako v nebi.

Měl v úmyslu přečkat incident bezpečně zavěšen ve vodách své osobní laguny. V křídlovém člunu byly kompletní dávky pro šest osob, to mu vystačí na celé měsíce, a může si nadále vyrábět vlastní zásoby paliva a vzduchu, pokud membrány vydrží. Byly po ostrovansku

vypěstované z řasové tkáně metodou, která byla zdokonalena před několika sty lety; vědělo se, že vydrží padesát let.

Světlo nad ním dál sílilo a voda se začala rytmicky vlnit, což ho poplašilo. Nechtělo se mu pouštět na volné moře zrovna teď, když řasocesty zanikly. Při představě, jak hledá cestu spleť řasy jen s pomocí přístrojů, mu vyschlo v ústech. Přinutil se zpomalit dýchání.

„Vydám se k odpalovací základně,“ říkal si. „Noční zásobovací raketoplán by měl být připraven ke startu za tři hodiny.“

Vyznačil si čas do záznamu a stočil příd' křídla směrem k moři. Před ním leželo rozsáhlé ložisko pobřežní řasy a její pekelná světýlka na něj mrkala.

Minometníci z pláže... tohle stanoviště nezlikvidovali, jak jsem rozkázal.

Pohled na modré a červené mžikání za hlubinou naproti němu ho plnil podobným strachem jako ta záhadná záře, která ho vypudila ze Zeleně. Flattery neměl rád pocit strachu.

Co jestli právě teď kladou nálože? To by ze mě byl mrtvý kvakoš.

Ze zvyku změnil svůj strach v agresi a vyrazil na plný plyn do řasy.

Procházel mnohem snadněji, než by očekával. Vody za Kalalochem byly klidné, navzdory ztrátě Kontroly proudu. Což znamená – byly klidné až na podivně tepající příliv, který ho hnal od Zeleně na volné moře. Nekontrolovaná řasa nechávala hlavní řasocestu k odpalovací základně otevřenou. Flattery to přičítal návyku nebo přetrvávání posledního signálu, vyslaného z Kontroly proudu. Už byl daleko v hustém porostu, když si uvědomil svůj omyl.

Seběhlo se několik věcí najednou a každá z nich stačila otřást Flatteryho rozhodnutím zaujmout novou pozici na odpalovací základně. Ani ne kilometr od základny mu došlo palivo. Přístroje ukazovaly, že všechny membrány palivových filtrů fungují normálně.

Než se křídílák zastavil uprostřed řasy, Flattery zaznamenal, že hladina CO_2 v jeho kabině je vyšší než obvykle. Difuzní plynové membrány fungovaly, ale jako by obráceně.

Jsem bez paliva, v řase, a křídílák mi filtruje do kajuty CO_2 místo O_2 !

Pohlížel na tato fakta logicky, s nadějí, že logika potlačí hysterii, která mu bublala v hloubi hrdla. Může si udržet zátěž, dokud zásoba energie vydrží, ale pokud bude muset manévrovat na baterii, dlouho to nevydrží. Na žádné z jeho podmořských vysílacích frekvencí nikdo neodpovídal a Navcom nevracel žádný signál. Vypadalo to, jako by plul uprostřed černé díry. Všechno co vycházelo z jeho křídlového člunu, bylo pohlcováno.

To musí dělat ta řasa, uvažoval. Není to poprvé, kdy nám hatí komunikaci, o tom nás učí dokonce i dějiny.

Litoval toho, jak byl k řase shovívavý. Usnadňovala mu život, dopustil tedy explozivní růst tohoto údajně nebezpečného druhu, až to přesáhlo jeho schopnost řasu ovládat.

Nemůžeš mít současně stádo lidí i řasy, pomyslel si a zív.

CO_2 se mi už dostává na kobytku...

Zívnutí ho poděsilo, začal horečně jednat, ale hladina kyslíku v kabině už byla tak nízká, že mu zpomalovala myšlení i ruce. Shledal, že ani s elektrickou energií z baterie se už v řase ani nehne. Ani odhazování zátěže nebylo k ničemu. Prostě jenom snížilo napětí v jeho už tak chabých bateriích.

Ta zatracená řasa ze mě vysává život!

Stabilizoval křídílák necelých dvacet metrů pod hladinou. Jeho přístroje odmítaly fungovat a viditelnost rychle slábla, jak západ slunce překláněl misku vah do noci. Řasa kolem se odtahovala od jeho křídíláku a určité listy řasy začaly zářit. Byla to stejná studená bílá záře, jaká naplnila Zeleň těsně předtím, než se potopil.

„Tohle je nějaká sabotáž Stínů,“ vrčel. „Toho budete litovat!“

Během několika minut byl zahalen sférou světla tak silného, že se pro něj detaily uvnitř křídla staly neviditelnými. Záře byla jasná i nadále, třebaže zavřel oči a zakryl si je rukama. V hlubinách jeho mysli bublaly hlasy jako rudá hudba.

Ze stropního panelu zadrnčel varovný bzučák a automaticky opakoval: „Vzduch v kabině nebezpečný, nasad'te si vzduchové masky!“

Jak dlouho ho varoval? Vzpomínal, vzpomínal...

Světlo!

Byl to ženský hlas, hlas ženy, kterou dobře znal. Ale nebyla to Galli... Bzučák se vyčerpával do elektrického šramocení a Flattery zatřepal hlavou.

„Potřebuju vzduch!“ zajíkl se.

Zvuk vlastního hlasu ho vytrhl z přidušeného transu, způsobeného oxidem uhelnatým.

Flattery se sápal do skříňky posádky pro svůj potápěčský oblek. Neobtěžoval se se všemi uzávěry, pouze si připevnil masku a aktivoval dodávku vzduchu. Ředitelovy bílé ruce se nezvladatelně třásly, ale konečně mohl dýchat.

Musím jim ukázat, kdo je tady pánem! říkal si.

Jeho vzdělání a výcvik vždycky číhaly kdesi uvnitř, ale něco z adrenalinu je vypustilo na svobodu. V hlavě mu zvučelo staré ostrovanské přísloví: „Probudíš švihouna, nakrmíš švihouna.“

Já jsem švihoun a teď udeřím.

Flattery si to několikrát zopakoval, přičemž pečlivě zpomaloval dýchání.

„Co chceš?“ křikl do potápěčské masky. „Jestli mě zabiješ, zemřeš. Všichni zemřete!“

Jeho dech zamlžoval plazmu, kterou měl před sebou, ale vůbec neoslaboval studenou bílou záři. Po pravdě řečeno, když se na kapičky sražené vlhkosti na svém obličejovém krytu zadíval důkladněji, viděl uvnitř tváře, stovky maličkých tváří zavěšených v průsvit-

nosti, uvnitř každé kapénky se třpytila jedna nebo i několik.

Zabíjení je tvůj způsob, ne náš.

Ten hlas uvnitř vlastní hlavy ho mrazil kdesi hluboko v břiše. Znamý akcent Měsíční základny, akcent jeho družky z Lodi – Alyssy Marshové – byl nezaměnitelný. Nějakou dobu byla opravdu jeho družkou, ale její intimity byly vždycky chladné. Jenže tohle nemůže být Alyssa Marshová, protože ta je... no, ne docela mrtvá...

„Co... co se to tu děje?“

Skřípání, které uslyšel nad stropem kabiny a kolem křídla, mohly vyluzovat jediné úponky řasy. Plazily se přes plazmu kabiny, aniž by se zmenšilo bílé záření, které mu pronikalo skrz oční víčka a zorničky až do nitra bytosti. Křídlo poskočilo, nato jeho kovový povrch zaskřípal, jak ho řasa začala rvát a trhat na kusy. Flattery si spěšně uzavíral potápěčský úbor. Už se vyzbrojil dvěma laserovkami, ale popadl místo nich raději dvě rezervní vzduchové bomby.

Můžeš si bojovat po libosti, říká mu Alyssin hlas, nebudeš zabít. Nic se ti nestane.

„Měla strašlivou nehodu v řase,“ zněla Flatteryho oficiální verze jejího tělesného skonu. Teď ve světle kolem něj poskakovaly scény z jejího života. A spatřil její velké tajemství. Jakkoli byl Flattery klidný, stejně ho zamrazilo.

Alyssa upláchla na dlouhodobou práci v řase, protože věděla, že může bez problémů protáhnout šestiměsíční výzkum v ložiscích divoké řasy na devět až deset měsíců. Bude se jí chtít zbavit, to věděla. Byla si jistá, že kdyby věděl, že je těhotná, zničil by i dítě. Patrně by zničil i ji. Nikdo z deseti tisíc klonů ještě nedostal možnost přivést na svět dítě. Flattery, Alyssa a Mack byli s největší pravděpodobností posledními žijícími členy z původní posádky čítající 3006 osob, z nichž každá byla klonem nějakého dávno ztraceného dárce.

Vzali si ho Broodovi a pojmenovali ho Yuri. Na této předsunuté výspě v řase žádné další děti nebyly, takže Yuri strávil první dva roky svého života pod mořem se čtrnácti dospělými.

Flattery zavřel oči, stáhl se do sebe.

Bylo to jen jednou! žadonila jeho mysl. *Jen tenkrát...*

„Myslíš, že jsem to od svého těla očekávala?“ zeptala se Alyssa.

Obraz zůstával na druhé straně jeho víček, ale její hlas mu zněl přímo v mozku.

Jak jsem to mohl tušit, nebyla jsi tu... Tvoje práce v řase...

Ted' se mu v hlavě objevily výjevy. Flattery sledoval, jak osobně „rozebírá“ Alyssu a jak sám provádí transplantaci k náhradním životním funkcím a navždy odděluje její mozek od těla.

„Stačí jen poradit se s řasou,“ slyšel, jak Mack říká Broodovi. „Tam se určitě dozvíte odpověď. Můžete sledovat svou genetickou linii tak daleko zpátky, jak vám jen vlastní trpělivost dovolí.“

„Vím, kdo je můj otec,“ řekl Brood. „Je to on, Raja Flattery.“

Jakýmsi gigantickým škubnutím se křídla rozerval v kabinovém švu a na Flatteryho vtrhlo moře. Sféra světla ale zůstala a po jejím povrchu poskakovaly další obrazy. Viděl zajetí Neviho a Zentze na pláži, a také Broodův útok na Orbiter. Panorama katastrof se mu odvíjelo před očima. Sledoval plenění své milované Rezervace.

Podél celého pobřeží se obrovské biče řasy vymršťovaly k nebesům a osvětlovaly moře svou bledězele-nou září.

Musíš se ještě hodně učit, Rajo Flattery! říkala Alyssa. *Jsi inteligentní, snad dokonce i tak geniální, jak se sám o sobě domníváš. Právě to tě nakonec zachrání.*

Něco ho popadlo za pravý kotník a Flattery sebou škubl. Popadlo ho to znovu a drželo, potom mu to

znehýbnilo paže, když se do toho pokusil mlátit rezervní vzduchovou bombou. Už byl vyčerpaný a ocitl se ve snovém stavu, který způsoboval, že odpor byl spíše zbytečnou námahou.

Jak jsem ti říkala té noci, kdys mě zabil: myslím, že nechápeš nesmírnost této bytosti.

Beatriz sledovala, jak se vedení ujímá Flatteryho paměť. Vysílala celou scénu oddělení mozku Alyssy Marshové od těla. Holoobrazovky, monitory, ložiska řasy, vzduch a obloha se rozsvítily vzpomínkami Alyssy Marshové na její poslední střetnutí s Flatterym.

Dlužíš mi tělo, říkala, a říkala to stejně nevýrazným tónem prostým emocí, kvůli němuž byla před dávnou dobou vybrána do této posádky.

Řasa začala pronikat svými buňkami do Flatteryho, zapouzďovala ho do zámotku, uchovávajícího životní funkce. Stejně to bylo kdysi s Cristou Galli, stejně jako před ní s Vatou a Duquem. Beatriz cítila, jak cilie vyhledávají jeho cévy, aby upravily hladinu kyslíku a pH. Jiné ho budou živit, recyklovat odpadní látky a chránit ho před masožrouty. Cítila to stejně, jako vnímala svět přes kůži hyletounu.

Flattery vysílal a celý svět se díval.

*Tolik věcí nás nezaujalo jenom proto, že v nás ne-
nalezlo dostatek ploch, na kterých by žily! My teď
tedy musíme zvětšit počet rovin ve své mysli, aby se
v ní našlo současně místo pro mnohem větší počet
témat.*

José Ortega y Gasset

Twisp cítil, jak mu v břiše poskakuje chvilková hysterie, když sféra chladného světla zahalila Kaleba. Twisp vyslal do vnitrozemí chlapce a teď se vrátil muž. Chlapcova otce znal ode dne, kdy se změnil z dítěte v muže. Zčistajasna ho na páteři ledově zastudil ten starý pocit ztráty, až se u jezírka trochu napřímil.

*Kaleb se hodně podobá svému otci, říkal si. Zarpu-
tilý, sebejistý, rozhořčený.*

Kalebova otce Bretta rozhořčoval pohled na tisíce mrtvých Ostrovanů, navršených na mořanském náměstíčku, rozhořčovalo ho, že lidé vraždí děti v postýlkách a rodiče při modlitbě.

Potopili celý Ostrov!

Twisp slyšel o potopení ostrova Guemes, viděl hologramy chmurných scén ze záchrany, ale Brett viděl tažné sáně s bezvládnými těly, vnímal chropot v umírajících hrdlech na vlastní oči a uši.

Jako by přebíral jeho myšlenky, přehrával mu jasný povrch sféry některé z těch okamžiků daleko jasněji než jeho vlastní paměť.

Přehrávaly se tu i další obrazy – zamlžené, nezřetelné, jako by se rozhodovaly, zda vůbec vzniknou. Viděl v nich opakování scén, v nichž Kaleb bojoval se svými lidmi. Bránil se většině svých jednotek, které toužily po Flatteryho krvi. Rozhodli se jednat bez něj a Kaleb se jim postavil.

„Stejně chcete zemřít v boji,“ říkal jim. „Proč při té smrti nenakrmit hladové?“

Vysílal armádu proti Flatterymu, to ano – armádu andělů obtěžkaných potravinami.

„Všechno přestane, jakmile se všichni najedí,“ sděloval nápis na tričku každého poutníka, když se vydávali po stovkách do táborů.

Twisp znovu uvěřil, že nenávisť k Řediteli nezmění chlapce v nového Flattereho.

Není to chlapec, připomněl si, a v Avatovi je bezpečný. Jeho matka se o to postarala.

Twisp vzpomínal na dobu, kdy sám potřeboval přesvědčit a kdy to byla právě Kalebova matka Scudi Wangová, která ho jako první postrčila do řasocest mysli. Její tvář se objevila ve sféře a byla to usměvavá tvář výbojně dospívající dívky, kterou si Twisp tak dobře pamatoval.

Jak by ji Brett mohl nemilovat?

Twisp se zatahal za šedý cop, který ho šimral na krku. Ve svatozáři kolem Kaleba vystupovaly ze světla další postavy. Všechno jako by to byli lidé, které znal, a všichni měli jednu věc společnou.

Všichni jsou mrtví!

Uslyšel za sebou zakňourání, které asi vydával Mose.

V tom okamžiku se Kaleb proměnil v jasný stín uvnitř ještě jasnější sféry a jako by se spíš vznášel nad jezírkem, namísto aby v něm plul. Zjevení, mihotavé obrazy kolem něj odříkaly několik výjevů ze své minulosti. Twisp byl přemožen zbožným údivem, ale nebál se.

Všechno plavalo v bledé záři, která mírně pulzovala, jako fontanela nemluvněte. Podobný pulz se začal projevovat v pleskání vln podél okraje jezírka. Přihlížející si přestali povídat a zahájili zpěv obnovy. Bylo to zpěvavé volání a odpovídání, typické v čase květů, improvizace na staré téma, kterou Twisp slýchal zpívat už své prarodiče.

„Otevři listy...“

„...a otevři květy...“

Kaleb už ve světle nebyl viditelný. Světlo teď zářilo tak jasně, jak to Twisp nikdy nezažil, ale tenhle chladný jas nebolel do očí. Po pravdě řečeno nedokázal od jeho hypnotického kouzla odtrhnout pohled.

„Je to všude,“ volal chvělivý hlas z konce jeskyně. „Světlo je na vlnách, na obloze... všude!“

Twisp v tom zadýchaném hlase poznával Snej, mladou asistentku z Operativy.

„A v tom světle jsou obrazy,“ zajíkl se někdo jiný, „úplně jako tady, jenže pokrývají celou oblohu!“

Když celou jeskyni zabralo ohromné světlo, nemohl už Twisp rozeznat tváře ostatních Zavatánů. Dokonce i Mose, jakkoli byl těsně u něj, se stal jen dalším světlem uvnitř světla.

Hlas Snej k němu znovu doléhal, zvukný jako zvon samou radostí.

„Crista Galli je v bezpečí,“ hlásila. „Všichni jsou v bezpečí. Boj se zastavil.“

Jasná sféra před Twispem odvíjela pobřežní drama Bena a Cristy Galli a jejich téměř smrtící střetnutí se Zentzem a Spiderem Nevim. Twispovi to připadalo, že událost je něco víc než jen vizuální. Třebaže v reálném čase musela trvat skoro hodinu, do jeho mysli pronikla celá během mžiku. Jeskyni naplnil jásot, když Spider Nevi padl a obrazy na sféře se přesunuly do jiné jeskyně a ke zděšené tváři Ředitele.

Při pohledu na Flatteryho všichni umlkli, až na trochu hněvivého mumlání na druhé straně jezírka.

„Je to zázrak, starší?“

„Flatteryho vyhánějí,“ řekl Twisp. „Řekl bych, že to byla spíš nevyhnutelnost než zázrak. Avata usoudil, že je na čase setkat se s Ředitelem.“

Jas uvnitř Orákula se šířil ze sféry a zaplavoval všechny pozorovatele. I ten nejtemnější z nich se stal jen oslnivým zábleskem světla ve světle.

„Podívej, starší!“

Twisp sledoval, jak Mose zvedá paže jako k letu a proudy hustého bílého světla mu pulzují ze špiček prstů, aby se spojily s jiným světlem opodál. Ačkoliv nemohl vidět podrobnosti, před Twispovým očima se tytéž proudy světla spojovaly ve vzduchu s jinými. Připomínalo mu to dobu, kdy byl ještě dítě a do školky, kam ho vodili, přišel bioarchitekt, aby jeho třídu předvedl mnohé zázraky. Jedním z nich byl zvětšený hologram cytoplazmatického proudění, améby, která pumpuje části svého těla do jiných částí svého těla, aby se mohla hýbat, chytit a strávit kořist.

„Copak jsme my tady?“ uvažoval nahlas. „Dravci nebo kořist?“

Odpověď přišla tak rychle, že to Twispa div neporazilo.

Jsi mi bratrem, jako jsem já tvým sourozencem.

Máchl dlouhými pažemi nad jezírko, aby udržel rovnováhu. Ze světla se vztáhla nějaká ruka a chytila se jeho ruky. Stisk byl na dotek reálný, ruka byla mokrá. Kaleb sestoupil z kořene řasy na okraj jezírka a nepouštěl Twispovu ruku. Jeskyně kolem nich byla plná lomozu a hovoru, jak se Zavatáni radili s Avatou a mezi sebou navzájem. Setkávali se s duchy svých předků, které Avata vypustil z vězení jejich genetického kódu.

„Spojme své ruce a děkujme Avatovi!“ zvolal Kaleb. Jeho hlas se zmocnil nové projekce, která umlčela brebentění, ale nezpůsobila šok uším naslouchajících.

„Avata rozebral příšeru, kterou Flattery zbudoval z našeho lidu, a uvěznil ho. Bude převychován, jako jsme my, znovu vzdělán v neporušitelném právu na život, které mají živí. Dnes budou všichni jíst. Lidé už nebudou trpět pod rukama jiných lidí.“

Všichni v jeskyni se vzali za ruce a světlo jimi proudilo od jezírka a pak zase zpátky. Postavy a tváře, kousky obrazů se valily stále jasnějším proudem. Užaslá zajíknutí a radostné výkřiky zaplnily celý prostor.

Potom se sama jeskyně rozplynula. Strop, stěny, skála pod jejich nohama, nic z toho už nebylo vidět. Twisp viděl jen hada lidí, držících se za ruce a obklopených čímśi, co dokázal popsat jen jako světelnou mlhu. Všichni Pandořané byli propojeni s touto skupinou a všichni stáli spolu na nesmírné pláni světla. Bylo tam teplo a protentokrát neměli žádný strach z démonů, ochranky nebo hladu.

Twisp se tiše vzdálil od slavnosti u jezírka, našel ve svém obydlí své roucho a vyhledal svou nejmilejší skálu s vyhlídkou na Kalaloch.

Pod Twispovým skalním výběžkem se jasně noční vzduch na pozadí třpytivého moře. Staré terénní vozidlo tvrdohlavě rachotilo po pěšině a Twispovy reflexy se zprvu napjaly. Za trekem následovala cushetta, obě vozidla byla vysoko navršená věcmi a sotva funěla námahou. Tihle lidé už opouštějí Kalaloch, míří za něčím lepším a vezou si k tomu lůžko i naději.

„Vítejte,“ zašeptal Twisp. Stav jeho duše byl rozjásaný, ale tělo měl vyčerpané.

Dobře to dopadne, žasl.

Nejprve myslel na Kaleba, který zanechal svou trpkost v řase; už brzy mu přivede vnoučata Brett a Scudi, aby je strýček Twisp choval na kolenou a vyprávěl jim.

Podle toho, co viděl v řase, si dokázal představit, jaké to bude pro ostatní.

Ben a Crista jsou pár, stvořený na Pandoře, ale zpečetěný Avatou, a pomohou rozvíjet možnosti ke zlepšení života na Pandoře po mnoho budoucích desetiletí. Jakmile do něj proniklo světlo, Twisp měl pocit, že Rico a Snej si založí domácnost někde nedaleko.

Vesmírná loď *Nietzsche* s Alyssou Marshovou u kormidla odnese Macka a Beatriz za hranice světelného kontaktu s Pandorou. Odnese lidi a jejich nově nalezené symbiotikum Avatu do jiného světa, který sice nebude dokonalý, až ho objeví, ale uspokojí lidi prací na svém zdokonalování.

Jakési nové poznání Twispovi sdělovalo, že Yuri Brood dostane na palubě *Nietzscheho* milost a nabude nezbytného duchovního osvětlení péčí o svou matku, OMJ Alyssu Marshovou. Prostřednictvím spojů řasy našla Alyssa Marshová své nové tělo a svého syna. Její syn bude přepisovat úvahy OMJ, které se stanou manuálem lidského chování pro celé generace – *Sociologií nanebevzetí*. Jejich loď plná poutníků zalidní novou hvězdu a moře planet této hvězdy.

Raja Flattery bude žít dál v řase, kde budou uspokojeny jeho potřeby, vězeň vlastního sobectví a hrabivosti. Lidé se tam s ním budou čas od času setkávat a legendy o něm přežijí celé generace.

Ačkoliv jsou dny Pandory sečteny, Twisp prožije svůj podzim života toulkami po Pandoře a pilnou prací, aby zlepšil úděl všech kolem sebe. Už věděl, že nebude patřit k těm, kteří se dožijí konce, a byl tomu rád.

Budou mi říkat „stařec z kopců“, hádám, uvažoval Twisp.

Dole v osadě panoval klid. Záře, která se vyvalila z moře a zahalila Kalaloch, už klesla zpátky do moře. Chladné tetelení zůstalo jako přízrak na hladině. Dva měsíce a obloha plná hvězd svítily na Twispovu šedivou hlavu. Občas přerušil ticho jásot a Twisp naslouchal cinkavým zvukům nočního smíchu, které trhaly prastarý plášť smrti a strachu.